

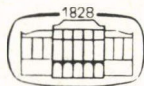
B 123555

A TÖRTÉNELMI SZEMLE

REPERTÓRIUMA
1958—1982

I—XXV. évfolyam

Összeállította:
DIPPOLD PÉTER

AKADÉMIAI KIADÓ · BUDAPEST 1988

B₁23555

JATE Egyetemi Könyvtár

J000028899

ISBN 963 05 4250 1

© Akadémiai Kiadó, Budapest 1988 · Dippold Péter

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó és Nyomda Vállalat főigazgatója

Felelős szerkesztő: Kürthy András — Műszaki szerkesztő: Marton Andor

A borító- és kötéstervez Székely Edith munkája

Terjedelem: 20.02 (A/5) ív

87.15032 Akadémiai Kiadó és Nyomda Vállalat — Felelős vezető: Hazai György

Printed in Hungary

A
TÖRTÉNELMI SZEMLE REPERTÓRIUMA
1958—1982

TARTALOM

Bevezető	7
A Történelmi Szemle szerkesztői és szerkesztő bizottságai ..	16
A Történelmi Szemle tematikus számai	18
A Történelmi Szemle rovatainak rövidítésjegyzéke	20
Szerzői betűrendes rész	21
Tárgyszóindex	67
Bokrosított tárgyszójegyzék	221

BEVEZETŐ

1. A folyóiratról

1.1. Előzmények

A Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete 1950 óta rendelkezik önálló kiadványsorozattal. A *Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének Értesítője* című periodikum évente négy alkalommal jelent meg korlátozott példányszámban, sokszorosított formában. Elsősorban a Szovjetunió és kisebb számban a népi demokratikus országok kiemelkedőnek ítélt történetelméleti és módszertani tanulmányainak fordítását tartalmazta. Magyar szerzők tanulmányai alig szerepeltek az *Értesítőben*, feladata elsősorban a külföldi marxista történettudomány megismertetése, illetve annak propagálása volt, az alacsony példányszám miatt meglehetősen szűk körben.

1956-ban a belső használatra szánt *Értesítő* mind formájában, mind tartalmában jelentős változáson ment keresztül. Az 1956. évi 1—2. szám már nyomtatott alakban jelent meg (1000 példányban). A tartalmi változásokat *Molnár Erik*, a folyóirat főszerkesztője „Beköszöntő”-jében foglalta össze. „Immár több, mint hatéves működése során a Történettudományi Intézet a magyar történettudomány központi műhelyévé vált: az Intézet egyre szélesebben kibontakozó tudományos élete, az itt tartott viták növekvő száma és a megbeszéltek problémák jelentősége s nem utolsósorban az egyre szélesedő magyar történészfront növekvő szükségletei ez idő szerint már lehetővé, sőt egyenesen sürgetővé teszik, hogy *Értesítőnk* számot adjon az Intézet munkájának legfontosabb eredményeiről, belső tudományos életéről és annak problémáiról.” Ennek megfelelően az *Értesítő* 1956. évi 1—2. száma bő teret szentelt a Történettudományi Intézetben lezajlott legjelentősebb viták ismertetésének. Bár a folyóirat továbbra is fontos feladatának tartotta a Szovjetunió és a népi demokratikus országok történetírásának figyelemmel kísérését, új bibliográfiai rovatán keresztül a haladó nyugati történetírás eredményeiről is tudósított. Az addig elhanyagolt területek (legújabbkori történet, kultúrtörténet, historiográfia) kutatási eredményeinek közlését is feladatai közé sorolta.

A „felnőtté vált” folyóiratnak ez volt az utolsó száma.

1.2. A Történelmi Szemle

Kétéves átmeneti szünet után 1958-ban jelent meg először az *Értesítő* jogutóda, a *Történelmi Szemle*. Az új folyóirat teljes mértékben követte az *Értesítő* utolsó számának tartalmi célkitűzéseit. *Beköszöntője* szerint programjának alapvető célja a marxista történettudomány és történetpszichológia széles körű terjesztése, megismertetése volt. Az

MSZMP Művelődéspolitikai Irányelvei (1958. július 22.) ismét felhívták a figyelmet az új- és legújabbkori történeti kutatások hiányosságaira, „fehér foltjaira”, amelyek pótlására a folyóirat szerkesztősége ígéretet tett. A negyedévenként megjelenő folyóirat az Intézet tudományos életének megismertetésén túl beszámol a külföldi történészek tevékenységéről is. Fokozott figyelmet fordít a rokontudományokkal való kapcsolatteremtésre. A Történelmi Szemle — szögezi le a beköszöntő — „...tanulmányaival, forrásközleményeivel, módszertani cikkeivel, az évente megjelenő technikátörténeti számával az egyetemi és középiskolai történelemoktatást is segíteni akarja.”

Az új folyóirat megindulása növelte a történészek publikálási lehetőségeit, amelyek addig gyakorlatilag a magyar történettudomány egyetlen központi szakfolyóiratára, a *Századokra* korlátozódtak. Noha a Történelmi Szemle az Intézet folyóirata, kezdettől fogva s mindvégig teret ad más intézményekben, kutatóhelyeken dolgozók tanulmányainak is.

A folyóirat programja alapján új- és legújabbkor-centrikusnak indult, és irányultságát a mai napig megtartotta. Ez azt jelentette, hogy a benne megjelenő tanulmányok, közlemények zömmel új- és legújabbkori témákkal foglalkoznak, de semmiképpen nem azt, hogy a régebbi korok, vagy akár a rokontudományok kiszorultak volna hasábjairól. Az első években is, csakúgy mint később, nagy jelentőségű középkori témájú tanulmányok kaptak helyet a folyóiratban. (Pl. *Mályusz Elemér, Györffy György, Szűcs Jenő, Fügedi Erik, Engel Pál* és mások tollából.)

A Történelmi Szemle kezdeti célkitűzései között szerepelt a mozgékonyásra való törekvés is. E tekintetben a szerkesztőség alapvető fontosságúnak tartotta a külföldi történetírásra való kitekintést, elsősorban bő információs anyagot tartalmazó rovata révén („*Külföldi történeti folyóiratok repertórium*”). A rovatban a Történettudományi Intézet könyvtárába érkező külföldi periodikumok cikkeinek címfordításai kerültek felsorolásra, témájuk szerint országonkénti, és azon belül időrendi bontásban. Jóllehet a Történelmi Szemlében — korlátozott számban — recenziók is megjelentek, az új rovat nagyobb volumenű külföldi anyag ismertetésére adott lehetőséget. (A rovat 1968-ban szűnt meg.)

A műhely-jelleg kidomborítása mellett a szakmai keretek kitágítását, tehát szintén bizonyos fajta mozgékonytságot volt hivatott biztosítani az érdeklődésre leginkább számot tartó tudományos viták ismertetése is.

1.21. Viták

A történészek részéről megnyilvánuló, a szakmai megújulás iránti fokozott igény és a társadalom megnőtt történelmi érdeklődése nyomán kerültek nyomtatásba a hatvanas évek elején a nagy visszhangot kiváltó történészviták. A szakmai viták — az érvek, különböző kutatói álláspontok ütköztetése-tisztázása — elősegítették a marxista történettudomány több alapvető kérdésének új megvilágításba való helyezését, és a nem ritkán éles hangú polémiák ellenére nagy lépést jelentettek az egységesebb marxista

történet szemlélet kialakulása felé. A kérdésfeltevések újszerűsége, a partikuláris problémákon túlmutató, a történet szemlélet lényegét érintő viták a szűkebb szakmai kereteken túllépve jelentős társadalmi visszhangra találtak.

Alapvető, a mai napig ható vitatémává vált a hatvanas évek első felében a Molnár Erik nevével fémjelzett vita-sorozat. 1963-ban a Történelmi Szemle teljes számot szentelt a „*Nemzet, haza, honvédelem a parasztság és a nem nemesi katonáskodó rétegek gondolkodásában. XV—XVIII. század.*” című, a Történettudományi Intézetben 1962-ben tartott vita ismertetésére (1963. 1. sz.). Ez a műhely-vita vetette meg a szakmai alapját annak a későbbi, több folyóiratot magával ragadó sorozatnak, amely a nacionalizmus, a nemzettudat és a függetlenségi harcok összefüggéseit elemezte-értékelt a magyar történelem folyamán. Zömmel egy irodalmi folyóirat, az *Új Írás* adott otthont a hozzászólásoknak, de a szakfolyóiratok, így a Történelmi Szemle is több közleményt megjelentetett e témakörben a későbbiek folyamán.

A Molnár Erik-vitán kívül a folyóirat ebben az időszakban is rendszeresen közölte a Történettudományi Intézetben lezajlott legjelentősebb szakmai vitákat. (Pl. az abszolutizmus elvi kérdéseinek tisztázására rendezett, vagy „A népi demokratikus korszak kutatásának állásáról” című vitákat.)

A hatvanas évtized derekától a folyóiratban a történelmi témájú viták publikálása *számszerűen* visszaesett, 1968-tól az új magyar történeti szintézis munkálatai során felmerült kérdések kerültek elsősorban előtérbe. A viták iránti társadalmi érdeklődés némiképp csökkent, a megváltozott helyzetben a folyóiratban ezután megjelent — nem kevésbé érdekes — történészviták inkább a szakmai közvélemény tájékoztatására korlátozódtak.

1.22. Tematikus számok

A Történelmi Szemle alkalmanként tematikus számokat is közreadott. Indulásától 1961-ig jelentek meg a *technikatörténeti* füzetek, *Makkai László* szerkesztésében. (1959. 3—4. sz., 1960. 1. sz., 1961. 1. sz.) E számok a korabeli történetírásban túltengő politikatörténettel szemben tanulmányokat, forrásokat tartalmaztak az anyagi kultúra köréből, mind magyar, mind egyetemes történeti vonatkozásban. Az 1963-tól megjelenő *Technikatörténeti Szemle* megindulásával a technikatörténeti számok összeállítása megszűnt, de a Történelmi Szemle a későbbiekben is nagy súlyt fektetett a gazdasági, anyagi szféra jelenlétére.

Jelentősek az egy-egy témakör vagy esemény kapcsán szerkesztett *különszámok*, pl. a fasiszmus elvi kérdéseivel foglalkozó tanulmányok (1962. 3—4. sz.), vagy a „Kelet-Közép-Európa a második világháborúban” című nemzetközi történészkonferencia előadásaiából és hozzászólásaiból szerkesztett füzet (1973. 3—4. sz.). Az 1982-es Nyolcadik Nemzetközi Gazdaságtörténeti Kongresszus alkalmából kiadott tematikus szám jelentőségét növelte, hogy a gazdaságtörténészek világszervezete először rendezte kongresszusát Budapesten.

Szerteágazó tartalmuk ellenére ebbe a kategóriába tartoznak az *emlékszámok* is, pl. a Molnár Erik 70. születésnapja tiszteletére kiadott különszám (1964. 2. sz.), és a *Pach Zsigmond Pál* 65. születésnapja alkalmából szerkesztett, a repertóriumban későbbi megjelenése miatt már nem szereplő dupla szám. (1984. 1—2. sz.)

(A huszonöt év alatt megjelent tematikus számok felsorolását l. a bevezető után.)

1.23. A szerkesztés és a rovatok változásai

A folyóiratok életében a rovatok változásai általában követik a szerkesztőségben bekövetkezett változásokat. Így van ez a Történelmi Szemle esetében is. A történettudományi szakfolyóiratok gyakorlatában állandónak mondható „*Tanulmányok*” és „*Közlemények*” mellett kialakultak a változó tartalmú, szerkesztők, szerkesztő bizottságok újabb elképzeléseit megvalósítani hivatott rovatok. A folyóirat alap-profilját természetesen a tanulmányok és közlemények *tartalma* szabja meg. Az idők folyamán változó rovatok azonban lehetővé teszik, hogy a hasonló tartalommal bíró cikkek a történettudomány több, a folyóirat szerkesztősége által vállalt aspektusát *rendszeres* és *rendszeresen* foglalják keretbe.

A fentebb említett „Külföldi történeti folyóiratok repertórium” mellett a kezdetektől létezett a „*Határainkon túl*” elnevezésű rovat, amely szintén a külföldi történeti irodalom felé való tájékozódást segítette; főleg recenziókat tartalmazott. Megszűnte után szerepét a „*Figyelő*” vette át (1975-től).

A tizkötetes Magyarország történetének nagyarányú munkálatai, amelyek a Történettudományi Intézetben összpontosultak, új rovatot hívtak életre a Történelmi Szemle-ben „*Az új magyar történeti szintézis előmunkálatai*” névvel. A rovatban a nagy történeti összefoglalóra vonatkozó szerkesztési elképzelések, egyes nagyobb történelmi korszakok sajátosságainak vázolása, illetve ezek megvitatása után nagyobb lélegzetű résztanulmányok is helyet kaptak.

Az egyes, már elkészült kötetekről tartott viták anyaga, de az egyéb történészviták, konferenciák, tudományos ülések stb. ismertetése is a Történelmi Szemle napjainkig létező rovatában, a „*Szemlé*”-ben került kiadásra.

Szintén végigvonul a folyóirat történetén a „*Hírek*” rovat, amely az Intézet életének adott időszakban történt eseményeit követi nyomon. (A Történettudományi Intézetben lezajlott konferenciák, viták, tudományos ülések felsorolása, valamint az egyes kutatók tudományos tevékenységéről szóló információk szerepelnek e rovatban.)

Az 1970-es évek elejétől a Történelmi Szemle egyre nagyobb teret szentelt a történetírás elméleti és módszertani problémáinak, valamint a történelemtanítás aktuális kérdéseinek feltárására. Ehhez a kereteket új rovatok indítása adta meg („*Elmélet és módszertan*”, „*Fórum*”).

A fiatal kutatók publikálási gondjain segített az 1977-ben induló „*Első dolgozatok*” elnevezésű rovat, amelyben az Intézetben dolgozó ifjú történészek cikkei mellett pályájuk kezdetén álló tehetséges külső szerzők tanulmányai is megjelentek.

Történetírásunk nagyjai személyes évfordulók kapcsán jelentkeztek tanulmányaikkal az „Életművek” rovatban, ugyanitt a folyóirat rendszeresen közöl biobibliográfiákat (*Lederer Emma*, Mályusz Elemér, *Andics Erzsébet*).

Az elmúlt huszonöt esztendő alatt a Történelmi Szemle A Századok mellett a magyar történettudomány vezető orgánumává vált. Fennállásának első szakaszában (1958—1972) alakult ki markánsan a folyóirat profilja, jelent meg a Molnár Erik-vita, s annak visszhangjaként nagy számban a nemzeti és függetlenségi témakörrel foglalkozó közlemények, és 1968-tól a folyóirat rendszeresen tudósít az új magyar történeti szintézis munkálatairól. 1973-tól 1982-ig a Történelmi Szemle új- és legújabbkori irányultságának megtartása mellett főleg a történettudomány elméleti és módszertani oldalának, új történetírói irányzatok ismertetésének enged nagyobb teret. Ebben az időszakban a folyóirat tematikájának színesedését több új rovat megjelenése is jelzi. (A folyóirat könyvészeti leírását, szerkesztők, szerkesztő bizottságok változásait l. a bevezető után.)

A Történelmi Szemle az egész magyar történettudományt szolgáló nyílt folyóirat, a benne való publikálás alapfeltétele „csupán” a megfelelő szakmai színvonal. Indulása óta megtartott, sőt továbbfejlesztett mozgékonyasága és ennek szakmai igényességgel való ötvözése biztosítja, hogy a Történelmi Szemle a jövőben is megőrizze pozícióját a magyar történettudományban.

2. A repertóriumról

2.1. A repertórium szerkezete

A repertórium szerzői betűrendes részből, tárgyszóindexből valamint egy bokrosított tárgyszójegyzékből áll. Az előbbi két részben a szerzők, illetve a tárgyszavak után minden esetben teljes bibliográfiai leírás következik (szerző, cím, év, szám, lapszám, *rovat rövidítése*). A bokrosított tárgyszójegyzékben elegendőnek tartottuk az egymással tartalmi kapcsolatban álló tárgyszavak felsorolását, a hozzájuk tartozó leírások a tárgyszóindexben találhatók meg.

2.11. A szerzői betűrendes rész

A szerzői betűrendes részben a szerzők nevét kiemeljük. Utána következnek művei, a szerzőség *minőségének* jelölésével. Típusai a következők:

- irta
- közli
- ismerteti
- összeállította

- jegyzetekkel ellátta
- sajtó alá rendezte.

Az egyes kategóriák a fenti sorrendben következnek egy szerző művein belül. A kategóriákon belül a közlemények a megjelenés időrendjében követik egymást. Ezt a sorrendet a számítógépes feldolgozás indokolja: történelmi cikkek esetében gyakori, hogy a címek évszámokkal kezdődnek. Ezek betű-átírása további terjedelemlnövekedést idézett volna elő, és a használok számára is zavaróan hatna.

A szerzői betűrendes rész az egyes szerzők által írt (közölt, ismertetett stb.) közlemények mellett tartalmazza a Történelmi Szemle hasábjain megjelent, róluk szóló, írásaikhoz kapcsolódó cikkeket is. Az egyes szerzőről szóló irodalom annak a folyóiratban megjelent összes műve után következik, külön megjelöléssel (kurzívan szedve). Ily módon a felhasználó a szerző ismeretében információkat nyerhet a vitahozzászólásokról, ismertetésekről is.

2.12. A tárgyszóindex

Az indexben a kiemelt tárgyszavak szoros betűrendben követik egymást. A tárgyszavak alatt következnek a hozzá kapcsolódó közlemények, a megjelenés időrendjében. A folyóiratban ismertetett művek szerzőinek neve tárgyszóértékű. Kivételt alkotnak azok a szerzők, akik maguk is írtak a Történelmi Szemlébe. A róluk szóló (valamelyik művüket ismertető) cikkek a szerzői betűrendes részben jelennek meg.

A repertóriumban a tárgyszóindex a legterjedelmesebb szerkezeti egység. A közlemények több (átlagosan 3–4) tárgyszó alatt kerültek leírásra.

2.13. A bokrosított tárgyszójegyzék

A repertórium részét alkotja a tárgyszavak tematikus felosztása is tárgyszóbokrok formájában. A két előző résszel ellentétben a tárgyszavak felsorolása után nincsenek bibliográfiai leírások. A jegyzékben a tárgyszóbokrok a vezértárgyszavak betűrendjében követik egymást. A bokrokon belül a vezérszóhoz kapcsolódó fogalmak kerülnek felsorolásra, szintén betűrendben.

A szóbokrok a repertóriumban található tárgyszavak tartalmi, asszociatív kapcsolatait tárják fel. A tárgyszavak viszonylag csekély száma és a történelem egyes területeinek folyóiratbeli hiánya vagy hiányosságai miatt a tárgyszóbokrok kidolgozása egyenetlen. Ennek ellenére tartalmi vonatkozásai alapján hasznos segítséget nyújthatnak az egy-egy nagyobb, konkrét téma iránt érdeklődőnek.

A bokrosított tárgyszójegyzékben nem szerepel minden tárgyszó, csak azok, amelyek tartalmi kapcsolatot alkotnak egy vagy több másikkal. (Így hiányoznak pl. az országnevek, a történelmi személyek neveinek egy része, a formai tárgyszavak többsége, stb.) Egy tárgyszó értelemszerűen több bokorban is szerepelhet.

Vezértárgyszóként néhány esetben olyan fogalmat alkalmaztunk, amely nem található meg tárgyszavaink között. Erre gyakorlati okok vezettek: egy-egy témakörben a meglévő tárgyszavak száma indokolta a bokrosítást, csak az élre kívánczozó vezértárgyszó hiányzott. Ilyen esetben a vezértárgyszó zárójelben szerepel.

2.2. A tárgyszavakról

A repertóriumban szereplő tárgyszavak kiválasztása két különböző típusú munkafolyamat eredménye. A gyűjtés kezdetekor a formális síkon maradván kizárólag a közlemények címében szereplő releváns szavak, kifejezések tárgyszó-státusba emelése volt a cél. Csak abban az esetben tértünk el ettől, ha megbizonyosodtunk ennek elégtelenségéről. Bizonyos mennyiségű anyag összegyűltekor azonban nyilvánvalóvá vált, hogy ez a módszer nem alkalmas a közlemények tényleges tartalmának feltárására, a meglévő tárgyszavak rendszerezésekor pedig olyan egységes szempontok alakultak ki, amelyek szükségessé tették az új *tartalmi* tárgyszavazási technika kidolgozását.

2.21. Az időt jelölő tárgyszavak

Az első probléma a tárgyszórendszerek jellegéből fakadó hiány: az *idő-tényező* pótlása volt. Ennek egységesítésére elsősorban a magyar történelem vonatkozásában került sor — bár nem egészen maradéktalanul. Az egyes történelmi korszakokat jellemző tárgyszavak mögé kerültek azok a közlemények, amelyek témájuk révén egy-egy nagyobb (és megfogható) időszakot ölelnek át, vagy tartalmuk jobb megközelítése érdekében fontos volt az idő-tényező feltüntetése. (Ilyen időszakot jelölő tárgyszavak pl.: honfoglalás-kor, Árpád-kor, reformkor, ellenforradalmi rendszer.) Ahol lehetséges volt, és a tartalom megkövetelte, pontosító, illetve megkülönböztető elemként hátravetve jelent meg az évszám vagy a korszak (földreform, 1945; betelepítés, 18. sz.).

2.22. Földrajzi jellegű tárgyszavak

A *földrajzi tényező* rögzítése a tárgyszavak esetében kevesebb gondot okozott, hiszen — szemben az idő-faktorral — szöveges információ volta közvetlenül kifejezhetővé teszi. Ahol szükséges volt, a földrajzi nevek (országok, tájegységek stb.) önálló tárgyszóként kerültek az indexbe.

A magyar történelem vonatkozásában a „magyar” előtag csak azokban az esetekben szerepel, ha megkülönböztető jegyként alkalmaztuk más országbeli történelmi eseményekkel, folyamatokkal szemben (pl. magyar külpolitika, magyar történetírás), vagy testületi név, elnevezés része (pl. Magyar Szabadság Párt, Magyar Népköztársaság, 1918).

Az országok közötti kapcsolatokat jelző tárgyszavak egyaránt megjelennek mindkét ország neve alatt (magyar—német kapcsolatok, de német—magyar kapcsolatok alatt is).

2.23. Perszonális jellegű tárgyszavak

A repertóriumban szereplő *perszonális* jellegű tárgyszavak két csoportra oszthatók: a Történelmi Szemlében ismertetett művek szerzői (akik nem írtak a folyóiratba), és történelmi személyek (akikről az adott közlemény szól). Az uralkodók a bibliográfiai leírás szabályai szerint keresztnévük alatt kerültek a tárgyszójegyzékbe. Technikai okok miatt (a tárgyszavak hosszúsága a számítógépes feldolgozás következtében megszabott volt) az uralkodók megközelítőleg teljes címét nem tudtuk feltüntetni, magyar királyok esetében pl. Zsigmond, magyar király lett a tárgyszó, a német—római császári cím elmaradt.

2.24. Formai tárgyszavak, rövidítések

A fentebb felsorolt tárgyszótípusok mind tartalmi oldalról tárták fel a közleményeket. Ugyanakkor a felhasználók elérési lehetőségeit növeli, ha a tartalom mellett a *forma* felől közelítve is megtalálhat egyes információkat. (Ilyen formai tárgyszavak pl.: nekrológok, visszaemlékezések, bibliográfia, történészkongresszus, stb.) Közülük kettőt emelnénk ki jelentőségük miatt. Az első a „*forráskiadás*” tárgyszó. A folyóiratban megjelenő források viszonylag kis száma lehetőséget adott arra, hogy e tárgyszó alatt minden forrásközlés szerepeljen. Másik jelentős formai tárgyszavunk a „*vita*”. A Történettudományi Intézetben folytatott viták, ankétok válnak visszakereshetővé e tárgyszó alatt, hátravetve megkülönböztető elemként szerepel témájuk is (pl. vita, abszolutizmus; vita, nemzetudat; vita, Thököly-felkelés).

Külön problémaként jelentkezett a *rövidítések* „sorsának” eldöntése. Ezt a feladatot differenciáltan próbáltuk megoldani, a következő módon: azonban az esetekben, ahol a rövidített változat ment át a köztudatba, tárgyszóértékű lett: pl. MSZDP, MADOSZ, SZKP, stb. (utalva rá a teljes névről), a többi esetben a teljes névalak után található a rá vonatkozó irodalom.

2.25. Utalók

A tárgyszavak közötti eligazodást hivatott elősegíteni az *utalórendszer*. Alkalmazása megakadályozza, hogy esetleges terminológiai következetlenségek miatt a hasonló tartalmú tárgyszavak szétszóródjanak a betűrendes indexben. A szinonimák kizárásával szintén ez volt a cél. A tárgyszavak kiválasztása lehetőség szerint a ma általánosan használt terminológia alapján történt, a többi változatról utalva rá (pl. patriotizmus l. hazafiság, kultúrtörténet l. művelődéstörténet). Azokban az esetekben, ahol a két tárgyszó között a valós tartalmi kapcsolat mellett jelentésszerű különbségek vannak, illetve terjedelmi indokok alapján megkülönböztetjük a specifikust a generikus fogalomtól, „l. még” típusú utaló is bevezetésre került (pl. parasztság l. még jobbágyság, munkás-

mozgalom l. még magyar munkásmozgalom, ahol a közlemények nagy száma miatt különválasztva jelenik meg a „magyar...”)

Az utalórendszer alkalmazásával csökkent a repertórium terjedelme is.

A tárgyszavas felépítés a történettudományi tájékoztatás gyakorlatában különleges helyet foglal el. Az általánosan használt történelmi osztályozási rendszerekkel szemben alapvetően egy síkban (a *tárgyszavak betűrendje*) rendezi tartalmát, míg a hierarchikus történelmi osztályozások (pl. ETO, történeti bibliográfiák, különböző történettudományi szakrendszerek) általában az *idő-tér* koordinátarendszerre épülnek.

A tárgyszórendszerek általában említett hátránya éppen a tárgyszavak mechanikus betűrendbe sorolása, amely az egymással közeli kapcsolatban álló fogalmak szóródásának veszélyét rejt magában. Hátránynak minősülhet, hogy az említett egy síkban különböző mélységű és nagyságrendet fedő tárgyszavak követik egymást.

A mechanikus betűrendet ugyanakkor előnyként is felfoghatjuk a hierarchikus osztályozásokkal szemben, amennyiben nem kell végigjárjunk a hierarchia egyes szintjeit a bennünket érdeklő információ keresése során, tehát lerövidül a keresési idő.

Sokáig sorolhatnám a tárgyszavas rendszerek előnyeit és hátrányait, a kérdés nem zárható le egyértelmű állásfoglalással egyik forma javára sem. A megoldás valószínűleg a két feltárási mód kombinációjában rejlik, melyre — az anyag adta csekély keretek miatt csak részlegesen — a tárgyszóbokrok bevezetésével megtörtént a próbálkozás, amelyet reméljük a jövőben újabb és kidolgozottabb változatok is követhetnek.

Végül szeretnék köszönetet mondani azoknak, akik munkájukkal, tanácsaikkal elősegítették a repertórium megjelenését: Borsos Istvánnénak, és a munka lektorának, Nagy József Zsigmondnak értékes szakmai tanácsaikért, Ruda Mihály és Visontay György programozóknak, a SZTAKI munkatársainak a számítógépes programok elkészítéséért.

A TÖRTÉNELMI SZEMLE SZERKESZTŐI ÉS SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGAI

1958	Szerk.:	H. Balázs Éva, Lackó Miklós, Makkai László (1958. 3—4. sz.)
1959	Szerk.:	H. Balázs Éva, Lackó Miklós
1960	Főszerk.:	Zsigmond László
	Szerk.:	H. Balázs Éva, Lackó Miklós, Makkai László (1960. 1. sz.)
1961	Főszerk.:	Molnár Erik
	Szerk.:	Bartha Antal, Lackó Miklós, Makkai László (1961. 1. sz.) R. Várkonyi Ágnes
1962. 2. sz.-tól		
	Szerk.:	Bartha Antal, Lackó Miklós
1963. 2. sz.-tól		
1964-ig	Fel. szerk.:	Lackó Miklós
	Szerk.	Bartha Antal, Makkai László (1964. 2. sz.)
	Szerk. biz.:	Katus László, Kerekes Lajos, Kiss Aladár, Korom Mihály, Niederhauser Emil, Ránki György, M. Somlyai Magda, Zsilák András
1965—1972	Fel. szerk.:	Lackó Miklós
	Szerk.:	Bartha Antal, Ormos Mária (1970. 4. sz.-tól)
	Szerk. biz.:	Hanák Péter, Katus László, Kerekes Lajos, Kiss Aladár, Korom Mihály, Niederhauser Emil, Puskás Júlia, Ránki György, M. Somlyai Magda, Zsilák András
1973—1977.		
2. sz.-ig	Fel. szerk.:	Ránki György
	Szerk.:	Bartha Antal, Glatz Ferenc, Juhász Gyula
	Szerk. biz.:	Benda Kálmán, Diószegi István, Hanák Péter, Katus László, Kerekes Lajos, Lackó Miklós, Niederhauser Emil, Ormos Mária, Puskás Júlia, M. Somlyai Magda, Szűcs Jenő, Zsilák András

1977. 3—4. sz.-tól

1980-ig Fel.Szerk.:

Ránki György

Szerk.:

Glatz Ferenc, Juhász Gyula

Szerk. biz.:

Bartha Antal, Benda Kálmán, Diószegi István, Hanák Péter, Katus László, Kerekes Lajos, Kosáry Domokos, Lackó Miklós, Niederhauser Emil, Ormos Mária, Puskás Júlia, M. Somlyai Magda, Szűcs Jenő, Zsilák András

1981—1982

Főszerk.:

Ránki György

Főszerk. h.:

Juhász Gyula

Szerk.:

Granasztói György, L. Nagy Zsuzsa

Szerk. Biz.:

Balogh Sándor, Bartha Antal, Benda Kálmán, Glatz Ferenc, Hanák Péter, Irinyi Károly, Katus László, Kerekes Lajos, Kosáry Domokos, Niederhauser Emil, Orbán Sándor, Puskás Júlia, Somlyai Magda, Ormos Mária, Szűcs Jenő, Zsilák András (1981. 4. sz.-ig.)

A TÖRTÉNELMI SZEMLE TEMATIKUS SZÁMAI

1958

- 3—4. sz. Technikatörténeti szám. Az Intézet technikatörténeti csoportjának közreműködésével összeállította: Makkai László.

1960

1. sz. Technikatörténeti szám. Az Intézet technikatörténeti csoportjának közreműködésével összeállította: Makkai László.

1961

1. sz. Technikatörténeti szám. Az Intézet technikatörténeti csoportjának közreműködésével összeállította: Makkai László.

1962

- 3—4. sz. Az ellenforradalmi rendszer és az európai fasizmusok alapvető kérdéseiről.

1963

1. sz. Nemzet, haza, honvédelem a parasztság és a nem nemesi katonáskodó rétegek gondolkodásában. (XV—XVIII. század) (A Történettudományi Intézet által 1962. június 11—12-én rendezett tudományos vita anyaga.)

1970

2. sz. 100 éve született Lenin. Az MTA Történettudományi Intézet tudományos ülése Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából.

1973

- 3—4. sz. Kelet-Közép-Európa a második világháborúban. (Az 1973. szeptember 27—29-én Budapesten tartott nemzetközi történészkonferencia előadásai és hozzászólásai.)

1975

- 2—3. sz. Károlyi Mihály születésének 100. évfordulójára.

1979

- 3—4. sz. Propaganda a második világháborúban. (A Második Világháború Története Magyar Nemzeti Bizottsága által 1978. novemberében rendezett nemzetközi konferencia anyagából.)

1982

1. sz. Nyolcadik Nemzetközi Gazdaságtörténeti Kongresszus, Budapest 1982.

A TÖRTÉNELMI SZEMLE ROVATAINAK RÖVIDÍTÉSJEGYZÉKE

Életművek	Él.
Elmélet és módszertan	Em.
Első dolgozatok	Ed.
Figyelő	Fi.
Fórum	Fó.
Határainkon túl	Ht.
Hírek	H.
Interjú	I.
Kisebb közlemények	Kk.
Közlemények	K.
Külföldi történeti folyóiratok repertóriumá	Ktf.
Műhely	Mű.
Napló	N.
Szemle	Sz.
Tanulmányok	T.
Tanulmányok, közlemények	Tk.
Az új magyar történeti szintézis előmunkálatai	Mtsz.
Újraolvasva	U.
Visszaemlékezések	Ve.
Vita	V.

SZERZŐI BETÜRENDES RÉSZ

Alekszejev, V. V.

A szibériai erőmű-építkezés társadalmi-gazdasági következményei, a környezetre gyakorolt hatása.
1975. 4. 731–738. Fi

Andics Erzsébet

Széchenyi és Metternich.
1982. 3. 560–586. Él

Diószegi Mária

Andics Erzsébet műveinek bibliográfiája.
1982. 3. 587–594. Él

Antall József

– közli

Adatok II. Rákóczi Ferenc házasságkötéséhez. Rákóczi Ferenc ismeretlen levele.
Köln, 1694. szeptember 27.
1981. 2. 296–301. Mü

Aptheker, Herbert

Újabb irányzatok az amerikai történetírásban.
1959. 3-4. 504–506. Ht

Arató Endre

A magyar politikai nemzet fogalmának vitája az 1860-as évek országgyűlésein.
1970. 3. 444–448. Kk

Arday Lajos

Angol-magyar viszony a polgári demokratikus forradalom idején az angol levéltári források tükrében. (1918 október — 1919 március.)
1975. 2-3. 244–272.

Aretin, Karl Otmar von

Magyarország és I. József császár politikája.
1978. 3-4. 520–526. Fő

Artamonov, V.A.

Magyarország és az orosz-lengyel szövetség. (1707–1712.)
1978. 3-4. 527–531. Fő

Ausch Sándor

„Önálló gazdasági fejlődés vagy tőkés függés”? Megjegyzések egy vitához.
1968. 3. 313–322. V

Aymard, Maurice

A sokarcú feudalizmus. (1500–1800.)
1982. 1. 1–26. T

Ádám Magda

Dunai konföderáció vagy kisantant.
1977. 3-4. 440–484. T
A két királypuccs és a Kisantant.
1982. 4. 665–713. T

Bak Borbála

Győr szabad királyi város igazgatástörténetének levéltári forrásai és terminológiai kérdései. (1743–1778.)
1980. 4. 591–614. K

Bakay Kornél

Vitahozzászólás Székesfehérvár kialakulásának kérdéséhez.
1969. 1-2. 117–122. Kk

Baksay Zoltán

Adatok a Csepeli Vas- és Fémművek munkásainak bérviszonyaihoz. 1931–1943.
1960. 4. 510–524. T

Balázs Éva, H.

A reformkori nacionalizmus XVIII. századi gyökerei.
1960. 2-3. 319–322. Sz

Balázs György

A Csongrád megyei kubikusok helyzete és a földmunkások mozgalma a II. világháború idején. (1939. szeptember 1 — 1944 októberéig.)
1982. 2. 229–244. K

Balla György

Kéziratok térképek Karlsruheban.
1977. 1. 122–131. K

Balogh Éva, S.

A Böhm — Cuningham tárgyalások 1919 júliusában.
1979. 1. 88–100. K

Balogh Sándor

A bethleni konszolidáció és a magyar neonacionalizmus.
1962. 3-4. 426–448. Tk

Balogh Sándor opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezésének vitája.)
1963. 3-4. 425–431. Sz

A demokrácia kérdései a magyarországi politikai pártok szervezeti felépítésében a felszabadulás után.
1975. 1. 50–67. T

Tudásszint és történelmi kronológia.
1977. 3-4. 583–588. Fő

Az 1946. február 27-i magyar-csehszlovák lakosságcsere egyezmény.
1979. 1. 59–87. K

Barg, Mihail A.

A technikai és szociális forradalom összefüggéseinek kérdéséhez.
1980. 3. 497–508. Em

Barker, Elisabeth

Anglia tengelyellenes propagandája Délkelet-Európában a második világháború idején.
1979. 3-4. 411–435.

Barta Gábor

Ludovicus Gritti magyar kormányzósága. (1531–1534.)
1971. 3-4. 289–319. T

Illúziók esztendeje. (Megjegyzések a Mohács utáni kettős királyválasztás történetéhez.)
1977. 1. 1–30. T

Barta István

Balásházy János pályafordulása.
1958. 1-2. 3–20. T

Széchenyi és a magyar polgári reformmozgalom kibontakozása.
1960. 2-3. 224–240. T

A magyar reformkor és 1848/49 nacionalizmusának néhány vonása.
1960. 2-3. 322–325. Sz

Adatok a gácsi posztógyár reformkori történetéhez.
1961. 1. 114–122. K

A magyar polgári reformmozgalom kezdeti szakaszának problémái.
1963. 3-4. 305–343. Tk

Hozzászólás Benczédi László: Parasztság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.
1964. 1. 177–178. Sz

Bartha Antal

Ötven esztendő.
1967. 4. 396–39.

Honfoglaláskori kovácsmesterségünkről.

1958. 3-4. 315–327. T

A honfoglaláskori magyar kovácsmesterség társadalmi háttérének kérdéséhez.

1961. 2. 133–154. Tk

A korafeudáliskori kutatás néhány kérdése a Szovjetunióban.

1961. 2. 229–232. Ht

Hozzászólás Mályusz Elemér előadásához.

1963. 1. 56–58. Tk

Kijev és Itil.

1964. 2. 223–254.

Történeti földrajz és történelem. (Megjegyzések L.N. Gumilov cikkéhez.)

1968. 1-2. 19–27. T

A magyar történelem problémái 1526-ig.

1968. 1-2. 105–124. Mtsz

Az etnikai-állami egység gondolata a Poveszty Vremennih Let-ben.

1970. 1. 1–20. Tk

Módszertani megjegyzések az „Újabb adatok a finnugor és magyar őstörténethez” c. cikkhez.

1974. 1-2. 221–229. V

László Gyula újabb könyvéről. (Vértessőlőstől Pusztaszerig.)

1975. 4. 748–750. Fi

„Ami nem értelem szerint való, az rút.” (L. Feuchtwanger)

1978. 1. 182–184. V

– *ismerteti*

A természettudomány és technika történetének kérdései. (Moszkva, 1-5. 1956–1957.)

1958. 3-4. 458–460. Sz

A feudalizmus kutatásának elméleti kérdései. B. F. Porsnyev új művéről. (A feudalizmus és a népi tömegek.)

1966. 3-4. 423–426. Sz

Heckenast Gusztáv

Hozzászólás Bartha Antal: *A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.*

1968. 1-2. 143. Mtsz

Györffy György

Hozzászólás Bartha Antal: *A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.*

1968. 1-2. 141–142. Mtsz

Mályusz Elemér

Hozzászólás Bartha Antal: *A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.*

1968. 1-2. 144–145. Mtsz

Szűcs Jenő

Hozzászólás Bartha Antal: *A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.*

1968. 1-2. 145–149. Mtsz

A magyar nép őstörténete. (Vita Bartha Antal kéziratáról.)

1976. 1-2. 284–303. Sz

Bácskai Vera

A parasztság és a honvédelem 1514-ben.

1963. 1. 63–66. Tk

– Nagy Lajos

Matematikai módszerek alkalmazási lehetőségei a történettudományban (A faktoranalízis alkalmazása Magyarország 19. század eleji piacközpontjainak vizsgálatánál.)

1979. 2. 283–296. Em

Bánkuti Imre

A németi görögök Tokajba telepítése 1705-ben.

1969. 3-4. 208–212. Tk

Bellér Béla

A Magyar Népköztársaság és a Tanácsköztársaság nemzetiségi kultúrpolitikája.

1969. 1-2. 1–25. T

A Dózsa-parasztháború történeti-politikai koncepciója és történeti képe 1945 előtti történetírásunkban.

1974. 3. 289–325. T

A történész és diákközönsége. (Kovács Endre cikke felmérések tükrében.)
1976. 1-2. 250–256. Fő

Az ellenforradalmi rendszer német nemzetiségi politikájának válsága 1931–1932-ben.
1980. 3. 478–496. K

Benczédi László

Bányavidéki várorségek folyamodványai
Esterházy Pálhoz. 1668–1681.
1961. 2. 155–179. Tk

A „vitélő rend” és ideológiája a Thököly-felkelésben.
1963. 1. 33–43. Tk

Válasz Perjés Géza hozzászólására.
1963. 1. 96–98. Tk

Paraszság és kurucság a Thököly-korban.
(Munkabeszámoló a Történettudományi Intézet I. magyar osztályának 1964. febr. 3-i értekezletén.)
1964. 1. 152–161. Sz

Válasz a „Paraszság és kurucság a Thököly-korban” c. beszámoló hozzászólóinak.
1964. 1. 178–181. Sz

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1-2. 235–240. V

A Wesselényi-féle rendi szervezkedés kibontakozása. (1666–1668.)
1974. 4. 596–630. Mtsz

Szelepcsényi érsek ügye és a lipóti abszolutizmus megalapozása 1670 őszén.
1975. 2-3. 489–502. V

A Habsburg-abszolutizmus indítékai és megvalósulása az 1670-es évek Magyarországon.
1978. 3-4. 535–556. Mű

– *ismerteti*

Vita R. Várkonyi Ágnes „Thaly Kálmán” című tanulmányáról.
1958. 1-2. 235–252. Sz

Irodalomtörténeti Közlemények. 1958. LXII. évf.
1959. 1-2. 182–185. Sz

Perjés Géza
Hozzászólás Benczédi László referátumához.
1963. 1. 82–87. Tk

Heckenast Gusztáv
Hozzászólás Benczédi László: *Paraszság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.*
1964. 1. 171. Sz.

Kiss István, N.
Hozzászólás Benczédi László: *Paraszság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.*
1964. 1. 162–167. Sz

Zimányi Vera
Hozzászólás Benczédi László: *Paraszság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.*
1964. 1. 167–169. Sz

Makkai László
Hozzászólás Benczédi László: *Paraszság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.*
1964. 1. 169–171. Sz

Benda Kálmán
Hozzászólás Benczédi László: *Paraszság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.*
1964. 1. 172–174. Sz

Várkonyi Ágnes, R.
Hozzászólás Benczédi László: *Paraszság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.*
1964. 1. 174–177. Sz

Barta István
Hozzászólás Benczédi László: *Paraszság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.*
1964. 1. 177–178. Sz

Benda Gyula

Kvantifikáció és történelem. (Hozzászólás Granasztói György: „A történész és a mérés — egy modell korlátai” című írásához.)
1979. 1. 105–108. V

Benda Kálmán

Rákóczi és Vatikán. Brenner apát küldetése

XI. Kelemen pápához. 1707–1708.

1959. 1-2. 8–24. Tk

II. Rákóczi Ferenc török politikájának első évei. 1702–1705.

1962. 2. 189–209. Tk

A végvári harcok ideológiája.

1963. 1. 15–18. Tk

Hozzászólás Benczédi László: Parasztság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 172–174. Sz

A jozefinizmus és a jakobinusság kérdései a Habsburg-Monarchiában. (Eredmények és feladatok a legújabb kutatások tükrében.)

1965. 4. 388–422. T

Hozzászólás Zimányi Vera: Az 1610–1630-as évek problémái c. előadásához.

1968. 1-2. 154–155. Mtsz

Habsburg-politika és rendi ellenállás a XVII. század elején.

1970. 3. 404–427. Mtsz

A magyar nemesi mozgalom 1790-ben.

1974. 1-2. 183–210. Mtsz

A Magyar Országgyűlési Emlékek. Beszámoló egy forráskiadvány- sorozat munkálatairól.

1974. 4. 650–655. Sz

Magyarország új történeti kronológiája. (Tervtanulmány.)

1977. 3-4. 565–576. Fő

A Rákóczi-szabadságharc és az európai hatalmak.

1978. 3-4. 513–519. Fő

Rúzsás Lajos. (1914–1981.)

1981. 2. 307.

Mária Terézia királynő a magyar történetírásban.

1981. 3. 485–492. Fi

– *közli*

Újabb adatok a magyar jakobinusok történetéhez.

1958. 1-2. 218–220. T

Berend T. Iván

– *Ránki György*

A nagybirtok és nagytőke „agrárius-merkantil” ellentétének kérdéséhez. (1919–1925.)

1959. 1-2. 141–161. Tk

Az iparfejlődés és az úgynevezett paraszti-par kérdéséhez. Vita Tolnai Györggyel és Simon Péterrel.

1965. 2-3. 275–284. V

– *Ránki György*

Nemzeti jövedelem és tőkefelhalmozás Magyarországon. 1867–1914.

1966. 2. 187–203. Tk

– *Ránki György*

Helyreállítás és tőke kisajátítás a népi demokratikus országokban a felszabadulás után.

1970. 2. 147–163. T

Kelet-Európa gazdasági fejlődésének kérdéseiről a két világháború között.

1975. 4. 608–626. T

Gazdasági elmaradottság és a külkereskedelem szerepe a XIX. századi Európában.

1978. 2. 253–280. T

A világgazdasági válság (1929–1933.) sajátos hatásai Közép- és Kelet-Európában.

1982. 1. 44–66. T

Tolnai György

Az önálló tőkés fejlődés és a nacionalizmus megítélése a mai magyar gazdaságtörténetírásban. Válasz Berend T. Iván vitacikkére.

1966. 1. 98–115. V

Simon Péter

Nyilatkozat Berend T. Iván vitacikkéről.

1966. 1. 116–118. V

Berthold, Rudolf

A német mezőgazdasági gép- és műtrágyai-par keletkezésének népgazdasági vonatkozásai 1850–1870.

1975. 4. 692–700. K

Bessenyei József

Mindszenth Gábor emlékiratának forrásértéke.

1978. 3-4. 570–587. Ed

Bényei József

Közelebb Eötvös Józsefhez. Eötvös József művei. (Szépirodalmi Kiadó—Magyar Helikon, Bp. 1972.)

1978. 1. 213–217. Fi

Bérenger, Jean

Francia-magyar kapcsolatok a Wesselényi-összeesküvés idején.

1967. 3. 275–291. Tk

A lengyel-francia kapcsolatok és az Oppeln-Ratibor-i hercegségek. 1664–1665.

1977. 1. 132–141. K

Bibó István

A német hisztéria okai és története.

1980. 2. 169–195. T

Bogdán István

A lékai (hátori) papírmalom a XVIII. században.

1960. 1. 46–93. T

Bognár József

Bognár József opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában. c. doktori értekezésének vitája.)

1963. 3-4. 414–419. Sz

Bois, Guy

A feudalizmus modelljének kérdéséhez.

1979. 2. 187–199. T

Bolla Ilona

A közsabadság a XI-XII. században. (A liber és libertas fogalom az Árpád-korban.)

1973. 1-2. 1–29. T

A közsabadság lehanyatlása a XIII. században. (A liber és a libertas fogalom az Árpád-korban.)

1974. 1-2. 1–23. T

Glatz Ferenc

Bolla Ilona. (1927–1980.)

1980. 4. 680.

Boros Ferenc

A csehszlovák-magyar forradalmi és haladó kapcsolatok néhány kérdéséről a Magyar Tanácsköztársaság leverése utáni időszakban. (1919–1921.)

1964. 3-4. 615–627. Tk

Boros Miklósné

– összeállította

A történész és a jelenkor.

1962. 2. 304–315. Ht

Boros Zsuzsa

A Vichy-korszak újabb történeti irodalmáról.

1971. 3-4. 546–554. Sz

Német fogságból menekült francia hadifoglyok Magyarországon a második világháború alatt.

1973. 3-4. 429–436. T

– Szabó Dániel

A politikai pártok kutatásának néhány kérdése a XX. századi polgári irodalomban.

1975. 2-3. 503–527. Mű

Vita Franciaországban a proletariátus kialakulásának kérdéseiről az ipari forradalom idején.

1976. 4. 777–782. Fi

Borus József

Hadtörténet és társadalomtörténet.

1964. 2. 473–489.

Bottanková, Maria

Adalékok a 16. századi Nagyszombat helyrajzához.

1981. 2. 262–267. Fi

Boudot, François

A franciaországi szövetkezeti mozgalom történetének problematikája.

1967. 3. 303–314. Tk

Bourgin, Georges

Francia-német egyezkedés. Bismarck, Thiers, Jules Favre és a Párizsi Kommün leverése. (1871 május.)
1958. 1-2. 114–124. T

Bouvier, Jean

A XIX. századi franciaországi kapitalista profitra vonatkozó adatgyűjtés problémái és eredményei.

1966. 1. 36–41. Tk

A bankcsoport egy példája: A mai Rotschildok.

1967. 3. 292–302. Tk

Banktőke, ipari tőke és fináncőke a XIX. századi francia növekedésben.

1976. 4. 600–612. T

Bovikin, Valerij I.

Oroszország ipari fejlődésének gazdasági-társadalmi problémái.

1973. 1-2. 30–48. T

Bóka Éva

Charles de Ferriol márkai portai követsége. (1699–1703.)

1982. 3. 519–536. Ed

Bónis György

Decretalis Intellecto. (III. Honorius a koronajavak elidegeníthetlenségéről.)

1974. 1-2. 24–31. T

Bödey József

Rákóczi József sírlaptöredéke mint bolgár egyházi emlék.

1977. 3-4. 503–520. K

Bölöny József

A kronológia pontosságáért.

1977. 3-4. 588–592. Fő

Sacra Regni Corona.

1978. 2. 355–363. Fi

Hibás adatok — téves következtetések.

1979. 1. 156–174. Fi

Hanák Péter

Hibás adatok? Téves következtetések?
(Megjegyzések Bölöny József írásához.)

1980. 2. 329–332. Fi

Siklós András

Hibás adatok? Téves következtetések?
(Megjegyzések Bölöny József írásához.)

1980. 2. 332–334. Fi

Hajdú Tibor

Hibás adatok? Téves következtetések?
(Megjegyzések Bölöny József írásához.)

1980. 2. 334. Fi

Pölöskei Ferenc

Hibás adatok? Téves következtetések?
(Megjegyzések Bölöny József írásához.)

1980. 2. 335–337. Fi

Bur Márta

A balkáni kereskedők és a magyar borkivitel a XVIII. században.

1978. 2. 281–313. T

Búza János

Öreg garas. (A hódoltság utolsó éveinek pénzforgalmához.)

1973. 1-2. 151–159. K

A tallér és az aranyforint árfolyama, valamint szerepe a pénzforgalomban Magyarország török uralom alatti területén a XVII. században. (Nagykőrös 1622–1682.)

1977. 1. 73–106. T

Beszélgetés Hermann Kellenbenz-cel.

1982. 1. 156–161. I

Castellan, Georges

Lélektan és történelem.

1974. 1-2. 211–220. E

Cauwenberghe, Eddy van

Pénzügypolitika és kincstárpolitika Németalföldön a burgundiak és a spanyol Habsburgok korában. (15–16. század.)

1982. 1. 121–135. Em

Crouzet, François

A brit nagyiparosok társadalmi eredete az ipari forradalom korszakában.
1981. 2. 245–251. Fi

Csatári Dániel

A revizionizmus magyarországi és romániai hatása.
1960. 2-3. 356–360. Sz

A román fasizmus sajátosságai.
1962. 3-4. 551–559. Sz

– *ismerteti*

A Román Történettudományi Intézet 1958. évi munkaterve.
1958. 1-2. 272–274. Ht

Csató Tamás

A belkereskedelem fejlődésének néhány főbb vonása a tőkés korszakban.
– 1975. 4. 627–665. T

Császár Edit

Keresztesi Papp Miklós iratgyűjteménye.
1979. 2. 377–380. Fi

Cseh László

– *Haraszi György – Veress Éva*
Térképdiaigrammok előállítása számítógéppel és az adatok tárolásának-feldolgozásának topográfiai módszere az agrártörténetben.
1972. 3-4. 548–553. Sz

Cseprakov, V.

Lenin imperializmus-elmélete és a kapitalizmus általános válságának új szakasza.
1961. 4. 531–542. Ht

Csernok Attila

– *Ehrlich Éva – Szilágyi György*
Az infrastruktúráról történeti statisztikák alapján. (Nemzetközi összehasonlító vizsgálat 1860–1968.)
1972. 3-4. 539–542. Sz

Csurdi Sándor

A magyarországi sajtó az Októberi Forradalomról 1947-ben.
1977. 3-4. 485–502. K

– *ismerteti*

Tudományos vita Otto Bauer születésének századik évfordulója alkalmából.
1982. 4. 740–749. Fi

– *összeállította*

A Történettudományi Intézet hírei. (1979. január 1 — 1980. december 31.)
1982. 4. 750–759. H

Czegle Imre

– *közi*

Eötvös József: Naplójegyzetek. 1870 augusztus 6-tól kezdve 1870 november 30-ig.
1978. 2. 364–410. Na

Danyilov, A. I.

A történettudomány elméleti-módszertani problémái további tanulmányozásának néhány kérdéséről.
1961. 3. 378–380. Ht

Deák, Ladislav

Csehszlovákia és a kollektív biztonság a harmincas évek közepén.
1976. 3. 385–406. T

Derzsaluk, N. Sz.

Magyarok a szovjet partizánmozgalomban. (Adatok.)
1978. 1. 185–201. Mű

Diószegi István

Andrássy indulása és megtorpanása. (1871–1875.)
1976. 1-2. 1–34. T

Diószegi Mária

– *összeállította*
Andics Erzsébet műveinek bibliográfiája.
1982. 3. 587–594. Él

Dolmányos István

Károlyi Mihály és a „szentpétervári út”. (Az orosz-magyar szövetség gondolata 1914-ben.)

1963. 2. 167–194. Tk

Lehet-e rehabilitálni a koalíció adótörvényeit?

1976. 3. 496–498. V

Sarlós Béla

Válasz Dolmányos István kritikai megjegyzésére.

1976. 3. 499–503. V

Domonkos László

A felvilágosodás és a felsőoktatás a korai Amerikában.

1981. 1. 58–70. Fi

Dovzsenok, V. I.

A paraszti munka termelékenységének kérdései a korai feudalizmusban.

1962. 1. 8–17. Tk

Dóka Klára

Buda kézművesei 1828-ban.

1981. 1. 100–113. Mű

Duczynszka Ilona

Duczynszka Ilona feljegyzései az 1918-as januári sztrájk előzményeiről.

1958. 1-2. 154–173. T

Dziekonski, Tadeusz

A lengyelországi eneolitikus rézkohászat és középeurópai kapcsolatai.

1961. 1. 1–15. T

Eddie, Scott

Cui bono? Magyarország és a dualista Monarchia védővámpolitikája.

1976. 1-2. 156–166. K

– *Puskás Julianna* – *Lánc Margit*

Adatbázis az 1911. évi Gazdacimtár adataiból a gazdaság- és társadalomtörténeti kutatások számára. (A számítógépes adatfeldolgozás tapasztalataiból.)

1977. 2. 315–328. Em

Mit bizonyítanak az 1882–1913-as export-statisztikai adatok: Magyarország valóban csak a Monarchia éléskamrája volt?

1982. 3. 416–425. T

Elekes Lajos

Az európai feudális államok központosításának néhány kérdéséről.

1959. 3-4. 272–290. Tk

Rendi ellentétek és kutatási problémáik a XV. századi Magyarországon.

1964. 2. 264–285.

Ember Győző

A Habsburg-birodalom központi kormány szervei 1711–1765. Az uralkodói központi kormányzat szervezete.

1975. 2-3. 445–488. Mtsz

Endrei Walter

A lábitós szövöszék kialakulása és feltűnése Európában.

1958. 3-4. 331–350. T

Az európai textilnyomás fejlődési szakaszai.

1960. 1. 1–14. T

Az antik technika értékelésének revíziójáról.

1960. 1. 116–118. K

Textilipari szabadalmak Magyarországon a nyugat-európai ipari forradalom idején.

1961. 1. 76–93. T

Az automatagépek programvezérlésének eredete. A lyukkártya keletkezéséhez.

1961. 1. 107–112. K

Közkeletű tévedések a Gácsi Posztómanufaktúra történetével kapcsolatban.

1967. 2. 217–224. Sz

– *Makkai László*

Az első főúri textilmanufaktúrák Magyarországon.

1970. 3. 326–343. T

Kísérlet az ipari termelékenység kiszámítására a prestatistikus korszakban. (A flandriai posztószövés termelékenysége a XVI. században.)

1976. 4. 721–730. Em

Adalékok az ipari forradalom kelet-
kezéstörténetéhez.
1982. 3. 510–518. Mű

– közli

– *Hajnal Lászlóné*

Egy XVII. századi festő receptgyűjtemény.
1958. 3-4. 453–457. K

– *ismerteti*

Kaminska, J. — Nahlik, A.: A gdański
textilipar a X-XIII. században. Łódź,
1958.

1958. 3-4. 468–469. Sz

Geijer, Agnes: Oriental Textiles in Sweden.
Copenhagen, 1951.

1960. 1. 152–153. Sz

Engel Pál

A honor. (A feudális birtokformák
kérdéséhez.)

1981. 1. 1–19. T

Fügedi Erik

Királyi tisztség vagy hűbér?

1982. 3. 483–509. V

Eötvös József

Naplójegyzetek. 1870 augusztus 6-tól kezd-
ve 1870 november 30-ig. (Közli: Czeglé
Imre.)

1978. 2. 364–410. Na

Erdei Ferenc

Erdei Ferenc opponensi véleménye. (Ránki
György: Magyarország gazdasága a
hároméves terv időszakában c. doktori
értékezésének vitája.)

1963. 3-4. 420–424. Sz

Faller Jenő

Adatok a bányabeli robbantás fejlődéstörté-
netéhez.

1961. 1. 56–75. T

Faltys, Antonín

A csehszlovák történetírás és a cseh határ-
menti területek története, 1938–1945.

1973. 3-4. 406–410. T

Fehér András

A népi demokratikus korral foglalkozó
helytörténeti irodalom kialakulása és főbb
jellemzői.

1976. 4. 660–674. K

Fehér Géza, ifj.

Az 1543. évi hadjárat török forrása: Mat-
rakcsi Nászuhrónikája.

1973. 1-2. 148–150. K

Fejes Judit

A fasizmus kérdései a nyugatnémet történeti
irodalomban.

1973. 1-2. 273–282. Sz

A Brüning-memoár és vitája a nyugat-német
történeti irodalomban.

1975. 2-3. 528–536. Fi

A magyar-német gazdasági és politikai kap-
csolatok kérdéséhez az 1920-as — 1930-as
évek fordulóján.

1976. 3. 361–384. T

Új törekvések a nyugat-német társada-
lomtörténeti kutatásokban.

1976. 4. 769–774. Fi

– *ismerteti*

Tanulmány a Komintern VII. Kongressz-
zusának előkészítéséről.

1973. 3-4. 531–532. Sz

Fekete Edit

– *Gyarmati György*

Nemzetközi konferencia a Közép- és Délke-
let-Európa felé irányuló háborús propa-
gandáról.

1979. 3-4. 552–561.

Ferber Katalin

A stabilizáció és az ipari részvénytársaságok
vagyonai helyzete.

1980. 2. 319–328. Ed

Ferge Zsuzsa

A gazdaság történelmileg változó jellege és
helye a társadalmi újratermelésben.

1981. 4. 521–552. T

Fodor István

Őstörténetünk korai szakaszainak néhány fő vonása.
1972. 1-2. 1–28. T

Fogarassy László

A Magyarországi Tanácsköztársaság katonai összeomlása.
1981. 1. 20–50. T

Fogarassy Zoltán

Kik ölték meg gróf Tisza Istvánt?
1980. 2. 338–341. Fi

Földes György

Az újpesti munkásság életviszonyai az 1930-as években.
1980. 2. 309–318. Ed

Frank Tibor

A porosz-osztrák háború és az angol közvélemény.
1977. 3-4. 521–532. K

– *közlí*

Láng Judit: Negyvennégy.
1982. 2. 276–319. Ve

Frey, Linda

– *Frey, Marsha*

II. Rákóczi Ferenc és a tengeri hatalmak.
1981. 4. 663–674. Fi

Fuchs Erik

– *Nándori Gyula*

Honfoglaláskori vas kéziszerszám metallográfiai vizsgálata.
1958. 3-4. 328–330. T

Furszenko, Alexandr

Olaj és politika a 19. század végén, a 20. század elején.
1982. 1. 99–113. K

Fügedi Erik

XV. századi magyar püspökök.
1965. 4. 477–498. Sz

Mezővárosaink kialakulása a XIV. században.

1972. 3-4. 321–342. T

Magyarország története és a gépi adatfeldolgozás.

1972. 3-4. 527–532. Sz

A befogadó: a középkori magyar királyság.
1979. 2. 355–376. Mű

Királyi tisztség vagy hűbér?

1982. 3. 483–509. V

Gadanecz Béla

A vasutasok létszáma, megoszlása, gazdasági és szociális helyzete a századelőn.

1981. 4. 553–591. T

Galavics Géza

Egy Reynolds-kép, mint politikai szimbólum a 18. század végi Magyarországon. (Művészettörténeti nyomozás egy feljelentés kapcsán.)

1981. 2. 252–261. Fi

Gábor Sándorné

A német-osztrák köztársaság és a magyar tanács hatalom államközi gazdasági kapcsolatairól.

1966. 3-4. 325–367. Tk

– *ismerteti*

Nemzetközi történeti kongresszus Bécsben.
1968. 4. 442–445. Sz

Gábry György

Symphonia Ungarorum.

1970. 3. 428–431. Kk

Gál Éva

A budai hegyvidék újkori beépülésének kezdetei.

1971. 3-4. 515–538. K

Gál István

Az angolnyelvű Hungaricák gyűjtésének történetéből.

1976. 3. 504–508. Mű

Gentzen, F. H.

– *Kalisch, J. – Voigt, G.*

Az úgynevezett kelet-kutatásról. (Die „Ostforschung“ — ein Strosstrupp des deutschen Imperialismus.)

1959. 1-2. 190–222. Ht

Gergely András

Települések, lakások és lakóik a századforduló Magyarországon.

1971. 3-4. 406–441. T

Gergely Jenő

Keresztényszocialisták az 1918-as magyarországi polgári demokratikus forradalomban.

1969. 1-2. 26–65. T

A keresztény szakszervezeti mozgalom létrejötte és nemzetközi kapcsolatainak kialakulása az I. világháború előtt.

1980. 1. 30–51. T

Gerics József

Az államszuverenitás védelme és a „két jog” alkalmazásának szempontjai XII-XIII. századi krónikáinkban.

1975. 2-3. 353–372. T

A Tátony nemzetségről. Adalékok egy krónikahely értelmezéséhez.

1966. 1. 1–24. Tk

Gieysztor, Aleksander

A XIII. századi nagy városreform Lengyelországban. (A problémák és kutatások összefoglaló áttekintése.)

1964. 2. 255–263.

Glatz Ferenc

– *Stier Miklós*

Megyei küzdelmek a gömbösi reformtörvények körül.

1971. 1-2. 157–187. Tk

A Magyarország története munkálatainak helyzetéről.

1971. 1-2. 239–253. Mtsz

A második világháborús historiográfiai konferencia főbb vitakérdései.

1973. 3-4. 468–487. T

Visszaemlékezés és történelem. (Megjegyzések Vas Zoltán memoárja kapcsán.)

1973. 3-4. 532–536. Sz

Polgári fejlődés és nacionalizmus Magyarországon a XIX. században. (Eszmetörténet és társadalomtörténet.)

1974. 1-2. 248–260. Mű

Szaktudományos kérdésfeltevések és történetpolitikai koncepció. (A fiatal Szekfű Gyula bécsi éveinek történetéből.)

1974. 3. 396–420. Em

Történeti kultusz és történetírás. Reflexiók Szekfű Száműzött Rákóczi-jához.

1976. 1-2. 64–101. T

Trianon és a magyar történettudomány.

1978. 2. 411–421. Mű

Niederhauser Károly. (1894–1978.)

1979. 1. 185.

Bolla Ilona. (1927–1980.)

1980. 4. 680.

Történeti-politikai gondolkodás a felszabadulás után.

1981. 2. 146–158. T

Golman, L. I.

Új adatok Marx Károly és Engels Frigyes együttműködéséről.

1961. 2. 226–229. Ht

Gonda Imre

– *Ránki György*

A Német Demokratikus Köztársaság levéltárainak magyar vonatkozású anyagai.

1958. 1-2. 274–275. Ht

– *ismerteti*

Néhány megjegyzés Robert A. Kann: „The Habsburg Empire” című könyvéhez.

1959. 3-4. 515–522. Ht

Goy, Joseph

Adalékok a szokástörténet tanulmányozásához. Ház, házassági és örökösödési szokások Bearn-ban és Bigorre-ban a XIX. században.

1978. 3-4. 485–496. K

Göndör György

Adatszervezés — adatstruktúrák.

1981. 1. 85–93. Em

Granasztói György

A viszonyítás fontosságáról a várostörténeti kutatásban.

1970. 1. 106–110. V

Becslés Sopron XVI-XVII. századi lélekszáma.

1970. 3. 275–325. T

A számítógépek a történettudományban.

1972. 1-2. 29–47. T

„A városok”. (Mit akarhat az olvasó?)

1975. 1. 126–132. Fi

A történész és a mérés — egy modell korlátai.

1978. 2. 314–329. Em

Beszélgetés Pach Zsigmond Pállal.

1982. 1. 162–169. I

Városok és tömegek. Új utak a társadalomtörténetben.

1982. 2. 344–356. Fi

A polgári család a középkor végi Magyarországon. (Adalékok és feltevések egy „jóléti társadalom” természetrajzához.)

1982. 4. 605–664. T

ismerteti

NDK-magyar történész konferencia az összehasonlításról és a kvantitatív módszerek alkalmazásáról a történettudományban.

1979. 3-4. 610–613. Fi

Benda Gyula

Kvantifikáció és történelem. (Hozzászólás Granasztói György: „A történész és a mérés — egy modell korlátai” című írásához.)

1979. 1. 105–108. V

Gumilov, Lev Nikolaevics

A kazárok utódai. (A csapadékeloszlás ingadozásai és az etnogenezis kérdése Délkelet-Európában a VII-XVI. században.)

1968. 1-2. 12–18. T

Gunst Péter

Új könyv a magyar földreformról. (Donáth Ferenc: Demokratikus földreform Magyarországon 1945–1947. Bp. 1969.)

1970. 4. 586–591. V

A történelmi kronológiáról.

1977. 3-4. 579–583. Fő

— *ismerteti*

Beresford, M.W. — Joseph, J.K.: Középkori Anglia. Légi szemle. Cambridge, 1958.

1958. 3-4. 466–468. Sz

Gyarmati György

Politikai szempontok érvényesülése a tanácsrendszer előkészítő munkálataiban.

1981. 2. 178–189. T

Gyáni Gábor

Hódmezővásárhely legnagyobb adófizetői. (1888–1941.)

1977. 3-4. 626–640. Ed

A várostörténetírás új irányzata. (A New Urban History.)

1978. 3-4. 588–600. Fi

Egy új történeti forrás: az adatbank.

1981. 1. 94–99. Em

Györfly György

Diplomata Hungarica antiquissima 1000–1196.

1960. 4. 525–535. Sz

A magyar őstörténet néhány kérdéséről.

1961. 4. 417–426. Tk

Adatok a románok XIII. századi történetéhez és román állam kezdeteihez. I. rész.

1964. 1. 1–25. T

Adatok a románok XIII. századi történetéhez és a román állam kezdeteihez. II. rész.

1964. 3-4. 537–568. Tk

Egy krónikahely magyarázatához.

1966. 1. 25–35. Tk

A XII. századi dalmáciai városprivilegiumok kritikájához.

1967. 1. 46–56. Tk

Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.

1968. 1-2. 141–142. Mtsz

A besenyők európai honfoglalásának kérdéséhez.

1971. 3-4. 281–288. T

Az Árpád-kori szolgálonépek kérdéséhez.

1972. 3-4. 261–320. T

A lovagszent uralkodása. (1077–1095.)

1977. 3-4. 533–564. Mtsz

Hajdú Tibor

A „demokratikus” nacionalizmusról.

1960. 2-3. 350–353. Sz

Károlyi Mihály politikai pályafutásának kezdete. (1901–1909.)

1975. 2-3. 149–174.

Hibás adatok? Téves következtetések? (Megjegyzések Bölöny József írásához.)

1980. 2. 334. Fi

Hajnal Lászlóné

– Endrei Walter – közli

Egy XVII. századi festő receptgyűjtemény.

1958. 3-4. 453–457. K

Hanák Péter

A dualizmus válságának problémái a XIX. század végén.

1959. 1-2. 37–89. Tk

Iratok az 1894–95. évi magyar kormányválság történetéhez.

1959. 3-4. 291–353. Tk

A magyar nacionalizmus néhány problémája a századforduló idején.

1960. 2-3. 335–341. Sz

Vázlatok a századelő magyar társadalmáról.

1962. 2. 210–245. Tk

– Lackó Miklós – Ránki György

Gazdaság, társadalom, társadalmi-politikai gondolkodás Magyarországon a kapitalizmus korában.

1969. 3-4. 283–336. Mtsz

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.

1972. 1-2. 240–246. V

A kultúrtörténeti szintézis problémái.

1974. 3. 447–453. Fő

Polgárosodás és asszimiláció Magyarországon a XIX. században.

1974. 4. 513–536.

Deák húsvéti cikkének előzményei.

1974. 4. 565–589. T

Hibás adatok? Téves következtetések? (Megjegyzések Bölöny József írásához.)

1980. 2. 329–332. Fi

Handke, Horst

Munkamegosztás és foglalkoztatottsági struktúrák. (Adalék az emberi termelőerő fejlődéséhez Németországban 1871 és 1918 között.)

1981. 3. 493–507. Fi

Haraszti Éva, H.

A chartista mozgalom gazdasági és társadalmi előzményeihez.

1960. 4. 411–445. T

Fasiszta irányzatok Angliában.

1962. 3-4. 587–600. Sz

Bronterre O'Brien (1805–1864) a chartista mozgalom ideológusa.

1964. 3-4. 569–582. Tk

Az angol kormány erőszakszervezeteinek működése a chartizmus éveiben.

1967. 1. 101–113. Sz

Békeltetők.

1969. 3-4. 231–282. Tk

– Jemnitz János

Karcolatok Julian Harney portréjához — levelezése alapján.

1972. 1-2. 204–213. K

Adalékok Károlyi Mihály antifasiszta elméleti és gyakorlati tevékenységéhez az 1930-as években.

1975. 2-3. 273–295.

– *ismerteti*

„Past and Present” (1960. április–1960. november)

1961. 4. 543–545. Ht

A fasizmus történetéből. (A „The Journal of Contemporary History” bemutatkozó száma.)

1967. 4. 479–485. Sz

Haraszti György

– *Cseh László – Veress Éva*

Térképdiaigrammok előállítása számítógéppel és az adatok tárolásának-feldolgozásának topográfiai módszere az agrártörténetben.

1972. 3-4. 548–553. Sz

Hársfalvi Péter

Révai József: Marxizmus és népiesség.

1981. 4. 650–662. Ú

Heckenast Gusztáv

A feudáliskori magyarországi kohászat historiográfiája.

1961. 1. 123–129. Sz

Lányi Pál. (A magyarországi korai kapitalizmus történetéhez.)

1962. 1. 18–36. Tk

A Karácsony György-féle parasztfelkelés. (1569–1570.)

1963. 1. 19–21. Tk

Hozzászólás Benczédi László: Parasztság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 171. Sz.

A kora-árpádkori magyar vaskohászat szervezete.

1966. 2. 135–161. Tk

Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.

1968. 1-2. 143. Mtsz.

Magyarország ipara 1726-ban.

1971. 3-4. 320–329. T

Iparfejlődés a Habsburg-birodalom osztrák és cseh tartományaiban a XVIII. században. (1670–1790.)

1973. 1-2. 188–207. Mtsz

A magyarországi ipar a XVIII. században és a bécsi gazdaságpolitika.

1974. 4. 502–506.

A magyarországi vaskohászat történetének iparrégészeti problémái.

1977. 2. 329–332. Em

A vashámor elterjedése Magyarországon. (14–15. század.)

1980. 1. 1–29. T

Mi a történeti tény?

1980. 4. 677–680. Fi

– *közl*

Adatok Bottyán János életéhez. (1676–1682.)

1958. 1-2. 215–217. T

A murányvölgyi vashámoros céh szabályzatai. (1585–1713–1755.)

1958. 3-4. 430–447. K

– *ismerteti*

Az új magyar irodalomtörténetről.

1958. 1-2. 260–262. Sz

Irodalomtörténeti Közlemények. 1957. LXI. évf.

1959. 1-2. 180–182. Sz

Pleiner, Radomir: A szláv vaskohászat alapjai Csehszágban. Praha, 1958.

1960. 1. 149–151. Sz

Hegedüs Zoltán

Honfoglaláskori vastárgyak és salakok metallográfiai vizsgálatának tanulságai.

1960. 1. 119–129. K.

A diósgyőri Központi Kohászati Múzeum és a soproni Liszt Ferenc Múzeum vasbucáinak kohászat-történeti vonatkozásai.

1961. 1. 94–106. T

Hegyi Klára

Török tárgyú ismeretterjesztésünk kérdései.
(Gondolatok a Várak, törökök c. téveso-
rozat kapcsán.)
1975. 1. 119–125. Fi

A törökök berendezkedése meghódított
országokban.
1981. 3. 392–404. Mű

Heller Ágnes

A szükségszerűség árnyékában. (Fejezetek a
szocialista etika történetéből.)
1971. 3-4. 356–405. T

Hercegh Géza

Görgei. (Vázlatok egy arcképhez.)
1981. 3. 411–429. Mű

Hill, Christopher

Újabb eredmények és problémák a XVI-
XVII. századi angol történet kutatásában.
1969. 1-2. 155–161. Sz

Hobsbawm, Eric

Egy közönség növekedése.
1967. 1. 113–118. Sz

Észrevételek a marxizmus és a nacionaliz-
mus viszonyáról.
1978. 2. 330–337. Fi

Horváth Pál

Újkori jogfejlődésünk összehasonlító
vizsgálata előtt álló akadályok leküzdésé-
hez.
1978. 3-4. 497–512. Em

Niederhauser Emil
Reflexiók Horváth Pál könyvéről.
1975. 2-3. 537–540. Fi

Hóvári János

Az 1515–17. évi tulcsai török vámnapló.
1981. 3. 430–449. Ed

Hrenkó Pál

Az ismeretlen „Lázár deák”.
1981. 3. 405–410. Mű

Hunyady György

Történelem és pszichológia.
1981. 1. 71–78. Fi

Ilie, P.

– *Zaharia, G. – Unc, G.*
A román történetírás Közép- és Délkelet-
Európának a második világháború elő-
estéjén és a háború alatt betöltött sze-
repéről.
1973. 3-4. 379–393. T

Incze Miklós

A történelem valóságos és nemzeti aspek-
tusáról.
1971. 1-2. 269–275. V

Irinyi Károly

Integráció és nemzeti függetlenség.
1970. 4. 569–573. V

Irsigler, Franz

A kvantifikáció lehetőségei és korlátai a
későközépkori és koraújkorai gazdaság- és
társadalomtörténetben.
1982. 1. 136–151. Em

Iszakov, P. F.

– *Kulkov, J. N.*
A szovjet sajtó — a hazafiság és az internaci-
onalizmus propagandájának legfontosabb
eszköze a Nagy Honvédő Háború éveiben.
1979. 3-4. 401–410.

Iványosi-Szabó Tibor

A „kongó” nevű pénz forgalma Kecskemé-
ten.
1981. 2. 287–295. Mű

Izsák Lajos

A Magyar Szabadság Párt megalakulása és
tevékenysége. 1946–1947.
1981. 2. 203–226.

Jemnitz János

Jean Jaurès születésének századik évfor-
dulójára.
1959. 3-4. 405–423. Tk

A nemzetközi munkásmozgalom és a nacionalizmus 1914 előtt.
1960. 2-3. 341–347. Sz

A háború és a béke kérdése a II. Internacionálé koppenhágai kongresszusán.
1960. 4. 479–509. T

A II. Internacionálé 1912-es rendkívüli Baseli Kongresszusa.
1962. 1. 61–88. Tk

A spanyol fasizmus jellegéről.
1962. 3-4. 536–544. Sz

Az I. Internacionálé és a háború. (1864–66.)
1963. 3-4. 386–413. Tk

A politikai tényező a munkaidő megrovidülésében.
1964. 2. 406–422.

A magyarországi szociáldemokrata párt külpolitikai irányvonalának alakulásához. (1945–1948.)
1965. 2-3. 133–199. Tk

F. Adler és G. B. Shaw vitája az olasz fasizmusról.
1967. 1. 57–75. Tk

Háborúellenes erőfeszítések a nemzetközi munkásmozgalomban Zimmerwald után.
1968. 4. 373–400. T

Karl Liebknecht 1914. december 2-i Reichstag-felszólalása.
1970. 1. 37–64. Tk

Lenin és a történettudomány.
1970. 2. 210–222.

Kortársak a Párizsi Kommünről.
1971. 1-2. 1–23.

Ellenvetések az ellenvetésekhez. Megjegyzések Vadász Sándor könyvkritikájáról.
1971. 1-2. 265–268. V

Adalékok a Magyarországi Szociáldemokrata Párt és az angol Labour Party kapcsolatainak történetéhez. (1945–1947.)
1975. 1. 107–118. Mű

Károlyi Mihály politikai elképzelései és nemzetközi kapcsolatai a második világháború éveiben.
1975. 2-3. 211–230.

Az angol Munkáspárt külpolitikai irányvonalához. (1938: A „megbékéltetés” és „München” ellen.)
1978. 1. 90–116. K

A Szociáldemokrata Párt és a nemzetközi munkásmozgalom. 1945–1948.
1981. 2. 159–164. T

Kunfi Zsigmond és a nemzetközi munkásmozgalom.
1981. 4. 675–685. Fi

– *ismerteti*
International Review of Social History.
(1959–1960.)
1962. 1. 102–117. Ht

Jeszenszky Géza

A brit külügyminisztérium és Magyarország, 1890–1914.
1977. 2. 209–246. T

Kemény G. Gábor. (1915–1981.)
1982. 3. 596–597.

Jonca, Karol

A „völkerrechtliche Grossraumordnung” elmélete, különös tekintettel a dunai és a Balkán-államokra.
1973. 3-4. 372–375. T

Juhász Gyula

A Teleki-kormány külpolitikája a „furecsa háború” idején.
1961. 4. 476–514. Tk

Magyarország hadbalépése Nagy-Britannia és az Amerikai Egyesült Államok ellen.
1965. 1. 61–87. T

Politikai és diplomácia-történeti irodalom Magyarország második világháborús történetéről.
1973. 3-4. 312–329. T

A nagyhatalmak háborús propagandája és Magyarország.
1979. 3-4. 484–504.

– *közli*
Két tárgyalás 1943 tavaszán. (Feljegyzések Kállay Miklós 1943. április 1-i római és

Horthy Miklós 1943. április 16–17-i klessheimi tárgyalásairól.)
1973. 3-4. 488–530.

Macartney, Carlile Aylmer
Hozzászólás a Ránki György és Juhász Gyula előadásáról folytatott vitához.
1973. 3-4. 437–439. T

Kalisch, J.

– *Gentzen, F.H. – Voigt, G.*
Az úgynevezett kelet-kutatásról. (Die „Ostforschung“ — ein Strosstrupp des deutschen Imperialismus.)
1959. 1-2. 190–222. Ht

Kallós Pálné

– *összeállította*
A Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete tagjainak tudományos munkássága. 1949–1963.
1964. 2. 501–532.

Kamburov, Georgi

Katonai problémák az illegális antifasiszta sajtóban és rádióban Bulgáriában az 1941–1944-es években.
1979. 3-4. 529–539.

Katus László

A mezőgazdaság fejlődésének főbb vonásai az Osztrák-Magyar Monarchia délszlávlakta területein.
1959. 3-4. 354–404. T

A nem magyar népek nacionalizmusának jellemvonásai és szerepe a soknemzetiségű Magyarországon.
1960. 2-3. 330–335. Sz

A nemzetiségtörténeti kutatások főbb problémáiról és a nemzetiségi munkacsoport munkájáról.
1960. 4. 536–543. Sz

A kelet-európai iparosodás és az „önálló tőkés fejlődés” kérdéséhez.
1967. 1. 1–45. Tk

A számítógép alkalmazása a kapitalista korszak kutatásában.
1972. 3-4. 535–536. Sz

A demográfiai átmenet kérdései Magyarországon a 19. században..
1980. 2. 270–288. Mü

– *ismerteti*
A kelet-európai országok feudalizmuskori fejlődésének sajátosságairól. Vita a Történettudományi Intézetben.
1959. 3-4. 467–482. Sz

Kazimir, Stefan

Adalék a XVI. és XVII. századbeli árak és bérék fejlődéséhez.
1976. 1-2. 167–210. Mtsz

Kállay István

A census regius bevezetése, illetve felújítása szabad királyi városainkban a XVIII. század második felében.
1970. 3. 431–439. Kk

Nagybirtok és közigazgatás. (Egy monográfia tematikai vázlata.)
1977. 2. 333–347. Mü

Károlyi Mihály

Andrássy, vagy az arisztokráta.
1975. 2-3. 296–310.

Kávássy Sándor

Ellenforradalmi mozgalmak Somogyban a Tanácsköztársaság idején.
1972. 3-4. 413–430. T

Kecskeméti Károly

A liberalizmus és a zsidók emancipációja.
1982. 2. 185–210. T

Kerekes Lajos

Olaszország, Magyarország és az osztrák Heimwehr-mozgalom. 1920–1930.
1961. 2. 199–216. Tk

Az osztrák kleriko-fasizmus problémájához.
1962. 3-4. 545–550. Sz

Bánffy Miklós politikai küldetése Romániában 1943-ban.
1963. 2. 259–261. Sz

Az Anschluss és a dunai konföderáció „alternatívája” Otto Bauer külpolitikájában 1918–1919-ben.
1971. 3-4. 442–464. T

Vorarlberg és Tirol elszakadási törekvései Ausztriától 1918–1919-ben.
1972. 3-4. 431–453. T

Az osztrák köztársaság útja a genfi jegyzőkönyv megkötéséhez.
1975. 2-3. 373–410. T

Kirilly Zsigmondné

– *Kiss István, N.*
A XVI-XVII. századi parasztgazdaság struktúrájának vizsgálata.
1967. 2. 201–216. Sz

Kiss György

A televízió néhány történeti műsoráról.
1976. 3. 529–534. Fi

Kiss István, N.

Uradalmi gazdálkodás Sárospatakon és Tokajban a XVI. század második felében.
1960. 1. 15–30. T

Megjegyzések a végvári harcok ideológiájának kérdéséhez.
1963. 1. 66–68. Tk

Az ár- és bértörténet kérdése Magyarországon 1550–1650 között.
1963. 2. 145–166. Tk

Hozzászólás Benczédi László: Parasztság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.
1964. 1. 162–167. Sz

– *Kirilly Zsigmondné*
A XVI-XVII. századi parasztgazdaság struktúrájának vizsgálata.
1967. 2. 201–216. Sz

Kiss József

Jászkunok a Rákóczi-szabadságharcban.
1971. 1-2. 35–85. Tk

Klaniczay Gábor

– *Makkai László*
Anyagi kultúra, szokásrend, mentalitások. Javaslat egy tudományközi együttműködésre.
1981. 2. 268–272. Mű

A középkori magyarországi szentkultusz-kutatás problémái.
1981. 2. 273–286. Mű

– *ismerteti*
A feudalizmusról és az eredeti jellegzetességekről. (A Történelmi Szemle vita-ankétja.)
1978. 1. 202–212. Fi

Klaniczay Tibor

Néhány gondolat a vitához.
1963. 1. 79–82. Tk

Kocka, Jürgen

Kapitalizmus és bürokrácia a német iparosításban.
1982. 1. 27–43. T

Kolossa Tibor

Adatok az agrárproletariátus arányához és összetételéhez az Osztrák-Magyar Monarchiában. (1900.)
1959. 1-2. 104–127. Tk

Az 1880–1900 közötti időszak fő történeti problémáiról az összefoglaló munkák kritikai áttekintése alapján.
1969. 1-2. 96–109. Mtsz

– *ismerteti*
– *Puskás Julianna – Orbán Sándor*
Magyar és német gazdaságtörténetészek konferenciája.
1971. 3-4. 539–545. Sz

Komjáthy Miklós

Hozzászólás Szücs Jenő: „Nándorfehérvár és a parasztság” című referátumához.
1963. 1. 59–63. Tk

Történelem és kronológia.
1977. 3-4. 576–579. Fő

Komlós, John

A Védegylet.
1981. 1. 51–57. T

Kon, Igor Szemjonovics

A történettudomány elméletének kérdései a
mai polgári történetírásban.
1960. 2-3. 364–380. Ht

Kondor Viktória, M.

Megjegyzések Jókai Mór politikai szerepé-
hez a kiegyezést követő években.
1958. 1-2. 125–135. T

– *ismerteti*

Vita a „Magyarország története” c. egyetemi
tankönyv 1880–1900 közötti fejezetének
kézirataról.

1959. 1-2. 173–179. Sz

Kondratyev, Nikolaj D.

A gazdasági fejlődés hosszú hullámai.
1980. 2. 241–269. Em

Konieczny, Alfred

A második világháború historiográfiája
külföldi kényszer munkások ellenállásáról
a Harmadik Birodalom hadigazdál-
kodásában.

1973. 3-4. 440–442. T

Korabljev, J. I.

A szovjet történetírás Szovjetunió
részvételéről a kelet- és délkelet-európai
országok új típusú fegyveres erőinek kia-
lakításában, a második világháború
idején.

1973. 3-4. 376–378. T

Korom Mihály

Magyar rendszermentő kísérletek nyugaton
és a szövetséges nagyhatalmak politikája a
háború döntő fordulatától 1944 őszéig.

1972. 3-4. 497–525. T

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés Előkészítő Bi-
zottsága és a nemzetgyűlési választások.
1975. 1. 10–49. T

Kosáry Domokos

Néhány tanulság Pest megye kuruckori
történetéből.

1963. 1. 91–96. Tk

Szabadságharc és kiegyezés között. Refle-
xiók egy témához.

1969. 3-4. 337–344. V

Néhány módszertani megjegyzés egy régi
válaszra.

1971. 1-2. 260–264. V

A művelődéstörténet helye a történelmi
szintézisben.

1974. 3. 436–446. Fő

Felvilágosult abszolutizmus — felvilágosult
rendiség.

1976. 4. 675–720. Mtsz

Modellalkotás és történettudomány.

1978. 1. 117–157. Em

Akadémiai tervek a 18. századi Magyaror-
szágon.

1979. 2. 341–354. Mű

Szabad György

A kiegyezés előtörténetéhez. Felelet Kosáry
Domokos „reflexióira”.

1971. 1-2. 254–259. V

Szabad György

Tények és módszerek. (Felelet Kosáry Do-
mokos újabb bírálatára.)

1972. 1-2. 256–258. V

Kovács Endre

Az 1863. évi lengyel felkelés és a magyar
emigráció.

1960. 2-3. 241–280. T

Ismeretelméleti problémák a mai polgári
történetírásban.

1968. 4. 349–372. T

A magyar szabadságharc mérlege a francia
sajtóban.

1973. 1-2. 76–109. T

A történész és közönsége.

1976. 1-2. 234–245. Fő

ismerteti

Magyarország legújabbkori történelme lengyel nyelven. Jerzy Robert Nowak: Węgry 1939–1974.

1977. 2. 366–367. Fi

Bellér Béla

A történész és diákközönsége. (Kovács Endre cikke felmérések tükrében.)

1976. 1-2. 250–256. Fő

Kovács I. Gábor

A magyar kalendárium főbb típusai a 19. században.

1980. 1. 150–164. Mű

Kovácsy Tibor

Az utasításos gazdaságról.

1981. 2. 191–202. T

Köpeczi Béla

Lukács 1919-ben.

1979. 1. 1–11. T

Rákóczi követe Rómában.

1982. 3. 404–415. T

Kövér György

A szovjet társadalomtörténeti kutatás változatai és problémái.

1976. 4. 761–765. Fi

Felekezet és nemzetiség: az oroszországi értelmiség példája a századfordulón.

1977. 2. 247–259. K

Az orosz obscsina történetéhez. (Áttekintés a hetvenes évek szovjet szakirodalmáról.)

1978. 2. 338–354. Fi

Kövics Emma

A Páneurópa-mozgalom fogadtatása Németországban. 1924–1932.

1981. 3. 360–384. T

Kövágó László

Jugoszláv történetírók a két világháború közötti jugoszláv fasizmusról.

1962. 3-4. 569–574. Sz

Államszövetségi tervek a Tanácsköztársaság idején.

1966. 3-4. 298–324. Tk

Krausz Tamás

Pokrovszkij és az orosz abszolutizmus vitája az októberi forradalom után.

1980. 4. 627–648. K

Kristó Gyula

– *Makk Ferenc*

Krónikáink keletkezéstörténetéhez.

1972. 1-2. 198–203. K

Különkormányzat az Árpád-kori Dráván-túlon és Erdélyben.

1977. 1. 53–72. T

– *közli*

– *Tóth Imre, H.*

Orosz utazó a XV. századi Magyarországon.

1977. 1. 142–145. K

Kuczynski, Jürgen

Mégis második ipari forradalom?

1964. 2. 466–472.

Kulkov, J.N.

– *Iszakov, P.F.*

A szovjet sajtó — a hazafiság és az internacionalizmus propagandájának legfontosabb eszköze a Nagy Honvédő Háború éveiben.

1979. 3-4. 401–410.

Lackó Miklós

Népi demokráciánk történetéből. Küzdelem az ország gazdasági újjáépítéséért, a népi demokratikus vívmányok védelméért és továbbfejlesztéséért.

1959. 3-4. 424–462. Tk

Balázs Béla. (1918–1959.)

1959. 3-4. 465–466. Sz

Vázlat a szélsőjobboldali mozgalmak társadalmi hátteréről Magyarországon az 1930-as években.

1962. 3-4. 449–469. Tk

A magyar irodalom története VI. kötetről.
(A magyar irodalomtörténeti kézikönyv
vitájának anyagából.)
1967. 2. 147–155. Tk

– *Hanák Péter – Ránki György*
Gazdaság, társadalom, társadalmi-politikai
gondolkodás Magyarországon a kapitaliz-
mus korában.
1969. 3-4. 283–336. Mtsz

Tudomány, oktatás, népszerűsítés. — Egy
történész ankét tapasztalatai.
1972. 1-2. 225–234. Sz

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1-2. 246–247. V

Révai-problémák. Írások a börtönének első
szakaszából.
1972. 3-4. 454–470. T

A Blum-tézisek.
1974. 3. 360–371. T

A népi mozgalom az 1930-as évek magyar
szellemi válságában.
1974. 4. 543–551.

– *ismerteti*

A népi demokratikus korszak kutatásának
állásáról. (Vita a népi demokrácia
történetével foglalkozó munkaközösség-
ben.)
1961. 3. 361–364. Sz

1848 Széchenyiye. A Történettudományi
Intézet Tudományos Tanácsának vitája
Spira György új Széchenyi monográfiájá-
nak kéziratáról.
1961. 4. 524–529. Sz

Ladányi Erzsébet

Libera villa, civitas, oppidum. Terminológi-
ai kérdések a magyar városfejlődésben.
1980. 3. 450–477. K

Lánc Margit

– *Puskás Julianna*
A magyarországi szántóföldi termelés kvan-
titatív elemzése 1867–1913.
1972. 3-4. 537–539. Sz

– *Puskás Julianna – Eddie, Scott*
Adatbázis az 1911. évi Gazdacímtár adata-
iból a gazdaság- és társadalomtörténeti
kutatások számára. (A számítógépes adat-
feldolgozás tapasztalataiból.)
1977. 2. 315–328. Em

Láng Imre

Keynes és a New Deal.
1978. 1. 33–69. T

Láng Judit

Negyvennégy. (Közreadja: Frank Tibor.)
1982. 2. 276–319. Ve

László Gyula

Az őstörténész és közönsége.
1976. 1-2. 246–249. Fő
Bartha Antal
*László Gyula újabb könyvéről. (Vértessző-
lőstől Pusztaszerig.)*
1975. 4. 748–750. Fi
„Ami nem értelem szerint való, az rút.” (L.
Feuchtwanger)
1978. 1. 182–184. V

Lederer Emma

A legrégebb magyar iparososztály kialakulá-
sa.
1977. 3-4. 653–677. Él
Soós István
Lederer Emma műveinek bibliográfiája.
1977. 3-4. 677–682. Él

Lipcesey Ildikó

Két évszázad román történelme Patrașcanu
műveiben.
1976. 3. 521–528. Fi
A MADOSZ és az Ekésfront. (Frontul
Plugarilor) 1935–1944.
1982. 3. 458–482. K

Litván György

Szabó Ervin nemzetközi kapcsolatai —
levélhagyatéka tükrében.
1964. 1. 26–63. T

A forradalmi kormány és a budapesti tudományegyetem erőpróbája 1918–1919 fordulóján.

1968. 4. 401–427. T

Az első világháború és az 1918–19-es forradalmak magyar vonatkozású anyagai a francia levéltárakban.

1973. 1-2. 265–272. Sz

Egy barátság dokumentumai. Károlyi Mihály és Jászi Oszkár levelezéséből.

1975. 2-3. 175–210.

Elmélet és gyakorlat Szabó Ervin munkásságában.

1978. 1. 70–89. T

Jászi Oszkár: A nemzeti államok kialakulása és a nemzetiségi kérdés c. könyvéről.

1981. 4. 636–649. Ü

Macartney, Carlile Aylmer

Hozzászólás a Ránki György és Juhász Gyula előadásáról folytatott vitához.

1973. 3-4. 437–439. T

Macek, Josef

Michael Gaismair, a tiroli forradalmár.

1964. 2. 286–302.

Madaras Éva

Az osztrák keresztényszocialisták a proletárium megnyeréséért.

1974. 1-2. 101–118. T

ismerteti

A modernizálódás kérdései Kelet-Európában. Beszámoló a szigetvári tudományos emlékülésről.

1982. 2. 357–366. Fi

Makkai László

Az anyagi kultúra történetének kutatásáról.

1958. 3-4. 305–314. T

Az abszolutizmus társadalmi bázisának kialakulása az osztrák Habsburgok országában.

1960. 2-3. 193–223. T

A magyar nemzettéválás kezdeteiről.

1960. 2-3. 310–313. Sz

A stockholmi történetéskongresszus. újkori szekciójának munkájáról.

1960. 4. 544–547. Sz

A tudomány- és technikatörténet a stockholmi történetéskongresszuson.

1961. 1. 129–130. Sz

Az abszolutizmus problematikája. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 285–288. Sz

Makkai László válasza az elhangzott hozzászólásokra. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 298–299. Sz

A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája.

1963. 1. 22–29. Tk

Válasz Nagy László hozzászólására.

1963. 1. 99–101. Tk

Hozzászólás Benczédi László: Parasztság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 169–171. Sz

Robot — summa — taxa. (Az örökös jobbágyság rendszerének fejlődési tendenciái a XVII. század második felében.)

1964. 2. 330–337.

A kései feudalizmus korának története a magyar történelem egyetemi tankönyvében és „rövid összefoglalása”-ban.

1968. 1-2. 125–132. Mtsz

— Endrei Walter

Az első főúri textilmanufaktúrák Magyarországon.

1970. 3. 326–343. T

A Habsburgok és a magyar rendiség a Bocskai-felkelés előestéjén.

1974. 1-2. 155–182. Mtsz

Művelődéstörténet mint értékrendszerek története.

1974. 3. 429–436. Fő

Bocskai és európai kortársai.

1974. 4. 483–494.

Egy kis szakmai ördögüzés.

1975. 4. 751–754. V

Feudalizmus és az eredeti jellegzetességek
Európában.

1976. 1-2. 257–276. V

– *Klaniczay Gábor*

Anyagi kultúra, szokásrend, mentalitások.

Javaslat egy tudományközi együttműködésre.

1981. 2. 268–272. Mű

– *közli*

Műhely- és huta-leltárak a XVII. századi
Rákóczi-uradalmakból.

1958. 3-4. 448–452. K

– *ismerteti*

Pongrácz Pál: A mezőgazdasági jellegű ipari
építészet emlékei. Malmok. Bp. 1957.

1960. 1. 151–152. Sz

Nagy László

*Hozzászólás Makkai László: A hajdúk
„nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája
című referátumához.*

1963. 1. 68–74. Tk

Varga János

*Hozzászólás Makkai László: A kései feuda-
lizmus korának története a magyar történe-
lem egyetemi tankönyvében és „rövid össze-
foglalása”-ban c. előadásához.*

1968. 1-2. 149–154. Mtsz

Klaniczay Gábor

*A feudalizmusról és az eredeti jellegzetessé-
gekről. (A Történelmi Szemle vita-ankét-
ja.)*

1978. 1. 202–212. Fi

Maksay Ferenc

A „népi kurucság” ideológiájának kérdései-
hez.

1963. 1. 87–91. Tk

István „koppányi püspök”.

1969. 1-2. 129–130. Kk

Marjanović, Jovan

A jugoszláv történetírás a háborúról és a
forradalomról.

1973. 3-4. 402–405. T

Marosi Ernő

Magyarországi művészet a 12–13. század-
ban. Historiográfiai vázlat és kutatási
helyzetkép.

1980. 1. 124–149. Mtsz

Mathias, Peter

Ki szabadította meg láncaitól Prométhe-
uszt? (Természettudomány és technikai
változások 1600 és 1800 között.)

1973. 1-2. 61–75. T

Mayer Mária

A XIX. századvégi kárpátukrán agrárné-
pesség társadalmi szerkezetének statisztikai
ábrázolása.

1961. 3. 330–346. Tk

Skizmatikus parasztmozgalom Kárpátalján
a XX. század elején.

1971. 1-2. 106–132. Tk

Adatok a századforduló ruszin (kárpát-
ukrán) értelmiségének elmagyarosodásá-
hoz.

1977. 2. 260–279. K

– *ismerteti*

A Voproszi Isztorii vitája a németországi
reformáció és a parasztháború jellegéről,
illetve az első polgári forradalom
kérdéséről.

1958. 1-2. 270–272. Ht

Vita a szovjet falu fejlődéséről.

1963. 3-4. 442–446. Ht

– *összeállította*

Össz-szövetségi történész-tanácskozás a
Szovjetunióban.

1964. 1. 183–187. Sz

Mazsu János

A dualizmus kori értelmiség társadalmi forrásainak főbb változási tendenciái.
1980. 2. 289–308. Ed

Mályusz Elemér

Zsigmond király központosító törekvései Magyarországon.
1960. 2-3. 162–192. T

Megjegyzések. (A Thuróczy-krónika kapesán folyó vitához.)
1961. 4. 519–524. Sz

Haza és nemzet a magyarországi feudalizmus első századaiban.
1963. 1. 4–10. Tk

1526 előtti okleveleink forrásértéke.
1967. 4. 416–429. Tk

Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.
1968. 1-2. 144–145. Mtsz

A négy Tallóci fivér.
1980. 4. 531–576. T

Surányi Bálint

Vita Mályusz Elemér: Thuróczy János krónikája c. művéről.
1961. 4. 515–518. Sz

Bartha Antal

Hozzászólás Mályusz Elemér előadásához.
1963. 1. 56–58. Tk

Soós István

Mályusz Elemér műveinek bibliográfiája.
1978. 3-4. 609–621. Él

Márkus László

A szociáldemokratizmus és a nacionalizmus a Horthy-rendszer idején.
1960. 2-3. 353–356. Sz

A két világháború közötti francia fasiszta irányzatok jellegéről.
1962. 3-4. 575–586. Sz

A Horthy-rendszer uralkodó elitjének jellegéről.
1965. 4. 449–466. Sz

Az 1890–1918 közötti magyar történet „fehér foltjai”.
1969. 1-2. 109–116. Mtsz

Politikai gondolkodásunk hajszálgyökereiről.
1970. 4. 581–585. V

A legújabbkori sajtótörténet kutatásának módszertanáról.
1971. 1-2. 224–227. Sz

A kormányzati erők a bethleni uralmi koncepció szolgálatában.
1971. 3-4. 465–481. T

Észrevételek Talpassy Tibor: „Két nagy — két világ” című visszaemlékezéséhez.
1972. 1-2. 251–255. V

Ellenforradalom és irodalom a huszas években.
1976. 1-2. 278–283. V

– *Vásárhelyi Miklós*

A sajtó szerepe Magyarországon a háborús propaganda terjesztésében.
1979. 3-4. 505–521.

Kunfi Zsigmond társadalom- és történet-szemléletéről.
1980. 1. 91–96. K

Szabó Ervin „újraolvasva”.
1981. 4. 625–635. Ú

Vita és hozzászólások Márkus László: A Horthy-rendszer elitjének jellegéről c. referátumához.
1965. 4. 466–468. Sz

Mészáros Károly

Az 1919 tavaszi parasztmozgalmak.
1961. 4. 442–475. Tk

A termelősövetkezettörténet feldolgozásának helytörténeti kérdései.
1967. 3. 337–343. Sz

Adatok a reakciós politikai irányzatok arculatához és tevékenységéhez. (1919 augusztus.)
1970. 1. 65–105. Tk

Michel, Henri

A francia ellenállás.
1965. 1. 88–102. Sz

- Új virradat.
1967. 3. 325–334. Tk
- Mickun Nyina**
Kinek az érdekeit fejezte ki a Mesta?
1978. 2. 229–252. T
- Mihalik Sándor**
Adatok a régi magyar kerámiagyárak történetéhez.
1960. 1. 94–114. T
- Mihova, Chr.**
– *Toskova, V.*
A bolgár történetírás és a délkelet-európai nemzetközi kapcsolatok kérdése, valamint Bulgária külpolitikája a második világháború alatt.
1973. 3-4. 394–401. T
- Mínamizuka Shingo**
Japán külkereskedelme a 19. század közepén.
1982. 1. 92–98. K
- Mirnić, Josip**
A bácskai németek a Magyarországi Németek Népi Szövetsége kereteiben.
1973. 3-4. 443–467. T
- Miskolczy Ambrus**
Népesség, társadalom és gazdaság a reformkori Erdélyben.
1980. 3. 509–529. Mű
- Molnár Erik**
A Magyar Tanácsköztársaság történelmi jelentősége.
1959. 1-2. 1–7. Tk
Révai József. (1898–1959.)
1959. 3-4. 463–464. Sz
Ideológiai kérdések a feudalizmusban. A nemzeti kérdéshez. A „haza” fogalma a feudalizmus korszakában.
1961. 3. 261–283. Tk
- Az SzKP XXII. Kongresszusa és a szocialista patriotizmus.
1962. 1. 1–7.
Az európai abszolutizmusról. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)
1962. 2. 288–291. Sz
Molnár Erik vitázó felszólalása. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)
1962. 2. 299–302. Sz
Bevezető a vitához. (Nemzet, haza, honvédelem a parasztság és a nem nemesi katonáskodó réteg gondolkodásában. XV–XVIII. század.)
1963. 1. 1–3.
Válasz a nacionalizmus kérdésében írt vitacikkekre.
1963. 2. 238–259. Sz
Ránki György
(*Molnár Erik 70. születésnapjára.*)
1964. 2. 221–222.
Varga István
Molnár Erik akadémikus irodalmi munkássága. 1929–1963.
1964. 2. 490–500.
Ránki György
Molnár Erik. 1894–1966.
1966. 2. 133–134.
Pach Zsigmond Pál
A történetíró Molnár Erik.
1981. 4. 513–520. T
- Molnár János**
Harc a politikai konszolidációért 1956. november 4. után. (Vázlat.)
1967. 2. 188–200. Tk
- Mucsi Ferenc**
Lenin és a nemzetiségi kérdés.
1970. 2. 230–239.
A szocialista munkásmozgalom fejlődése a dualizmus korában.
1974. 4. 537–542.

A polgári radikalizmus Magyarországon
1900–1914. (Történelmi vázlat.)
1977. 2. 280–314. Mtsz

Kunfi a Magyarországi Szociáldemokrata
Párt vezetésében. (1909–1914.)
1980. 1. 97–101. K

Nagy Lajos

– *Bácskai Vera*

Matematikai módszerek alkalmazási le-
hetőségei a történettudományban (A fak-
toranalízis alkalmazása Magyarország 19.
század eleji piacközpontjainak vizsgálá-
latánál.)
1979. 2. 283–296. Em

Nagy László

Hozzászólás Makkai László: A hajdúk
„nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája
című referátumához.
1963. 1. 68–74. Tk

Néhány gondolat és kritikai megjegyzés R.
Várkonyi Ágnes: A nemzet, a haza fogal-
ma a török harcok és a Habsburg ellenes
küzdelmek idején című tanulmányához.
1965. 2-3. 285–295. V

– *ismerteti*

A nemzetfogalom alakulásáról folyó vitá-
hoz.
1966. 2. 227–228. Sz

Makkai László

Válasz Nagy László hozzászólására.
1963. 1. 99–101. Tk

Várkonyi Ágnes, R.

Módszertani megjegyzések. (Vita helyett.)
1965. 2-3. 296–298. V

Nagy Zsuzsa, L.

A Tanácsköztársaság dunántúli előzménye-
iről. (1919 január – március.)
1958. 1-2. 174–191. T

Nacionalista jelszavak az ellenforradalom
szolgálatában 1919-ben.
1960. 2-3. 347–350. Sz

Smuts tábornok budapesti küldetése 1919
áprilisában.
1963. 2. 195–216. Tk

Az olasz érdekek és Magyarország
1918–1919-ben.
1965. 2-3. 256–274. Tk

A fasizmus — ahogyan a magyar liberális
ellenzék látta.
1969. 3-4. 213–230. Tk

Jászi és a hazai polgári radikálisok kapcsola-
ta a két világháború között.
1974. 4. 631–649. Mű

A liberális polgári ellenzék pártjai és szerve-
zetei. (1919–1944.)
1976. 3. 335–360. T

Magyar határviták a békekonferencián
1919-ben.
1978. 3-4. 441–457. T

„Középosztály”, kispolgárság a két világ-
háború között. (A francia társadalomtör-
téneti irodalomról.)
1979. 1. 145–155. Fi

Az Anschluss és a magyar liberális ellenzék.
1982. 4. 714–739. T

– *ismerteti*

Tudományos ülésszak a Magyar
Tanácsköztársaság 40. évfordulóján.
1959. 1-2. 162–173. Sz

A Magyar Tanácsköztársaság történetének
forrásai a magyar állami levéltárakban.
(Bp. 1960.)
1961. 3. 369–370. Sz

Natan, Zsak

A bolgár fasizmus jellege, lényege és fő
fejlődési szakaszai.
1969. 1-2. 141–154. Sz

Nándori Gyula

– *Fuchs Erik*

Honfoglaláskori vas kéziszerszám metal-
lográfiai vizsgálata.
1958. 3-4. 328–330. T

Nehring, Karl

Mátyás külpolitikája.
1978. 3-4. 427–440. T

Nevelő Irén

Az üzemek militarizálása és a panaszbizottságok az első világháború idején.
1964. 1. 64–86. T

A magyar kisiparosság társadalmi-politikai arculatának néhány jellemző vonása a felszabadulás után. (1945–1948.)
1973. 1-2. 110–140. T

Némedi Dénes

A Magyar Szemle revíziós nacionalizmusának szerkezetéről.
1972. 1-2. 75–110. T

Németh Gábor

Sziksó mezőváros autonómiája a 17–18. században.
1982. 3. 537–549. Ed

Niederhauser Emil

A jobbágyfelszabadítás és a nemzetiségi kérdés Kelet-Európában.
1958. 1-2. 76–90. T

Magyarország története 1790–1890. (Az eddig megjelent főbb történeti összefoglalások kritikai áttekintése.)
1969. 1-2. 83–95. Mtsz

A nemzeti megújulási mozgalmak Kelet-Európában. (Az összehasonlító történetírás módszertanához.)
1973. 1-2. 245–256. Em

A kultúrtörténet kérdéséhez.
1974. 3. 421–429. Fő

Irodalom és tudomány a kelet-európai nemzeti mozgalmakban.
1974. 4. 507–512.

Reflexiók Horváth Pál könyvéről.
1975. 2-3. 537–540. Fi

A társadalomtörténet az újabb lengyel történetírásban.
1976. 4. 765–769. Fi

Négy arckép.
1980. 4. 577–590. T

Perényi József. (1915–1981.)
1982. 3. 595–596.

– *ismerteti*

A Nemzeti Technikai Múzeum tanulmánygyűjteménye. (Praha, 1955–1956.)
1958. 3-4. 461–462. Sz

Tanulmánygyűjtemény a természettudományok és a technika történetéből. (Praha, 1954–1957.)
1958. 3-4. 462–464. Sz

Klepl, Jan: A technikai emlékek védelméért.
(Praha, 1957.)
1958. 3-4. 465. Sz

Florovskij, A.V.: Cseh-orosz kereskedelmi kapcsolatok a múltban. X-XVIII. század.
(Praha, 1954.)
1958. 3-4. 466. Sz

Az V. nemzetközi szlavista kongresszus.
1963. 3-4. 446–449. Ht

E. Sestan: A történetírás mint történeti tudomány.
1977. 3-4. 648–650. Fi

P. Brezzi: A történetírás mint történeti tudomány. Új nyelv a történetírás számára napjaink szocio-technológiai realitásában.
1977. 3-4. 650–652. Fi

Nowak, Andrzej

A falusi népesség társadalmi struktúrájának változásai Lengyelországban a major-kodó-robotoltató rendszer uralma idején. (15–18. század.) Modellalkotási kísérlet.
1982. 1. 82–91. K

Orbán Sándor

– *Somlyai Magda, M.*
Agrárátalakulás a Német Demokratikus Köztársaságban. (1945–1955.)
1959. 3-4. 488–501. Sz

Az állam és a katolikus egyház megállapodása. (1950.)
1960. 2-3. 281–309. T

Adalékok a földreform utáni falusi viszonyok tanulmányozásához.
1966. 1. 85–97. Tk

Lenin és az agrárkérdés.
1970. 2. 240–247.

A tanyarendszer átalakulásának néhány problémája a felszabadulás után.
1975. 1. 88–95. T

– *Vörös Károly – Sándor Pál*

Az új- és legújabb kori társadalomtörténeti kutatásokhoz. (Tervezet.)
1976. 4. 731–760. Mű

A magyar társadalom felszabadulást követő átalakulásának történeti vizsgálatához.
1981. 2. 135–145. T

– *ismerteti*

– *Puskás Julianna – Kolossa Tibor*

Magyar és német gazdaságtörténetesek konferenciája.
1971. 3-4. 539–545. Sz

Ormos Mária

Bethlen koncepciója az olasz-magyar szövetségről. (1927–1931.)
1971. 1-2. 133–156. Tk

A biztonsági kérdés és az Anschluss.
1975. 2-3. 411–444. T

Az ukrainai francia intervencióról és hatásairól Közép-Európában, 1918 október–1919 április.
1977. 3-4. 401–439. T

A belgrádi katonai konvencióról.
1979. 1. 12–39. T

A Vaszgárda.
1982. 3. 426–443. T

Otetea, Andrei

Az Osborne-i egyezmény. (1857. aug. 9.)
1964. 2. 389–405.

Pach Zsigmond Pál

Az abszolutizmus vitás kérdéseire. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)
1962. 2. 291–298. Sz

Az ellenforradalmi történelemszemlélet
Szekfü Gyula Három nemzedékében.
1962. 3-4. 387–425. Tk

A nacionalizmus elleni harc történetűdományunkban.
1964. 2. 303–329.

A nemzetközi ideológiai harc és viszonyunk a polgári társadalomtudományokhoz.
1968. 1-2. 1–10. T

A magyar történettudomány 25 éve.
1970. 2. 131–146.

Megnyitó A MTA Történettudományi Intézet tudományos ülésén, Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából.
1970. 2. 207–209.

Zárszó. A MTA Történettudományi Intézet tudományos ülésén, Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából.
1970. 2. 256–259.

Magyarország nyugati gyapjuszövet-behozatala a XV. és a XVI. század közepén.
1971. 1-2. 24–34. Tk

A középkori Levante-kereskedelem „sorsa” a XIX–XX. századi történetírásunkban.
1972. 3-4. 343–377. T

– *Ránki György*
A Történettudományi Intézet 25 éve.
1974. 4. 465–475.

A középkori Levante-kereskedelem és Magyarország.
1974. 4. 476–482.

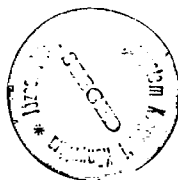
Széchenyi és az Alduna-szabályozás 1830–1832-ben.
1975. 4. 557–581. T

Európa a XVI–XVII. században.
1979. 2. 297–340. Mtsz

A jelenkortörténet kutatásáról.
1981. 2. 129–134. T
A történetíró Molnár Erik.
1981. 4. 513–520. T

Üzleti szellem és magyar nemzeti jellem.
1982. 3. 373–403. T

Granasztói György
Beszélgetés Pach Zsigmond Pállal.
1982. 1. 162–169. I

Pacor, Mario

Az olasz történetírás a második világháborúról a Duna völgyében és a Balkánon.
1973. 3-4. 411–428. T

Palotás Emil

Ausztria-Magyarország és a balkáni kérdés a XIX. század végén.
1967. 4. 430–453. Tk

Pamlényi Ervin

A „Magyarország története” szerkesztésének módszeréről.
1969. 1-2. 66–82. Mtsz

Lenin és a kultúra kérdései.
1970. 2. 248–255.

A historiográfia tárgyáról és módszeréről.
1974. 4. 552–557.

Parádi Nándor

Tata váraképzése Matrakcsi Násuh krónikájában.
1973. 1-2. 141–147. K

Paulinyi Oszkár

A Garam-vidéki bányavárosok lakosságának lélekszáma a XVI. század derekán.
1958. 3-4. 351–378. T

Tulajdon és társadalom a Garam-vidéki bányavárosokban.
1962. 2. 173–188. Tk

Vállalkozás és társadalom.
1976. 4. 547–599. T

Bányagazdálkodás Magyarországon a fejlett feudalizmus időszakában. (Összegezesek.)
1979. 3-4. 614–629. ÉI

A Garam-vidéki hét szabad királyi bányaváros 1542. évi hatvanadadójának a lajstromai. (Forrástani elemzés.)
1980. 3. 349–375. T

Tömöry Márta

Vita dr. Paulinyi Oszkár „Termelés és vállalkozás a selmeci bányagazdaságban a XVI. század derekán” c. monográfiájáról.
1966. 2. 228–231. Sz

Pál Lajos

Megjegyzések Benedek István Semmelweis-könyvéről.
1974. 1-2. 263–265. Sz

Pándi Ilona

Irányzatok vitája az „úri középosztály” fogalmáról 1946–1947-ben.
1971. 3-4. 555–566. Sz

Pásztor Imre

A Kossuth-emigráció Bulgáriában.
1974. 1-2. 144–154. K

Perjés Géza

Hozzászólás Benczédi László referátumához.

1963. 1. 82–87. Tk

Benczédi László

Válasz Perjés Géza hozzászólására.
1963. 1. 96–98. Tk

Petneki Áron

Beszélgetés Jerzy Topolskival.
1982. 1. 170–171. I

Pető István

Az első hároméves terv beruházásai.
1972. 1-2. 213–224. K

Petőcz Pál

A politikai katolicizmus „reformnemzedéke”.
1964. 1. 112–151. T

Péter Katalin

Egy hegyaljai mezőváros harca az örökös jobbágyság ellen. (Olaszliszka küzdelme földesuraival a XVII. században.)
1961. 4. 427–441. Tk

Hozzászólás Zimányi Vera: Az 1610–1630-as évek problémái c. előadásához.
1968. 1-2. 155–156. Mtsz

Köznemesi publicisztika, köznemesi politika a 17. század derekán. Az Országgyűlési pasquillus.
1979. 2. 200–226. T

– *ismerteti*

Vita a jobbágháztartások vizsgálatának módszertani kérdéseiről.

1961. 3. 364–368. Sz

Európa problémái a XVII. században. (Beszámoló a XIII. Nemzetközi Történetsszövegkonferencia újkeletű szekciójának vitájáról.)

1971. 1-2. 212–223. Sz

Péteri György

A társadalmisítás korlátai 1919-ben. (Adalékok a magyarországi Tanácsköztársaság ipartörténetéhez.)

1977. 3-4. 593–611. Ed

A „tudományos üzemevezetés” és a munkásellenőrzés konfliktusa 1919-ben.

1979. 1. 40–58. T

Pintér István

A Kállay-kormány hintapolitikája és az antifasiszta ellenállási mozgalom.

1962. 3-4. 470–496. Tk

Az 1943 őszi kisgazda-szociáldemokrata szövetség.

1965. 4. 423–448. T

Adatok a magyar ellenállási mozgalom historiográfiájához.

1973. 3-4. 330–338. T

München és az első bécsi döntés hatása a Magyarországi Szociáldemokrata Párt politikájára.

1976. 3. 407–438. T

Pogány Mária

A kialakuló kubikusság munkaviszonyai.

1962. 1. 37–60. Tk

Póór János

A.L. Schlözer történelemszemléletéről.

1978. 3-4. 557–569. Ed

Porsnyev, Borisz F.

A nemzeti történet és a világgtörténet kapcsolatának néhány kérdése. (Kritikai észrevé-

telek R. Aron: „Béke és háború a népek között” c. művéről.)

1968. 1-2. 157–166. Sz

Pók Attila

Társadalomtörténeti kérdések az NDK történetészeinek vitáiban.

1976. 4. 774–776. Fi

A történelmi materializmus századfordulói értelmezéséhez.

1977. 2. 348–359. Fi

– *ismerteti*

F. Morsey és R. Kahlenberg: Kortörténeti források kiadása.

1977. 3-4. 643–644. Fi

J. Topolski: A dokumentációt kereső történetész.

1977. 3-4. 647–648. Fi

Pölöskei Ferenc

Az államforma és az „alkotmányosság” kérdései 1919–1920 fordulóján.

1976. 3. 315–334. T

Hibás adatok? Téves következtetések? (Megjegyzések Bölöny József írásához.)

1980. 2. 335–337. Fi

Pražák, Richard

A 11. századi legelső magyarországi szentekről szóló legendák datálásának és tipológiai besorolásának néhány kérdéséről.

1982. 3. 444–457. K

Pritz Pál

Gömbös külpolitikai nézeteinek alakulásához (1918–1932.)

1978. 3-4. 458–484. K

Purs, Jaroslav

– *ismerteti*

Sándor Vilmos: Nagyipari fejlődés Magyarországon 1867–1900.

1958. 1-2. 276. Ht

Puskás Julianna

Adatok a hadigazdálkodás kialakulásához és rendszeréhez Magyarországon az első világháború végén.

1958. 1-2. 136–153. T

A tőkés nagybérletek a XIX. század végi Magyarországon. (Az 1895-ös mezőgazdasági statisztika adatai alapján.)

1959. 1-2. 90–103. Tk

A magyarországi mezőgazdaság tőkés fejlődésének vizsgálata az 1895. évi üzemsztiszitika adatai alapján.

1960. 4. 446–478. T

A földbirtok bérbeadása Magyarországon az 1935. évi mezőgazdasági statisztika adatai alapján.

1963. 3-4. 356–385. Tk

A földtulajdonosok és a földet bérlők társadalmi rétegződésének módosulásai az 1920. és 1930. évi népszámlálási adatok alapján.

1964. 2. 452–465.

Magyar szervezetek Amerikában. (Az 1860-as évektől az 1960-as évekig.)

1970. 4. 528–568. T

– *Lánc Margit*

A magyarországi szántóföldi termelés kvantitatív elemzése 1867–1913.

1972. 3-4. 537–539. Sz

Kivándorlás Magyarországról az Egyesült Államokba 1914 előtt.

1974. 1-2. 32–67. T

– *Eddie, Scott* – *Lánc Margit*

Adatbázis az 1911. évi Gazdacímtár adataiból a gazdaság- és társadalomtörténeti kutatások számára. (A számítógépes adatfeldolgozás tapasztalataiból.)

1977. 2. 315–328. Em

Kivándorlás — bevándorlás — etnikum. (Kutatások az Egyesült Államokban és Európában.)

1980. 4. 649–676. Mű

– *ismerteti*

– *Kolossa Tibor* – *Orbán Sándor*

Magyar és német gazdaságtörténetek konferenciája.

1971. 3-4. 539–545. Sz

Puskás, Andrej Ivanovics

A második világháború történetével foglalkozó historiográfia néhány kérdéséről.

1975. 1. 1–9. T

A háborús propaganda leleplezése a fronton.

1979. 3-4. 522–528.

Ragionieri, Ernesto

Gondolatok Palmiro Togliatti életművéről.

1965. 2-3. 299–319. Sz

Rácz Béla

– *Strassenreiter Erzsébet*

Az üzemi bizottságok szervezete. (1944–1948.)

1965. 2-3. 200–239. Tk

Rácz János

Az Üzemi Bizottságok a termelés megindításáért és az öntevékenyen kialakított hatáskör fenntartásáért.

1967. 4. 454–478. Tk

Rácz Lajos

Parasztors 1945–1947. Részletek. (Sajtó alá rend. és jegyz. Vida István.)

1982. 2. 320–343. Ve

Ránki György

– *Gonda Imre*

A Német Demokratikus Köztársaság levéltárainak magyar vonatkozású anyagai.

1958. 1-2. 274–275. Ht

– *Berend T. Iván*

A nagybirtok és nagytőke „agrárius-merkantil” ellentétének kérdéséhez. (1919–1925.)

1959. 1-2. 141–161. Tk

Gondolatok az ellenforradalmi rendszer társadalmi bázisának kérdéséhez az 1920-as évek elején.

1962. 3-4. 353–369. Tk

Az olasz fasizmus útja.

1962. 3-4. 529–535. Sz

Ránki György válasza az opponensi véleményekre. (Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezés vitája.)

1963. 3-4. 432–441. Sz

(Molnár Erik 70. születésnapjára.)

1964. 2. 221–222.

A kisipar szerepe a magyar kapitalista fejlődésben.

1964. 2. 423–451.

Molnár Erik. 1894–1966.

1966. 2. 133–134.

– *Berend T. Iván*

Nemzeti jövedelem és tökefelhalmozás Magyarországon. 1867–1914.

1966. 2. 187–203. Tk

A Clerk-misszió történetéhez.

1967. 2. 156–187. Tk

20 éves a Történettudományi Intézet.

1969. 3-4. 169.

– *Hanák Péter – Lackó Miklós*

Gazdaság, társadalom, társadalmi-politikai gondolkodás Magyarországon a kapitalizmus korában.

1969. 3-4. 283–336. Mtsz

Nicolae Titulescu történeti ábrázolásához. (L.M. Oprea: Nicolae Titulescu's diplomatic activity.)

1969. 3-4. 345–349. V

– *Berend T. Iván*

Helyreállítás és tökekisajátítás a népi demokratikus országokban a felszabadulás után.

1970. 2. 147–163. T

Lenin imperializmus-elmélete.

1970. 2. 223–229.

Potsdam.

1971. 3-4. 495–514. T

Kelet-Közép-Európa második világháborús történeti irodalmának kérdései.

1973. 3-4. 289–311. T

– *Pach Zsigmond Pál*

A Történettudományi Intézet 25 éve.

1974. 4. 465–475.

A munkásosztály kialakulásának és fejlődésének kérdései Kelet-Európában a felszabadulásig.

1974. 4. 558–564.

– *Berend T. Iván*

Kelet-Európa gazdasági fejlődésének kérdéseihez a két világháború között.

1975. 4. 608–626. T

Az 1939-es budapesti választások.

1976. 4. 613–630. T

– *Berend T. Iván*

Gazdasági elmaradottság és a külkereskedelem szerepe a XIX. századi Európában.

1978. 2. 253–280. T

Gondolatok a bukaresti történészkongresszusról.

1981. 2. 302–306. Fő

A Magyar Általános Hitelbank a 20-as években.

1982. 1. 67–81. T

– *ismerteti*

A német-magyar viszony az utolsó háborús évben és az európai biztonság. Megjegyzések Andreas Hillgruber tanulmányához.

1961. 3. 373–377. Ht

Bognár József

Bognár József opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezésének vitája.)

1963. 3-4. 414–419. Sz

Erdei Ferenc

Erdei Ferenc opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezésének vitája.)

1963. 3-4. 420–424. Sz

Balogh Sándor

Balogh Sándor opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezésének vitája.)

1963. 3-4. 425–431. Sz

Macartney, Carlile Aylmer

Hozzászólás a Ránki György és Juhász Gyula előadásáról folytatott vitához.

1973. 3-4. 437–439. T

Rényi Zsuzsa

Gondolatok a felvilágosodás hazai kutatásáról. (Megjegyzések az „Irodalom és felvilágosodás” c. kötet kapcsán.)
1977. 2. 360–365. Fi

Még egyszer Mohácsról.
1978. 1. 218. Fi

Réti R. László

A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. a második világháborúban.
1973. 1-2. 170–187. K

Rév István

Mennyire tágíthatók egy diszciplína határai? (Gondolatok az Edinburgh-i Gazdaságtörténeti Világkongresszus kapcsán.)
1979. 1. 181–184. Fi

Beszélgetés Immanuel Wallersteinnel.
1982. 1. 172–180. I

Révai József

A 48-as legenda.
1976. 3. 458–467. K

Riosa, Alceo

A szocialista párt és a munkásmozgalom Olaszországban. (1892–1914.)
1971. 1-2. 86–105. Tk

Romano, Ruggiero

Művészet és társadalom a renaissance-kori Olaszországban.
1965. 4. 377–387. T

Romsics Ignác

– közli
A gazdagparastság és a forradalmak kora. (Két forrás a XX. századi magyar parasztág politikai tudatához.)
1979. 1. 127–144. N

Rozsnyói Ágnes

„Memento”, mementók
1976. 3. 519–520. Fi

Rónai Mihály András

– közli
„Yvette levelesládája”. (Magyar emigránsok levelei Yvette Lebashoz.)
1975. 2-3. 311–352.

Ryszka, Franciszek

Gondolatok a fasizmusról.
1972. 1-2. 138–153. T

Sarlós Béla

Csemege Károly és a kicgyezés.
1968. 1-2. 28–45. T

Az 1909. évi adóreform és a világháborús adótörvények.
1974. 1-2. 68–100. T

Válasz Dolmányos István kritikai megjegyzéseire.
1976. 3. 499–503. V

– ismerteti

„A dualizmus historiográfiai kérdései” c. magyar-szovjet tanácskozás, Budapest 1975. szept. 17. Beszámoló az ülészakról.
1977. 2. 382–389. Sz

Dolmányos István

Lehet-e rehabilitálni a koalíció adótörvényeit?
1976. 3. 496–498. V

Ságvári Ágnes

Népfront és proletárdiktatúra.
1966. 2. 204–226. Tk

– ismerteti

Ünnepi ülészak a kommunista mozgalom megalakulásának 50. évfordulójára.
1968. 4. 428–441. Sz

Sándor Mária, G.

Adatok az eszterga magyarországi történetéhez. (Csontgombkészítés Budán a XVIII. században.)
1960. 1. 141–148. K

Sándor Pál

Újabb adatok a paraszti földbirtoklás kérdéséhez a XIX. században. Alsózsíd

paraszságának földbirtokstatisztikája: 1789–1853.

1961. 2. 180–198. Tk

Az 1849 utáni parasztbirtok történeti statisztikai vizsgálatához Győr megyében.

1968. 3. 226–253. Tk

A bogdányi birtokrendező per az osztályozás tükrében. (Újabb adalékok a birtokrendezések történetéhez Magyarországon 1849 után.)

1975. 4. 582–607. T

– *Vörös Károly – Orbán Sándor*

Az új- és legújabb kori társadalomtörténeti kutatásokhoz. (Tervezet.)

1976. 4. 731–760. Mű

A jobbágyfelszabadítás újrashabályozásának történetéhez.

1977. 2. 368–382. Sz

– *közli*

Deák politikai koncepciójához. (Ismeretlen levele 1842-ből.)

1979. 2. 262–282. K

Deák és a titkosrendőrség. Titkosrendőri adalék politikai koncepciójáról. (1843.)

1981. 4. 592–610. K

Sándor Vilmos

Magyarország függőségének jellege a dualizmus korában.

1958. 1-2. 91–113. T

A magyar uralkodó osztályok nemzet-állam eszméje.

1960. 2-3. 328–330. Sz

A technika fejlődése Magyarországon a kapitalizmus korában.

1961. 3. 305–329. Tk

Purs, Jaroslav

Sándor Vilmos: *Nagyipari fejlődés Magyarországon 1867–1900.*

1958. 1-2. 276. Ht

Sárdi Anna

– *ismerteti*

Tudományos ülészak Felszabadulásunk 25. évfordulójáról.

1970. 2. 260–273. Sz

Sárközi Zoltán

Brúz Lajos. (1817–1856.)

1967. 3. 343–355. Sz

– *közli*

Egy magyar költemény a 18. századból.

1964. 3-4. 628–631. Tk

Scheel, Klaus

A német háborús propaganda Délkelet-Európa megszállott országaiban.

1979. 3-4. 436–453.

Schreiber, Thomas

A francia diplomáciai iratok és Magyarország.

1967. 3. 315–324. Tk

Schröder, Hans-Jürgen

Délkelet-Európa Németország gazdaságpolitikájában, különös tekintettel Jugoszláviára. (1933–1939.)

1975. 4. 666–691. T

Schumann, Wolfgang

– *Wappler, Anke*

Második világháborús történeti irodalom az NDK-ban.

1973. 3-4. 356–371. T

Schwarz Katalin

Magyarország államháztartása 1828–1847-ben a Tafeln adatai alapján.

1981. 3. 450–477. Ed

Seton-Watson, Hugh

Az értelmiségről. (Intelligentsias.)

1970. 4. 517–527. T

Siklós András

A Monarchia felbomlása és a magyarországi kormányzati válság 1918 októberében.

1974. 3. 372–395. Mtsz

Hibás adatok? Téves következtetések? (Megjegyzések Bölöny József írásához.)

1980. 2. 332–334. Fi

Simon Péter

Nyilatkozat Berend T. Iván vitacikkéről.
1966. 1. 116–118. V

Berend T. Iván

*Az iparfejlődés és az úgynevezett parasztipar
kérdéséhez. Vita Tolnai Györggyel és Si-
mon Péterrel.*

1965. 2-3. 275–284. V

Simon Róbert

Megjegyzések Goldziher Ignác: Az iszlám
kiadásához, avagy cuis custodiet custodes?
1981. 3. 478–484. V

Sipos Péter

Az Imrédy-kormány válsága és bukása.
1966. 1. 42–84. Tk

Sirendib, Bazarin

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom
hatása Mongóliára.
1967. 4. 400–415. Tk

Solymosi László

A helytörténet fontosabb középkori forrása-
inak kutatása és hasznosítása.
1976. 1-2. 123–155. K

Somlyai Magda, M.

– *Orbán Sándor*

Agrárátalakulás a Német Demokratikus
Köztársaságban. (1945–1955.)
1959. 3-4. 488–501. Sz

– *közli*

Iratok a tiszántúli szegényparasztság
földosztó törekvéseiről 1945-ben.
1958. 1-2. 221–234. T

Somogyi Éva

A határörvidéki privilégiumok hatása a
paraszti osztályharc alakulására a XVII.
században. (Horvátországi parasztfelkelés
1653–59.)
1962. 2. 149–172. Tk

Az 1653–59. évi horvátországi parasztmoz-
galom ideológiai tanulságai.
1963. 1. 30–32. Tk

Königgrätz után.
1972. 1-2. 111–137. T

Az osztrák liberálisok és a dualizmus
problémái az 1870-es évek második felé-
ben.
1978. 1. 1–32. T

– *ismerteti*

– *Szász Zoltán*

Beszámoló a Magyarország története VII.
kötetének vitájáról.
1977. 2. 389–393. Sz

Soós István

A második világháború utáni lengyel histo-
riográfiáról.
1978. 3-4. 601–608. Fi

– *ismerteti*

E. Engelberg: Esemény, struktúra és fejlődés
a történelemben.
1977. 3-4. 641–643. Fi

A.G. Weiler: Értékvizonyítás és értékítéle-
tek a történetírásban.
1977. 3-4. 644–647. Fi

Újabb eredmények az Októberi Forradalom
kutatásában.
1979. 1. 175–180. Fi

– *összeállította*

Lederer Emma műveinek bibliográfiája.
1977. 3-4. 677–682. Él

Mályusz Elemér műveinek bibliográfiája.
1978. 3-4. 609–621. Él

Spiesz Anton

A XVIII. századi textilmanufaktúrák
történetéhez.
1960. 1. 31–45. T

Spira György

A Neue Rheinische Zeitung utolsó cikke a
magyar szabadságharcról. (1949. máj. 19.)
1959. 1-2. 25–36. Tk

Egy pillantás a Hitel írójának hitelviszonyai-
ra.
1963. 3-4. 344–355. Tk

Széchenyi tragikus útja.
1964. 3-4. 583–595. Tk

A negyvennyolcas magyar forradalom sajátosságairól. Felszólalás a negyvennyolcas forradalom kérdéseivel foglalkozó berlini kollokviumon 1968. december 3-án.

1970. 3. 439–444. Kk

A pesti forradalom baloldalának harca a kormánnyal meg a polgársággal 1848 májusában.

1971. 3-4. 330–355. T

A magyar negyvennyolc és baloldala. Előadás a polgári forradalmak menetével foglalkozó lipcei szimpozionon 1974. október 3-án.

1974. 4. 590–595. T

Szeged jegyében. A nemzetiségi kérdés rendezését célzó tervek és lépések 1849-ben.

1976. 3. 479–495. Mtsz

Perczel próbálkozása a délvidéki szerbek megbékítésére 1849 tavaszán.

1981. 1. 114–128. Mű

Lackó Miklós

1848 Széchenyiye. A Történettudományi Intézet Tudományos Tanácsának vitája Spira György új Széchenyi monográfiájának kéziratról.

1961. 4. 524–529. Sz

Staszewski, Jacek

Lengyelország és Magyarország a szabadságharc idején.

1978. 3-4. 532–534. Fő

Steiner, Herbert

Ausztria Kommunista Pártja. 1918–1933.

1967. 2. 225–269. Sz

Stier Miklós

Adalékok az 1920-as évek eleji szociáldemokrata baloldali ellenzéki mozgalom kialakulásához.

1965. 4. 469–477. Sz

– *Glatz Ferenc*

Megyei küzdelmek a gömbösi reformterekvések körül.

1971. 1-2. 157–187. Tk

– *ismerteti*

A mai nyugat-német történetírás főbb irányzatai.

1969. 3-4. 357–363. Sz

Strassenreiter Erzsébet

– *Rácz Béla*

Az üzemi bizottságok szervezete. (1944–1948.)

1965. 2-3. 200–239. Tk

Sugár Péter

Közép- és Kelet-Európa történetének kutatása az Északamerikai Egyesült Államokban.

1966. 1. 119–124. Sz

Surányi Bálint

Kereskedőgilde Nagyszombatban a visegrádi kongresszus évében.

1959. 3-4. 249–271. Tk

Az Árpád-kori Sopron topográfiájának kérdéséhez.

1961. 2. 220–223. Sz

Az I. Lajos kori Ars Notarialis városi vonatkozású formuláinak eredetéről.

1962. 2. 275–285. Sz

– *ismerteti*

Vita Mályusz Elemér: Thuróczy János krónikája c. művéről.

1961. 4. 515–518. Sz

Szabad György

A társadalmi szerkezet átalakulásának kérdései az abszolutizmus korában.

1958. 1-2. 252–260. Sz

A kiegyezés előtörténetéhez. Felelet Kosáry Domokos „reflexióira”.

1971. 1-2. 254–259. V

Tények és módszerek. (Felelet Kosáry Domokos újabb bírálatára.)

1972. 1-2. 256–258. V

Kosáry Domokos

Szabadságharc és kiegyezés között. Reflexiók egy témához.

1969. 3-4. 337–344. V

Kosáry Domokos

Néhány módszertani megjegyzés egy régi válaszra.

1971. 1-2. 260–264. V

Szabolcs Ottó

Az új középiskolai történelmi tankönyvekről.

1958. 1-2. 262–266. Sz

A magyar értelmiség nemzeti tudatának kérdéséhez.

1976. 3. 509–518. Mű

– *ismerteti*

Általános törvényszerűségek és nemzeti sajátosságok a szocializmus építésében. (A moszkvai Nemzetközi Történelemtanítási Szimpóziumról.)

1974. 1-2. 261–263. Sz

Szabó Ágnes

A Kommunista Magyarországi Pártja az ellenforradalmi rendszer társadalmi viszonyairól.

1962. 3-4. 370–386. Tk

Politikai, elméleti kérdések a magyar kommunista emigrációban. (1919–1920.)

1966. 3-4. 368–396. Tk

Szabó Dániel

– *Boros Zsuzsa*

A politikai pártok kutatásának néhány kérdése a XX. századi polgári irodalomban.

1975. 2-3. 503–527. Mű

A Néppárt megalakulása.

1977. 2. 169–208. T

Szabó Erzsébet, N.

– *közli*

Angol dokumentumok a Baranya-misszió működéséről.

1981. 4. 611–624. K

Szabó Éva

Adalékok Böhm Vilmos politikai életrajzához.

1980. 2. 227–240. K

Szabó Miklós

Az 1901-es egyetemi „kereszt-mozgalom”. (Adalék a magyarországi szélsőjobboldal előtörténetéhez.)

1970. 4. 483–516. T

Prohászka Ottokár és a katolikus egyházi reformtörekvések 1896–1914.

1973. 1-2. 257–264. Sz

A kontinentális Európa konzervatív ideológiája néhány új vonásának kialakulása a századfordulón.

1974. 3. 326–359. T

Szakály Ferenc

Honkeresők. (Megjegyzések Cserni Jován hadáról.)

1979. 2. 227–261. T

Szamuely Tibor

A németországi fasizmus történelmi előzményeiről és ideológiájáról. I. rész

1962. 3-4. 497–528. Sz

A németországi fasizmus történelmi előzményeiről és ideológiájáról. II. rész

1963. 2. 217–237. Tk

Szántó Imre

Ali budai pasa hadjárata 1552 nyarán a Hont – Nógrád megyei várak ellen.

1977. 1. 31–52. T

Szász Zoltán

A román kérdés Tisza István első kormányának politikájában. (1904.)

1968. 3. 254–293. Tk

A brassói román iskolák ügye a századvég nemzetiségi politikájában.

1976. 1-2. 35–63. T

– *ismerteti*

Magyarország a századfordulón. (Kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeumban.)

1975. 1. 133–134. Fi

Szilágyi György

– *Csernok Attila – Ehrlich Éva*

Az infrastruktúráról történeti statisztikák

alapján. (Nemzetközi összehasonlító vizsgálat 1860–1968.)
1972. 3-4. 539–542. Sz

Szilágyi Zoltán

A gyarmati probléma a Népszövetség fórumain.
1969. 1-2. 131–140. Kk

Szinai Miklós

Bethlen politikai rendszeréről.
1971. 3-4. 483–494. T

Szokolay Katalin

A lengyel kommunista sajtó a Magyar Tanácsköztársaságról.
1959. 1-2. 128–140. Tk

A lengyel szanációs diktatúra néhány vonásáról. (1926–1935.)
1962. 3-4. 560–568. Sz

Szolonkin, Ivan

Táncsics — a magyar jobbagyság ideológusa.
1977. 3-4. 611–625. Ed

Szűcs Jenő

Nándorfehérvár és a parasztság.
1963. 1. 11–14. Tk

A magyar szellemi-történet nemzet-konceptiójának tipológiájához.
1966. 3-4. 245–269. Tk

A magyar irodalom története I. kötetéről. (A magyar irodalomtörténeti kézikönyv vitájának anyagából.)
1967. 2. 119–133. Tk

Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.
1968. 1-2. 145–149. Mtsz

„Gentilizmus”. A barbár etnikai tudat kérdése. (Tézisek és vita.)
1971. 1-2. 188–211. Sz

A kereszténység belső politikuma a XIII. század derekán. IV. Béla király és egyház.
1978. 1. 158–181. Mtsz

Vázlat Európa három történeti régiójáról.
1981. 3. 313–359. T

Komjáthy Miklós

Hozzászólás Szűcs Jenő: „Nándorfehérvár és a parasztság” című referátumához.
1963. 1. 59–63. Tk

Incze Miklós

A történelem valóságos és nemzeti aspektusáról.
1971. 1-2. 269–275. V

Szvák Gyula

Rettegott Iván az újabb szovjet kutatások tükrében.
1979. 3-4. 592–604. Ed

Tarján Rezső

Elnöki megnyitó. (A „Számítógépek és történettudomány” kerekasztal-konferencián.)
1972. 3-4. 526–527. Sz

Tausz Anikó

Adalékok a magyar ipari munkásság helyzetéhez 1919 és 1929 között.
1976. 4. 631–659. K

Teke Zsuzsa

A velencei külpolitika főbb vonásai a XV. században.
1968. 3. 209–225. Tk

Velence adriai gazdaságpolitikája és a Frangepánok.
1973. 1-2. 160–169. K

Teleki Éva

A nyilas uralmi rendszer berendezkedése.
1944 október–november.
1972. 1-2. 154–197. T

Tilkovszky Loránt

Az első bécsi döntés gazdasági és szociális következményei a Magyarországhoz átcsatolt területen.
1964. 1. 87–111. T

A Volksbund szerepe Magyarország második világháborús történetében.

1968. 3. 294–312. Tk

Válasz egy tiltakozó kritikára.

1969. 3-4. 350–356. V

A német irredenta és Magyarország. A magyarországi népinémet (volksdeutsch) mozgalom útja.

1970. 3. 369–396. T

Kortársak és utókor.

1970. 4. 574–580. V

Németország és a magyar nemzetiségi politika. (1924–1929.)

1980. 1. 52–89. T

Togliatti, Palmiro

A fasizmusról.

1976. 3. 439–449. K

A fasiszta diktatúra fő jellemvonásai.

1976. 3. 450–457. K

Tokody Gyula

A porosz-német konzervativizmus politikai válsága és újjászervezésének kezdete 1918 novemberében.

1972. 1-2. 48–74. T

Tolnai György

Az önálló tőkés fejlődés és a nacionalizmus megítélése a mai magyar gazdaságtörténetírásban. Válasz Berend T. Iván vitacikkére.

1966. 1. 98–115. V

Meddig jutott el a kapitalista úton a harmadik világ?

1971. 1-2. 228–238. Sz

Az élelmiszeripar szerepe Magyarország 19-20. századi tőkés iparfejlődésében. (A függő iparfejlődés és az élelmiszeripar.)

1981. 4. 686–702. Fi

Berend T. Iván

Az iparfejlődés és az úgynevezett parasztipar kérdéséhez. Vita Tolnai Györggyel és Simon Péterrel.

1965. 2-3. 275–284. V

Toskova, V.

– *Mihova, Chr.*

A bolgár történetírás és a délkelet-európai nemzetközi kapcsolatok kérdése, valamint Bulgária külpolitikája a második világháború alatt.

1973. 3-4. 394–401. T

Tóth Gábor

Az MSZDP falusi szervező munkája és tevékenysége Hajdú megyében a gazdasági válság éveiben.

1966. 3-4. 397–422. Tk

Tóth Imre, H.

– *közli*

– *Kristó Gyula*

Orosz utazó a XV. századi Magyarországon.

1977. 1. 142–145. K

Tóth Sándor

Magyarország katonai szerepe a második világháborúban.

1973. 3-4. 339–355. T

Háborús propaganda és nevelés a magyar hadseregben 1941–1944.

1979. 3-4. 540–551.

Tóth Tibor

A mezőgazdasági termelési feltételek arányosságának kérdéséhez.

1980. 1. 102–123. Em

Föld és termelés.

1982. 1. 114–120. Em

Tömöry Márta

– *ismerteti*

Vita dr. Paulinyi Oszkár „Termelés és vállalkozás a selmeci bányagazdaságban a XVI. század derekán” c. monográfiájáról.

1966. 2. 228–231. Sz

Trócsányi Zsolt

Az erdélyi jakobinusság kérdéséhez.

1965. 1. 1–13. T

Az erdélyi úrbérrendezési kísérletek történetéhez. (Az 1790/1-i országgyűlésről kiküldött úrbéri rendszeres bizottság működése és munkálatainak sorsa.)

1966. 3-4. 270–297. Tk

– közli

Rendi gazdaságpolitikai tervezetek Erdélyben. (1711–1761.)

1981. 3. 385–391. K

Turóczi Károly

Az Imrédy-kormány kísérletei 1938 nyarán a reakciós nemzeti egység megteremtésére.

1968. 1-2. 46–80. T

Tych, Feliks

– ismerteti

A legújabbkori történelem forráskiadásának problémái.

1963. 2. 263–268. Ht

Unc, G.

– Zaharia, G. – Ilie, P.

A román történetírás Közép- és Délkelet-Európának a második világháború előestéjén és a háború alatt betöltött szerepéről.

1973. 3-4. 379–393. T

Unger Mátyás

Történelemtanításunk gondjai.

1974. 1-2. 231–241. Fő

Urbán Aladár

Agitáció és kormányválság 1848 májusában.

1970. 3. 344–368. T

Urbán Károly

Széljegyzetek egy programgyűteményhez.

1979. 3-4. 605–609. Fi

Újvári Zsuzsanna, J.

Kassa város polgársága a 16. század végén és a 17. század első felében.

1979. 3-4. 577–591. Ed

Vadász Sándor

– közli

Garami Ernő publikálatlan levele Jean Longuet-hez a demokratikus intervenció ügyében. (1919. szeptember 27.)

1979. 1. 101–104. K

Jemnitz János

Ellenvetések az ellenvetésekhez. Megjegyzések Vadász Sándor könyvkritikájáról.

1971. 1-2. 265–268. V

Vajda Mihály

A kispolgár adekvát osztályszervezete.

1972. 3-4. 471–496. T

Vanyó Tihamér

A szerzetesi életforma válsága hazánkban a 18. század második felében.

1982. 2. 211–228. T

Varga Dénes

– Veress Éva

Feudáliskori birtokösszeírások számítógép segítségével történő feltárása.

1972. 3-4. 542–548. Sz

Varga F. János

A Magyar Radikális Párt újjáalakulása 1945-ben.

1975. 1. 96–106. K

Károlyi Mihály és az antifasiszta emigráció egységfrontja. (1941–1944.)

1975. 2-3. 231–243.

A Magyar Radikális Párt és az 1947-es választások.

1981. 2. 227–244. K

– közli

A Galilei kör névsora 1912-ből.

1976. 1-2. 211–233. Mű

– ismerteti

Magyarország két világháború közötti történetéről. (Vita a Magyarország története VIII. kötetéről.)

1974. 4. 655–663. Sz

Varga István

– összeállította

Molnár Erik akadémikus irodalmi munkássága. 1929–1963.
1964. 2. 490–500.

A Történelmi Szemle I-X. évfolyamainak tartalommutatója.
1968. 4. 452–468.

Varga J. János

– közli

Katonáskodó szerviensek birtokai a XVI-XVII. századi Batthyány nagybirtokon.
1976. 1-2. 102–122. K

Varga János

A bihari nemesség hitelviszonyai a polgári forradalom előtt. (Statistikai forráselemzés.)
1958. 1-2. 21–54. T

1848–49 nemzetiségi problémáinak történetéhez.
1960. 2-3. 325–328. Sz

A nemzeti nyelv szerepe a polgári fejlődésben Magyarországon.
1961. 3. 284–304. Tk

A telektulajdon a feudalizmus utolsó századaiban.
1964. 2. 378–388.

Az áruló. Megjegyzések Németh László Görgey-drámájához.
1964. 3-4. 596–614. Tk

A magyar irodalom története III. kötetéről. (A magyar irodalomtörténeti kézikönyv vitájának anyagából.)
1967. 2. 134–146. Tk

Hozzászólás Makkai László: A kései feudalizmus korának története a magyar történelem egyetemi tankönyvében és „rövid összefoglalása”-ban c. előadásához.
1968. 1-2. 149–154. Mtsz

– közli

Borkezelés a XVIII. század első felében.
1960. 1. 130–140. K

– ismerteti

Történelemszemléletünk nacionalista maradványairól. (Beszámoló egy beszélgetésről.)
1963. 1. 102–107. Sz

Varga László

Állami ipartámogatás a dualizmus korában. (1880–1900.)
1980. 2. 196–226. T

Vargyai Gyula

Adalékok a magyar nacionalista állam- és jogtörténetírás kritikájához. Timon Ákos állam-és jogtörténetírása.
1970. 4. 451–482. T

A hadsereg karhatalmi alkalmazásának néhány kérdéséről a 30-as évek első felében.
1976. 3. 468–478. K

Vargyas Lajos

Honfoglalás előtti, keleti elemek a magyar folklórban.
1977. 1. 107–121. K

Vastagh Gábor

A Börzsöny-hegység egykori nemesfémkohászatáról.
1969. 1-2. 122–128. Kk

Vágó Béla

A Vörös Újság első számáról.
1968. 3. 205–208.

Várkonyi Ágnes, R.

A Habsburg-ellenes szabadságküzdelmek történeti feldolgozásának problémáihoz.
1960. 2-3. 313–316. Sz

Vita az abszolutizmus kérdéseiről.
1962. 1. 89–101. Sz

A „népi kurucság” ideológiája.
1963. 1. 44–55. Tk

Hozzászólás Benczédi László: Parasztság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.
1964. 1. 174–177. Sz

A jobbágyság osztályharca a Rákóczi-szabadságharc idején.
1964. 2. 338–377.

A Habsburg-abszolútizmus a XVII. század második felében és Magyarország.
1965. 1. 14–22. T

Módszertani megjegyzések. (Vita helyett.)
1965. 2-3. 296–298. V

Agrárstruktúra és a föld birtokba vételének problémái Magyarországon a török kiűzése után.
1970. 1. 21–36. Tk

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1-2. 248–251. V

A török kiűzésének eszméje a magyar politikai gondolkodásban a XVII. század közepén.
1974. 4. 495–501.

Gazdaság és társadalom a XVII. század második felében.
1979. 1. 109–126. Mtsz

– közli

Az ismeretlen Vak Bottyán.
1964. 1. 181–183. Sz

– ismerteti

Magyar Filozófiai Szemle. (1958.1-2., 3-4.sz.)
1959. 3-4. 482–488. Sz

Benczédi László

Vita R.Várkonyi Ágnes „Thaly Kálmán” című tanulmányáról.
1958. 1-2. 235–252. Sz

Nagy László

Néhány gondolat és kritikai megjegyzés R. Várkonyi Ágnes: A nemzet, a haza fogalma a török harcok és a Habsburg ellenes küzdelmek idején című tanulmányához.
1965. 2-3. 285–295. V

A nemzetfogalom alakulásáról folyó vitához.
1966. 2. 227–228. Sz

Vásárhelyi Miklós

– *Márkus László*

A sajtó szerepe Magyarországon a háborús propaganda terjesztésében.
1979. 3-4. 505–521.

Veress Éva

A jobbágycsalád szervezete a sárospataki uradalom falvaiban a XVII. század közepén.
1958. 3-4. 379–429. T

– *Cseh László – Haraszi György*

Térképdiagrammok előállítása számítógéppel és az adatok tárolásának-feldolgozásának topográfiai módszere az agrártörténetben.
1972. 3-4. 548–553. Sz

Vida István

A „demokratikus államrend és a köztársaság büntetőjogi védelméről” szóló törvényjavaslat megszületése és parlamenti vitája.
1965. 2-3. 240–255. Tk

A Független Kisgazdapárt 1930. évi békési programja.
1967. 1. 76–100. Tk

A Magyar Közösség és a Kisgazdapárt. (Hozzászólás Kis András könyvéhez.)
1970. 1. 111–123. V

Az 1945-ös választások és a Független Kisgazda Párt.
1970. 2. 164–206. T

Adatok az 1946 nyári koalíciós válság történetéhez.
1975. 1. 68–87. T

A magyarországi népi demokratikus forradalom külső feltételeinek kérdéséhez.
1981. 2. 165–177. T

– ismerteti

Az első finn-magyar történetész-találkozó.
1982. 3. 550–559. Fi

– jegyzetelte

Vörös Vince: Magyar Paraszt szövetség
1941–1944.

1982. 2. 245–275. Ve

Rácz Lajos: Parasztors 1945–1947. Részle-
tek.

1982. 2. 320–343. Ve

Vigh Károly

Bajcsy-Zsilinszky Endre és a „hideg napok”.
1968. 1-2. 81–103. T

Tilkovszky Loránt
Kortársak és utókor.
1970. 4. 574–580. V

Vissi Zsuzsa

Közigazgatástörténet — társadalomtörté-
net. (Megjegyzések a késő-feudalizmusko-
ri várostörténet legújabb irodalmához.)
1975. 4. 742–747. Fi

Voigt, G.

– *Gentzen, F.H.* – *Kalisch, J.*
Az úgynevezett kelet-kutatásról. (Die „Ost-
forschung” — ein Strosstrupp des deut-
schen Imperialismus.)
1959. 1-2. 190–222. Ht

Vörös Antal

Táncsics Mihály kiadatlan cikkei a sajtósza-
badságról és a cenzúráról.
1958. 1-2. 55–77. T

A XVIII. század története értékelésének
néhány problémája.
1960. 2-3. 316–319. Sz

A paraszti termelő munka és életforma
jellegének változásai a Dunántúlon,
1850–1914.
1966. 2. 162–186. Tk

Vörös Károly

A parasztság útja a polgári forradalomhoz.
1973. 1-2. 208–244. Mtsz

Hozzászólás Unger Mátyás: Történelem-
tanításunk gondjai c. cikkéhez.
1974. 1-2. 244–247. Fő

– *Orbán Sándor* – *Sándor Pál*

Az új- és legújabb kori társadalomtörténeti
kutatásokhoz. (Tervezet.)

1976. 4. 731–760. Mü

Vörös Vinc

Magyar Paraszt szövetség 1941–1944.
(Jegyz. ell. Vida István.)

1982. 2. 245–275. Ve

Waczulik Margit

Hozzászólás Unger Mátyás: Történelem-
tanításunk gondjai c. cikkéhez.

1974. 1-2. 241–244. Fő

Wappler, Anke

– *Schumann, Wolfgang*

Második világháborús történeti irodalom az
NDK-ban.

1973. 3-4. 356–371. T

Wellmann Imre

Agrártörténeti forrásaink feldolgozása és a
számítógép.

1972. 3-4. 532–535. Sz

Népesség és mezőgazdaság a XVII. és a
XVIII. század fordulóján.

1975. 4. 701–730. Mtsz

Bél Mátyás. (1684–1749.)

1979. 2. 381–391. Fi

Közösségi rend és egyéni törekvések a 18.
századi falu életében.

1980. 3. 376–449. T

Wette, Wolfram

Német propaganda és a csatlósországek:
Magyarország, Románia és Bulgária.
(1941–1943.)

1979. 3-4. 454–483.

Windisch Éva, V.

Kísérletek a dél-magyarországi németiség
megszervezésére a századforduló éveiben.

1965. 1. 23–60. T

Zachar József

– ismerteti

A Rákóczi-szabadságharc és Európa. Beszámoló a sárospataki nemzetközi tudományos konferenciáról.

1977. 1. 146–154. Sz

Zarnowski, Janusz

A lengyel értelmiség történetéből.

1974. 1-2. 119–143. T

Zágoni Ernő

A munkásegységfront problémái Magyarországon a Szovjetunió elleni háborúba lépés idején.

1962. 2. 246–274. Tk

Zeman, Zbynek A. B.

A Habsburg-Bírodalom felbomlásának általános diplomáciai háttere.

1970. 1. 124–129. Sz

Zimányi Vera

Megjegyzések a vitához.

1963. 1. 74–79. Tk

Hozzászólás Benczédi László: Parasztság és kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 167–169. Sz

Az 1610–1630-as évek problémái.

1968. 1-2. 133–140. Mtsz

Kibernetika és történelem.

1970. 3. 397–403. Mtsz

A magyarországi ármozgások helye az európai fejlődésben.

1972. 3-4. 378–412. T

A XVII. századi gazdasági és társadalmi regresszió néhány aspektusa.

1973. 1-2. 49–60. T

Benda Kálmán

Hozzászólás Zimányi Vera: Az 1610–1630-as évek problémái c. előadásához.

1968. 1-2. 154–155. Mtsz

Péter Katalin

Hozzászólás Zimányi Vera: Az 1610–1630-as évek problémái c. előadásához.

1968. 1-2. 155–156. Mtsz

Zinner Tibor

Adatok a szélsőjobboldali egyesületek megalkulásának körülményeihez.

1979. 3-4. 562–576. Ed

Zolnay László

Buda középkori vízművei.

1961. 1. 16–55. T

Zombori István

V. Károly és a magyar trónviszályok. (1529–1533.)

1980. 4. 615–626. K

Zsigmond László

Két dátum. Magyarország hadüzenetének (1941. június 27.) és a németek által való megszállásának (1944. március 19.) előzményeihez.

1958. 1-2. 192–214. T

Zsilák András

Az OK(b)P magyar csoportjának szerepe a Vörös Hadsereg internacionalista egységeinek szervezésében. (1918–1919.)

1961. 3. 347–360. Tk

Zsilák András. (1921–1981.)

1981. 4. 703.

TÁRGYSZÓINDEX

Abszolutizmus

Szabad György

A társadalmi szerkezet átalakulásának kérdései az abszolutizmus korában.

1958. 1–2. 252–260. Sz.

Makkai László

Az abszolutizmus társadalmi bázisának kialakulása az osztrák Habsburgok országában.

1960. 2–3. 193–223. T.

Várkonyi Ágnes, R.

Vita az abszolutizmus kérdéseiről.

1962. 1. 89–101. Sz.

Makkai László

Az abszolutizmus problematikája. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 285–288. Sz.

Molnár Erik

Az európai abszolutizmusról. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 288–291. Sz.

Pach Zsigmond Pál

Az abszolutizmus vitás kérdéseihez. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 291–298. Sz.

Makkai László

Makkai László válasza az elhangzott hozzászólásokra. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 298–299. Sz.

Molnár Erik vitazáró felszólalása. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 299–302. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.

A Habsburg-abszolutizmus a XVII. század második felében és Magyarország.

1965. 1. 14–22. T.

Benczédi László

Szelepcsényi érsek ügye és a lipóti abszolutizmus megalapozása 1670 őszén.

1975. 2–3. 489–502. V.

Kosáry Domokos

Felvilágosult abszolutizmus – felvilágosult rendiség.

1976. 4. 675–720. Mtsz.

Benczédi László

A Habsburg-abszolutizmus indítékai és megvalósulása az 1670-es évek Magyarországon.

1978. 3–4. 535–556. Mű.

Krausz Tamás

Pokrovszkij és az orosz abszolutizmus vitája az októberi forradalom után.

1980. 4. 627–648. K.

Adatbank

Gyáni Gábor

Egy új történeti forrás: az adatbank.

1981. 1. 94–99. Em.

Adatszervezés

Göndör György

Adatszervezés – adatstruktúrák.

1981. 1. 85–93. Em.

Adler, Friedrich

Jemnitz János

F. Adler és G. B. Shaw vitája az olasz fasiszmusról.

1967. 1. 57–75. Tk.

Adó

Kállay István

A census regius bevezetése, illetve felújítása szabad királyi városainkban a XVIII. század második felében.
1970. 3. 431–439. Kk.

Adólajstrom

Paulinyi Oszkár

A Garam-vidéki hét szabad királyi bányaváros 1542. évi hatvanadadójának a lajstromai. (Forrástani elemzés.)
1980. 3. 349–375. T.

Adótörvény

Sarlós Béla

Az 1909. évi adóreform és a világháborús adótörvények.
1974. 1–2. 68–100. T.

Dolmányos István

Lehet-e rehabilitálni a koalíció adótörvényeit?
1976. 3. 496–498. V.

Sarlós Béla

Válasz Dolmányos István kritikai megjegyzéseire.
1976. 3. 499–503. V.

Adriai kereskedelem

Teke Zsuzsa

Velence adriai gazdaságpolitikája és a Frangepánok.
1973. 1–2. 160–169. K.

Agrár...

Lásd még: Mezőgazdasági

Agrárius-merkantil ellentét

Berend T. Iván – Ránki György

A nagybirtok és nagytőke „agrárius-merkantil” ellentétének kérdéséhez. (1919–1925.)
1959. 1–2. 141–161. Tk.

Agrárkérdés

Orbán Sándor

Lenin és az agrárkérdés.
1970. 2. 240–247.

Agrárnépesség

Mayer Mária

A XIX. századvégi kárpátukrán agrárnépesség társadalmi szerkezetének statisztikai ábrázolása.
1961. 3. 330–346. Tk.

Agrárproletáriátus

Lásd: Mezőgazdasági munkásság

Agrárstruktúra

Várkonyi Ágnes

Agrárstruktúra és a föld birtokba vételének problémái Magyarországon a török kiűzése után.
1970. 1. 21–36. Tk.

Agrártörténet

Kiss István, N.

Uradalmi gazdálkodás Sárospatakon és Tokajban a XVI. század második felében.
1960. 1. 15–30. T.

Wellmann Imre

Agrártörténeti forrásaink feldolgozása és a számítógép.
1972. 3–4. 532–535. Sz.

Puskás Julianna – Lánc Margit

A magyarországi szántóföldi termelés kvantitatív elemzése 1867–1913.
1972. 3–4. 537–539. Sz.

Varga Dénes – Veress Éva

Feudáliskori birtokösszeírások számítógép segítségével történő feltárása.
1972. 3–4. 542–548. Sz.

Cseh László – Haraszi György – Veress Éva

Térképdiaagrammok előállítására számítógéppel és az adatok tárolásának-feldolgozásának topográfiai módszere az agrártörténetben.
1972. 3–4. 548–553. Sz.

Akadémiai tervek

Kosáry Domokos
Akadémiai tervek a 18. századi Magyarországon.
1979. 2. 341–354. Mű.

Alduna-szabályozás

Lásd: Duna-szabályozás

Ali budai pasa

Szántó Imre
Ali budai pasa hadjárata 1552 nyarán a Hont-Nógrád megyei várak ellen.
1977. 1. 31–52. T.

Alsómagyarországi bányavidék

Benczédi László
Bányavidéki várőrségek folyamodványai Esterházy Pálhoz. 1668–1681.
1961. 2. 155–179. Tk.

Alsózsida

Sándor Pál
Újabb adatok a paraszti földbirtoklás kérdéséhez a XIX. században. Alsózsida parasztságának földbirtokstatisztikája: 1789–1853.
1961. 2. 180–198. Tk.

X Amerikai Egyesült Államok

Juhász Gyula
Magyarország hadbalépése Nagy-Britannia és az Amerikai Egyesült Államok ellen.
1965. 1. 61–87. T.

Puskás Julianna
Magyar szervezetek Amerikában. (Az 1860-as évektől az 1960-as évekig.)
1970. 4. 528–568. T.

Puskás Julianna
Kivándorlás Magyarországról az Egyesült Államokba 1914 előtt.
1974. 1–2. 32–67. T.

Domonkos László
A felvilágosodás és a felsőoktatás a korai Amerikában.
1981. 1. 58–70. Fi.

Amerikai történetírás

Aptheker, Herbert
Újabb irányzatok az amerikai történetírásban.
1959. 3–4. 504–506. Ht.

Gonda Imre
Néhány megjegyzés Robert A. Kann: „The Habsburg Empire” című könyvéhez.
1959. 3–4. 515–522. Ht.

Sugár Péter
Közép- és Kelet-Európa történetének kutatása az Északamerikai Egyesült Államokban.
1966. 1. 119–124. Sz.

Puskás Julianna
Kivándorlás – bevándorlás – etnikum. (Kutatások az Egyesült Államokban és Európában.)
1980. 4. 649–676. Mű.

X Andrassy Gyula, id.

Diószei István
Andrassy indulása és megtorpanása. (1871–1875.)
1976. 1–2. 1–34. T.

Andrassy Gyula, ifj.

Károlyi Mihály
Andrassy, vagy az arisztokrata.
1975. 2–3. 296–310.

Anglia

Gunst Péter
Beresford, M.W. – Joseph, J.K.: Középkori Anglia. Légi szemle. Cambridge, 1958.
1958. 3–4. 466–468. Sz.

Haraszi Éva, H.
A chartista mozgalom gazdasági és társadalmi előzményeihez.
1960. 4. 411–445. T.

Juhász Gyula
Magyarország hadbalépése Nagy-Britannia és az Amerikai Egyesült Államok ellen.
1965. 1. 61–87. T.

Hill, Christopher
Újabb eredmények és problémák a XVI-
XVII. századi angol történet kutatásában.
1969. 1–2. 155–161. Sz.

Haraszi Éva, H.
Békkeltetők.
1969. 3–4. 231–282. Tk.

Crouzet, François
A brit nagyiparosok társadalmi eredete az
ipari forradalom korszakában.
1981. 2. 245–251. Fi.

Angol fasizmus

Haraszi Éva, H.
Fasiszta irányzatok Angliában.
1962. 3–4. 587–600. Sz.

Angol külpolitika

Macartney, Carlile Aylmer
Hozzászólás a Ránki György és Juhász
Gyula előadásáról folytatott vitához.
1973. 3–4. 437–439. T.

Jeszenszky Géza
A brit külügyminisztérium és Magyaror-
szág, 1890–1914.
1977. 2. 209–246. T.

Angol munkásmozgalom

Haraszi Éva, H.
A chartista mozgalom gazdasági és társadal-
mi előzményeihez.
1960. 4. 411–445. T.

Haraszi Éva, H.
Bronterre O'Brien (1805–1864) a chartista
mozgalom ideológusa.
1964. 3–4. 569–582. Tk.

Haraszi Éva, H.
Az angol kormány erőszakszervezeteinek
működése a chartizmus éveiben.
1967. 1. 101–113. Sz.

Haraszi Éva, H. – Jemnitz János
Karcolatok Julian Harney portréjához –
levelezése alapján.
1972. 1–2. 204–213. K.

Jemnitz János
Adalékok a Magyarországi Szociáldemok-
rata Párt és az angol Labour Party kapcsol-
atainak történetéhez. (1945–1947.)
1975. 1. 107–118. Mű.

Jemnitz János
Az angol Munkáspárt külpolitikai irányvo-
nalához. (1938: A „megbékeltetés” és
„München” ellen.)
1978. 1. 90–116. K.

Angol propaganda

Barker, Elisabeth
Anglia tengelyellenes propagandája Délke-
let-Európában a második világháború
idején.
1979. 3–4. 411–435.

Angol sajtó

Frank Tibor
A porosz-osztrák háború és az angol
közvélemény.
1977. 3–4. 521–532. K.

Angol történetírás

Hill, Christopher
Újabb eredmények és problémák a XVI-
XVII. századi angol történet kutatásában.
1969. 1–2. 155–161. Sz.

Angol-magyar kapcsolatok

Jemnitz János
Adalékok a Magyarországi Szociáldemok-
rata Párt és az angol Labour Party kapcsol-
atainak történetéhez. (1945–1947.)
1975. 1. 107–118. Mű.

Ardai Lajos
Angol-magyar viszony a polgári demokrati-
kus forradalom idején az angol levéltári
források tükrében. (1918 október — 1919
március.)
1975. 2–3. 244–272.

Jeszenszky Géza
A brit külügyminisztérium és Magyaror-
szág, 1890–1914.
1977. 2. 209–246. T.

Balogh Éva, S.

A Böhme – Cuningham tárgyalások 1919 júliusában.
1979. 1. 88–100. K.

Ankét

Lásd: Vita

Anschluss

Kerekes Lajos

Az Anschluss és a dunai konföderáció „alternatívája” Otto Bauer külpolitikájában 1918–1919-ben.
1971. 3–4. 442–464. T.

Ormos Mária

A biztonsági kérdés és az Anschluss.
1975. 2–3. 411–444. T.

Nagy Zsuzsa, L.

Az Anschluss és a magyar liberális ellenzék.
1982. 4. 714–739. T.

Antifasiszta ellenállás

Lásd: Ellenállási mozgalmak

Antifasiszta emigráció

Varga F. János

Károlyi Mihály és az antifasiszta emigráció egységfrontja. (1941–1944.)
1975. 2–3. 231–243.

Haraszti Éva, H.

Adalékok Károlyi Mihály antifasiszta elméleti és gyakorlati tevékenységéhez az 1930-as években.
1975. 2–3. 273–295.

Antik technika

Endrei Walter

Az antik technika értékelésének revíziójáról.
1960. 1. 116–118. K.

Antiszemitizmus

X Szabó Miklós

Az 1901-es egyetemi „kereszt-mozgalom”. (Adalék a magyarországi szélsőjobboldal előtörténetéhez.)
1970. 4. 483–516. T.

Anyagi kultúra

Makkai László

Az anyagi kultúra történetének kutatásáról.
1958. 3–4. 305–314. T.

Hanák Péter

A kultúrtörténeti szintézis problémái.
1974. 3. 447–453. Fő.

Makkai László – Klaniczay Gábor

Anyagi kultúra, szokásrend, mentalitások. Javaslat egy tudományos együttműködésre.
1981. 2. 268–272. Mű.

Aranyforint

Búza János

A tallér és az aranyforint árfolyama, valamint szerepe a pénzforgalomban Magyarországon török uralom alatti területén a XVII. században. (Nagykörös 1622–1682.)
1977. 1. 73–106. T.

Arisztokrácia

Károlyi Mihály

Andrássy, vagy az arisztokrata.
1975. 2–3. 296–310.

Ars Notarialis

Surányi Bálint

Az I. Lajos kori Ars Notarialis városi vonatkozású formuláinak eredetéről.
1962. 2. 275–285. Sz.

Asszimiláció

Hanák Péter

Polgárosodás és asszimiláció Magyarországon a XIX. században.
1974. 4. 513–536.

Ausztria

Gábor Sándorné

A német-osztrák köztársaság és a magyar tanács hatalom államközi gazdasági kapcsolatairól.
1966. 3–4. 325–367. Tk.

Kerekes Lajos

Az Anschluss és a dunai konföderáció „alternatívája” Otto Bauer külpolitikájában 1918-1919-ben.
1971. 3-4. 442-464. T.

Kerekes Lajos

X Vorarlberg és Tirol elszakadási törekvései Ausztriától 1918-1919-ben.
1972. 3-4. 431-453. T.

Kerekes Lajos

Az osztrák köztársaság útja a genfi jegyzőkönyv megkötéséhez.
1975. 2-3. 373-410. T.

Ormos Mária

A biztonsági kérdés és az Anschluss.
1975. 2-3. 411-444. T.

Ausztria

Lásd még: Osztrák...

Ausztria Kommunista Pártja

Steiner, Herbert

Ausztria Kommunista Pártja. 1918-1933.
1967. 2. 225-269. Sz.

Ausztria-Magyarország

Lásd: Osztrák-Magyar Monarchia

Automatizálás

Endrei Walter

Az automatagépek programvezérlésének eredete. A lyukkártya keletkezéséhez.
1961. 1. 107-112. K.

Állam és egyház

Orbán Sándor

Az állam és a katolikus egyház megállapodása. (1950.)
1960. 2-3. 281-309. T.

Államforma

Pölöskei Ferenc

Az államforma és az „alkotmányosság” kérdései 1919-1920 fordulóján.
1976. 3. 315-334. T.

Államháztartás

Schwarz Katalin

Magyarország államháztartása 1828-1847-ben a Tafeln adatai alapján.
1981. 3. 450-477. Ed.

Állami ipartámogatás

Varga László

Állami ipartámogatás a dualizmus korában. (1880-1900.)
1980. 2. 196-226. T.

Államosítás

Péteri György

A társadalmisítás korlátai 1919-ben. (Adalékok a magyarországi Tanácsköztársaság ipartörténetéhez.)
1977. 3-4. 593-611. Ed.

Államszövetségi tervek

Kővágó László

Államszövetségi tervek a Tanácsköztársaság idején.
1966. 3-4. 298-324. Tk.

Árpád-kor

Surányi Bálint

Az Árpád-kori Sopron topográfiájának kérdéséhez.
1961. 2. 220-223. Sz.

Heckenast Gusztáv

A kora-árpád-kori magyar vaskohászat szervezete.
1966. 2. 135-161. Tk.

Kristó Gyula – Makk Ferenc

Krónikáink keletkezéstörténetéhez.
1972. 1-2. 198-203. K.

Györffy György

Az Árpád-kori szolgálonépek kérdéséhez.
1972. 3-4. 261-320. T.

Bolla Ilona

A közszabadság a XI-XII. században. (A liber és libertas fogalom az Árpád-korban.)
1973. 1-2. 1-29. T.

Bolla Ilona

A közszabadság lehanyaglása a XIII. században. (A liber és a libertas fogalom az Árpád-korban.)
1974. 1–2. 1–23. T.

Kristó Gyula

Különkormányzat az Árpád-kori Drávan-túlon és Erdélyben.
1977. 1. 53–72. T.

Győrffy György

A lovagszent uralkodása. (1077–1095.)
1977. 3–4. 533–564. Mtsz.

Lederer Emma

A legrégebb magyar iparososztály kialakulása.
1977. 3–4. 653–677. Él.

Szűcs Jenő

A kereszténység belső politikuma a XIII. század derekán. IV. Béla király és az egyház.
1978. 1. 158–181. Mtsz.

Árpád-kori művészet

Marosi Ernő

Magyarországi művészet a 12–13. században. Historiográfiai vázlat és kutatási helyzetkép.
1980. 1. 124–149. Mtsz.

Ártörténet

Kiss István, N.

Az ár- és bértörténet kérdése Magyarországon 1550–1650 között.
1963. 2. 145–166. Tk.

Zimányi Vera

A magyarországi ármozgások helye az európai fejlődésben.
1972. 3–4. 378–412. T.

Zimányi Vera

A XVII. századi gazdasági és társadalmi regresszió néhány aspektusa.
1973. 1–2. 49–60. T.

Eddie, Scott

Cui bono? Magyarország és a dualista Monarchia védővámpolitikája.
1976. 1–2. 156–166. K.

Kazimir, Stefan

Adalék a XVI. és XVII. századbeli árak és bérék fejlődéséhez.
1976. 1–2. 167–210. Mtsz.

Bácska

Mirnić, Josip

A bácskai németek a Magyarországi Németek Népi Szövetsége kereteiben.
1973. 3–4. 443–467. T.

Bajcsy-Zsilinszky Endre

Vigh Károly

Bajcsy-Zsilinszky Endre és a „hideg napok”.
1968. 1–2. 81–103. T.

Tilkovszky Loránt

Kortársak és utókor.
1970. 4. 574–580. V.

Balásházy János

Barta István

Balásházy János pályafordulása.
1958. 1–2. 3–20. T.

Balázs Béla (történész)

Lackó Miklós

Balázs Béla. (1918–1959.)
1959. 3–4. 465–466. Sz.

Balkán

Palotás Emil

X Ausztria-Magyarország és a balkáni kérdés a XIX. század végén.
1967. 4. 430–453. Tk.

Jonca, Karol

A „völkerrechtliche Grossraumordnung” elmélete, különös tekintettel a dunai és a Balkán-államokra.
1973. 3–4. 372–375. T.

Pacor, Mario

Az olasz történetírás a második világháborúról a Duna völgyében és a Balkánon.
1973. 3–4. 411–428. T.

Balkáni kereskedőréteg

Bur Márta

A balkáni kereskedők és a magyar borkivitel
a XVIII. században.
1978. 2. 281–313. T.

Bánffy Miklós

Kerekes Lajos

Bánffy Miklós politikai küldetése Romániá-
ban 1943-ban.
1963. 2. 259–261. Sz.

Báni különkormányzat

Kristó Gyula

Különkormányzat az Árpád-kori Dráván-
túl és Erdélyben.
1977. 1. 53–72. T.

Bank

Ránki György

A Magyar Általános Hitelbank a 20-as
években.
1982. 1. 67–81. T.

Banksoport

Bouvier, Jean

A banksoport egy példája: A mai Rotschil-
dok.
1967. 3. 292–302. Tk.

Banktőke

Bouvier, Jean

Banktőke, ipari tőke és fináncsőke a XIX.
századi francia növekedésben.
1976. 4. 600–612. T.

Bányagazdaság

Tömöry Márta

Vita dr. Paulinyi Oszkár „Termelés és vállal-
kozás a selmeci bányagazdaságban a XVI.
század derekán” c. monográfiájáról.
1966. 2. 228–231. Sz.

Paulinyi Oszkár

Vállalkozás és társadalom.
1976. 4. 547–599. T.

Paulinyi Oszkár

Bányagazdálkodás Magyarországon a fejlett
feudalizmus időszakában. (Összegezés.)
1979. 3–4. 614–629. Él.

Bányászati technológia

Faller Jenő

Adatok a bányabeli robbantás fejlődéstörté-
netéhez.
1961. 1. 56–75. T.

Bányavárosok

Paulinyi Oszkár

A Garam-vidéki bányavárosok lakosságá-
nak lélekszáma a XVI. század derekán.
1958. 3–4. 351–378. T.

Paulinyi Oszkár

Tulajdon és társadalom a Garam-vidéki
bányavárosokban.
1962. 2. 173–188. Tk.

Paulinyi Oszkár

A Garam-vidéki hét szabad királyi bányavá-
ros 1542. évi hatvanadadójának a lajstro-
mai. (Forrástani elemzés.)
1980. 3. 349–375. T.

Baranya-misszió

Szabó Erzsébet, N.

Angol dokumentumok a Baranya-misszió
működéséről.
1981. 4. 611–624. K.

Baseli Kongresszus

Jemnitz János

A II. Internacionálé 1912-es rendkívüli Ba-
seli Kongresszusa.
1962. 1. 61–88. Tk.

Batthyány-birtok, 16–17. sz.

Varga J. János

Katonáskodó szerviensek birtokai a XVI-
XVII. századi Batthyány nagybirtokon.
1976. 1–2. 102–122. K.

Bauer, Otto

Kerekes Lajos

Az Anschluss és a dunai konföderáció „alternatívája” Otto Bauer külpolitikájában 1918–1919-ben.
1971. 3–4. 442–464. T.

Csurdi Sándor

Tudományos vita Otto Bauer születésének századik évfordulója alkalmából.
1982. 4. 740–749. Fi.

Bearn

Goy, Joseph

Adalékok a szokástörténet tanulmányozásához. Ház, házassági és örökösödési szokások Bearn-ban és Bigorre-ban a XIX. században.
1978. 3–4. 485–496. K.

Bécsi döntés

Tilkovszky Loránt

Az első bécsi döntés gazdasági és szociális következményei a Magyarországhoz átsatolt területen.
1964. 1. 87–111. T.

Pintér István

München és az első bécsi döntés hatása a Magyarországi Szociáldemokrata Párt politikájára.
1976. 3. 407–438. T.

Behozatal

Pach Zsigmond Pál

Magyarország nyugati gyapjuszövet-behozatala a XV. és a XVI. század közepén.
1971. 1–2. 24–34. Tk.

Békekonferencia

Ránki György

Potsdam.
1971. 3–4. 495–514. T.

Nagy Zsuzsa, L.

Magyar határviták a békekonferencián 1919-ben.
1978. 3–4. 441–457. T.

Békéltetési politika

Haraszti Éva, H.

Békéltetők.
1969. 3–4. 231–282. Tk.

Békeszerződés

Glatz Ferenc

Trianon és a magyar történettudomány.
1978. 2. 411–421. Mű.

Bél Mátyás

Wellmann Imre

Bél Mátyás. (1684–1749.)
1979. 2. 381–391. Fi.

Béla, IV. magyar király

Szűcs Jenő

A kereszténység belső politikuma a XIII. század derekán. IV. Béla király és az egyház.
1978. 1. 158–181. Mtsz.

Belgrádi konvenció

Ormos Mária

A belgrádi katonai konvencióról.
1979. 1. 12–39. T.

Belkereskedelem

Csató Tamás

A belkereskedelem fejlődésének néhány főbb vonása a tőkés korszakban.
1975. 4. 627–665. T.

Benedek István

Pál Lajos

Megjegyzések Benedek István Semmelweis-könyvéről.
1974. 1–2. 263–265. Sz.

Beresford, M.W.

Gunst Péter

Beresford, M. W. – Joseph, J. K.: Középkori Anglia. Légi szemle. Cambridge, 1958.
1958. 3–4. 466–468. Sz.

Bértörténet

Baksay Zoltán

Adatok a Csepeli Vas- és Fémművek munkásainak bérvizsgálataihoz. 1931–1943.

1960. 4. 510–524. T.

Kiss István, N.

Az ár- és bértörténet kérdése Magyarországon 1550–1650 között.

1963. 2. 145–166. Tk.

Kazimir, Stefan

Adalék a XVI. és XVII. századbeli árak és bérek fejlődéséhez.

1976. 1–2. 167–210. Mtsz.

Beruházások

Pető István

Az első hároméves terv beruházásai.

1972. 1–2. 213–224. K.

Besenyők

Györffy György

A besenyők európai honfoglalásának kérdéséhez.

1971. 3–4. 281–288. T.

Betelepítés, 18.sz.

Bánkuti Imre

A németi görögök Tokajba telepítése 1705-ben.

1969. 3–4. 208–212. Tk.

Bethlen István

Ormos Mária

Bethlen koncepciója az olasz-magyar szövetségről. (1927–1931.)

1971. 1–2. 133–156. Tk.

Bethlen-kormány

Balogh Sándor

A bethleni konszolidáció és a magyar neonacionalizmus.

1962. 3–4. 426–448. Tk.

Márkus László

A kormányzati erők a bethleni uralmi koncepció szolgálatában.

1971. 3–4. 465–481. T.

Szinai Miklós

Bethlen politikai rendszeréről.

1971. 3–4. 483–494. T.

Bibliográfia

Varga István

Molnár Erik akadémikus irodalmi munkássága. 1929–1963.

1964. 2. 490–500.

Kallós Pálné

A Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete tagjainak tudományos munkássága. 1949–1963.

1964. 2. 501–532.

Gál István

Az angolnyelvű Hungaricák gyűjtésének történetéből.

1976. 3. 504–508. Mű.

Soós István

Lederer Emma műveinek bibliográfiája.

1977. 3–4. 677–682. Él.

Soós István

Mályusz Elemér műveinek bibliográfiája.

1978. 3–4. 609–621. Él.

Diószegi Mária

Andics Erzsébet műveinek bibliográfiája.

1982. 3. 587–594. Él.

Bigorre

Goy, Joseph

Adalékok a szokástörténet tanulmányozásához. Ház, házassági és örökösödési szokások Bearn-ban és Bigorre-ban a XIX. században.

1978. 3–4. 485–496. K.

Bihar megye

Varga János

A bihari nemesség hitelviszonyai a polgári forradalom előtt. (Statistikai forráselemzés.)

1958. 1–2. 21–54. T.

Birtokrendezés

Sándor Pál

A jobbágyszabadság újraszabályozásának történetéhez.

1977. 2. 368–382. Sz.

Birtokrendezési per

Sándor Pál

A bogdányi birtokrendező per az osztályozás tükrében. (Újabb adalékok a birtokrendezések történetéhez Magyarországon 1849 után)

1975. 4. 582–607. T.

Birtokviszonyok

Varga János

A telektulajdon a feudalizmus utolsó századaiban.

1964. 2. 378–388.

Várkonyi Ágnes

Agrárstruktúra és a föld birtokba vételének problémái Magyarországon a török kiűzése után.

1970. 1. 21–36. Tk.

Varga J. János

Katonáskodó szerviensek birtokai a XVI–XVII. századi Batthyány nagybirtokon.

1976. 1–2. 102–122. K.

Engel Pál

A honor. (A feudális birtokformák kérdéséhez.)

1981. 1. 1–19. T.

Fügedi Erik

Királyi tisztség vagy hűbér?

1982. 3. 483–509. V.

Blum-tézisek

Lackó Miklós

A Blum-tézisek.

1974. 3. 360–371. T.

Bocskai István

Makkai László

Bocskai és európai kortársai.

1974. 4. 483–494.

Bocskai-felkelés

Benda Kálmán

Habsburg-politika és rendi ellenállás a XVII. század elején.

1970. 3. 404–427. Mtsz.

Makkai László

A Habsburgok és a magyar rendiség a Bocskai-felkelés előestéjén.

1974. 1–2. 155–182. Mtsz.

Bogdány

Sándor Pál

A bogdányi birtokrendező per az osztályozás tükrében. (Újabb adalékok a birtokrendezések történetéhez Magyarországon 1849 után)

1975. 4. 582–607. T.

Bolgár egyház

Bödey József

Rákóczi József sírlaptöredéke mint bolgár egyházi emlék.

1977. 3–4. 503–520. K.

Bolgár fasizmus

Natan, Zsák

A bolgár fasizmus jellege, lényege és fő fejlődési szakaszai.

1969. 1–2. 141–154. Sz.

Bolgár sajtó

Kamburov, Georgi

Katonai problémák az illegális antifasiszta sajtóban és rádióban Bulgáriában az 1941–1944-es években.

1979. 3–4. 529–539.

Bolgár történetírás

Mihova, Chr. – Toskova, V.

A bolgár történetírás és a délkelet-európai nemzetközi kapcsolatok kérdése, valamint Bulgária külpolitikája a második világháború alatt.

1973. 3–4. 394–401. T.

Borkezelés

Varga János

Borkezelés a XVIII. század első felében.

1960. 1. 130–140. K.

Borkivitel*Bur Márta*

A balkáni kereskedők és a magyar borkivitel a XVIII. században.

1978. 2. 281–313. T.

Bottyán János*Heckenast Gusztáv*

Adatok Bottyán János életéhez. (1676–1682.)

1958. 1–2. 215–217. T.

Várkonyi Ágnes, R.

Az ismeretlen Vak Bottyán.

1964. 1. 181–183. Sz.

Börzsöny-hegység*Vastagh Gábor*

A Börzsöny-hegység egykori nemesfém-kohászatáról.

1969. 1–2. 122–128. Kk.

Böhm Vilmos*Balogh Éva, S.*

A Böhm – Cuninghame tárgyalások 1919 júliusában.

1979. 1. 88–100. K.

Szabó Éva

Adalékok Böhm Vilmos politikai életrajzához.

1980. 2. 227–240. K.

Brassó*Szász Zoltán*

A brassói román iskolák ügye a századvég nemzetiségi politikájában.

1976. 1–2. 35–63. T.

Brenner Domokos*Benda Kálmán*

Rákóczi és Vatikán. Brenner apát küldetése XI. Kelemen pápához. 1707–1708.

1959. 1–2. 8–24. Tk.

Köpeczi Béla

Rákóczi követe Rómában.

1982. 3. 404–415. T.

Brezzi, P.*Niederhauser Emil*

P. Brezzi: A történetírás mint történeti tudomány. Új nyelv a történetírás számára napjaink szocio-technológiai realitásában.

1977. 3–4. 650–652. Fi.

Brit külpolitika

Lásd: Angol külpolitika

Brüning, Heinrich*Fejes Judit*

A Brüning-memoár és vitája a nyugat-német történeti irodalomban.

1975. 2–3. 528–536. Fi.

Brúz Lajos*Sárközi Zoltán*

Brúz Lajos. (1817–1856.)

1967. 3. 343–355. Sz.

Buda*Sándor Mária, G.*

Adatok az eszterga magyarországi történetéhez. (Csontgombkészítés Budán a XVIII. században.)

1960. 1. 141–148. K.

Zolnay László

Buda középkori vízművei.

1961. 1. 16–55. T.

Gál Éva

A budai hegyvidék újkori beépülésének kezdetei.

1971. 3–4. 515–538. K.

Dóka Klára

Buda kézművesei 1828-ban.

1981. 1. 100–113. Mű.

Budai pasa*Szántó Imre*

Ali budai pasa hadjárata 1552 nyarán a Hont – Nógrád megyei várak ellen

1977. 1. 31–52. T.

Budapesti tudományegyetem

Litván György

A forradalmi kormány és a budapesti tudományegyetem erőpróbája 1918–1919 fordulóján.

1968. 4. 401–427. T.

Bulgária

Mihova, Chr. – Toskova, V.

A bolgár történetírás és a délkelet-európai nemzetközi kapcsolatok kérdése, valamint Bulgária külpolitikája a második világháború alatt.

1973. 3–4. 394–401. T.

Pásztor Imre

A Kossuth-emigráció Bulgáriában.

1974. 1–2. 144–154. K.

Bürokrácia

Kocka, Jürgen

Kapitalizmus és bürokrácia a német iparosításban.

1982. 1. 27–43. T.

Céh

Surányi Bálint

Kereskedőgilde Nagyszombatban a visegrádi kongresszus évében.

1959. 3–4. 249–271. Tk.

Céhszabályzat

Heckenast Gusztáv

A murányvölgyi vashámoros céh szabályzatai. (1585–1713–1755.)

1958. 3–4. 430–447. K.

Census regius

Kállay István

A census regius bevezetése, illetve felújítása szabad királyi városainkban a XVIII. század második felében.

1970. 3. 431–439. Kk.

Centralizáció

Lásd: Központosítás

Cenzúra

Vörös Antal

Táncsics Mihály kiadatlan cikkei a sajtósabadságról és a cenzúráról.

1958. 1–2. 55–77. T.

Chartista mozgalom

Haraszti Éva, H.

A chartista mozgalom gazdasági és társadalmi előzményeihez.

1960. 4. 411–445. T.

Haraszti Éva, H.

Bronterre O'Brien (1805–1864) a chartista mozgalom ideológusa.

1964. 3–4. 569–582. Tk.

Haraszti Éva, H.

Az angol kormány erőszakszervezeteinek működése a chartizmus éveiben.

1967. 1. 101–113. Sz.

Haraszti Éva, H. – Jemnitz János

Karcolatok Julian Harney portréjához – levelezése alapján.

1972. 1–2. 204–213. K.

Címertan

Bödey József

Rákóczi József sírlaptöredéke mint bolgár egyházi emlék.

1977. 3–4. 503–520. K.

Civitas

Ladányi Erzsébet

Libera villa, civitas, oppidum. Terminológiai kérdések a magyar városfejlődésben.

1980. 3. 450–477. K.

Clerk-misszió

Ránki György

A Clerk-misszió történetéhez.

1967. 2. 156–187. Tk.

Cuninghame, Thomas

Balogh Éva, S.

A Böhm – Cuninghame tárgyalások 1919 júliusában.

1979. 1. 88–100. K.

Család

Veress Éva

A jobbágycsalád szervezete a sárospataki uradalom falvaiban a XVII. század közepén.

1958. 3-4. 379-429. T.

Granasztói György

A polgári család a középkor végi Magyarországon. (Adalékok és feltevések egy „jóléti társadalom” természetrajzához.)

1982. 4. 605-664. T.

Családtörténet

Mályusz Elemér

A négy Tallóci fivér.

1980. 4. 531-576. T.

Családtörténet

Lásd még: Genealógia

Cseh-orosz kereskedelem

Niederhauser Emil

Florovskij, A.V.: Cseh-orosz kereskedelmi kapcsolatok a múltban. X-XVIII. század. Praha, 1954.

1958. 3-4. 466. Sz.

Csehország

Heckenast Gusztáv

Pleiner, Radomir: A szláv vaskohászat alapjai Csehországban. Praha, 1958.

1960. 1. 149-151. Sz.

Csehszlovák történetírás

Faltys, Antonín

A csehszlovák történetírás és a cseh határmenti területek története, 1938-1945.

1973. 3-4. 406-410. T.

Csehszlovák-magyar kapcsolatok

Boros Ferenc

A csehszlovák-magyar forradalmi és haladó kapcsolatok néhány kérdéséről a Magyar Tanácsköztársaság leverése utáni időszakban. (1919-1921.)

1964. 3-4. 615-627. Tk.

Balogh Sándor

Az 1946. február 27-i magyar-csehszlovák lakosságcsere egyezmény.

1979. 1. 59-87. K.

Csehszlovákia

Tilkovszky Loránt

Az első bécsi döntés gazdasági és szociális következményei a Magyarországhoz átszatolt területen.

1964. 1. 87-111. T.

Tilkovszky Loránt

Válasz egy tiltakozó kritikára.

1969. 3-4. 350-356. V.

Deák, Ladislav

Csehszlovákia és a kollektív biztonság a harmincas évek közepén.

1976. 3. 385-406. T.

Csemegi Károly

Sarlós Béla

Csemegi Károly és a kiegyezés.

1968. 1-2. 28-45. T.

Csepeli Vas- és Féművek

Baksay Zoltán

Adatok a Csepeli Vas- és Féművek munkásainak bérviszonyaihoz. 1931-1943.

1960. 4. 510-524. T.

Cserni Jován

Szakály Ferenc

Honkeresők. (Megjegyzések Cserni Jován hadáról.)

1979. 2. 227-261. T.

Csongrád megye

Balázs György

A Csongrád megyei kubikusok helyzete és a földmunkások mozgalma a II. világháború idején. (1939. szeptember 1-1944. októberéig.)

1982. 2. 229-244. K.

Dákoromán elmélet

Makkai László

Egy kis szakmai ördögüzés.

1975. 4. 751–754. V.

Dalmácia

Györffy György

A XII. századi dalmáciai városprivilegiumok kritikájához.

1967. 1. 46–56. Tk.

Deák Ferenc

Hanák Péter

Deák húsvéti cikkének előzményei.

1974. 4. 565–589. T.

Sándor Pál

Deák politikai koncepciójához. (Ismeretlen levele 1842-ből.)

1979. 2. 262–282. K.

Sándor Pál

Deák és a titkosrendőrség. Titkosrendőri adalék politikai koncepciójáról. (1843.)

1981. 4. 592–610. K.

Dél-Magyarország

Windisch Éva, V.

Kísérletek a dél-magyarországi németiség megszervezésére a századforduló éveiben.

1965. 1. 23–60. T.

Délkelet-Európa

Lásd: Kelet-Európa

Délszláv nemzetiség

Katus László

A mezőgazdaság fejlődésének főbb vonásai az Osztrák-Magyar Monarchia délszláv-lakta területein.

1959. 3–4. 354–404. T.

Délvidék magyar megszállása

Vígh Károly

Bajcsy-Zsilinszky Endre és a „hideg napok”.

1968. 1–2. 81–103. T.

Demográfia

Paulinyi Oszkár

A Garam-vidéki bányavárosok lakosságának lélekszáma a XVI. század derekán.

1958. 3–4. 351–378. T.

Granasztói György

Becslés Sopron XVI–XVII. századi lélekszámára.

1970. 3. 275–325. T.

Wellmann Imre

Népesség és mezőgazdaság a XVII. és a XVIII. század fordulóján.

1975. 4. 701–730. Mtsz.

Katus László

A demográfiai átmenet kérdései Magyarországon a 19. században.

1980. 2. 270–288. Mű.

Demokrácia

Balogh Sándor

A demokrácia kérdései a magyarországi politikai pártok szervezeti felépítésében a felszabadulás után.

1975. 1. 50–67. T.

Demokratikus ellenzék

Vígh Károly

Bajcsy-Zsilinszky Endre és a „hideg napok”.

1968. 1–2. 81–103. T.

Dimitrov, Georgi

Fejes Judit

Tanulmány a Komintern VII. Kongresszusának előkészítéséről.

1973. 3–4. 531–532. Sz.

Diplomácia

Ránki György

A Clerk-misszió történetéhez.

1967. 2. 156–187. Tk.

Zeman, Zbynek A. B.

A Habsburg-Birodalom felbomlásának általános diplomáciai háttere.

1970. 1. 124–129. Sz.

Frey, Linda – Frey, Marsha
II. Rákóczi Ferenc és a tengeri hatalmak.
1981. 4. 663–674. Fi.

Köpeczi Béla
Rákóczi követe Rómában.
1982. 3. 404–415. T.

Bóka Éva
Charles de Ferriol márkai portai követsége.
(1699–1703.)
1982. 3. 519–536. Ed.

Diplomácia

Lásd még: Külpolitika

Diplomáciai iratok

Schreiber, Thomas
A francia diplomáciai iratok és Magyarorszá-
g.
1967. 3. 315–324. Tk.

Diplomatika

Györffy György
Diplomata Hungarica antiquissima
1000–1196.
1960. 4. 525–535. Sz.

Györffy György
A XII. századi dalmáciai városprivilegiu-
mok kritikájához.
1967. 1. 46–56. Tk.

Mályusz Elemér
1526 előtti okleveleink forrásértéke.
1967. 4. 416–429. Tk.

Dokumentáció

Pók Attila
J. Topolski: A dokumentációt kereső
történész.
1977. 3–4. 647–648. Fi.

Donáth Ferenc

Gunst Péter
Új könyv a magyar földreformról. (Donáth
Ferenc: Demokratikus földreform Ma-
gyarországon 1945–1947. Bp. 1969.)
1970. 4. 586–591. V.

Dózsa-parasztfelkelés

Bácskai Vera
A parasztság és a honvédelem 1514-ben.
1963. 1. 63–66. Tk.

Bellér Béla
A Dózsa-parasztháború történeti-politikai
konceptiója és történeti képe 1945 előtti
történetírásunkban.
1974. 3. 289–325. T.

Dráván-túli területek

Kristó Gyula
Különkormányzat az Árpád-kori Dráván-
túlon és Erdélyben.
1977. 1. 53–72. T.

Dualizmus

Lásd: Osztrák-Magyar Monarchia

Dualizmus válsága

Hanák Péter
A dualizmus válságának problémái a XIX.
század végén.
1959. 1–2. 37–89. Tk.

Dualizmus-kor

Sándor Vilmos
Magyarország függőségének jellege a dualiz-
mus korában.
1958. 1–2. 91–113. T.

Kondor Viktória, M.
Megjegyzések Jókai Mór politikai szerepé-
hez a kiegyezést követő években.
1958. 1–2. 125–135. T.

Kondor Viktória, M.
Vita a „Magyarország története” c. egyetemi
tankönyv 1880–1900 közötti fejezetének
kézirataról.
1959. 1–2. 173–179. Sz.

Katus László
A nem magyar népek nacionalizmusának
jellemvonásai és szerepe a soknemzetiségű
Magyarországon.
1960. 2–3. 330–335. Sz.

Hanák Péter

Vázlatok a századelő magyar társadalmáról.
1962. 2. 210–245. Tk.

Windisch Éva, V.

Kísérletek a dél-magyarországi németiség
megszervezésére a századforduló éveiben.
1965. 1. 23–60. T.

Vörös Antal

A paraszti termelő munka és életforma
jellegének változásai a Dunántúlon,
1850–1914.
1966. 2. 162–186. Tk.

Berend T. Iván – Ránki György

Nemzeti jövedelem és tökefelhalmozás Ma-
gyarországon. 1867–1914.
1966. 2. 187–203. Tk.

Szabó Miklós

Az 1901-es egyetemi „kereszt-mozgalom”.
(Adalék a magyarországi szélsőjobboldal
előtörténetéhez.)
1970. 4. 483–516. T.

Mayer Mária

Skizmatikus parasztmozgalom Kárpátalján
a XX. század elején.
1971. 1–2. 106–132. Tk.

Gergely András

Települések, lakások és lakóik a századfor-
duló Magyarországon.
1971. 3–4. 406–441. T.

Puskás Julianna – Lánc Margit

A magyarországi szántóföldi termelés kvan-
titatív elemzése 1867–1913.
1972. 3–4. 537–539. Sz.

Puskás Julianna

Kivándorlás Magyarországról az Egyesült
Államokba 1914 előtt.
1974. 1–2. 32–67. T.

Mucsi Ferenc

A szocialista munkásmozgalom fejlődése a
dualizmus korában.
1974. 4. 537–542.

Szász Zoltán

Magyarország a századfordulón. (Kiállítás a
Magyar Nemzeti Múzeumban.)
1975. 1. 133–134. Fi.

Szász Zoltán

A brassói román iskolák ügye a századvég
nemzetiségi politikájában.
1976. 1–2. 35–63. T.

Szabó Dániel

A Néppárt megalakulása.
1977. 2. 169–208. T.

Somogyi Éva

Az osztrák liberálisok és a dualizmus
problémái az 1870-es évek második felé-
ben.
1978. 1. 1–32. T.

Bölgöny József

Hibás adatok – téves következtetések.
1979. 1. 156–174. Fi.

Varga László

Állami ipartámogatás a dualizmus korában.
(1880–1900.)
1980. 2. 196–226. T.

Mazsu János

A dualizmus kori értelmiség társadalmi
forrásainak főbb változási tendenciái.
1980. 2. 289–308. Ed.

Duna-medence népei

Kővágó László

Államszövetségi tervek a Tanácsköztár-
saság idején.
1966. 3–4. 298–324. Tk.

Duna-szabályozás

Pach Zsigmond Pál

Széchenyi és az Alduna-szabályozás
1830–1832-ben.
1975. 4. 557–581. T.

Dunabogdány

Lásd: Bogdány

Dunai konföderáció

Kerekes Lajos

Az Anschluss és a dunai konföderáció „alter-
natívája” Otto Bauer külpolitikájában
1918–1919-ben.
1971. 3–4. 442–464. T.

Ádám Magda
Dunai konföderáció vagy kisantant.
1977. 3–4. 440–484. T.

Dunántúl

Nagy Zsuzsa, L.
A Tanácsköztársaság dunántúli előzménye-
iről. (1919 január– március.)
1958. 1–2. 174–191. T.

Vörös Antal
A paraszti termelő munka és életforma
jellegének változásai a Dunántúlon,
1850–1914.
1966. 2. 162–186. Tk.

Dümmerth Dezső

Granasztói György
A viszonyítás fontosságáról a várostörténeti
kutatásban.
1970. 1. 106–110. V.

Egyetem

Litván György
A forradalmi kormány és a budapesti tu-
dományegyetem erőpróbája 1918–1919
fordulóján.
1968. 4. 401–427. T.

Egyetemi mozgalom

Szabó Miklós *3x vagy 4x*
Az 1901-es egyetemi „kereszt-mozgalom”.
(Adalék a magyarországi szélsőjobboldal
előtörténetéhez.)
1970. 4. 483–516. T.

Egyházpolitika

Orbán Sándor
Az állam és a katolikus egyház megállá-
podása. (1950.)
1960. 2–3. 281–309. T.

Ekésfront

Lipcsey Ildikó
A MADOSZ és az Ekésfront. (Frontul
Plugarilor) 1935–1944.
1982. 3. 458–482. K.

Ellenállási mozgalmak

Pintér István
A Kállay-kormány hintapolitikája és az
antifasiszta ellenállási mozgalom.
1962. 3–4. 470–496. Tk.

Michel, Henri
A francia ellenállás.
1965. 1. 88–102. Sz.

Michel, Henri
Új virradat.
1967. 3. 325–334. Tk.

Konieczny, Alfred
A második világháború historiográfiája
külföldi kényszermunkások ellenállásáról
a Harmadik Birodalom hadigazdál-
kodásában.
1973. 3–4. 440–442. T.

Derzsulak, N. Sz.
Magyarok a szovjet partizánmozgalomban.
(Adatok.)
1978. 1. 185–201. Mű.

Kamburov, Georgi
Katonai problémák az illegális antifasiszta
sajtóban és rádióban Bulgáriában az
1941–1944-es években.
1979. 3–4. 529–539.

Ellenforradalmi korszak

Bölgöny József
Hibás adatok – téves következtetések.
1979. 1. 156–174. Fi.

Ellenforradalmi rendszer

Márkus László
A szociáldemokratizmus és a nacionalizmus
a Horthy-rendszer idején.
1960. 2–3. 353–356. Sz.

Ránki György
Gondolatok az ellenforradalmi rendszer
társadalmi bázisának kérdéséhez az 1920-
as évek elején.
1962. 3–4. 353–369. Tk.

Szabó Ágnes
A Kommunisták Magyarországi Pártja az
ellenforradalmi rendszer társadalmi viszo-
nyairól.
1962. 3–4. 370–386. Tk.

Balogh Sándor

A bethleni konszolidáció és a magyar neoneonacionalizmus.

1962. 3–4. 426–448. Tk.

Puskás Julianna

A földtulajdonosok és a földet bérlők társadalmi rétegződésének módosulásai az 1920. és 1930. évi népszámlálási adatok alapján.

1964. 2. 452–465.

Márkus László

A Horthy-rendszer uralkodó elitjének jellegéről.

1965. 4. 449–466. Sz.

Vita és hozzászólások Márkus László: A Horthy-rendszer elitjének jellegéről c. referátumához.

1965. 4. 466–468. Sz.

Stier Miklós

Adalékok az 1920-as évek eleji szociáldemokrata baloldali ellenzéki mozgalom kialakulásához.

1965. 4. 469–477. Sz.

Turóczy Károly

Az Imrédy-kormány kísérletei 1938 nyarán a reakciós nemzeti egység megteremtésére.

1968. 1–2. 46–80. T.

Márkus László

A kormányzati erők a bethleni uralmi koncepció szolgálatában.

1971. 3–4. 465–481. T.

Szinai Miklós

Bethlen politikai rendszeréről.

1971. 3–4. 483–494. T.

Lackó Miklós

A népi mozgalom az 1930-as évek magyar szellemi válságában.

1974. 4. 543–551.

Márkus László

Ellenforradalom és irodalom a huszas években.

1976. 1–2. 278–283. V.

Pölöskei Ferenc

Az államforma és az „alkotmányosság” kérdései 1919–1920 fordulóján.

1976. 3. 315–334. T.

Nagy Zsuzsa, L.

A liberális polgári ellenzék pártjai és szervezetei. (1919–1944.)

1976. 3. 335–360. T.

Fejes Judit

A magyar–német gazdasági és politikai kapcsolatok kérdéséhez az 1920-as – 1930-as évek fordulóján.

1976. 3. 361–384. T.

Vargyai Gyula

A hadsereg karhatalmi alkalmazásának néhány kérdéséről a 30-as évek első felében.

1976. 3. 468–478. K.

Pritz Pál

Gömbös külpolitikai nézeteinek alakulásához. (1918–1932.)

1978. 3–4. 458–484. K.

Zinner Tibor

Adatok a szélsőjobboldali egyesületek megalkulásának körülményeihez.

1979. 3–4. 562–576. Ed.

Bellér Béla

Az ellenforradalmi rendszer német nemzetiségi politikájának válsága 1931–1932-ben.

1980. 3. 478–496. K.

Ellenforradalom, 1919

Nagy Zsuzsa, L.

Nacionalista jelszavak az ellenforradalom szolgálatában 1919-ben.

1960. 2–3. 347–350. Sz.

Ránki György

A Clerk-misszió történetéhez.

1967. 2. 156–187. Tk.

Mészáros Károly

Adatok a reakciós politikai irányzatok arcúlatához és tevékenységéhez. (1919 augusztus.)

1970. 1. 65–105. Tk.

Kávássy Sándor

Ellenforradalmi mozgalmak Somogyban a Tanácsköztársaság idején.

1972. 3–4. 413–430. T.

Szabó Erzsébet, N.
Angol dokumentumok a Baranya-misszió működéséről.
1981. 4. 611–624. K.

Ellenforradalom, 1956

Molnár János
Harc a politikai konszolidációért 1956. november 4. után. (Vázlat.)
1967. 2. 188–200. Tk.

Ellenzéki mozgalmak

Pintér István
Az 1943 őszi kisgazda-szociáldemokrata szövetség.
1965. 4. 423–448. T.

Stier Miklós
Adalékok az 1920-as évek eleji szociáldemokrata baloldali ellenzéki mozgalom kialakulásához.
1965. 4. 469–477. Sz.

Elmagyarosodás

Mayer Mária
Adatok a századforduló ruszin (kárpátukrán) értelmiségének elmagyarosodásához.
1977. 2. 260–279. K.

Első bécsi döntés

Lásd: Bécsi döntés

Első világháború

Puskás Julianna
Adatok a hadigazdálkodás kialakulásához és rendszeréhez Magyarországon az első világháború végén.
1958. 1–2. 136–153. T.

Nevelő Irén
Az üzemek militarizálása és a panaszbizottságok az első világháború idején.
1964. 1. 64–86. T.

Tokody Gyula
A porosz-német konzervativizmus politikai válsága és újjászervezésének kezdete 1918 novemberében.
1972. 1–2. 48–74. T.

Sarlós Béla
Az 1909. évi adóreform és a világháborús adótörvények.
1974. 1–2. 68–100. T.

Romsics Ignác
A gazdaságarazsztosság és a forradalmak kora. (Két forrás a XX. századi magyar gazdaság politikai tudatához.)
1979. 1. 127–144. N.

X Emigráció

Kovács Endre
Az 1863. évi lengyel felkelés és a magyar emigráció.
1960. 2–3. 241–280. T.

Szabó Ágnes
Politikai, elméleti kérdések a magyar kommunista emigrációban. (1919–1920.)
1966. 3–4. 368–396. Tk.

Puskás Julianna
Magyar szervezetek Amerikában. (Az 1860-as évektől az 1960-as évekig.)
1970. 4. 528–568. T.

Puskás Julianna
Kivándorlás Magyarországról az Egyesült Államokba 1914 előtt.
1974. 1–2. 32–67. T.

Pásztor Imre
A Kossuth-emigráció Bulgáriában.
1974. 1–2. 144–154. K.

Nagy Zsuzsa, L.
Jászi és a hazai polgári radikálisok kapcsolata a két világháború között.
1974. 4. 631–649. Mű.

Rónai Mihály András
Yvette levelesládája. (Magyar emigránsok levelei Yvette Lebashoz.)
1975. 2–3. 311–352.

Jemnitz János
Károlyi Mihály politikai elképzelései és nemzetközi kapcsolatai a második világháború éveiben.
1975. 2–3. 211–230.

Varga F. János
Károlyi Mihály és az antifasiszta emigráció
egységfrontja. (1941–1944.)
1975. 2–3. 231–243.

Haraszti Éva, H.
Adalékok Károlyi Mihály antifasiszta elmé-
leti és gyakorlati tevékenységéhez az 1930-
as években.
1975. 2–3. 273–295.

Emigráns szervezetek

Puskás Julianna
Magyar szervezetek Amerikában. (Az 1860-
as évektől az 1960-as évekig.)
1970. 4. 528–568. T.

Engelberg, Ernst

Soós István
E. Engelberg: Esemény, struktúra és fejlődés
a történelemben.
1977. 3–4. 641–643. Fi.

Engels, Friedrich

Golman, L. I.
Új adatok Marx Károly és Engels Frigyes
együttműködéséről.
1961. 2. 226–229. Ht.

Eötvös József

Bényei József
Közelebb Eötvös Józsefhez. Eötvös József
művei. (Szépirodalmi Kiadó- Magyar He-
likon, Bp. 1972.)
1978. 1. 213–217. Fi.

Eötvös József
Naplójegyzetek. 1870 augusztus 6-tól kezd-
ve 1870 november 30-ig. (Közli: Czegle
Imre.)
1978. 2. 364–410. Na.

Erdély

Trócsányi Zsolt
Az erdélyi jakobinuság kérdéséhez.
1965. 1. 1–13. T.

Trócsányi Zsolt
Az erdélyi úrbérrendezési kísérletek
történetéhez. (Az 1790/1-i országgyűlésről

kiküldött úrbéri rendszeres bizottság
működése és munkálatainak sorsa.)
1966. 3–4. 270–297. Tk.

Sárközi Zoltán
Brúz Lajos. (1817–1856.)
1967. 3. 343–355. Sz.

Szász Zoltán
A brassói román iskolák ügye a századvég
nemzetiségi politikájában.
1976. 1–2. 35–63. T.

Kristó Gyula
Különkormányzat az Árpád-kori Dráván-
túlon és Erdélyben.
1977. 1. 53–72. T.

Miskolczy Ambrus
Népesség, társadalom és gazdaság a reform-
kori Erdélyben.
1980. 3. 509–529. Mű.

Trócsányi Zsolt
Rendi gazdaságpolitikai tervezetek Erdély-
ben. (1711–1761.)
1981. 3. 385–391. K.

Erőmű-építkezés

Alekszejev, V. V.
A szibériai erőmű-építkezés társadalmi-gaz-
dasági következményei, a környezetre gya-
korolt hatása.
1975. 4. 731–738. Fi.

Erőszakszervezetek

Haraszti Éva, H.
Az angol kormány erőszakszervezeteinek
működése a chartizmus éveiben.
1967. 1. 101–113. Sz.

Esterházy Pál, herceg

Benczédi László
Bányavidéki várőrségek folyamodványai
Esterházy Pálhoz. 1668–1681.
1961. 2. 155–179. Tk.

Eszterga

Sándor Mária, G.
Adatok az eszterga magyarországi történeté-
hez. (Csontgombkészítés Budán a XVIII.
században.)
1960. 1. 141–148. K.

Etika

Heller Ágnes

A szükségyszerűség árnyékában. (Fejezetek a szocialista etika történetéből.)

1971. 3–4. 356–405. T.

Etnogenezis

Gumilov, Lev Nikolaevics

A kazárok utódai. (A csapadékeloszlás ingadozásai és az etnogenezis kérdése Délkelet-Európában a VII–XVI. században.)

1968. 1–2. 12–18. T.

Európa a kapitalizmus korában

Berend T. Iván – Ránki György

Gazdasági elmaradottság és a külkereskedelem szerepe a XIX. századi Európában.

1978. 2. 253–280. T.

Európa a kora-újkorban

Péter Katalin

Európa problémái a XVII. században. (Beszámoló a XIII. Nemzetközi Történetsszinkongresszus újkori szekciójának vitájáról.)

1971. 1–2. 212–223. Sz.

Pach Zsigmond Pál

Európa a XVI–XVII. században.

1979. 2. 297–340. Mtsz.

Európai biztonság

Ránki György

A német-magyar viszony az utolsó háborús évben és az európai biztonság. Megjegyzések Andreas Hillgruber tanulmányához.

1961. 3. 373–377. Ht.

Európai feudalizmus-modell

Makkai László

Feudalizmus és az eredeti jellegzetességek Európában.

1976. 1–2. 257–276. V.

Európai hatalmi politika

Benda Kálmán

A Rákóczi-szabadságharc és az európai hatalmak.

1978. 3–4. 513–519. Fő.

Európai konzervativizmus

Szabó Miklós

A kontinentális Európa konzervatív ideológiája néhány új vonásának kialakulása a századfordulón.

1974. 3. 326–359. T.

Élelmiszeripar

Tolnai György

Az élelmiszeripar szerepe Magyarország 19–20. századi tőkés iparfejlődésében. (A függő iparfejlődés és az élelmiszeripar.)

1981. 4. 686–702. Fi.

Életmódkutatás

Péter Katalin

Vita a jobbágyháztartások vizsgálatának módszertani kérdéseiről.

1961. 3. 364–368. Sz.

Vörös Antal

A paraszti termelő munka és életforma jellegének változásai a Dunántúlon, 1850–1914.

1966. 2. 162–186. Tk.

Gergely András

Települések, lakások és lakóik a századforduló Magyarországon.

1971. 3–4. 406–441. T.

Goy, Joseph

Adalékok a szokástörténet tanulmányozásához. Ház, házassági és örökösödési szokások Bearn-ban és Bigorre-ban a XIX. században.

1978. 3–4. 485–496. K.

Újvári Zsuzsanna, J.

Kassa város polgársága a 16. század végén és a 17. század első felében.

1979. 3–4. 577–591. Ed.

Életviszonyok

Földes György
Az újpesti munkásság életviszonyai az 1930-as években.
1980. 2. 309–318. Ed.

Építészet

Makkai László
Pongrácz Pál: A mezőgazdasági jellegű ipari építészet emlékei. Malmok. Bp. 1957.
1960. 1. 151–152. Sz.

Értékrendszerek története

Makkai László
Művelődéstörténet mint értékrendszerek története.
1974. 3. 429–436. Fő.

Értelmiség

Seton-Watson, Hugh
Az értelmiségről. (Intelligentsias.)
1970. 4. 517–527. T.

Zarnowski, Janusz
A lengyel értelmiség történetéből.
1974. 1–2. 119–143. T.

Lackó Miklós
A népi mozgalom az 1930-as évek magyar szellemi válságában.
1974. 4. 543–551.

Szabolcs Ottó
A magyar értelmiség nemzeti tudatának kérdéséhez.
1976. 3. 509–518. Mű.

Kövér György
Felekezet és nemzetiség: az oroszországi értelmiség példája a századfordulón.
1977. 2. 247–259. K.

Mayer Mária
Adatok a századforduló ruszin (kárpátukrán) értelmiségének elmagyarosodásához.
1977. 2. 260–279. K.

Mazsu János
A dualizmus kori értelmiség társadalmi forrásainak főbb változási tendenciái.
1980. 2. 289–308. Ed.

Évforduló

Nagy Zsuzsa, L.
Tudományos ülésszak a Magyar Tanácsköztársaság 40. évfordulóján.
1959. 1–2. 162–173. Sz.

Jemnitz János
Jean Jaurès születésének századik évfordulójára.
1959. 3–4. 405–423. Tk.

A 15. évfordulóra.
1960. 2–3. 159–161.

Ránki György
(Molnár Erik 70. születésnapjára.)
1964. 2. 221–222.

Bartha Antal
Ötven esztendő.
1967. 4. 396.

Ságvári Ágnes
Ünnepi ülésszak a kommunista mozgalom megalakulásának 50. évfordulójára.
1968. 4. 428–441. Sz.

Ránki György
20 éves a Történettudományi Intézet.
1969. 3–4. 169.

Pach Zsigmond Pál
Megnyitó a MTA Történettudományi Intézet tudományos ülésén, Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából.
1970. 2. 207–209.

Pach Zsigmond Pál
Zárszó. A MTA Történettudományi Intézet tudományos ülésén, Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából.
1970. 2. 256–259.

Sárdi Anna
Tudományos ülésszak Felszabadulásunk 25. évfordulójáról.
1970. 2. 260–273. Sz.

Pach Zsigmond Pál – Ránki György
A Történettudományi Intézet 25 éve.
1974. 4. 465–475.

Rozsnyói Ágnes
Memento, mementók
1976. 3. 519–520. Fi.

Fajansz

Mihalik Sándor
Adatok a régi magyar kerámiagyarak történetéhez.
1960. 1. 94–114. T.

Fajelmélet

Jonca, Karol
A „völkerrechtliche Grossraumordnung” elmélete, különös tekintettel a dunai és a Balkán-államokra.
1973. 3–4. 372–375. T.

Faktoranalízis

Granasztói György
A történész és a mérés – egy modell korlátai.
1978. 2. 314–329. Em.

Bácskai Vera – Nagy Lajos
Matematikai módszerek alkalmazási lehetőségei a történettudományban (A faktoranalízis alkalmazása Magyarország 19. század eleji piacközpontjainak vizsgálatánál.)
1979. 2. 283–296. Em.

Falusi társadalom

Orbán Sándor
Adalékok a földreform utáni falusi viszonyok tanulmányozásához.
1966. 1. 85–97. Tk.

Wellmann Imre
Közösségi rend és egyéni törekvések a 18. századi falu életében.
1980. 3. 376–449. T.

Fasiszta diktatúra

Togliatti, Palmiro
A fasiszta diktatúra fő jellemvonásai.
1976. 3. 450–457. K.

Fasizmus

Haraszti Éva, H.
A fasizmus történetéből. (A „The Journal of Contemporary History” bemutatkozó száma.)
1967. 4. 479–485. Sz.

Tilkovszky Loránt
A Volksbund szerepe Magyarország második világháborús történetében.
1968. 3. 294–312. Tk.

Tilkovszky Loránt
A német irredenta és Magyarország. A magyarországi népinémet (volksdeutsch) mozgalom útja.
1970. 3. 369–396. T.

Vajda Mihály
A kispolgár adekvát osztályszervezete.
1972. 3–4. 471–496. T.

Togliatti, Palmiro
A fasiszta diktatúra fő jellemvonásai.
1976. 3. 450–457. K.

Fasizmus, angol

Haraszti Éva, H.
Fasiszta irányzatok Angliában.
1962. 3–4. 587–600. Sz.

Fasizmus, bolgár

Natan, Zsak
A bolgár fasizmus jellege, lényege és fő fejlődési szakaszai.
1969. 1–2. 141–154. Sz.

Fasizmus, francia

Márkus László
A két világháború közötti francia fasiszta irányzatok jellegéről.
1962. 3–4. 575–586. Sz.

Fasizmus, jugoszláv

Kővágó László
Jugoszláv történetírók a két világháború közötti jugoszláv fasizmusról.
1962. 3–4. 569–574. Sz.

Fasizmus, lengyel

Szokolay Katalin
A lengyel szanációs diktatúra néhány vonásáról. (1926–1935.)
1962. 3–4. 560–568. Sz.

Fasizmus, magyar

Lackó Miklós

Vázlat a szélsőjobboldali mozgalmak társadalmi hátteréről Magyarországon az 1930-as években.

1962. 3–4. 449–469. Tk.

Petőcz Pál

A politikai katolicizmus „reformnemzedéke”.

1964. 1. 112–151. T.

Fasizmus, német

Szamuely Tibor

A németországi fasizmus történelmi előzményeiről és ideológiájáról. I. rész

1962. 3–4. 497–528. Sz.

Szamuely Tibor

A németországi fasizmus történelmi előzményeiről és ideológiájáról. II. rész.

1963. 2. 217–237. Tk.

Nagy Zsuzsa, L.

A fasizmus – ahogyan a magyar liberális ellenzék látta.

1969. 3–4. 213–230. Tk.

Ryszka, Franciszek

Gondolatok a fasizmusról.

1972. 1–2. 138–153. T.

Jonca, Karol

A „völkerrechtliche Grossraumordnung” elmélete, különös tekintettel a dunai és a Balkán-államokra.

1973. 3–4. 372–375. T.

Bibó István

A német hisztéria okai és története.

1980. 2. 169–195. T.

Fasizmus, olasz

Ránki György

Az olasz fasizmus útja.

1962. 3–4. 529–535. Sz.

Jemnitz János

F. Adler és G.B. Shaw vitája az olasz fasizmusról.

1967. 1. 57–75. Tk.

Nagy Zsuzsa, L.

A fasizmus – ahogyan a magyar liberális ellenzék látta.

1969. 3–4. 213–230. Tk.

Togliatti, Palmiro

A fasizmusról.

1976. 3. 439–449. K.

Fasizmus, osztrák

Kerekes Lajos

Olaszország, Magyarország és az osztrák Heimwehr-mozgalom. 1920–1930.

1961. 2. 199–216. Tk.

Kerekes Lajos

Az osztrák kleriko-fasizmus problémájához.

1962. 3–4. 545–550. Sz.

Fasizmus, román

Csatári Dániel

A román fasizmus sajátosságai.

1962. 3–4. 551–559. Sz.

Ormós Mária

A Vaszgárda.

1982. 3. 426–443. T.

X Fasizmus, spanyol

Jemnitz János

A spanyol fasizmus jellegéről.

1962. 3–4. 536–544. Sz.

Fejér megye

Glatz Ferenc – Stier Miklós

Megyei küzdelmek a gömbösi reformtörkévkések körül.

1971. 1–2. 157–187. Tk.

Fejlődő országok

Tolnai György

Meddig jutott el a kapitalista úton a harmadik világ?

1971. 1–2. 228–238. Sz.

Felekezeti megoszlás

Kövér György

Felekezet és nemzetiség: az oroszországi értelmiség példája a századfordulón.

1977. 2. 247–259. K.

Felsőoktatás

Domonkos László
A felvilágosodás és a felsőoktatás a korai
Amerikában.
1981. 1. 58–70. Fi.

Felszabadulás

A 15. évfordulóra.
1960. 2–3. 159–161.

Sárdi Anna
Tudományos ülészak Felszabadulásunk
25. évfordulójáról.
1970. 2. 260–273. Sz.

Felvidék

Spiesz Anton
A XVIII. századi textilmanufaktúrák
történetéhez.
1960. 1. 31–45. T.

Felvilágosodás

Domonkos László
A felvilágosodás és a felsőoktatás a korai
Amerikában.
1981. 1. 58–70. Fi.

Felvilágosodás-kutatás

Rényi Zsuzsa
Gondolatok a felvilágosodás hazai ku-
tatásáról. (Megjegyzések az „Irodalom és
felvilágosodás” c. kötet kapcsán.)
1977. 2. 360–365. Fi.

Felvilágosult abszolutizmus

Kosáry Domokos
Felvilágosult abszolutizmus – felvilágosult
rendiség.
1976. 4. 675–720. Mtsz.

Ferdinánd, I. magyar király

Barta Gábor
Illúziók esztendeje. (Megjegyzések a
Mohács utáni kettős királyválasztás
történetéhez.)
1977. 1. 1–30. T.

Szakály Ferenc
Honkeresők. (Megjegyzések Cserni Jován
hadáról.)
1979. 2. 227–261. T.

Ferriol, Charles de

Bóka Éva
Charles de Ferriol márkai portái követsége.
(1699–1703.)
1982. 3. 519–536. Ed.

Feudális birtokformák

Engel Pál
A honor. (A feudális birtokformák
kérdéséhez.)
1981. 1. 1–19. T.

Feudális központosítás

Elekes Lajos
Az európai feudális államok közpon-
tosításának néhány kérdéséről.
1959. 3–4. 272–290. Tk.

Mályusz Elemér
Zsigmond király központosító törekvései
Magyarországon.
1960. 2–3. 162–192. T.

Feudáliskori birtokösszeírások

Varga Dénes – Veress Éva
Feudáliskori birtokösszeírások számítógép
segítségével történő feltárása.
1972. 3–4. 542–548. Sz.

Feudalizmus

Katus László
A kelet-európai országok feudalizmuskori
fejlődésének sajátosságairól. Vita a
Történettudományi Intézetben.
1959. 3–4. 467–482. Sz.

Heckenast Gusztáv
A feudáliskori magyarországi kohászat his-
toriográfiája.
1961. 1. 123–129. Sz.

Bartha Antal
A korafeudáliskori kutatás néhány kérdése
a Szovjetunióban.
1961. 2. 229–232. Ht.

Molnár Erik

Ideológiai kérdések a feudalizmusban. A nemzeti kérdéshez. A „haza” fogalma a feudalizmus korszakában.
1961. 3. 261–283. Tk.

Dovzsenok, V.I.

A paraszti munka termelékenységének kérdései a korai feudalizmusban.
1962. 1. 8–17. Tk.

Mályusz Elemér

Haza és nemzet a magyarországi feudalizmus első századaiban.
1963. 1. 4–10. Tk.

Varga János

A telektulajdon a feudalizmus utolsó századaiban.
1964. 2. 378–388.

Bartha Antal

A feudalizmus kutatásának elméleti kérdései. B.F. Porsnyev új művéről. (A feudalizmus és a népi tömegek.)
1966. 3–4. 423–426. Sz.

Aymard, Maurice

A sokarcú feudalizmus. (1500–1800.)
1982. 1. 1–26. T.

Feudalizmus-modell

Makkai László

Feudalizmus és az eredeti jellegzetességek Európában.
1976. 1–2. 257–276. V.

Klaniczay Gábor

A feudalizmusról és az eredeti jellegzetességekről. (A Történelmi Szemle vita-ankétja.)
1978. 1. 202–212. Fi.

Bois, Guy

A feudalizmus modelljének kérdéséhez.
1979. 2. 187–199. T.

Finántőke

Bouvier, Jean

Banktőke, ipari tőke és finántőke a XIX. századi francia növekedésben.
1976. 4. 600–612. T.

Finn-magyar kapcsolatok

Vida István

Az első finn-magyar történész-találkozó.
1982. 3. 550–559. Fi.

Finnugor őstörténet

Bartha Antal

Módszertani megjegyzések az „Újabb adatok a finnugor és magyar őstörténethez” c. cikkhez.
1974. 1–2. 221–229. V.

Flandria

Endrei Walter

Kísérlet az ipari termelékenység kiszámítására a prestatistikus korszakban. (A flandriai posztószövő termelékenysége a XVI. században.)
1976. 4. 721–730. Em.

Florovskij, A.V.

Niederhauser Emil

Florovskij, A.V.: Cseh-orosz kereskedelmi kapcsolatok a múltban. X-XVIII. század. Praha, 1954.
1958. 3–4. 466. Sz.

Föderáció

Kővágó László

Államszövetségi tervek a Tanácsköztársaság idején.
1966. 3–4. 298–324. Tk.

Foglalkoztatottsági struktúra

Handke, Horst

Munkamegosztás és foglalkoztatottsági struktúrák. (Adalék az emberi termelőerő fejlődéséhez Németországban 1871 és 1918 között.)
1981. 3. 493–507. Fi.

Folklór

Vargyas Lajos

Honfoglalás előtti, keleti elemek a magyar folklórban.
1977. 1. 107–121. K.

Formuláskönyv

Surányi Bálint

Az I. Lajos kori Ars Notarialis városi vonatkozású formuláinak eredetéről.

1962. 2. 275–285. Sz.

Forradalom és szabadságharc, 1848/49

Spira György

A Neue Rheinische Zeitung utolsó cikke a magyar szabadságharcról. (1949. máj. 19.)

1959. 1–2. 25–36. Tk.

Barta István

A magyar reformkor és 1848/49 nacionalizmusának néhány vonása.

1960. 2–3. 322–325. Sz.

Varga János

1848–49 nemzetiségi problémáinak történetéhez.

1960. 2–3. 325–328. Sz.

Lackó Miklós

1848 Széchenyiye. A Történettudományi Intézet Tudományos Tanácsának vitája Spira György új Széchenyi monográfiájának kéziratáról.

1961. 4. 524–529. Sz.

Varga János

Az áruló. Megjegyzések Németh László Görgey-drámájához.

1964. 3–4. 596–614. Tk.

Urbán Aladár

Agitáció és kormányválság 1848 májusában.

1970. 3. 344–368. T.

Spira György

A negyvennyolcas magyar forradalom sajátosságairól. Felszólalás a negyvennyolcas forradalom kérdéseivel foglalkozó berlini kollokviumon 1968. december 3-án.

1970. 3. 439–444. Kk.

Spira György

A pesti forradalom baloldalának harca a kormánnyal meg a polgársággal 1848 májusában.

1971. 3–4. 330–355. T.

Kovács Endre

A magyar szabadságharc mérlege a francia sajtóban.

1973. 1–2. 76–109. T.

Spira György

A magyar negyvennyolc és baloldala. Előadás a polgári forradalmak menetével foglalkozó lipcei szimpozionon 1974. október 3-án.

1974. 4. 590–595. T.

Révai József

A 48-as legenda.

1976. 3. 458–467. K.

Spira György

Szeged jegyében. A nemzetiségi kérdés rendezését célzó tervek és lépések 1849-ben.

1976. 3. 479–495. Mtsz.

Spira György

Perczel próbálkozása a délvidéki szerbek megbékítésére 1849 tavaszán.

1981. 1. 114–128. Mű.

Hercegh Géza

Görgei. (Vázlatok egy arcképhez.)

1981. 3. 411–429. Mű.

Márkus László

Szabó Ervin „újraolvasva”.

1981. 4. 625–635. Ú.

Forráselemzés

Varga János

A bihari nemesség hitelviszonyai a polgári forradalom előtt. (Statisztikai forráselemzés.)

1958. 1–2. 21–54. T.

Kirilly Zsigmondné – Kiss István, N.

A XVI–XVII. századi parasztgazdaság struktúrájának vizsgálata.

1967. 2. 201–216. Sz.

Bessenyei József

Mindszentyi Gábor emlékiratának forrásértéke.

1978. 3–4. 570–587. Ed.

Péter Katalin

Közneemesi publicisztika, közneemesi politika a 17. század derekán. Az Országgyűlési pasquillus.
1979. 2. 200–226. T.

Paulinyi Oszkár

A Garam-vidéki hét szabad királyi bányaváros 1542. évi hatvanadadójának a lajstromai. (Forrástani elemzés.)
1980. 3. 349–375. T.

Forrásfeltárás

Bouvier, Jean

A XIX. századi franciaországi kapitalista profitra vonatkozó adatgyűjtés problémái és eredményei.
1966. 1. 36–41. Tk.

Heckenast Gusztáv

Magyarország ipara 1726-ban.
1971. 3–4. 320–329. T.

Solymosi László

A helytörténet fontosabb középkori forrásainak kutatása és hasznosítása.
1976. 1–2. 123–155. K.

Pók Attila

J. Topolski: A dokumentációt kereső történetész.
1977. 3–4. 647–648. Fi.

Litván György

Szabó Ervin nemzetközi kapcsolatai – levélhagyatéka tükrében.
1964. 1. 26–63. T.

Várkonyi Ágnes, R.

Az ismeretlen Vak Bottyán.
1964. 1. 181–183. Sz.

Forráskiadás

Bourgin, Georges

Francia-német egyezkedés. Bismarck, Thiers, Jules Favre és a Párizsi Kommün leverése. (1871. május.)
1958. 1–2. 114–124. T.

Duczynska Ilona

Duczynska Ilona feljegyzései az 1918-as januári sztrájk előzményeiről.
1958. 1–2. 154–173. T.

Heckenast Gusztáv

Adatok Bottyán János életéhez. (1676–1682.)
1958. 1–2. 215–217. T.

Benda Kálmán

Újabb adatok a magyar jakobinusok történetéhez.
1958. 1–2. 218–220. T.

Somlyai Magda, M.

Iratok a tiszántúli szegényparasztság földosztó törekvéseiről 1945-ben.
1958. 1–2. 221–234. T.

Heckenast Gusztáv

A murányvölgyi vashámoros céh szabályzatai. (1585–1713–1755.)
1958. 3–4. 430–447. K.

Makkai László

Műhely- és huta-leltárak a XVII. századi Rákóczi-uradalmakból.
1958. 3–4. 448–452. K.

Andrei Walter – Hajnal Lászlóné

Egy XVII. századi festő receptgyűjtemény.
1958. 3–4. 453–457. K.

Hanák Péter

X Iratok az 1894–95. évi magyar kormányváltás történetéhez.
1959. 3–4. 291–353. Tk.

Varga János

Borkezelés a XVIII. század első felében.
1960. 1. 130–140. k.

Györffy György

Diplomata Hungarica antiquissima 1000–1196.
1960. 4. 525–535. Sz.

Benczédi László

Bányavidéki várőrségek folyamodványai Esterházy Pálhoz. 1668–1681.
1961. 2. 155–179. Tk.

Tych, Feliks

A legújabbkori történelem forráskiadásának problémái.
1963. 2. 263–268. Ht.

Györffy György

Adatok a románok XIII. századi történetéhez és román állam kezdeteihez. I. rész.
1964. 1. 1–25. T.

Györffy György

Adatok a románok XIII. századi történetéhez és a román állam kezdeteihez. II. rész.
1964. 3-4. 537-568. Tk.

Sárközi Zoltán

Egy magyar költemény a 18. századból.
1964. 3-4. 628-631. Tk.

Jemnitz János

F. Adler és G.B. Shaw vitája az olasz fasizmusról.
1967. 1. 57-75. TK.

Sárközi Zoltán *Wolf*

Brúz Lajos. (1817-1856.)
1967. 3. 343-355. Sz.

Litván György

A forradalmi kormány és a budapesti tudományegyetem erőpróbája 1918-1919 fordulóján.
1968. 4. 401-427. T.

Maksay Ferenc

István „koppányi püspök”.
1969. 1-2. 129-130. Kk.

Haraszti Éva, H.

Békéltetők.
1969. 3-4. 231-282. Tk.

Jemnitz János

Karl Liebknecht 1914. december 2-i Reichstag-felszólalása.
1970. 1. 37-64. Tk.

Jemnitz János

Kortársak a Párizsi Kommünről.
1971. 1-2. 1-23.

Juhász Gyula

Két tárgyalás 1943 tavaszán. (Feljegyzések Kállay Miklós 1943. április 1-i római és Horthy Miklós 1943. április 16-17-i klessheimi tárgyalásairól.)
1973. 3-4. 488-530.

Benda Kálmán

A Magyar Országgyűlési Emlékek. Beszámoló egy forráskiadvány- sorozat munkálatairól.
1974. 4. 650-655. Sz.

Rónai Mihály András *Wolf*

Yvette levelesládája. (Magyar emigránsok levelei Yvette Lebashoz.)
1975. 2-3. 311-352.

Litván György

Egy barátság dokumentumai. Károlyi Mihály és Jászi Oszkár levelezéséből.
1975. 2-3. 175-210.

Haraszti Éva, H.

Adalékok Károlyi Mihály antifasiszta elméleti és gyakorlati tevékenységéhez az 1930-as években.
1975. 2-3. 273-295.

Varga F. János

A Galilei kör névsora 1912-ből.
1976. 1-2. 211-233. Mű.

Tóth Imre, H. – Kristó Gyula

Orosz utazó a XV. századi Magyarországon.
1977. 1. 142-145. K.

Eötvös József

Naplójegyzetek. 1870 augusztus 6-tól kezdve 1870 november 30-ig. (Közli: Czeglé Imre.)
1978. 2. 364-410. Na.

Vadász Sándor

Garami Ernő publikálatlan levele Jean Longuet-hez a demokratikus intervenció ügyében. (1919. szeptember 27.)
1979. 1. 101-104. K.

Romsics Ignác

A gazdagparaszság és a forradalmak kora. (Két forrás a XX. századi magyar parasztság politikai tudatához.)
1979. 1. 127-144. N.

X

Sándor Pál

Deák politikai koncepciójához. (Ismeretlen levele 1842-ből.)
1979. 2. 262-282. K.

Antall József

Adatok II. Rákóczi Ferenc házasságkötéséhez. Rákóczi Ferenc ismeretlen levele. Köln, 1694. szeptember 27.
1981. 2. 296-301. Mű.

Sándor Pál
Deák és a titkosrendőrség. Titkosrendőri
adatok politikai koncepciójáról. (1843.)
1981. 4. 592–610. K.

Szabó Erzsébet, N.
Angol dokumentumok a Baranya-misszió
működéséről.
1981. 4. 611–624. K.

Vörös Vince
Magyar Paraszt szövetség 1941–1944.
(Jegyz. Vida István.)
1982. 2. 245–275. Ve.

Láng Judit
Negyvennégy. (Közreadja: Frank Tibor.)
1982. 2. 276–319. Ve.

Rácz Lajos
Parasztors 1945–1947. Részletek. (Sajtó alá
rend. és jegyz. Vida István.)
1982. 2. 320–343. Ve.

Forráskritika

Györffy György
A XII. századi dalmáciai városprivilegiu-
mok kritikájához.
1967. 1. 46–56. Tk.

Mályusz Elemér
1526 előtti okleveleink forrásértéke.
1967. 4. 416–429. Tk.

Földbérlők

Puskás Julianna
A földtulajdonosok és a földet bérlők társa-
dalmi rétegződésének módosulásai az
1920. és 1930. évi népszámlálási adatok
alapján.
1964. 2. 452–465.

Földbirtok

Puskás Julianna
A földbirtok bérbeadása Magyarországon
az 1935. évi mezőgazdasági statisztika
adatai alapján.
1963. 3–4. 356–385. Tk.

Várkonyi Ágnes
Agrárstruktúra és a föld birtokba vételének
problémái Magyarországon a török kiűzé-
se után.
1970. 1. 21–36. Tk.

Földbirtokstatisztika

Sándor Pál
Újabb adatok a paraszti földbirtoklás
kérdéséhez a XIX. században. Alsózsíd
parasztságának földbirtokstatisztikája:
1789–1853.
1961. 2. 180–198. Tk.

Sándor Pál
Az 1849 utáni parasztbirtok történeti sta-
tisztikai vizsgálatához Győr megyében.
1968. 3. 226–253. Tk.

Földreform, NDK

Orbán Sándor – Somlyai Magda, M.
Agrárátalakulás a Német Demokratikus
Köztársaságban. (1945–1955.)
1959. 3–4. 488–501. Sz.

Földreform, 1945

Somlyai Magda, M.
Iratok a tiszántúli szegényparasztság
földosztó törekvéseiről 1945-ben.
1958. 1–2. 221–234. T.

Orbán Sándor
Adalékok a földreform utáni falusi viszo-
nyok tanulmányozásához.
1966. 1. 85–97. Tk.

Gunst Péter
Új könyv a magyar földreformról. (Donáth
Ferenc: Demokratikus földreform Ma-
gyarországon 1945–1947. Bp. 1969.)
1970. 4. 586–591. V.

Földtulajdonosok

Puskás Julianna
A földtulajdonosok és a földet bérlők társa-
dalmi rétegződésének módosulásai az
1920. és 1930. évi népszámlálási adatok
alapján.
1964. 2. 452–465.

Főúri textilmanufaktúra

Endrei Walter – Makkai László
Az első főúri textilmanufaktúrák Magyarországon.
1970. 3. 326–343. T.

Francia ellenállási mozgalom

Michel, Henri
A francia ellenállás.
1965. 1. 88–102. Sz.

Michel, Henri
Új virradat.
1967. 3. 325–334. Tk.

Francia fasizmus

Márkus László
A két világháború közötti francia fasiszta irányzatok jellegéről.
1962. 3–4. 575–586. Sz.

Francia hadifoglyok

Boros Zsuzsa
Német fogságból menekült francia hadifoglyok Magyarországon a második világháború alatt.
1973. 3–4. 429–436. T.

Francia intervenció

X *Ormos Mária*
Az ukránai francia intervencióról és hatásairól Közép-Európában, 1918 október–1919 április.
1977. 3–4. 401–439. T.

Francia külpolitika

Ádám Magda
Dunai konföderáció vagy kisantant.
1977. 3–4. 440–484. T.

Ormos Mária
A belgrádi katonai konvencióról.
1979. 1. 12–39. T.

Bóka Éva
Charles de Ferriol márkai portai követsége.
(1699–1703)
1982. 3. 519–536. Ed.

Francia munkásmozgalom

Jemnitz János
Jean Jaurès születésének századik évfordulójára.
1959. 3–4. 405–423. Tk.

Francia sajtó

Kovács Endre
A magyar szabadságharc mérlege a francia sajtóban.
1973. 1–2. 76–109. T.

Francia szövetkezetek

Boudot, François
A franciaországi szövetkezeti mozgalom történetének problematikája.
1967. 3. 303–314. Tk.

Francia történetírás

Boros Zsuzsa
A Vichy-korszak újabb történeti irodalmáról.
1971. 3–4. 546–554. Sz.

Boros Zsuzsa
Vita Franciaországban a proletariátus kialakulásának kérdéseiről az ipari forradalom idején.
1976. 4. 777–782. Fi.

Nagy Zsuzsa, L.
Középosztály, kispolgárság a két világháború között. (A francia társadalomtörténeti irodalomról.)
1979. 1. 145–155. Fi.

Francia-lengyel kapcsolatok

Bérenger, Jean
A lengyel-francia kapcsolatok és az Oppeln-Ratibor-i hercegségek. 1664–1665.
1977. 1. 132–141. K.

Francia-magyar kapcsolatok

Bérenger, Jean
Francia-magyar kapcsolatok a Wesselényi-összeesküvés idején.
1967. 3. 275–291. Tk.

Schreiber, Thomas
A francia diplomáciai iratok és Magyarország.
1967. 3. 315–324. Tk.

Boros Zsuzsa
Német fogságból menekült francia hadifoglyok Magyarországon a második világháború alatt.
1973. 3–4. 429–436. T.

Francia-német kapcsolatok

Bourgin, Georges
Francia-német egyezkedés. Bismarck, Thiers, Jules Favre és a Párizsi Kommün leverése. (1871 május.)
1958. 1–2. 114–124. T.

Franciaország

Bouvier, Jean
A XIX. századi franciaországi kapitalista profitra vonatkozó adatgyűjtés problémái és eredményei.
1966. 1. 36–41. Tk.

Bouvier, Jean
Banktőke, ipari tőke és fináncsőke a XIX. századi francia növekedésben.
1976. 4. 600–612. T.

Frangepánok

Teke Zsuzsa
Velence adriai gazdaságpolitikája és a Frangepánok.
1973. 1–2. 160–169. K.

Független Kisgazdapárt

Pintér István
Az 1943 őszi kisgazda-szociáldemokrata szövetség.
1965. 4. 423–448. T.

Vida István
A Független Kisgazdapárt 1930. évi békési programja.
1967. 1. 76–100. Tk.

Vida István
A Magyar Közösség és a Kisgazdapárt. (Hozzászólás Kis András könyvéhez.)
1970. 1. 111–123. V.

Vida István
Az 1945-ös választások és a Független Kisgazda Párt.
1970. 2. 164–206. T.

Rácz Lajos
Paraszsors 1945–1947. Részletek. (Sajtó alá rend. és jegyz. Vida István.)
1982. 2. 320–343. Ve.

Függetlenségi ideológia

Makkai László
A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája.
1963. 1. 22–29. Tk.

Nagy László
Hozzászólás Makkai László: A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája című referátumához.
1963. 1. 68–74. Tk.

Függetlenségi Front

Vida István
Adatok az 1946 nyári koalíciós válság történetéhez.
1975. 1. 68–87. T.

Gácsi posztógyár

Barta István
Adatok a gácsi posztógyár reformkori történetéhez.
1961. 1. 114–122. K.

Endrei Walter
Közkeletű tévedések a Gácsi Posztómanufaktúra történetével kapcsolatban.
1967. 2. 217–224. Sz.

Gaismair, Michael

Macek, Josef
Michael Gaismair, a tiroli forradalmár.
1964. 2. 286–302.

Galilei kör

Duczynszka Ilona
Duczynszka Ilona feljegyzései az 1918-as januári sztrájk előzményeiről.
1958. 1–2. 154–173. T.

Varga F. János
A Galilei kör névsora 1912-ből.
1976. 1–2. 211–233. Mű.

Garam-vidék

Paulinyi Oszkár
A Garam-vidéki bányavárosok lakosságának lélekszáma a XVI. század derekán.
1958. 3–4. 351–378. T.

Paulinyi Oszkár
Tulajdon és társadalom a Garam-vidéki bányavárosokban.
1962. 2. 173–188. Tk.

Paulinyi Oszkár
Bányagazdálkodás Magyarországon a fejlett feudalizmus időszakában. (Összegeзések.)
1979. 3–4. 614–629. Él.

Paulinyi Oszkár
A Garam-vidéki hét szabad királyi bányaváros 1542. évi hatvanadadójának a lajstromai. (Forrástani elemzés.)
1980. 3. 349–375. T.

Garami Ernő

Vadász Sándor
Garami Ernő publikálatlan levele Jean Longuet-hez a demokratikus intervenció ügyében. (1919. szeptember 27.)
1979. 1. 101–104. K.

Gazdacímtár

Puskás Julianna – Eddie, Scott – Lánc Margit
Adatbázis az 1911. évi Gazdacímtár adataiból a gazdaság- és társadalomtörténeti kutatások számára. (A számítógépes adatfeldolgozás tapasztalataiból.)
1977. 2. 315–328. Em.

Gazdaság-társadalomtörténet

Várkonyi Ágnes, R.
Gazdaság és társadalom a XVII. század második felében.
1979. 1. 109–126. Mtsz.

Miskolczy Ambrus
Népesség, társadalom és gazdaság a reformkori Erdélyben.
1980. 3. 509–529. Mű.

Gazdasági elmaradottság

Berend T. Iván – Ránki György
Gazdasági elmaradottság és a külkereskedelem szerepe a XIX. századi Európában.
1978. 2. 253–280. T.

Gazdasági fejlődés

Ránki György
A kisipar szerepe a magyar kapitalista fejlődésben.
1964. 2. 423–451.

Kuczynski, Jürgen
Mégis második ipari forradalom?
1964. 2. 466–472.

Berend T. Iván – Ránki György
Kelet-Európa gazdasági fejlődésének kérdéseihez a két világháború között.
1975. 4. 608–626. T.

Kondratyev, Nikolaj D.
A gazdasági fejlődés hosszú hullámai.
1980. 2. 241–269. Em.

Ferge Zsuzsa
A gazdaság történelmileg változó jellege és helye a társadalmi újratermelésben.
1981. 4. 521–552. T.

Gazdasági kapcsolatok

Gábor Sándorné
A német-osztrák köztársaság és a magyar tanács hatalom államközi gazdasági kapcsolatairól.
1966. 3–4. 325–367. Tk.

Gazdasági növekedés

Eddie, Scott
Mit bizonyítanak az 1882–1913-as exportstatisztikai adatok: Magyarország valóban csak a Monarchia éléskamrája volt?
1982. 3. 416–425. T.

Gazdasági válság

Tóth Gábor

Az MSZDP falusi szervező munkája és tevékenysége Hajdú megyében a gazdasági válság éveiben.

1966. 3–4. 397–422. Tk.

Berend T. Iván

A világgazdasági válság (1929–1933) sajátos hatásai Közép- és Kelet-Európában.

1982. 1. 44–66. T.

Gazdaságpolitika

Pető István

Az első hároméves terv beruházásai.

1972. 1–2. 213–224. K.

Teke Zsuzsa

Velence adriai gazdaságpolitikája és a Frangepánok.

1973. 1–2. 160–169. K.

Heckenast Gusztáv

A magyarországi ipar a XVIII. században és a bécsi gazdaságpolitika.

1974. 4. 502–506.

Schröder, Hans-Jürgen

Délkelet-Európa Németország gazdaságpolitikájában, különös tekintettel Jugoszláviára. (1933–1939.)

1975. 4. 666–691. T.

Láng Imre

Keynes és a New Deal.

1978. 1. 33–69. T.

Varga László

Állami ipartámogatás a dualizmus korában. (1880–1900.)

1980. 2. 196–226. T.

Kovácsy Tibor

Az utasításos gazdaságról.

1981. 2. 191–202. T.

Trócsányi Zsolt

Rendi gazdaságpolitikai tervezetek Erdélyben. (1711–1761.)

1981. 3. 385–391. K.

Gazdaságtörténet

Bognár József

Bognár József opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezésének vitája.)

1963. 3–4. 414–419. Sz.

Erdei Ferenc

Erdei Ferenc opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezésének vitája.)

1963. 3–4. 420–424. Sz.

Balogh Sándor

Balogh Sándor opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezésének vitája.)

1963. 3–4. 425–431. Sz.

Ránki György

Ránki György válasza az opponensi véleményekre. (Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezés vitája.)

1963. 3–4. 432–441. Sz.

Berend T. Iván – Ránki György

Helyreállítás és tökekisajátítás a népi demokratikus országokban a felszabadulás után.

1970. 2. 147–163. T.

Puskás Julianna – Kolossa Tibor – Orbán Sándor

Magyar és német gazdaságtörténészek konferenciája.

1971. 3–4. 539–545. Sz.

Zimányi Vera

A magyarországi ármozgások helye az európai fejlődésben.

1972. 3–4. 378–412. T.

Berend T. Iván – Ránki György

Kelet-Európa gazdasági fejlődésének kérdéseihez a két világháború között.

1975. 4. 608–626. T.

Berend T. Iván – Ránki György
Gazdasági elmaradottság és a külkereskedelem szerepe a XIX. századi Európában.
1978. 2. 253–280. T.

Kondratyev, Nikolaj D.
A gazdasági fejlődés hosszú hullámai.
1980. 2. 241–269. Em.

Komlós, John
A Védegylet.
1981. 1. 51–57. T.

Aymard, Maurice
A sokarcú feudalizmus. (1500–1800.)
1982. 1. 1–26. T.

Gazdaságtörténetírás

Berend T. Iván
Az iparfejlődés és az úgynevezett paraszti-par kérdéséhez. Vita Tolnai Györggyel és Simon Péterrel.
1965. 2–3. 275–284. V.

Bouvier, Jean
A XIX. századi franciaországi kapitalista profitra vonatkozó adatgyűjtés problémái és eredményei.
1966. 1. 36–41. Tk.

Tolnai György
Az önálló tőkés fejlődés és a nacionalizmus megítélése a mai magyar gazdaságtörténetírásban. Válasz Berend T. Iván vitacikkére.
1966. 1. 98–115. V.

Simon Péter
Nyilatkozat Berend T. Iván vitacikkéről.
1966. 1. 116–118. V.

Ausch Sándor
Önálló gazdasági fejlődés vagy tőkés függés? Megjegyzések egy vitához.
1968. 3. 313–322. V.

Rév István
Mennyire tágíthatók egy diszciplína határai? (Gondolatok az Edinburgh-i Gazdaságtörténeti Világkongresszus kapcsán.)
1979. 1. 181–184. Fi.

Rév István
Beszélgetés Immanuel Wallersteinnel.
1982. 1. 172–180. I.

Gdańsk

Endrei Walter
Kaminska, J. – Nahlik, A.: A gdański textilipar a X–XIII. században. Łódź, 1958.
1958. 3–4. 468–469. Sz.

Geijer, Agnes

Endrei Walter
Geijer, Agnes: Oriental Textiles in Sweden. Copenhagen, 1951.
1960. 1. 152–153. Sz.

Gellért-legenda

Gábrly György
Symphonia Ungarorum.
1970. 3. 428–431. Kk.

Genealógia

Fügedi Erik
XV. századi magyar püspökök.
1965. 4. 477–498. Sz.

Gerics József
A Tátony nemzetségről. Adalékok egy krónikahely értelmezéséhez.
1966. 1. 1–24. Tk.

Genfi jegyzőkönyv

Kerekes Lajos
Az osztrák köztársaság útja a genfi jegyzőkönyv megkötéséhez.
1975. 2–3. 373–410. T.

Gentilizmus

Szűcs Jenő
Gentilizmus. A barbár etnikai tudat kérdése. (Tézisek és vita.)
1971. 1–2. 188–211. Sz.

Gépipar

Berthold, Rudolf
A német mezőgazdasági gép- és műtrágyaipar keletkezésének népgazdasági vonatkozásai 1850–1870.
1975. 4. 692–700. K.

Gilde

Surányi Bálint
Kereskedőgilde Nagyszombatban a visegrádi kongresszus évében.
1959. 3–4. 249–271. Tk.

Goldziher Ignác

Simon Róbert
Megjegyzések Goldziher Ignác: Az iszlám kiadásához, avagy cuis custodiet custodes?
1981. 3. 478–484. V.

Gombkészítés

Sándor Mária, G.
Adatok az eszterga magyarországi történetéhez. (Csontgombkészítés Budán a XVIII. században.)
1960. 1. 141–148. K.

Gömbös Gyula

Pritz Pál
Gömbös külpolitikai nézeteinek alakulásához. (1918–1932.)
1978. 3–4. 458–484. K.

Gömbös-kormány

Glatz Ferenc – Stier Miklós
Megyei küzdelmek a gömbösi reformtörvények körül.
1971. 1–2. 157–187. Tk.

Görgei Artúr

Varga János
Az áruló. Megjegyzések Németh László Görgey-drámájához.
1964. 3–4. 596–614. Tk.

Hercegh Géza
Görgei. (Vázlatok egy arcképhez.)
1981. 3. 411–429. Mű.

Görög kereskedők

Bánkuti Imre
A németi görögök Tokajba telepítése 1705-ben.
1969. 3–4. 208–212. Tk.

Gritti, Ludovicus

Barta Gábor
Ludovicus Gritti¹ magyar kormányzósága. (1531–1534.)
1971. 3–4. 289–319. T.

Groza, Petru

Lipcsey Ildikó ✓
A MADOSZ és az Ekésfront. (Frontul Plugarilor) 1935–1944.
1982. 3. 458–482. K.

Gyapjúsövet

Pach Zsigmond Pál
Magyarország nyugati gyapjúsövet-behozatala a XV. és a XVI. század közepén.
1971. 1–2. 24–34. Tk.

Gyarmatok

Szilágyi Zoltán
A gyarmati probléma a Népszövetség fórumain.
1969. 1–2. 131–140. Kk.

Győr

Bak Borbála
Győr szabad királyi város igazgatástörténetének levéltári forrásai és terminológiai kérdései. (1743–1778)
1980. 4. 591–614. K.

Győr megye

Sándor Pál
Az 1849 utáni parasztbirtok történeti statisztikai vizsgálatához Győr megyében.
1968. 3. 226–253. Tk.

Háborús propaganda

Scheel, Klaus
A német háborús propaganda Délkelet-Európa megszállott országaiban.
1979. 3–4. 436–453.

Wette, Wolfram
Német propaganda és a csatlósországek: Magyarország, Románia és Bulgária. (1941–1943.)
1979. 3–4. 454–483.

Márkus László – Vásárhelyi Miklós
A sajtó szerepe Magyarországon a háborús
propaganda terjesztésében.
1979. 3–4. 505–521.

Puskás, Andrej Ivanovics
A háborús propaganda leleplezése a fron-
ton.
1979. 3–4. 522–528.

Tóth Sándor
Háborús propaganda és nevelés a magyar
hadseregben 1941–1944.
1979. 3–4. 540–551.

Juhász Gyula
A nagyhatalmak háborús propagandája és
Magyarország.
1979. 3–4. 484–504.

X Habsburg-birodalom

Gonda Imre
Néhány megjegyzés Robert A. Kann: „The
Habsburg Empire” című könyvéhez.
1959. 3–4. 515–522. Ht.

Benda Kálmán
A jozefinizmus és a jakobinusság kérdései a
Habsburg-Monarchiában. (Eredmények
és feladatok a legújabb kutatások
tükrében.)
1965. 4. 388–422. T.

Heckenast Gusztáv
Iparfejlődés a Habsburg-birodalom osztrák
és cseh tartományaiban a XVIII. század-
ban. (1670–1790.)
1973. 1–2. 188–207. Mtsz.

Ember Győző
A Habsburg-birodalom központi kormány-
szervei 1711–1765. Az uralkodói központi
kormányzat szervezete.
1975. 2–3. 445–488. Mtsz.

X Habsburg-birodalom 1867-

Lásd: Osztrák-Magyar Monarchia

Habsburg-gazdaságpolitika

Heckenast Gusztáv
A magyarországi ipar a XVIII. században és
a bécsi gazdaságpolitika.
1974. 4. 502–506.

Cauwenberghe, Eddy van
Pénzügypolitika és kincstárpolitika Német-
alföldön a burgundiak és a spanyol Habs-
burgok korában. (15–16. század.)
1982. 1. 121–135. Em.

Habsburg-abszolutizmus

Makkai László
Az abszolutizmus társadalmi bázisának kia-
lakulása az osztrák Habsburgok országai-
ban.
1960. 2–3. 193–223. T.

Várkonyi Ágnes, R.
A Habsburg-abszolutizmus a XVII. század
második felében és Magyarország.
1965. 1. 14–22. T.

Benczédi László
Szelepcsényi érsek ügye és a lipóti abszolu-
tizmus megalapozása 1670 őszén.
1975. 2–3. 489–502. V.

Benczédi László
A Habsburg-abszolutizmus indítékai és
megvalósulása az 1670-es évek Magyaror-
szágán.
1978. 3–4. 535–556. Mű.

Habsburg-ellenes harc

Várkonyi Ágnes, R.
A Habsburg-ellenes szabadságküzdelmek
történeti feldolgozásának problémáihoz.
1960. 2–3. 313–316. Sz.

Nagy László
Néhány gondolat és kritikai megjegyzés R.
Várkonyi Ágnes: A nemzet, a haza fogal-
ma a török harcok és a Habsburg ellenes
küzdelmek idején című tanulmányához.
1965. 2–3. 285–295. V.

Benczédi László
A Wesselényi-féle rendi szervezkedés kibon-
takozése. (1666–1668.)
1974. 4. 596–630. Mtsz.

Habsburg-politika

Benda Kálmán
Habsburg-politika és rendi ellenállás a
XVII. század elején.
1970. 3. 404–427. Mtsz.

Makkai László

A Habsburgok és a magyar rendiség a Bocskai-felkelés előestéjén.

1974. 1–2. 155–182. Mtsz.

Aretin, Karl Otmar von

Magyarország és I. József császár politikája.

1978. 3–4. 520–526. Fő.

Zombori István

V. Károly és a magyar trónviszályok. (1529–1533.)

1980. 4. 615–626. K.

Hadifoglyok

Boros Zsuzsa

Német fogságból menekült francia hadifoglyok Magyarországon a második világháború alatt.

1973. 3–4. 429–436. T.

Hadigazdaság

Puskás Julianna

Adatok a hadigazdálkodás kialakulásához és rendszeréhez Magyarországon az első világháború végén.

1958. 1–2. 136–153. T.

Nevelő Irén

Az üzemek militarizálása és a panaszbi-zottságok az első világháború idején.

1964. 1. 64–86. T.

Konieczny, Alfred

A második világháború historiográfiája külföldi kényszermunkások ellenállásáról a Harmadik Birodalom hadigazdálkodásában.

1973. 3–4. 440–442. T.

Hadsereg

Vargyai Gyula

A hadsereg karhatalmi alkalmazásának néhány kérdéséről a 30-as évek első felében.

1976. 3. 468–478. K.

Hadtörténet

Borus József

Hadtörténet és társadalomtörténet.

1964. 2. 473–489.

Korabljev, J.I.

A szovjet történetírás Szovjetunió részvételéről a kelet- és délkelet-európai országok új típusú fegyveres erőinek kialakításában, a második világháború idején.

1973. 3–4. 376–378. T.

Fogarassy László

A Magyarországi Tanácsköztársaság katonai összeomlása.

1981. 1. 20–50. T.

Hadtörténetírás

Tóth Sándor

Magyarország katonai szerepe a második világháborúban.

1973. 3–4. 339–355. T.

Hajdú megye

Tóth Gábor

Az MSZDP falusi szervező munkája és tevékenysége Hajdú megyében a gazdasági válság éveiben.

1966. 3–4. 397–422. Tk.

Hajdúk

Makkai László

A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája.

1963. 1. 22–29. Tk.

Nagy László

Hozzászólás Makkai László: A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája című referátumához.

1963. 1. 68–74. Tk.

Zimányi Vera

Megjegyzések a vitához.

1963. 1. 74–79. Tk.

Makkai László

Válasz Nagy László hozzászólására.

1963. 1. 99–101. Tk.

Halecki, Oskar

Niederhauser Emil

Négy arckép.

1980. 4. 577–590. T.

Hámor (község)

Bogdán István

A lékai (hátori) papirmalom a XVIII. században.

1960. 1. 46–93. T.

Harmadik világ

Lásd: Fejlődő országok

Harney, Julian

Haraszi Éva, H. – Jemnitz János

Karcolatok Julian Harney portréjához – levelezése alapján.

1972. 1–2. 204–213. K.

Hároméves terv

Bognár József

Bognár József opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezésének vitája.)

1963. 3–4. 414–419. Sz.

Erdei Ferenc

Erdei Ferenc opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezésének vitája.)

1963. 3–4. 420–424. Sz.

Balogh Sándor

Balogh Sándor opponensi véleménye. (Ránki György: Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezésének vitája.)

1963. 3–4. 425–431. Sz.

Ránki György

Ránki György válasza az opponensi véleményekre. (Magyarország gazdasága a hároméves terv időszakában c. doktori értekezés vitája.)

1963. 3–4. 432–441. Sz.

Pető István

Az első hároméves terv beruházásai.

1972. 1–2. 213–224. K.

Határörvidék

Somogyi Éva

A határörvidéki privilégiumok hatása a paraszti osztályharc alakulására a XVII. században. (Horvátországi parasztfelkelés 1653–59.)

1962. 2. 149–172. Tk.

Haza

Molnár Erik

Ideológiai kérdések a feudalizmusban. A nemzeti kérdéshez. A „haza” fogalma a feudalizmus korszakában.

1961. 3. 261–283. Tk.

Molnár Erik

Bevezető a vitához. (Nemzet, haza, honvédelem a parasztság és a nem nemesi katonáskodó réteg gondolkodásában. XV–XVIII. század.)

1963. 1. 1–3.

Mályusz Elemér

Haza és nemzet a magyarországi feudalizmus első századaiban.

1963. 1. 4–10. Tk.

Szűcs Jenő

Nándorfehérvár és a parasztság.

1963. 1. 11–14. Tk.

Benda Kálmán

A végvári harcok ideológiája.

1963. 1. 15–18. Tk.

Makkai László

A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája.

1963. 1. 22–29. Tk.

Somogyi Éva

Az 1653–59. évi horvátországi parasztmozgalom ideológiai tanulságai.

1963. 1. 30–32. Tk.

Benczédi László

A „vitázló rend” és ideológiája a Thököly-felkelésben.

1963. 1. 33–43. Tk.

Várkonyi Ágnes, R.

A „népi kurucság” ideológiája.

1963. 1. 44–55. Tk.

Bartha Antal

Hozzászólás Mályusz Elemér előadásához.
1963. 1. 56–58. Tk.

Komjáthy Miklós

Hozzászólás Szücs Jenő: Nándorfehérvár és a parasztság című referátumához.
1963. 1. 59–63. Tk.

Bácskai Vera

A parasztság és a honvédelem 1514-ben.
1963. 1. 63–66. Tk.

Kiss István, N.

Megjegyzések a végvári harcok ideológiájának kérdéséhez.
1963. 1. 66–68. Tk.

Nagy László

Hozzászólás Makkai László: A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája című referátumához.
1963. 1. 68–74. Tk.

Zimányi Vera

Megjegyzések a vitához.
1963. 1. 74–79. Tk.

Klaniczay Tibor

Néhány gondolat a vitához.
1963. 1. 79–82. Tk.

Perjés Géza

Hozzászólás Benczédi László referátumához.
1963. 1. 82–87. Tk.

Maksay Ferenc

A „népi kurucság” ideológiájának kérdéseihez.
1963. 1. 87–91. Tk.

Kosáry Domokos

Néhány tanulság Pest megye kuruckori történetéből.
1963. 1. 91–96. Tk.

Benczédi László

Válasz Perjés Géza hozzászólására.
1963. 1. 96–98. Tk.

Makkai László

Válasz Nagy László hozzászólására.
1963. 1. 99–101. Tk.

Nagy László

Néhány gondolat és kritikai megjegyzés R. Várkonyi Ágnes: A nemzet, a haza fogalma a török harcok és a Habsburg ellenes küzdelmek idején című tanulmányához.
1965. 2–3. 285–295. V.

Várkonyi Ágnes, R.

Módszertani megjegyzések. (Vita helyett.)
1965. 2–3. 296–298. V.

Nagy László

A nemzetfogalom alakulásáról folyó vitához.
1966. 2. 227–228. Sz.

Hazafiság

Molnár Erik

Az SzKP XXII. Kongresszusa és a szocialista patriotizmus.
1962. 1. 1–7.

Benczédi László

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 235–240. V.

Hanák Péter

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 240–246. V.

Lackó Miklós

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 246–247. V.

Várkonyi Ágnes, R.

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 248–251. V.

Hegyalja

Péter Katalin

Egy hegyaljai mezőváros harca az örökös jobbágyság ellen. (Olaszliszka küzdelme földesuraival a XVII. században.)
1961. 4. 427–441. Tk.

Makkai László

Robot – summa – taxa. (Az örökös jobbágyság rendszerének fejlődési tendenciái a XVII. század második felében.)
1964. 2. 330–337.

Heimwehr-mozgalom

Kerekes Lajos

Olaszország, Magyarország és az osztrák
Heimwehr-mozgalom. 1920–1930.
1961. 2. 199–216. Tk.

Helytörténetírás

Mészáros Károly

A termelőszövetkezettörténet feldolgozásá-
nak helytörténeti kérdései.
1967. 3. 337–343. Sz.

Solymosi László

A helytörténet fontosabb középkori forrása-
inak kutatása és hasznosítása.
1976. 1–2. 123–155. K.

Fehér András

A népi demokratikus korról foglalkozó
helytörténeti irodalom kialakulása és főbb
jellemzői.
1976. 4. 660–674. K.

Hidegháború

Ságvári Ágnes

Népfront és proletárdiktatúra.
1966. 2. 204–226. Tk.

Hillgruber, Andreas

Ránki György

A német-magyar viszony az utolsó háborús
évben és az európai biztonság. Megjegyzé-
sek Andreas Hillgruber tanulmányához.
1961. 3. 373–377. Ht.

Hírek

Lásd: Történettudományi Intézet

Historiográfia

Lásd: Történetírás

Historizálás

Glatz Ferenc

Történeti-politikai gondolkodás a felszaba-
dulás után.
1981. 2. 146–158. T.

Hitelviszonyok

Varga János

A bihari nemesség hitelviszonyai a polgári
forradalom előtt. (Statistikai forrása-
lemzés.)
1958. 1–2. 21–54. T.

Spira György

Egy pillantás a Hitel írójának hitelviszonyai-
ra.
1963. 3–4. 344–355. Tk.

Hódmezővásárhely

Gyáni Gábor

Hódmezővásárhely legnagyobb adófizetői.
(1888–1941.)
1977. 3–4. 626–640. Ed.

Hódoltság

Maksay Ferenc

István „koppányi püspök”.
1969. 1–2. 129–130. Kk.

Búza János

Öreg garas. (A hódoltság utolsó éveinek
pénzforgalmához.)
1973. 1–2. 151–159. K.

Búza János

A tallér és az aranyforint árfolyama, vala-
mint szerepe a pénzforgalomban Magyar-
ország török uralom alatti területén a
XVII. században. (Nagykörös 1622–
1682.)
1977. 1. 73–106. T.

Honfoglalás-kor

Bartha Antal

Honfoglaláskori kovácmesterségünkről.
1958. 3–4. 315–327. T.

Fuchs Erik – Nándori Gyula

Honfoglaláskori vas kéziszerszám metal-
lográfiai vizsgálata.
1958. 3–4. 328–330. T.

Hegedüs Zoltán

Honfoglaláskori vastárgyak és salakok me-
tallográfiai vizsgálatának tanulságai.
1960. 1. 119–129. K.

Bartha Antal

A honfoglaláskori magyar kovácmesterség társadalmi hátterének kérdéséhez.

1961. 2. 133–154. Tk.

Györffy György

A besenyők európai honfoglalásának kérdéséhez.

1971. 3–4. 281–288. T.

Honor

Engel Pál

A honor. (A feudális birtokformák kérdéséhez.)

1981. 1. 1–19. T.

Fügedi Erik

Királyi tisztség vagy hűbér?

1982. 3. 483–509. V.

Honorius, III. pápa

Bónis György

Decretalis Intellecto. (III. Honorius a koronajavak elidegeníthetlenségéről.)

1974. 1–2. 24–31. T.

Hont megye

Szántó Imre

Ali budai pasa hadjárata 1552 nyarán a Hont – Nógrád megyei várak ellen

1977. 1. 31–52. T.

Honvédelem

Molnár Erik

Bevezető a vitához. (Nemzet, haza, honvédelem a parasztság és a nem nemesi katonáskodó réteg gondolkodásában. XV–XVIII. század.)

1963. 1. 1–3.

Bácskai Vera

A parasztság és a honvédelem 1514-ben.

1963. 1. 63–66. Tk.

Horthy Miklós

Juhász Gyula

Két tárgyalás 1943 tavaszán. (Feljegyzések Kállay Miklós 1943. április 1-i római és Horthy Miklós 1943. április 16–17-i klessheimi tárgyalásairól.)

1973. 3–4. 488–530.

Horthy-rendszer

Lásd: Ellenforradalmi rendszer

Horvátország

Somogyi Éva

A határörvidéki privilégiumok hatása a paraszti osztályharc alakulására a XVII. században. (Horvátországi parasztfelkelés 1653–59.)

1962. 2. 149–172. Tk.

Somogyi Éva

Az 1653–59. évi horvátországi parasztmozgalom ideológiai tanulságai.

1963. 1. 30–32. Tk.

Hospesek

Lederer Emma

A legrégibb magyar iparososztály kialakulása.

1977. 3–4. 653–677. Él.

Fügedi Erik

A befogadó: A középkori magyar királyság.

1979. 2. 355–376. Mű.

Hungarica-gyűjtés

Gonda Imre – Ránki György

A Német Demokratikus Köztársaság levéltárainak magyar vonatkozású anyagai.

1958. 1–2. 274–275. Ht.

Gál István

Az angolnyelvű Hungaricák gyűjtésének történetéből.

1976. 3. 504–508. Mű.

Húsvéti cikk

Hanák Péter

Deák húsvéti cikkének előzményei.

1974. 4. 565–589. T.

Huta-leltár

Makkai László

Műhely- és huta-leltárak a XVII. századi Rákóczi-uradalmakból.

1958. 3–4. 448–452. K.

Ideiglenes Nemzetgyűlés

Korom Mihály

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés Előkészítő Bizottsága és a nemzetgyűlési választások.
1975. 1. 10–49. T.

Ideológiai harc

Pach Zsigmond Pál

A nemzetközi ideológiai harc és viszonyunk a polgári társadalomtudományokhoz.
1968. 1–2. 1–10. T.

Igazgatástörténet

Bak Borbála

Győr szabad királyi város igazgatástörténetének levéltári forrásai és terminológiai kérdései. (1743–1778.)
1980. 4. 591–614. K.

Gyarmati György

Politikai szempontok érvényesülése a tanácsrendszer előkészítő munkálataiban.
1981. 2. 178–189. T.

Imperializmus-elmélet

Cseprakov, V.

Lenin imperializmus-elmélete és a kapitalizmus általános válságának új szakasza.
1961. 4. 531–542. Ht.

Ránki György

Lenin imperializmus-elmélete.
1970. 2. 223–229.

Imrédy-kormány

Sipos Péter

Az Imrédy-kormány válsága és bukása.
1966. 1. 42–84. Tk.

Turóczi Károly

Az Imrédy-kormány kísérletei 1938 nyarán a reakciós nemzeti egység megteremtésére.
1968. 1–2. 46–80. T.

Infrastruktúra

Csernok Attila – Ehrlich Éva – Szilágyi György

Az infrastruktúráról történeti statisztikák alapján. (Nemzetközi összehasonlító vizsgálat 1860–1968.)
1972. 3–4. 539–542. Sz.

Internacionálé, I.

Jemnitz János

Az I. Internacionálé és a háború. (1864–66.)
1963. 3–4. 386–413. Tk.

Internacionálé, II.

Jemnitz János

A háború és a béke kérdése a II. Internacionálé koppenhágai kongresszusán.
1960. 4. 479–509. T.

Jemnitz János

A II. Internacionálé 1912-es rendkívüli Babeli Kongresszusa.
1962. 1. 61–88. Tk.

Internacionálé, III.

Fejes Judit

Tanulmány a Komintern VII. Kongresszusának előkészítéséről.
1973. 3–4. 531–532. Sz.

International Review of Social History

Jemnitz János

International Review of Social History. (1959–1960)
1962. 1. 102–117. Ht.

Intervenció

Ormos Mária

Az ukránai francia intervencióról és hatásairól Közép-Európában, 1918 október–1919 április.
1977. 3–4. 401–439. T.

Iorga, Nicolae

Niederhauser Emil

Négy arckép.
1980. 4. 577–590. T.

Iparfejlődés

Purs, Jaroslav

Sándor Vilmos: Nagyipari fejlődés Magyarországon 1867–1900.
1958. 1–2. 276. Ht.

Berend T. Iván

Az iparfejlődés és az úgynevezett paraszti-
par kérdéséhez. Vita Tolnai Györggyel és
Simon Péterrel.

1965. 2–3. 275–284. V.

Katus László

A kelet-európai iparosodás és az „önálló
tőkés fejlődés” kérdéséhez.

1967. 1. 1–45. Tk.

Bovikin, Valerij I.

Oroszország ipari fejlődésének gazdasági-
társadalmi problémái.

1973. 1–2. 30–48. T.

Heckenast Gusztáv

Iparfejlődés a Habsburg-birodalom osztrák
és cseh tartományaiban a XVIII. század-
ban. (1670–1790.)

1973. 1–2. 188–207. Mtsz.

Tolnai György

Az élelmiszeripar szerepe Magyarország 19-
20. századi tőkés iparfejlődésében. (A
függő iparfejlődés és az élelmiszeripar.)

1981. 4. 686–702. Fi.

Kocka, Jürgen

Kapitalizmus és bürokrácia a német ipa-
rosításban.

1982. 1. 27–43. T.

Ipari építészet

Makkai László

Pongrácz Pál: A mezőgazdasági jellegű ipari
építészet emlékei. Malmok. Bp. 1957.

1960. 1. 151–152. Sz.

Ipari forradalom

Endrei Walter

Textilipari szabadalmak Magyarországon a
nyugat-európai ipari forradalom idején.

1961. 1. 76–93. T.

Mathias, Peter

Ki szabadította meg láncaitól Prométhe-
uszt? (Természettudomány és technikai
változások 1600 és 1800 között.)

1973. 1–2. 61–75. T.

Crouzet, François

A brit nagyiparosok társadalmi eredete az
ipari forradalom korszakában.

1981. 2. 245–251. Fi.

Endrei Walter

Adalékok az ipari forradalom kelet-
kezesztörténetéhez.

1982. 3. 510–518. Mű.

Ipari munkásság

Tausz Anikó

Adalékok a magyar ipari munkásság hely-
zetéhez 1919 és 1929 között.

1976. 4. 631–659. K.

Ipari részvénytársaságok

Ferber Katalin

A stabilizáció és az ipari részvénytársaságok
vagyoni helyzete.

1980. 2. 319–328. Ed.

Ipari termelékenység

Lásd: Termelékenység

Ipari tőke

Bouvier, Jean

Banktőke, ipari tőke és fináncitőke a XIX.
századi francia növekedésben.

1976. 4. 600–612. T.

Iparirányítás

Péteri György

A „tudományos üzemvezetés” és a munkás-
ellenőrzés konfliktusa 1919-ben.

1979. 1. 40–58. T.

Ipartörténet

Endrei Walter

Kaminska, J. – Nahlik, A.: A gdański
textilipar a X–XIII. században. Łódź,
1958.

1958. 3–4. 468–469. Sz.

Bogdán István

A lékai (hámosi) papírmalom a XVIII. században.

1960. 1. 46–93. T.

Mihalik Sándor

Adatok a régi magyar kerámiagyárak történetéhez.

1960. 1. 94–114. T.

Heckenast Gusztáv

A kora-árpadkori magyar vaskohászat szervezete.

1966. 2. 135–161. Tk.

Heckenast Gusztáv

Magyarország ipara 1726-ban.

1971. 3–4. 320–329. T.

Heckenast Gusztáv

A magyarországi vaskohászat történetének iparrégészeti problémái.

1977. 2. 329–332. Em.

Péteri György

A társadalmisítás korlátai 1919-ben. (A dalékok a magyarországi Tanácsköztársaság ipartörténetéhez.)

1977. 3–4. 593–611. Ed.

Heckenast Gusztáv

A vashámor elterjedése Magyarországon. (14–15. század.)

1980. 1. 1–29. T.

Varga László

Állami ipartámogatás a dualizmus korában. (1880–1900.)

1980. 2. 196–226. T.

Iratkiadás

Lásd: Forráskiadás

Irodalomtörténet

Niederhauser Emil

Irodalom és tudomány a kelet-európai nemzeti mozgalmakban.

1974. 4. 507–512.

Márkus László

Ellenforradalom és irodalom a huszas években.

1976. 1–2. 278–283. V.

Rényi Zsuzsa

Gondolatok a felvilágosodás hazai kutatásáról. (Megjegyzések az „Irodalom és felvilágosodás” c. kötet kapcsán.)

1977. 2. 360–365. Fi.

Irodalomtörténeti Közlemények

Heckenast Gusztáv

Irodalomtörténeti Közlemények. 1957. LXI. évf.

1959. 1–2. 180–182. Sz.

Benczédi László

Irodalomtörténeti Közlemények. 1958. LXII. évf.

1959. 1–2. 182–185. Sz.

Irredenta mozgalom

Tilkovszky Loránt

A német irredenta és Magyarország. A magyarországi népinemet (volksdeutsch) mozgalom útja.

1970. 3. 369–396. T.

Ismeretelmélet

Kovács Endre

Ismeretelméleti problémák a mai polgári történetírásban.

1968. 4. 349–372. T.

Ismeretterjesztés

Hegyi Klára

Török tárgyú ismeretterjesztésünk kérdései. (Gondolatok a Várak, törökök c. tévésorozat kapcsán.)

1975. 1. 119–125. Fi.

Kiss György

A televízió néhány történeti műsoráról.

1976. 3. 529–534. Fi.

Iszlám

Simon Róbert

Megjegyzések Goldziher Ignác: Az iszlám kiadásához, avagy cuis custodiet custodes?

1981. 3. 478–484. V.

Itil

Bartha Antal
Kijev és Itil.
1964. 2. 223–254.

Ius armorum

Várkonyi Ágnes
Agrárstruktúra és a föld birtokba vételének
problémái Magyarországon a török kiűzé-
se után.
1970. 1. 21–36. Tk.

Ivóvízellátás

Zolnay László
Buda középkori vízművei.
1961. 1. 16–55. T.

Jakobinus-mozgalom

Benda Kálmán
Újabb adatok a magyar jakobinusok
történetéhez.
1958. 1–2. 218–220. T.

Trócsányi Zsolt
Az erdélyi jakobinusság kérdéséhez.
1965. 1. 1–13. T.

Benda Kálmán
A jozefinizmus és a jakobinusság kérdései a
Habsburg-Monarchiában. (Eredmények
és feladatok a legújabb kutatások
tükrében.)
1965. 4. 388–422. T.

Janics Kálmán

Tilkovszky Loránt
Válasz egy tiltakozó kritikára.
1969. 3–4. 350–356. V.

Japán

Minamizuka Shingo
Japán külkereskedelme a 19. század
közepén.
1982. 1. 92–98. K.

Jaurès, Jean

Jemnitz János
Jean Jaurès születésének századik évfor-
dulójára.
1959. 3–4. 405–423. Tk.

János, I. magyar király

Lásd: Szapolyai János, magyar király

Jászi Oszkár

Nagy Zsuzsa, L.
Jászi és a hazai polgári radikálisok kapcsola-
ta a két világháború között.
1974. 4. 631–649. Mű.

Litván György
Egy barátság dokumentumai. Károlyi
Mihály és Jászi Oszkár levelezéséből.
1975. 2–3. 175–210.

Litván György
Jászi Oszkár: A nemzeti államok kialakulása
és a nemzetiségi kérdés c. könyvéről.
1981. 4. 636–649. Ú.

Jászkunok

Kiss József
Jászkunok a Rákóczi-szabadságharcban.
1971. 1–2. 35–85. Tk.

Jobbágycsalád

Veress Éva
A jobbágycsalád szervezete a sárospataki
uradalom falvaiban a XVII. század
közepén.
1958. 3–4. 379–429. T.

Jobbágyfelszabadítás

Niederhauser Emil
A jobbágyfelszabadítás és a nemzetiségi
kérdés Kelet-Európában.
1958. 1–2. 76–90. T.

Sándor Pál
A jobbágyfelszabadítás újraszabályozásá-
nak történetéhez.
1977. 2. 368–382. Sz.

Jobbágháztartás

Péter Katalin

Vita a jobbágháztartások vizsgálatának módszertani kérdéseiről.

1961. 3. 364–368. Sz.

Jobbágyság

Péter Katalin

Egy hegyaljai mezőváros harca az örökös jobbágyság ellen. (Olaszliszka küzdelme földesuraival a XVII. században.)

1961. 4. 427–441. Tk.

Makkai László

Robot – summa – taxa. (Az örökös jobbágyság rendszerének fejlődési tendenciái a XVII. század második felében.)

1964. 2. 330–337.

Várkonyi Ágnes, R.

A jobbágyság osztályharca a Rákóczi-szabadságharc idején.

1964. 2. 338–377.

Szolonkin, Ivan

Táncsics – a magyar jobbágyság ideológusa.

1977. 3–4. 611–625. Ed.

Nowak, Andrzej

A falusi népesség társadalmi struktúrájának változásai Lengyelországban a major-kodó-robotoltató rendszer uralma idején. (15–18. század.) Modellalkotási kísérlet.

1982. 1. 82–91. K.

Jobbágyság

Lásd még: Parasztság

Jobbágytelek

Varga János

A telektulajdon a feudalizmus utolsó századaiban.

1964. 2. 378–388.

Jobboldali mozgalmak

Lackó Miklós

Vázlat a szélsőjobboldali mozgalmak társadalmi háttéréről Magyarországon az 1930-as években.

1962. 3–4. 449–469. Tk.

Mészáros Károly

Adatok a reakciós politikai irányzatok arcu-
latához és tevékenységéhez. (1919 augusztus.)

1970. 1. 65–105. Tk.

Szabó Miklós

Az 1901-es egyetemi „kereszt-mozgalom”.
(Adalék a magyarországi szélsőjobboldal
előtörténetéhez.)

1970. 4. 483–516. T.

Glatz Ferenc – Stier Miklós

Megyei küzdelmek a gömbösi reformtö-
rekvések körül.

1971. 1–2. 157–187. Tk.

Jogtörténet

Sarlós Béla

Csemegi Károly és a kiegyezés.

1968. 1–2. 28–45. T.

Sarlós Béla

Az 1909. évi adóreform és a világháborús
adótörvények.

1974. 1–2. 68–100. T.

Niederhauser Emil

Reflexiók Horváth Pál könyvéről.

1975. 2–3. 537–540. Fi.

Pölöskei Ferenc

Az államforma és az „alkotmányosság”
kérdései 1919–1920 fordulóján.

1976. 3. 315–334. T.

Sarlós Béla

A dualizmus historiográfiai kérdései
c. magyar-szovjet tanácskozás, Budapest
1975. szept. 17. Beszámoló az ülészakról.

1977. 2. 382–389. Sz.

Horváth Pál

Újkori jogfejlődésünk összehasonlító
vizsgálata előtt álló akadályok leküzdésé-
hez.

1978. 3–4. 497–512. Em.

Jogtörténetírás

Vargyai Gyula

Adalékok a magyar nacionalista állam- és
jogtörténetírás kritikájához. Timon Ákos
állam- és jogtörténetírása.

1970. 4. 451–482. T.

Joseph, J.K.

Gunst Péter

Beresford, M.W. – Joseph, J.K.: Középkori Anglia. Légi szemle. Cambridge, 1958. 1958. 3–4. 466–468. Sz.

Journal of Contemporary History

Haraszi Éva, H.

A fasizmus történetéből. (A „The Journal of Contemporary History” bemutatkozó száma.) 1967. 4. 479–485. Sz.

Jozefinizmus

Benda Kálmán

A jozefinizmus és a jakobinusság kérdései a Habsburg-Monarchiában. (Eredmények és feladatok a legújabb kutatások tükrében.) 1965. 4. 388–422. T.

Vanyó Tihamér

A szerzetesi életforma válsága hazánkban a 18. század második felében. 1982. 2. 211–228. T.

Jókai Mór

Kondor Viktória, M.

Megjegyzések Jókai Mór politikai szerepéhez a kiegyezést követő években. 1958. 1–2. 125–135. T.

Jugoszláv fasizmus

Kővágó László

Jugoszláv történetírók a két világháború közötti jugoszláv fasizmusról. 1962. 3–4. 569–574. Sz.

Jugoszláv történetírás

Marjanović, Jovan

A jugoszláv történetírás a háborúról és a forradalomról. 1973. 3–4. 402–405. T.

Jugoszlávia

Schröder, Hans-Jürgen

Délkelet-Európa Németország gazdaságpolitikájában, különös tekintettel Jugoszláviára. (1933–1939.) 1975. 4. 666–691. T.

Juhtenyésztés

Mickun Nyina

Kinek az érdekeit fejezte ki a Mesta? 1978. 2. 229–252. T.

K. Papp Miklós

Lásd: Keresztesi Papp Miklós

Kahlenberg, R.

Pók Attila

F. Morsey és R. Kahlenberg: Kortörténeti források kiadása. 1977. 3–4. 643–644. Fi.

Kalendárium

Lásd: Naptárak

Kaminska, Janina

Endrei Walter

Kaminska, J. – Nahlik, A.: A gdański textilipar a X-XIII. században. Łódź, 1958. 1958. 3–4. 468–469. Sz.

Kann, Robert A.

Gonda Imre

Néhány megjegyzés Robert A. Kann: „The Habsburg Empire” című könyvéhez. 1959. 3–4. 515–522. Ht.

Kapitalista fejlődés

Lásd: Tőkés fejlődés

Kapitalizmus

A kapitalizmus fejlődése az egykori Osztrák-Magyar Monarchia országaiban témakörrel tartott nemzetközi munkakonferencia záróközleménye. (Budapest, 1958. dec. 10–13.) 1959. 1–2. 186–187. H.

Sándor Vilmos

A technika fejlődése Magyarországon a kapitalizmus korában. 1961. 3. 305–329. Tk.

Cseprakov, V.

Lenin imperializmus-elmélete és a kapitalizmus általános válságának új szakasza. 1961. 4. 531–542. Ht.

Heckenast Gusztáv
Lányi Pál. (A magyarországi korai kapitalizmus történetéhez.)
1962. 1. 18–36. Tk.

Csató Tamás
A belkereskedelem fejlődésének néhány főbb vonása a tőkés korszakban.
1975. 4. 627–665. T.

Karácsony György

Heckenast Gusztáv
A Karácsony György-féle parasztfelkelés. (1569–1570.)
1963. 1. 19–21. Tk.

Karhatalom

Vargyai Gyula
A hadsereg karhatalmi alkalmazásának néhány kérdéséről a 30-as évek első felében.
1976. 3. 468–478. K.

Karlsruhei levéltár

Balla György
Kéziratos térképek Karlsruheban.
1977. 1. 122–131. K.

Kassa

Granasztói György
A történész és a mérés – egy modell korlátai.
1978. 2. 314–329. Em.
Újvári Zsuzsanna, J.
Kassa város polgársága a 16. század végén és a 17. század első felében.
1979. 3–4. 577–591. Ed.

Katolicizmus

Petőcz Pál
A politikai katolicizmus „reformnemzedéke”
1964. 1. 112–151. T.

Katolikus egyház

Orbán Sándor
Az állam és a katolikus egyház megállapodása. (1950.)
1960. 2–3. 281–309. T.

Maksay Ferenc
István „koppányi püspök”.
1969. 1–2. 129–130. Kk.

Szabó Miklós
Prohászka Ottokár és a katolikus egyházi reformtörekvések 1896–1914.
1973. 1–2. 257–264. Sz.

Katolikus mozgalom

Szabó Dániel
A Néppárt megalakulása.
1977. 2. 169–208. T.

Katolikus Néppárt

Lásd: Néppárt

Katonai nevelés

Tóth Sándor
Háborús propaganda és nevelés a magyar hadseregben 1941–1944.
1979. 3–4. 540–551.

Katonáskodó szerviensek

Varga J. János
Katonáskodó szerviensek birtokai a XVI–XVII. századi Batthyány nagybirtokon.
1976. 1 2. 102–122. K.

Kazár Kaganátus

Bartha Antal
Kijev és Itil.
1964. 2. 223–254.

Gumilov, Lev Nikolaevics
A kazárok utódai. (A csapadékeloszlás ingadozásai és az etnogenezis kérdése Délkelet-Európában a VII–XVI. században.)
1968. 1–2. 12–18. T.

Bartha Antal
Történeti földrajz és történelem. (Megjegyzések L.N. Gumilov cikkéhez.)
1968. 1–2. 19–27. T.

Kállay Miklós

Juhász Gyula
Két tárgyalás 1943 tavaszán. (Feljegyzések Kállay Miklós 1943. április 1-i római és

Horthy Miklós 1943. április 16–17-i kess-
heimi tárgyalásairól.)
1973. 3–4. 488–530.

Kállay-kormány

Pintér István
A Kállay-kormány hintapolitikája és az
antifasiszta ellenállási mozgalom.
1962. 3–4. 470–496. Tk.

Kánonjog

Gerics József
Az államszuverenitás védelme és a „két jog”
alkalmazásának szempontjai XII–XIII.
századi krónikáinkban.
1975. 2–3. 353–372. T.

Károly, V. német-római császár

Zombori István
V. Károly és a magyar trónviszályok.
(1529–1533.)
1980. 4. 615–626. K.

Károlyi Mihály

Dolmányos István
Károlyi Mihály és „szentpétervári út” (Az
orosz-magyar szövetség gondolata 1914-
ben.)
1963. 2. 167–194. Tk.

Litván György
Az első világháború és az 1918–19-es forra-
dalmak magyar vonatkozású anyagai a
francia levéltárakban.
1973. 1–2. 265–272. Sz.

Hajdú Tibor
Károlyi Mihály politikai pályafutásának
kezdetek. (1901–1909.)
1975. 2–3. 149–174.

Litván György
Egy barátság dokumentumai. Károlyi
Mihály és Jászi Oszkár levelezéséből.
1975. 2–3. 175–210.

Jemnitz János
Károlyi Mihály politikai elképzelései és
nemzetközi kapcsolatai a második
világháború éveiben.
1975. 2–3. 211–230.

Varga F. János
Károlyi Mihály és az antifasiszta emigráció
egységfrontja. (1941–1944.)
1975. 2–3. 231–243.

Arday Lajos
Angol-magyar viszony a polgári demokrati-
kus forradalom idején az angol levéltári
források tükrében. (1918. október – 1919.
március.)
1975. 2–3. 244–272.

Haraszti Éva, H.
Adalékok Károlyi Mihály antifasiszta elmé-
leti és gyakorlati tevékenységéhez az 1930-
as években.
1975. 2–3. 273–295.

Kárpát-medence

Bartha Antal
László Gyula újabb könyvéről. (Vér-
tesszőlőstől Pusztaszerig.)
1975. 4. 748–750. Fi.

Kárpátukrán nemzetiség

Mayer Mária
A XIX. századvégi kárpátukrán agrárné-
pesség társadalmi szerkezetének statisztikai
ábrázolása.
1961. 3. 330–346. Tk.

Mayer Mária
Skizmatikus parasztmozgalom Kárpátalján
a XX. század elején.
1971. 1–2. 106–132. Tk.

Mayer Mária
Adatok a századforduló ruszin
(kárpátukrán) értelmiségének elmagyaros-
odásához.
1977. 2. 260–279. K.

Kecskemét

Iványosi-Szabó Tibor
A „kongó” nevű pénz forgalma Kecskemé-
ten.
1981. 2. 287–295. Mű.

Kelemen, XI. pápa

Benda Kálmán
Rákóczi és Vatikán. Brenner apát küldetése
XI. Kelemen pápához. 1707–1708.
1959. 1–2. 8–24. Tk.

Kelet-Európa

Niederhauser Emil

A jobbagyfelszabadítás és a nemzetiségi kérdés Kelet-Európában.

1958. 1–2. 76–90. T.

Gentzen, F.H. – Kalisch, J. – Voigt, G.

Az úgynevezett kelet-kutatásról. (Die „Ostforschung“ – ein Strosstrupp des deutschen Imperialismus.)

1959. 1–2. 190–222. Ht.

Katus László

A kelet-európai országok feudalizmus kori fejlődésének sajátosságairól. Vita a Történettudományi Intézetben.

1959. 3–4. 467–482. Sz.

Katus László

A kelet-európai iparosodás és az „önálló tökéletes fejlődés” kérdéséhez.

1967. 1. 1–45. Tk.

Gumilov, Lev Nikolaevics

A kazárok utódai. (A csapadékeloszlás ingadozásai és az etnogenezis kérdése Délkelet-Európában a VII–XVI. században.)

1968. 1–2. 12–18. T.

Bartha Antal

Történeti földrajz és történelem. (Megjegyzések L.N. Gumilov cikkéhez.)

1968. 1–2. 19–27. T.

Seton-Watson, Hugh

Az értelmiségről. (Intelligentsias.)

1970. 4. 517–527. T.

Zimányi Vera

A XVII. századi gazdasági és társadalmi regresszió néhány aspektusa.

1973. 1–2. 49–60. T.

Niederhauser Emil

A nemzeti megújulási mozgalmak Kelet-Európában. (Az összehasonlító történetírás módszertanához.)

1973. 1–2. 245–256. Em.

Ránki György

Kelet-Közép-Európa második világháborús történeti irodalmának kérdései.

1973. 3–4. 289–311. T.

Jonca, Karol

A „völkerrechtliche Grossraumordnung” elmélete, különös tekintettel a dunai és a Balkán-államokra.

1973. 3–4. 372–375. T.

Korabljev, J. I.

A szovjet történetírás Szovjetunió részvételéről a kelet- és délkelet-európai országok új típusú fegyveres erőinek kialakításában, a második világháború idején.

1973. 3–4. 376–378. T.

Zaharia, G. – Unc, G. – Ilie, P.

A román történetírás Közép- és Délkelet-Európának a második világháború előestéjén és a háború alatt betöltött szerepéről.

1973. 3–4. 379–393. T.

Mihova, Chr. – Toskova, V.

A bolgár történetírás és a délkelet-európai nemzetközi kapcsolatok kérdése, valamint Bulgária külpolitikája a második világháború alatt.

1973. 3–4. 394–401. T.

Pacor, Mario

Az olasz történetírás a második világháborúról a Duna völgyében és a Balkánon.

1973. 3–4. 411–428. T.

Niederhauser Emil

Irodalom és tudomány a kelet-európai nemzeti mozgalmakban.

1974. 4. 507–512.

Ránki György

A munkásosztály kialakulásának és fejlődésének kérdései Kelet-Európában a felszabadulásig.

1974. 4. 558–564.

Berend T. Iván – Ránki György

Kelet-Európa gazdasági fejlődésének kérdéseihez a két világháború között.

1975. 4. 608–626. T.

Schröder, Hans-Jürgen

Délkelet-Európa Németország gazdaságpolitikájában, különös tekintettel Jugoszláviára. (1933–1939.)

1975. 4. 666–691. T.

Ádám Magda

Dunai konföderáció vagy kisantant.
1977. 3–4. 440–484. T.

Barker, Elisabeth

Anglia tengelyellenes propagandája Délkelet-Európában a második világháború idején.

1979. 3–4. 411–435.

Scheel, Klaus

A német háborús propaganda Délkelet-Európa megszállott országaiban.

1979. 3–4. 436–453.

Wette, Wolfram

Német propaganda és a csatlósországok: Magyarország, Románia és Bulgária. (1941–1943.)

1979. 3–4. 454–483.

Fekete Edit – Gyarmati György

Nemzetközi konferencia a Közép- és Délkelet-Európa felé irányuló háborús propagandáról.

1979. 3–4. 552–561.

Berend T. Iván

A világgazdasági válság (1929–1933) sajátos hatásai Közép- és Kelet-Európában.

1982. 1. 44–66. T.

Madaras Éva

A modernizálódás kérdései Kelet-Európában. Beszámoló a szigetvári tudományos emlékülésről.

1982. 2. 357–366. Fi.

Kelet-Európa kutatás

Sugár Péter

Közép- és Kelet-Európa történetének kutatása az Északamerikai Egyesült Államokban.

1966. 1. 119–124. Sz.

Niederhauser Emil

Reflexiók Horváth Pál könyvéről.

1975. 2–3. 537–540. Fi.

Kellenbenz, Hermann

Búza János

Beszélgetés Hermann Kellenbenz-cel.

1982. 1. 156–161. I.

Kemény G. Gábor

Jeszzenszky Géza

Kemény G. Gábor. (1915–1981.)

1982. 3. 596–597.

Kerámiagyár

Mihalik Sándor

Adatok a régi magyar kerámiagyarak történetéhez.

1960. 1. 94–114. T.

Kereskedelem

Niederhauser Emil

Florovskij, A.V.: Cseh-országi kereskedelmi kapcsolatok a múltban. X–XVIII. század. Praha, 1954.

1958. 3–4. 466. Sz.

Teke Zsuzsa

A velencei külpolitika főbb vonásai a XV. században.

1968. 3. 209–225. Tk.

Bánkuti Imre

A németi görögök Tokajba telepítése 1705-ben.

1969. 3–4. 208–212. Tk.

Pach Zsigmond Pál

Magyarország nyugati gyapjuszövet-behozatala a XV. és a XVI. század közepén.

1971. 1–2. 24–34. Tk.

Pach Zsigmond Pál

A középkori Levante-kereskedelem „sorsa” XIX–XX. századi történetírásunkban.

1972. 3–4. 343–377. T.

Teke Zsuzsa

Velence adriai gazdaságpolitikája és a Frangepánok.

1973. 1–2. 160–169. K.

Pach Zsigmond Pál

A középkori Levante-kereskedelem és Magyarország.

1974. 4. 476–482.

Csató Tamás

A belkereskedelem fejlődésének néhány főbb vonása a tőkés korszakban.

1975. 4. 627–665. T.

Eddie, Scott

Cui bono? Magyarország és a dualista Monarchia védővámpolitikája.
1976. 1–2. 156–166. K.

Bur Márta

A balkáni kereskedők és a magyar borkivitel a XVIII. században.
1978. 2. 281–313. T.

Bácskai Vera – Nagy Lajos

Matematikai módszerek alkalmazási lehetőségei a történettudományban (A faktoranalízis alkalmazása Magyarország 19. század eleji piacközpontjainak vizsgálatánál.)
1979. 2. 283–296. Em.

Minamizuka Shingo

Japán külkereskedelme a 19. század közepén.
1982. 1. 92–98. K.

Pach Zsigmond Pál

Üzleti szellem és magyar nemzeti jellem.
1982. 3. 373–403. T.

Kereskedőgilde

Surányi Bálint

Kereskedőgilde Nagyszombatban a visegrádi kongresszus évében.
1959. 3–4. 249–271. Tk.

Kereszt-mozgalom

Szabó Miklós

Az 1901-es egyetemi „kereszt-mozgalom”. (Adalék a magyarországi szélsőjobboldal előtörténetéhez.)
1970. 4. 483–516. T.

Keresztesi Papp Miklós

Császár Edit

Keresztesi Papp Miklós iratgyűjteménye.
1979. 2. 377–380. Fi.

Keresztény szakszervezetek

Gergely Jenő

A keresztény szakszervezeti mozgalom létrejötte és nemzetközi kapcsolatainak kialakulása az I. világháború előtt.
1980. 1. 30–51. T.

Kereszténység

Szűcs Jenő

A kereszténység belső politikuma a XIII. század derekán. IV. Béla király és az egyház.
1978. 1. 158–181. Mtsz.

Keresztényszocializmus

Gergely Jenő

Keresztényszocialisták az 1918-as magyarországi polgári demokratikus forradalomban.
1969. 1–2. 26–65. T.

Keresztényszociális munkásmozgalom

Madaras Éva

Az osztrák keresztényszociálisok a proletáriátus megnyeréséért.
1974. 1–2. 101–118. T.

Kettős királyválasztás

Barta Gábor

Illúziók esztendeje. (Megjegyzések a Mohács utáni kettős királyválasztás történetéhez.)
1977. 1. 1–30. T.

Keynes, John Maynard

Láng Imre

Keynes és a New Deal.
1978. 1. 33–69. T.

Kéziratos katonai térképek

Balla György

Kéziratos térképek Karlsruheban.
1977. 1. 122–131. K.

Kézműipar

Sándor Mária, G.

Adatok az eszterga magyarországi történetéhez. (Csontgombkészítés Budán a XVIII. században.)
1960. 1. 141–148. K.

Kézművesek

Lederer Emma

A legrégebb magyar iparososztály kialakulása.
1977. 3–4. 653–677. Él.

Dóka Klára
Buda kézművesei 1828-ban.
1981. 1. 100–113. Mű.

Kibernetika

Lásd: Számítástechnika

Kiegyezés

Sarlós Béla
Csemegi Károly és a kiegyezés.
1968. 1–2. 28–45. T.

Kosáry Domokos
Szabadságharc és kiegyezés között. Reflexiók egy témához.
1969. 3–4. 337–344. V.

Szabad György
A kiegyezés előtörténetéhez. Felelet Kosáry Domokos „reflexióira”.
1971. 1–2. 254–259. V.

Kosáry Domokos
Néhány módszertani megjegyzés egy régi válaszra.
1971. 1–2. 260–264. V.

Somogyi Éva
Königgrätz után.
1972. 1–2. 111–137. T.

Szabad György
Tények és módszerek. (Felelet Kosáry Domokos újabb bírálatára.)
1972. 1–2. 256–258. V.

Kijevi fejedelemség

Bartha Antal
Kijev és Itil.
1964. 2. 223–254.

Bartha Antal
Az etnikai-állami egység gondolata a Poveszty Vremennih Let-ben.
1970. 1. 1–20. Tk.

Királyi adó

Lásd: Census regius

Királypuccs

Ádám Magda
A két királypuccs és a Kisantant.
1982. 4. 665–713. T.

Királyválasztás

Barta Gábor
Illúziók esztendeje. (Megjegyzések a Mohács utáni kettős királyválasztás történetéhez.)
1977. 1. 1–30. T.

Kis András

Vida István
A Magyar Közösség és a Kiszgazdapárt. (Hozzászólás Kis András könyvéhez.)
1970. 1. 111–123. V.

Kisantant

Ádám Magda
Dunai konföderáció vagy kisantant.
1977. 3–4. 440–484. T.

Ádám Magda
A két királypuccs és a Kisantant.
1982. 4. 665–713. T.

Kiszgazdapárt

Lásd: Független Kiszgazdapárt

Kisipar

Ránki György
A kisipar szerepe a magyar kapitalista fejlődésben.
1964. 2. 423–451.

Kisiparosság

Nevelő Irén
A magyar kisiparosság társadalmi-politikai arculatának néhány jellemző vonása a felszabadulás után. (1945–1948.)
1973. 1–2. 110–140. T.

Kispolgárság

Nagy Zsuzsa, L.
Középosztály, kispolgárság a két világháború között. (A francia társadalomtörténeti irodalomról.)
1979. 1. 145–155. Fi.

Klepl, Jan

Niederhauser Emil
Klepl, Jan: A technikai emlékek védelméért.
Praha, 1957.
1958. 3–4. 465. Sz.

Kleriko-fasizmus

Kerekes Lajos
Az osztrák kleriko-fasizmus problémájához.
1962. 3–4. 545–550. Sz.

KMP

Szabó Ágnes
A Kommunisták Magyarországi Pártja az ellenforradalmi rendszer társadalmi viszonyairól.
1962. 3–4. 370–386. Tk.

Vágó Béla
A Vörös Újság első számáról.
1968. 3. 205–208.

Ságvári Ágnes
Ünnepi ülészak a kommunista mozgalom megalakulásának 50. évfordulójára.
1968. 4. 428–441. Sz.

Koalíciós válság

Vida István
Adatok az 1946 nyári koalíciós válság történetéhez.
1975. 1. 68–87. T.

Kodolányi János

Márkus László
Észrevételek Talpassy Tibor: „Két nagy – két világ” című visszaemlékezéséhez.
1972. 1–2. 251–255. V.

Kohászat

Dziekonski, Tadeusz
A lengyelországi eneolitikus rézkohászat és középeurópai kapcsolatai.
1961. 1. 1–15. T.

Vastagh Gábor
A Börzsöny-hegység egykori nemesfémkohászatáról.
1969. 1–2. 122–128. Kk.

Paulinyi Oszkár
Bányagazdálkodás Magyarországon a fejlett feudalizmus időszakában. (Összegezések.)
1979. 3–4. 614–629. Él.

Kohászat

Lásd még: Vaskohászat

Kollektív biztonság

Deák, Ladislav
Csehszlovákia és a kollektív biztonság a harmincas évek közepén.
1976. 3. 385–406. T.

KOMINTERN

Lásd: Internacionálé, III.

Kommunisták Magyarországi Pártja

Lásd: KMP

Konferencia

Lásd: Kongresszus, és Történészkonferencia

Kongó-pénz

Lásd: Libertas

Kongresszus

Jemnitz János
A háború és a béke kérdése a II. Internacionálé koppenhágai kongresszusán.
1960. 4. 479–509. T.

Molnár Erik
Az SzKP XXII. Kongresszusa és a szocialista patriotizmus.
1962. 1. 1–7.

Jemnitz János
A II. Internacionálé 1912-es rendkívüli Babeli Kongresszusa.
1962. 1. 61–88. Tk.

Niederhauser Emil
Az V. nemzetközi szlavista kongresszus.
1963. 3–4. 446–449. Ht.

Fejes Judit
Tanulmány a Komintern VII. Kongresszusának előkészítéséről.
1973. 3–4. 531–532. Sz.

Kongresszus

Lásd még: Történészkongresszus

Konzolidáció, gazdasági

Lackó Miklós

Népi demokráciánk történetéből. Küzdelem az ország gazdasági újjáépítéséért, a népi demokratikus vívmányok védelméért és továbbfejlesztéséért.

1959. 3–4. 424–462. Tk.

Rácz János

Az Üzemi Bizottságok a termelés megindításáért és az öntevékenyen kialakított hatáskör fenntartásáért.

1967. 4. 454–478. Tk.

Berend T. Iván – Ránki György

Helyreállítás és tőkekisajátítás a népi demokratikus országokban a felszabadulás után.

1970. 2. 147–163. T.

Pető István

Az első hároméves terv beruházásai.

1972. 1–2. 213–224. K.

Konzolidáció, politikai

Lackó Miklós

Népi demokráciánk történetéből. Küzdelem az ország gazdasági újjáépítéséért, a népi demokratikus vívmányok védelméért és továbbfejlesztéséért.

1959. 3–4. 424–462. Tk.

Balogh Sándor

A bethleni konszolidáció és a magyar neoneacionalizmus.

1962. 3–4. 426–448. Tk.

Molnár János

Harc a politikai konszolidációért 1956. november 4. után. (Vázlat.)

1967. 2. 188–200. Tk.

Pándi Ilona

Irányzatok vitája az „úri középosztály” fogalmáról 1946–1947-ben.

1971. 3–4. 555–566. Sz.

Konzervatív ideológia

Szabó Miklós

A kontinentális Európa konzervatív ideológiája néhány új vonásának kialakulása a századfordulón.

1974. 3. 326–359. T.

Konzervatív párt, Németország

Tokody Gyula

A porosz-német konzervativizmus politikai válsága és újjászervezésének kezdete 1918 novemberében.

1972. 1–2. 48–74. T.

Kormányservek

Ember Győző

A Habsburg-birodalom központi kormányservei 1711–1765. Az uralkodói központi kormányzat szervezete.

1975. 2–3. 445–488. Mtsz.

Kormányválság

Hanák Péter

Iratok az 1894–95. évi magyar kormányválság történetéhez.

1959. 3–4. 291–353. Tk.

Sipos Péter

Az Imrédy-kormány válsága és bukása.

1966. 1. 42–84. Tk.

Urbán Aladár

Agitáció és kormányválság 1848 májusában.

1970. 3. 344–368. T.

Siklós András

A Monarchia felbomlása és a magyarországi kormányzati válság 1918 októberében.

1974. 3. 372–395. Mtsz.

Kormányzó

Barta Gábor

Ludovicus Gritti magyar kormányzósága. (1531–1534.)

1971. 3–4. 289–319. T.

Koronajavak elidegeníthetlensége

Bónis György

Decretalis Intellecto. (III. Honorius a koronajavak elidegeníthetlenségéről.)

1974. 1–2. 24–31. T.

Kossuth-emigráció

Pásztor Imre

A Kossuth-emigráció Bulgáriában.

1974. 1–2. 144–154. K.

Kovácsmesterség

Bartha Antal

Honfoglaláskori kovácsmesterségünkről.

1958. 3–4. 315–327. T.

Bartha Antal

A honfoglaláskori magyar kovácsmesterség társadalmi hátterének kérdéséhez.

1961. 2. 133–154. Tk.

Königgrätzi csata

X *Somogyi Éva*
Königgrätz után.

1972. 1–2. 111–137. T.

Könyvgyűjtemény

Gál István

Az angolnyelvű Hungaricák gyűjtésének történetéből.

1976. 3. 504–508. Mű.

Környezetvédelem

Alekszejev, V. V.

A szibériai erőmű-építkezés társadalmi-gazdasági következményei, a környezetre gyakorolt hatása.

1975. 4. 731–738. Fi.

Közép-Európa

Ormos Mária

Az ukrainai francia intervencióról és hatásairól Közép-Európában, 1918 október–1919 április.

1977. 3–4. 401–439. T.

Berend T. Iván

A világgazdasági válság (1929–1933) sajátos hatásai Közép- és Kelet-Európában.

1982. 1. 44–66. T.

Közép-Kelet-Európa

Lásd: Kelet-Európa

Középkori vízmű

Zolnay László

Buda középkori vízművei.

1961. 1. 16–55. T.

Középosztály

Pándi Ilona

Irányzatok vitája az „úri középosztály” fogalmáról 1946–1947-ben.

1971. 3–4. 555–566. Sz.

Közgazdaságtan

Kondratyev, Nikolaj D.

A gazdasági fejlődés hosszú hullámai.

1980. 2. 241–269. Em.

Közigazgatás

Sarlós Béla

Az 1909. évi adóreform és a világháborús adótörvények.

1974. 1–2. 68–100. T.

Vissi Zsuzsa

Közigazgatástörténet – társadalomtörténet. (Megjegyzések a késő-feudalizmus kori várostörténet legújabb irodalmához.)

1975. 4. 742–747. Fi.

Kállay István

Nagybirtok és közigazgatás. (Egy monográfia tematikai vázlata.)

1977. 2. 333–347. Mű.

Gyarmati György

Politikai szempontok érvényesülése a tanácsrendszer előkészítő munkálataiban.

1981. 2. 178–189. T.

Hegyí Klára

A törökök berendezkedése meghódított országaikban.

1981. 3. 392–404. Mű.

Köznemesi mozgalmak

Sárközi Zoltán

Egy magyar költemény a 18. századból.

1964. 3–4. 628–631. Tk.

Benda Kálmán

A magyar nemesi mozgalom 1790-ben.
1974. 1–2. 183–210. Mtsz.

Péter Katalin

Közneemesi publicisztika, közneemesi politika a 17. század derekán. Az Országgyűlési pasquillus.
1979. 2. 200–226. T.

Közoktatásügy

Szász Zoltán

A brassói román iskolák ügye a századvég nemzetiségi politikájában.
1976. 1–2. 35–63. T.

Központi Kohászati Múzeum, Diósgyőr

Hegedűs Zoltán

A diósgyőri Központi Kohászati Múzeum és a soproni Liszt Ferenc Múzeum vasbucáinak kohászattörténeti vonatkozásai.
1961. 1. 94–106. T.

Központosítás

Elekes Lajos

Az európai feudális államok központosításának néhány kérdéséről.
1959. 3–4. 272–290. Tk.

Mályusz Elemér

Zsigmond király központosító törekvései Magyarországon.
1960. 2–3. 162–192. T.

Köszabadság

Bolla Ilona

A köszabadság a XI–XII. században. (A liber és libertas fogalom az Árpád-korban.)
1973. 1–2. 1–29. T.

Bolla Ilona

A köszabadság lehanyatlása a XIII. században. (A liber és a libertas fogalom az Árpád-korban.)
1974. 1–2. 1–23. T.

Közüvélemény

Frank Tibor

A porosz-osztrák háború és az angol közvélemény.
1977. 3–4. 521–532. K.

Kronológia

Lásd: Magyarország történeti kronológiája

Krónikák

Gerics József

A Tátony nemzetségről. Adalékok egy krónikahely értelmezéséhez.
1966. 1. 1–24. Tk.

Györffy György

Egy krónikahely magyarázatához.
1966. 1. 25–35. Tk.

Kristó Gyula – Makk Ferenc

Krónikáink keletkezéstörténetéhez.
1972. 1–2. 198–203. K.

Gerics József

Az államszuverenitás védelme és a „két jog” alkalmazásának szempontjai XII–XIII. századi krónikáinkban.
1975. 2–3. 353–372. T.

Kubikusok

Pogány Mária

A kialakuló kubikusság munkaviszonyai.
1962. 1. 37–60. Tk.

Balázs György

A Csongrád megyei kubikusok helyzete és a földmunkások mozgalma a II. világháború idején. (1939. szeptember 1 – 1944 októberéig.)
1982. 2. 229–244. K.

Kultúra

Pamlényi Ervin

Lenin és a kultúra kérdései.
1970. 2. 248–255.

Kultúrtörténet

Lásd: Művelődéstörténet

Kunfi Zsigmond

Márkus László

Kunfi Zsigmond társadalom- és történet-szemléletéről.
1980. 1. 91–96. K.

Mucsi Ferenc

Kunfi a Magyarországi Szociáldemokrata
Párt vezetésében. (1909–1914)

1980. 1. 97–101. K.

Jemnitz János

Kunfi Zsigmond és a nemzetközi munkás-
mozgalom.

1981. 4. 675–685. Fi.

Kuruc-mozgalom

Benczédi László

A „vitélző rend” és ideológiája a Thököly-
felkelésben.

1963. 1. 33–43. Tk.

Várkonyi Ágnes, R.

A „népi kurucság” ideológiája.

1963. 1. 44–55. Tk.

Perjés Géza

Hozzászólás Benczédi László referátumá-
hoz.

1963. 1. 82–87. Tk.

Maksay Ferenc

A „népi kurucság” ideológiájának kérdései-
hez.

1963. 1. 87–91. Tk.

Kosáry Domokos

Néhány tanulság Pest megye kuruckori
történetéből.

1963. 1. 91–96. Tk.

Benczédi László

Válasz Perjés Géza hozzászólására.

1963. 1. 96–98. Tk.

Benczédi László

Paraszság és kurucság a Thököly-korban.
(Munkabeszámoló a Történettudományi
Intézet I. magyar osztályának 1964. febr.
3-i értekezletén.)

1964. 1. 152–161. Sz.

Kiss István, N.

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszá-
molójához.

1964. 1. 162–167. Sz.

Zimányi Vera

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszá-
molójához.

1964. 1. 167–169. Sz.

Makkai László

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszá-
molójához.

1964. 1. 169–171. Sz.

Heckenast Gusztáv

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszá-
molójához.

1964. 1. 171. Sz.

Benda Kálmán

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszá-
molójához.

1964. 1. 172–174. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszá-
molójához.

1964. 1. 174–177. Sz.

Barta István

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszá-
molójához.

1964. 1. 177–178. Sz.

Benczédi László

Válasz a „Paraszság és kurucság a Thököly-
korban” c. beszámoló hozzászólóinak.

1964. 1. 178–181. Sz.

Külkereskedelem

Pach Zsigmond Pál

Magyarország nyugati gyapjuszövet-beho-
zatala a XV. és a XVI. század közepén.

1971. 1–2. 24–34. Tk.

Berend T. Iván – Ránki György

Gazdasági elmaradottság és a külkereskede-
lem szerepe a XIX. századi Európában.

1978. 2. 253–280. T.

Minamizuka Shingo
Japán külkereskedelme a 19. század
közepén.
1982. 1. 92–98. K.

Külpolitika

Juhász Gyula
A Teleki-kormány külpolitikája a „furcsa
háború” idején.
1961. 4. 476–514. Tk.

Otetea, Andrei
Az Osborne-i egyezmény. (1857. aug. 9.)
1964. 2. 389–405.

Jemnitz János
A magyarországi szociáldemokrata párt
külpolitikai irányvonalának alakulásához.
(1945–1948.)
1965. 2–3. 133–199. Tk.

Palotás Emil
Ausztia-Magyarország és a balkáni kérdés
a XIX. század végén.
1967. 4. 430–453. Tk.

Ormos Mária
Bethlen koncepciója az olasz-magyar
szövetségről. (1927–1931.)
1971. 1–2. 133–156. Tk.

Kerekes Lajos
az Anschluss és a dunai konföderáció „alter-
natívája” Otto Bauer külpolitikájában
1918–1919-ben.
1971. 3–4. 442–464. T.

Korom Mihály
Magyar rendszermentő kísérletek nyugaton
és a szövetséges nagyhatalmak politikája a
háború döntő fordulatától 1944 őszéig.
1972. 3–4. 497–525. T.

Makkai László
Bocskai és európai kortársai.
1974. 4. 483–494.

Díószegi István
Andrássy indulása és megtorpanása.
(1871–1875.)
1976. 1–2. 1–34. T.

Deák, Ladislav
Csehszlovákia és a kollektív biztonság a
harmincas évek közepén.
1976. 3. 385–406. T.

Nehring, Karl
Mátyás külpolitikája.
1978. 3–4. 427–440. T.

Vida István
A magyarországi népi demokratikus forra-
dalom külső feltételeinek kérdéséhez.
1981. 2. 165–177. T.

Kvantifikáció

Granasztói György
A történész és a mérés – egy modell korlátai.
1978. 2. 314–329. E.m.

Benda Gyula
Kvantifikáció és történelem. (Hozzászólás
Granasztói György: „A történész és a
mérés – egy modell korlátai” című
írásához.)
1979. 1. 105–108. V.

Granasztói György
NDK-magyar történész konferencia az
összehasonlításról és a kvantitatív
módszerek alkalmazásáról a történetu-
dományban.
1979. 3–4. 610–613. Fi.

Irsigler, Franz
A kvantifikáció lehetőségei és korlátai a
későközépkori és korajúrkori gazdaság- és
társadalomtörténetben.
1982. 1. 136–151. Em.

Labour Party

Lásd: Munkáspárt, Anglia

Lajos, I. magyar király

Surányi Bálint
Az I. Lajos kori Ars Notarialis városi
vonatkozású formuláinak eredetéről.
1962. 2. 275–285. Sz.

Lakáviszonyok

Gergely András
Települések, lakások és lakóik a századfor-
duló Magyarországon.
1971. 3–4. 406–441. T.

Lakosság

Lásd még: Népeség

Lakosságcsere egyezmény

Balogh Sándor

Az 1946. február 27-i magyar-csehszlovák lakosságcsere egyezmény.

1979. 1. 59–87. K.

Lábitós szövöszék

Endrei Walter

A lábitós szövöszék kialakulása és feltűnése Európában.

1958. 3–4. 331–350. T.

Lányi Pál

Heckenast Gusztáv

Lányi Pál. (A magyarországi korai kapitalizmus történetéhez.)

1962. 1. 18–36. Tk.

László, I. magyar király

Győrffy György

A lovagszent uralkodása. (1077–1095.)

1977. 3–4. 533–564. Mtsz.

Lázár deák

Hrenkó Pál

Az ismeretlen „Lázár deák”.

1981. 3. 405–410. Mű.

Lebas, Yvette

Rónai Mihály András

Yvette levelesládája. (Magyar emigránsok levelei Yvette Lebas-hoz.)

1975. 2–3. 311–352.

Legenda-tipológia

Pražák, Richard

A 11. századi legelső magyarországi szentekről szóló legendák datálásának és tipológiai besorolásának néhány kérdéséről.

1982. 3. 444–457. K.

Lengyel értelmiség

Zarnowski, Janusz

A lengyel értelmiség történetéből.

1974. 1–2. 119–143. T.

Lengyel fasizmus

Szokolay Katalin

A lengyel szanációs diktatúra néhány vonásáról. (1926–1935.)

1962. 3–4. 560–568. Sz.

Lengyel felkelés, 1863

Kovács Endre

Az 1863. évi lengyel felkelés és a magyar emigráció.

1960. 2–3. 241–280. T.

Lengyel kommunista sajtó

Szokolay Katalin, P.

A lengyel kommunista sajtó a Magyar Tanácsköztársaságról.

1959. 1–2. 128–140. Tk.

Lengyel történetírás

Tych, Feliks

A legújabbkori történelem forráskiadásának problémái.

1963. 2. 263–268. Ht.

Niederhauser Emil

A társadalomtörténet az újabb lengyel történetírásban.

1976. 4. 765–769. Fi.

Kovács Endre

Magyarország legújabbkori történelme lengyel nyelven. Jerzy Robert Nowak: Węgry 1939–1974.

1977. 2. 366–367. Fi.

Soós István

A második világháború utáni lengyel historiográfiáról.

1978. 3–4. 601–608. Fi.

Nowak, Andrzej

A falusi népesség társadalmi struktúrájának változásai Lengyelországban a major-kodó-robotoltató rendszer uralma idején. (15–18. század.) Modellalkotási kísérlet.

1982. 1. 82–91. K.

Petneki Áron

Beszélgetés Jerzy Topolskival.

1982. 1. 170–171. I.

Lengyel-francia kapcsolatok

Bérenger, Jean

A lengyel-francia kapcsolatok és az Oppeln-Ratibor-i hercegségek. 1664–1665.
1977. 1. 132–141. K.

Lengyel-magyar kapcsolatok

Staszewski, Jacek

Lengyelország és Magyarország a szabadságharc idején.
1978. 3–4. 532–534. Fő.

Lengyel-orosz szövetség

Artamonov, V.A.

Magyarország és az orosz-lengyel szövetség.
(1707–1712.)
1978. 3–4. 527–531. Fő.

Lengyelország

Dziekonski, Tadeusz

A lengyelországi eneolitikus rézkohászat és középeurópai kapcsolatai.
1961. 1. 1–15. T.

Gieysztor, Aleksander

A XIII. századi nagy városreform Lengyelországban. (A problémák és kutatások összefoglaló áttekintése.)
1964. 2. 255–263.

Lenin, Vlagyimir Iljics

Cseprakov, V.

Lenin imperializmus-elmélete és a kapitalizmus általános válságának új szakasza.
1961. 4. 531–542. Ht.

Pach Zsigmond Pál

Megnyitó a MTA Történettudományi Intézet tudományos ülésén, Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából.
1970. 2. 207–209.

Jemnitz János

Lenin és a történettudomány.
1970. 2. 210–222.

Ránki György

Lenin imperializmus-elmélete.
1970. 2. 223–229.

Mucsi Ferenc

Lenin és a nemzetiségi kérdés.
1970. 2. 230–239.

Orbán Sándor

Lenin és az agrárkérdés.
1970. 2. 240–247.

Pamlényi Ervin

Lenin és a kultúra kérdései.
1970. 2. 248–255.

Pach Zsigmond Pál

Zárszó. A MTA Történettudományi Intézet tudományos ülésén, Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából.
1970. 2. 256–259.

Levante-kereskedelem

Pach Zsigmond Pál

A középkori Levante-kereskedelem „sorsa”
XIX–XX. századi történetírásunkban.
1972. 3–4. 343–377. T.

Pach Zsigmond Pál

A középkori Levante-kereskedelem és Magyarország.
1974. 4. 476–482.

Levéltárak

Lásd: Forráskiadás

Levéltárak

Gonda Imre – Ránki György

A Német Demokratikus Köztársaság levéltárainak magyar vonatkozású anyagai.
1958. 1–2. 274–275. Ht.

Nagy Zsuzsa, L.

A Magyar Tanácsköztársaság történetének forrásai a magyar állami levéltárakban.
Bp. 1960.
1961. 3. 369–370. Sz.

Balla György

Kéziratos térképek Karlsruheban.
1977. 1. 122–131. K.

Léka

Bogdán István

A lékai (hátori) papírmalom a XVIII. században.

1960. 1. 46–93. T.

Lélektan

Lásd: Pszichológia

Liber

Bolla Ilona

A közszabadság a XI–XII. században. (A liber és libertas fogalom az Árpád-korban.)

1973. 1–2. 1–29. T.

Bolla Ilona

A közszabadság lehianyatlása a XIII. században. (A liber és a libertas fogalom az Árpád-korban.)

1974. 1–2. 1–23. T.

Libera villa

Ladányi Erzsébet

Libera villa, civitas, oppidum. Terminológiai kérdések a magyar városfejlődésben.

1980. 3. 450–477. K.

Liberalizmus

Kecskeméti Károly

A liberalizmus és a zsidók emancipációja.

1982. 2. 185–210. T.

Liberális polgári ellenzék

Nagy Zsuzsa, L.

A fasizmus – ahogyan a magyar liberális ellenzék látta.

1969. 3–4. 213–230. Tk.

Nagy Zsuzsa, L.

A liberális polgári ellenzék pártjai és szervezetei. (1919–1944.)

1976. 3. 335–360. T.

Nagy Zsuzsa, L.

Az Anschluss és a magyar liberális ellenzék.

1982. 4. 714–739. T.

Libertas

Iványosi-Szabó Tibor

A „kongó” nevű pénz forgalma Kecskeméten.

1981. 2. 287–295. Mű.

Liebknecht, Karl

Jemnitz János

Karl Liebknecht 1914. december 2-i Reichstag-felszólalása.

1970. 1. 37–64. Tk.

Lipót, I. magyar király

Benczédi László

Szelepcsényi érsek ügye és a lipóti abszolutizmus megalapozása 1670 őszén.

1975. 2–3. 489–502. V.

Benczédi László

A Habsburg-abszolutizmus indítékai és megvalósulása az 1670-es évek Magyarországon.

1978. 3–4. 535–556. Mű.

Liszt Ferenc Múzeum, Sopron

Hegedűs Zoltán

A diósgyőri Központi Kohászati Múzeum és a soproni Liszt Ferenc Múzeum vasbucáinak kohászatörténeti vonatkozásai.

1961. 1. 94–106. T.

Longuet, Jean

Vadász Sándor

Garami Ernő publikálatlan levele Jean Longuet-hez a demokratikus intervenció ügyében. (1919. szeptember 27.)

1979. 1. 101–104. K.

Lukács György

Lackó Miklós

A Blum-tézisek.

1974. 3. 360–371. T.

Köpeczi Béla

Lukács 1919-ben.

1979. 1. 1–11. T.

MADOSZ

Lipcsey Ildikó

A MADOSZ és az Ekésfront. (Frontul
Plugarilor) 1935–1944.
1982. 3. 458–482. K.

Magyar Általános Hitelbank

Ránki György

A Magyar Általános Hitelbank a 20-as
években.
1982. 1. 67–81. T.

Magyar ellenállási mozgalom

Pintér István

A Kállay-kormány hintapolitikája és az
antifasiszta ellenállási mozgalom.
1962. 3–4. 470–496. Tk.

Pintér István

Adatok a magyar ellenállási mozgalom
historiográfiájához.
1973. 3–4. 330–338. T.

Magyar emigráció

Lásd: Emigráció

Magyar fasizmus

Lackó Miklós

Vázlat a szélsőjobboldali mozgalmak társa-
dalmi hátteréről Magyarországon az 1930-
as években.
1962. 3–4. 449–469. Tk.

Petőcz Pál

A politikai katolicizmus „reformnemzedé-
ke”.
1964. 1. 112–151. T.

Magyar Filozófiai Szemle

Várkonyi Ágnes, R.

Magyar Filozófiai Szemle. (1958. 1–2.,
3–4. sz.)
1959. 3–4. 482–488. Sz.

Magyar hadsereg

Vargyai Gyula

A hadsereg karhatalmi alkalmazásának
néhány kérdéséről a 30-as évek első fe-
lében.
1976. 3. 468–478. K.

Magyar hadüzenet, 1941

Zsigmond László

Két dátum. Magyarország hadüzenetének
(1941. június 27.) és a németek által való
megszállásának (1944. március 19.)
előzményeihez.
1958. 1–2. 192–214. T.

Magyar iparososztály

Lederer Emma

A legrégebb magyar iparososztály kialakulá-
sa.
1977. 3–4. 653–677. ÉI.

Magyar irodalom története

Heckenast Gusztáv

Az új magyar irodalomtörténetről.
1958. 1–2. 260–262. Sz.

Szűcs Jenő

A magyar irodalom története I. kötetéről.(A
magyar irodalomtörténeti kézikönyv
vitájának anyagából.)
1967. 2. 119–133. Tk.

Varga János

A magyar irodalom története III. kötetéről.
(A magyar irodalomtörténeti kézikönyv
vitájának anyagából.)
1967. 2. 134–146. Tk.

Lackó Miklós

A magyar irodalom története VI. kötetéről.
(A magyar irodalomtörténeti kézikönyv
vitájának anyagából.)
1967. 2. 147–155. Tk.

Magyar királyság a középkorban

Fügedi Erik

A befogadó: a középkori magyar királyság.
1979. 2. 355–376. Mű.

Magyar korona

Bölöny József

Sacra Regni Corona.
1978. 2. 355–363. Fi.

Magyar Közösség

Vida István

A Magyar Közösség és a Kisgazdapárt.
(Hozzászólás Kis András könyvéhez.)
1970. 1. 111–123. V.

Magyar külpolitika

Juhász Gyula

A Teleki-kormány külpolitikája a „furcsa háború” idején.

1961. 4. 476–514. Tk.

Dolmányos István

Károlyi Mihály és a „szentpétervári út”. (Az orosz-magyar szövetség gondolata 1914-ben.)

1963. 2. 167–194. Tk.

Kerekes Lajos

Bánffy Miklós politikai küldetése Romániában 1943-ban.

1963. 2. 259–261. Sz.

Korom Mihály

Magyar rendszermentő kísérletek nyugaton és a szövetséges nagyhatalmak politikája a háború döntő fordulatától 1944 őszéig.

1972. 3–4. 497–525. T.

Pritz Pál

Gömbös külpolitikai nézeteinek alakulásához (1918–1932.)

1978. 3–4. 458–484. K.

Magyar munkásmozgalom

Duczynszka Ilona

Duczynszka Ilona feljegyzései az 1918-as januári sztrájk előzményeiről.

1958. 1–2. 154–173. T.

Nagy Zsuzsa, L.

A Tanácsköztársaság dunántúli előzményeiről. (1919 január–március.)

1958. 1–2. 174–191. T.

Márkus László

A szociáldemokratizmus és a nacionalizmus a Horthy-rendszer idején.

1960. 2–3. 353–356. Sz.

Zsilák András

Az OK(b)P magyar csoportjának szerepe a Vörös Hadsereg internacionalista egységeinek szervezésében. (1918–1919.)

1961. 3. 347–360. Tk.

Zágoni Ernő

A munkásegységfront problémái Magyarországon a Szovjetunió elleni háborúba lépés idején.

1962. 2. 246–274. Tk.

Szabó Ágnes

A Kommunisták Magyarországi Pártja az ellenforradalmi rendszer társadalmi viszonyairól.

1962. 3–4. 370–386. Tk.

Nevelő Irén

Az üzemek militarizálása és a panaszbizottságok az első világháború idején.

1964. 1. 64–86. T.

Jemnitz János

A magyarországi szociáldemokrata párt külpolitikai irányvonalának alakulásához. (1945–1948.)

1965. 2–3. 133–199. Tk.

Stier Miklós

Adalékok az 1920-as évek eleji szociáldemokrata baloldali ellenzéki mozgalom kialakulásához.

1965. 4. 469–477. Sz.

Szabó Ágnes

Politikai, elméleti kérdések a magyar kommunista emigrációban. (1919–1920.)

1966. 3–4. 368–396. Tk.

Tóth Gábor

Az MSZDP falusi szervező munkája és tevékenysége Hajdú megyében a gazdasági válság éveiben.

1966. 3–4. 397–422. Tk.

Vágó Béla

A Vörös Újság első számáról.

1968. 3. 205–208.

Ságvári Ágnes

Ünnepi ülészak a kommunista mozgalom megalakulásának 50. évfordulójára.

1968. 4. 428–441. Sz.

Lackó Miklós

Révai-problémák. Írások a börtönévek első szakaszából.

1972. 3–4. 454–470. T.

Mucsi Ferenc

A szocialista munkásmozgalom fejlődése a dualizmus korában.

1974. 4. 537–542.

Jemnitz János

Adalékok a Magyarországi Szociáldemokrata Párt és az angol Labour Party kapcsolatainak történetéhez. (1945–1947.)

1975. 1. 107–118. Mű.

Pintér István

München és az első bécsi döntés hatása a Magyarországi Szociáldemokrata Párt politikájára.

1976. 3. 407–438. T.

Litván György

Elmélet és gyakorlat Szabó Ervin munkásságában.

1978. 1. 70–89. T.

Mucsi Ferenc

Kunfi a Magyarországi Szociáldemokrata Párt vezetésében. (1909–1914.)

1980. 1. 97–101. K.

Szabó Éva

Adalékok Böhm Vilmos politikai életrajzához.

1980. 2. 227–240. K.

Jemnitz János

A Szociáldemokrata Párt és a nemzetközi munkásmozgalom. 1945–1948.

1981. 2. 159–164. T.

Magyar nemzetiség

Tilkovszky Loránt

Válasz egy tiltakozó kritikára.

1969. 3–4. 350–356. V.

Lipcsey Ildikó

A MADOSZ és az Ekésfront. (Frontul Plugarilor) 1935–1944.

1982. 3. 458–482. K.

Magyar népi demokratikus forradalom

Vida István

A magyarországi népi demokratikus forradalom külső feltételeinek kérdéséhez.

1981. 2. 165–177. T.

Magyar Népköztársaság, 1918

Bellér Béla

A Magyar Népköztársaság és a Tanácsköztársaság nemzetiségi kultúrpolitikája.

1969. 1–2. 1–25. T.

Magyar nyelv

Varga János

A nemzeti nyelv szerepe a polgári fejlődésben Magyarországon.

1961. 3. 284–304. Tk.

Magyar Országgyűlési Emlékek

Benda Kálmán

A Magyar Országgyűlési Emlékek. Beszámoló egy forráskiadvány-sorozat munkálatairól.

1974. 4. 650–655. Sz.

Magyar őstörténet

Györffy György

A magyar őstörténet néhány kérdéséről.

1961. 4. 417–426. Tk.

Fodor István

Őstörténetünk korai szakaszainak néhány fő vonása.

1972. 1–2. 1–28. T.

Bartha Antal

Módszertani megjegyzések az „Újabb adatok a finnugor és magyar őstörténethez” c. cikkhez.

1974. 1–2. 221–229. V.

Bartha Antal

László Gyula újabb könyvéről. (Vértesszőlőstől Pusztaszerig.)

1975. 4. 748–750. Fi.

László Gyula

Az őstörténész és közönsége.

1976. 1–2. 246–249. Fő.

A magyar nép őstörténete. (Vita Bartha Antal kéziratáról.)

1976. 1–2. 284–303. Sz.

Vargyas Lajos

Honfoglalás előtti, keleti elemek a magyar folklórban.

1977. 1. 107–121. K.

Bartha Antal

Ami nem értelem szerint való, az rút.

(L. Feuchtwanger)

1978. 1. 182–184. V.

Magyar Parasztszövetség

Vörös Vince

Magyar Parasztszövetség 1941–1944. (A jegyzeteket készítette: Vida István.)
1982. 2. 245–275. Ve.

Magyar polgári demokratikus forradalom

Mészáros Károly

Az 1919 tavaszi parasztmozgalmak.
1961. 4. 442–475. Tk.

Nagy Zsuzsa, L.

Az olasz érdekek és Magyarország
1918–1919-ben.
1965. 2–3. 256–274. Tk.

Litván György

A forradalmi kormány és a budapesti tudományegyetem erőpróbája 1918–1919 fordulóján.
1968. 4. 401–427. T.

Bellér Béla

A Magyar Népköztársaság és a Tanácsköztársaság nemzetiségi kultúrpolitikája.
1969. 1–2. 1–25. T.

Gergely Jenő

Keresztényszocialisták az 1918-as magyarországi polgári demokratikus forradalomban.
1969. 1–2. 26–65. T.

Litván György

Az első világháború és az 1918–19-es forradalmak magyar vonatkozású anyagai a francia levéltárakban.
1973. 1–2. 265–272. Sz.

Arday Lajos

Angol-magyar viszony a polgári demokratikus forradalom idején az angol levéltári források tükrében. (1918. október – 1919. március.)
1975. 2–3. 244–272.

Romsics Ignác

A gazdagparaszság és a forradalmak kora. (Két forrás a XX. századi magyar parasztság politikai tudatához.)
1979. 1. 127–144. N.

Magyar polgári forradalom

Lásd: Forradalom és szabadságharc, 1848/49

Magyar Radikális Párt

Varga F. János

A Magyar Radikális Párt újjáalakulása 1945-ben.
1975. 1. 96–106. K.

Varga F. János

A Magyar Radikális Párt és az 1947-es választások.
1981. 2. 227–244. K.

Magyar sajtó

Vörös Antal

Táncsics Mihály kiadatlan cikkei a sajtószabadságról és a cenzúráról.
1958. 1–2. 55–77. T.

Csurdi Sándor

A magyarországi sajtó az Októberi Forradalomról 1947-ben.
1977. 3–4. 485–502. K.

Márkus László – Vásárhelyi Miklós

A sajtó szerepe Magyarországon a háborús propaganda terjesztésében.
1979. 3–4. 505–521.

Magyar Szabadság Párt

Izsák Lajos

A Magyar Szabadság Párt megalakulása és tevékenysége. 1946–1947.
1981. 2. 203–226.

Magyar Szemle

Némédi Dénes

A Magyar Szemle revíziós nacionalizmusának szerkezetéről.
1972. 1–2. 75–110. T.

Magyar Tanácsköztársaság

Nagy Zsuzsa, L.

A Tanácsköztársaság dunántúli előzményeiről. (1919 január- március.)
1958. 1–2. 174–191. T.

Molnár Erik

A Magyar Tanácsköztársaság történelmi jelentősége.

1959. 1–2. 1–7. Tk.

Szokolay Katalin, P.

A lengyel kommunista sajtó a Magyar Tanácsköztársaságról.

1959. 1–2. 128–140. Tk.

Nagy Zsuzsa, L.

Tudományos ülésszak a Magyar Tanácsköztársaság 40. évfordulóján.

1959. 1–2. 162–173. Sz.

Nagy Zsuzsa, L.

A Magyar Tanácsköztársaság történetének forrásai a magyar állami levéltárakban. Bp. 1960.

1961. 3. 369–370. Sz.

Nagy Zsuzsa, L.

Smuts tábornok budapesti küldetése 1919 áprilisában.

1963. 2. 195–216. Tk.

Nagy Zsuzsa, L.

Az olasz érdekek és Magyarország 1918–1919-ben.

1965. 2–3. 256–274. Tk.

Kővágó László

Államszövetségi tervek a Tanácsköztársaság idején.

1966. 3–4. 298–324. Tk.

Gábor Sándorné

A német-osztrák köztársaság és a magyar tanács hatalom államközi gazdasági kapcsolatairól.

1966. 3–4. 325–367. Tk.

Bellér Béla

A Magyar Népköztársaság és a Tanácsköztársaság nemzetiségi kultúrpolitikája.

1969. 1–2. 1–25. T.

Kávássy Sándor

Ellenforradalmi mozgalmak Somogyban a Tanácsköztársaság idején.

1972. 3–4. 413–430. T.

Litván György

Az első világháború és az 1918–19-es forradalmak magyar vonatkozású anyagai a francia levéltárakban.

1973. 1–2. 265–272. Sz.

Péteri György

A társadalmasítás korlátai 1919-ben. (Adalékok a magyarországi Tanácsköztársaság ipartörténetéhez.)

1977. 3–4. 593–611. Ed.

Köpeczi Béla

Lukács 1919-ben.

1979. 1. 1–11. T.

Péteri György

A „tudományos üzemvezetés” és a munkásellenőrzés konfliktusa 1919-ben.

1979. 1. 40–58. T.

Balogh Éva, S.

A Böhm – Cuninghame tárgyalások 1919 júliusában.

1979. 1. 88–100. K.

Vadász Sándor

Garami Ernő publikálatlan levele Jean Longuet-hez a demokratikus intervenció ügyében. (1919. szeptember 27.)

1979. 1. 101–104. K.

Fogarassy László

A Magyarországi Tanácsköztársaság katonai összeomlása.

1981. 1. 20–50. T.

Magyar történeti szintézis

Bartha Antal

A magyar történelem problémái 1526-ig.

1968. 1–2. 105–124. Mtsz.

Makkai László

A kései feudalizmus korának története a magyar történelem egyetemi tankönyvében és „rövid összefoglalása”-ban.

1968. 1–2. 125–132. Mtsz.

Zimányi Vera

Az 1610–1630-as évek problémái.

1968. 1–2. 133–140. Mtsz.

Györffy György

Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.

1968. 1–2. 141–142. Mtsz.

Heckenast Gusztáv

Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.

1968. 1–2. 143. Mtsz.

Mályusz Elemér

Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.

1968. 1–2. 144–145. Mtsz.

Szűcs Jenő

Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.

1968. 1–2. 145–149. Mtsz.

Varga János

Hozzászólás Makkai László: A kései feudalizmus korának története a magyar történelem egyetemi tankönyvében és „rövid összefoglalása”-ban c. előadásához.

1968. 1–2. 149–154. Mtsz.

Benda Kálmán

Hozzászólás Zimányi Vera: az 1610–1630-as évek problémái c. előadásához.

1968. 1–2. 154–155. Mtsz.

Péter Katalin

Hozzászólás Zimányi Vera: Az 1610–1630-as évek problémái c. előadásához.

1968. 1–2. 155–156. Mtsz.

Pamlényi Ervin

A „Magyarország története” szerkesztésének módszeréről.

1969. 1–2. 66–82. Mtsz.

Niederhauser Emil

Magyarország története 1790–1890. (Az eddig megjelent főbb történeti összefoglalások kritikai áttekintése.)

1969. 1–2. 83–95. Mtsz.

Kolossa Tibor

Az 1880–1900 közötti időszak fő történeti problémáiról az összefoglaló munkák kritikai áttekintése alapján.

1969. 1–2. 96–109. Mtsz.

Márkus László

Az 1890–1918 közötti magyar történet „fehér foltjai”.

1969. 1–2. 109–116. Mtsz.

Hanák Péter – Lackó Miklós – Ránki György

Gazdaság, társadalom, társadalmi-politikai gondolkodás Magyarországon a kapitalizmus korában.

1969. 3–4. 283–336. Mtsz.

Glatz Ferenc

A Magyarország története munkálatainak helyzetéről.

1971. 1–2. 239–253. Mtsz.

Varga F. János

Magyarország két világháború közötti történetéről. (Vita a Magyarország története VIII. kötetéről.)

1974. 4. 655–663. Sz.

Somogyi Éva – Szász Zoltán

Beszámoló a Magyarország története VII. kötetének vitájáról.

1977. 2. 389–393. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.

Gazdaság és társadalom a XVII. század második felében.

1979. 1. 109–126. Mtsz.

Bölgöny József

Hibás adatok – téves következtetések.

1979. 1. 156–174. Fi.

Pach Zsigmond Pál

Európa a XVI–XVII. században.

1979. 2. 297–340. Mtsz.

Magyar történetírás

Benczédi László

Vita R. Várkonyi Ágnes „Thaly Kálmán” című tanulmányáról.

1958. 1–2. 235–252. Sz.

Makkai László

A magyar nemzettévalás kezdeteiről.

1960. 2-3. 310-313. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.

A Habsburg-ellenes szabadságküzdelmek történeti feldolgozásának problémáihoz.

1960. 2-3. 313-316. Sz.

Vörös Antal

A XVIII. század története értékelésének néhány problémája.

1960. 2-3. 316-319. Sz.

Balázs Éva, H.

A reformkori nacionalizmus XVIII. századi gyökerei.

1960. 2-3. 319-322. Sz.

Barta István

A magyar reformkor és 1848/49 nacionalizmusának néhány vonása.

1960. 2-3. 322-325. Sz.

Varga János

1848-49 nemzetiségi problémáinak történetéhez.

1960. 2-3. 325-328. Sz.

Sándor Vilmos

A magyar uralkodó osztályok nemzet-állam eszméje.

1960. 2-3. 328-330. Sz.

Katus László

A nem magyar népek nacionalizmusának jellemvonásai és szerepe a soknemzetiségű Magyarországon.

1960. 2-3. 330-335. Sz.

Hanák Péter

A magyar nacionalizmus néhány problémája a századforduló idején.

1960. 2-3. 335-341. Sz.

Jemnitz János

A nemzetközi munkásmozgalom és a nacionalizmus 1914 előtt.

1960. 2-3. 341-347. Sz.

Nagy Zsuzsa, L.

Nacionalista jelszavak az ellenforradalom szolgálatában 1919-ben.

1960. 2-3. 347-350. Sz.

Hajdú Tibor

A „demokratikus” nacionalizmusról.

1960. 2-3. 350-353. Sz.

Márkus László

A szociáldemokratizmus és a nacionalizmus a Horthy-rendszer idején.

1960. 2-3. 353-356. Sz.

Csatári Dániel

A revizionizmus magyarországi és romániai hatása.

1960. 2-3. 356-360. Sz.

Heckenast Gusztáv

A feudáliskori magyarországi kohászat historiográfiája.

1961. 1. 123-129. Sz.

Lackó Miklós

A népi demokratikus korszak kutatásának állásáról. (Vita a népi demokrácia történetével foglalkozó munkaközösségben.)

1961. 3. 361-364. Sz.

Péter Katalin

Vita a jobbágyháztartások vizsgálatának módszertani kérdéseiről.

1961. 3. 364-368. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.

Vita az abszolutizmus kérdéseiről.

1962. 1. 89-101. Sz.

Makkai László

Az abszolutizmus problematikája. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 285-288. Sz.

Molnár Erik

Az európai abszolutizmusról. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 288-291. Sz.

Pach Zsigmond Pál

Az abszolutizmus vitás kérdéseire. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 291-298. Sz.

Makkai László

Makkai László válasza az elhangzott hozzászólásokra. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 298–299. Sz.

Molnár Erik

Molnár Erik vitazáró felszólalása. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 299–302. Sz.

Pach Zsigmond Pál

Az ellenforradalmi történelemszemlélet Szekfü Gyula Három nemzedékében.

1962. 3–4. 387–425. Tk.

Elekes Lajos

Rendi ellentétek és kutatási problémák a XV. századi Magyarországon.

1964. 2. 264–285.

Pach Zsigmond Pál

A nacionalizmus elleni harc történettudományunkban.

1964. 2. 303–329.

Szűcs Jenő

A magyar szellemtörténet nemzet-konceptiójának tipológiájához.

1966. 3–4. 245–269. Tk.

Bartha Antal

A magyar történelem problémái 1526-ig.

1968. 1–2. 105–124. Mtsz.

Makkai László

A kései feudalizmus korának története a magyar történelem egyetemi tankönyvében és „rövid összefoglalása”-ban.

1968. 1–2. 125–132. Mtsz.

Zimányi Vera

Az 1610–1630-as évek problémái.

1968. 1–2. 133–140. Mtsz.

Niederhauser Emil

Magyarország története 1790–1890. (Az eddig megjelent főbb történeti összefoglalások kritikai áttekintése.)

1969. 1–2. 83–95. Mtsz.

Kolossa Tibor

Az 1880–1900 közötti időszak fő történeti problémáiról az összefoglaló munkák kritikai áttekintése alapján.

1969. 1–2. 96–109. Mtsz.

Márkus László

Az 1890–1918 közötti magyar történet „fehér foltjai”.

1969. 1–2. 109–116. Mtsz.

Történettudomány és történeti tudatformálás. (A Történelmi Szemle körkérdése húsz történészhez.)

1969. 3–4. 170–207.

Hanák Péter – Lackó Miklós – Ránki György

Gazdaság, társadalom, társadalmi-politikai gondolkodás Magyarországon a kapitalizmus korában.

1969. 3–4. 283–336. Mtsz.

Pach Zsigmond Pál

A magyar történettudomány 25 éve.

1970. 2. 131–146.

Vargyai Gyula

Adalékok a magyar nacionalista állam- és jogtörténetírás kritikájához. Timon Ákos állam-és jogtörténetírása.

1970. 4. 451–482. T.

Glatz Ferenc

A Magyarország története munkálatainak helyzetéről.

1971. 1–2. 239–253. Mtsz.

Puskás Julianna – Kolossa Tibor – Orbán Sándor

Magyar és német gazdaságtörténészek konferenciája.

1971. 3–4. 539–545. Sz.

Lackó Miklós

Tudomány, oktatás, népszerűsítés. – Egy történész ankét tapasztalatai.

1972. 1–2. 225–234. Sz.

Benczédi László

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 235–240. V.

Hanák Péter

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 240–246. V.

Lackó Miklós

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 246–247. V.

Várkonyi Ágnes, R.

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 248–251. V.

Pach Zsigmond Pál

A középkori Levante-kereskedelem „sorsa”
a XIX–XX. századi történetírásunkban.
1972. 3–4. 343–377. T.

Pintér István

Adatok a magyar ellenállási mozgalom
historiográfiájához.
1973. 3–4. 330–338. T.

Bellér Béla

A Dózsa-parasztháború történeti-politikai
konceptiója és történeti képe 1945 előtti
történetírásunkban.
1974. 3. 289–325. T.

Glatz Ferenc

Szaktudományos kérdésfeltevések és
történetpolitikai koncepció. (A fiatal
Szekfü Gyula bécsi éveinek történetéből.)
1974. 3. 396–420. Em.

Kosáry Domokos

A művelődéstörténet helye a történelmi
szintézisben.
1974. 3. 436–446. Fő.

Pach Zsigmond Pál – Ránki György

A Történettudományi Intézet 25 éve.
1974. 4. 465–475.

Glatz Ferenc

Történeti kultusz és történetírás. Reflexiók
Szekfü Száműzött Rákóczi-jához.
1976. 1–2. 64–101. T.

Kovács Endre

A történész és közönsége.
1976. 1–2. 234–245. Fő.

László Gyula

Az őstörténész és közönsége.
1976. 1–2. 246–249. Fő.

Révai József

A 48-as legenda.
1976. 3. 458–467. K.

Fehér András

A népi demokratikus korral foglalkozó
helytörténeti irodalom kialakulása és főbb
jellemzői.
1976. 4. 660–674. K.

Bölköny József

Sacra Regni Corona.
1978. 2. 355–363. Fi.

Glatz Ferenc

Trianon és a magyar történettudomány.
1978. 2. 411–421. Mű.

Császár Edit

Keresztesi Papp Miklós iratgyűjteménye.
1979. 2. 377–380. Fi.

Wellmann Imre

Bél Mátyás. (1684–1749.)
1979. 2. 381–391. Fi.

Marosi Ernő

Magyarországi művészet a 12–13. század-
ban. Historiográfiai vázlat és kutatási
helyzetkép.
1980. 1. 124–149. Mtsz.

Hanák Péter

Hibás adatok? Téves következtetések?
(Megjegyzések Bölköny József írásához.)
1980. 2. 329–332. Fi.

Siklós András

Hibás adatok? Téves következtetések?
(Megjegyzések Bölköny József írásához.)
1980. 2. 332–334. Fi.

Hajdú Tibor

Hibás adatok? Téves következtetések?
(Megjegyzések Bölköny József írásához.)
1980. 2. 334. Fi.

Pölöskei Ferenc

Hibás adatok? Téves következtetések?
(Megjegyzések Bölköny József írásához.)
1980. 2. 335–337. Fi.

Pach Zsigmond Pál
A jelenkortörténet kutatásáról
1981. 2. 129–134. T.

Hercegh Géza
Görgei. (Vázlatok egy arcképhez.)
1981. 3. 411–429. Mű.

Benda Kálmán
Mária Terézia királynő a magyar
történetírásban.
1981. 3. 485–492. Fi.

Pach Zsigmond Pál
A történetíró Molnár Erik.
1981. 4. 513–520. T.

Granasztói György
Beszélgetés Pach Zsigmond Pállal.
1982. 1. 162–169. I.

Magyar-angol kapcsolatok

Jemnitz János
Adalékok a Magyarországi Szociáldemok-
rata Párt és az angol Labour Party kapcsola-
tainak történetéhez. (1945–1947.)
1975. 1. 107–118. Mű.

Arday Lajos
Angol-magyar viszony a polgári demokrati-
kus forradalom idején az angol levéltári
források tükrében. (1918. október – 1919.
március.)
1975. 2–3. 244–272.

Jeszzenszky Géza
A brit külügyminisztérium és Magyaror-
szág, 1890–1914.
1977. 2. 209–246. T.

Balogh Éva, S.
A Böhm – Cuninghame tárgyalások 1919
júliusában.
1979. 1. 88–100. K.

Magyar-csehszlovák kapcsolatok

Boros Ferenc
A csehszlovák-magyar forradalmi és haladó
kapcsolatok néhány kérdéséről a Magyar
Tanácsköztársaság leverése utáni időszak-
ban. (1919–1921.)
1964. 3–4. 615–627. Tk.

Balogh Sándor
Az 1946. február 27-i magyar-csehszlovák
lakosságcsere egyezmény.
1979. 1. 59–87. K.

Magyar- finn kapcsolatok ✓

Vida István
Az első finn-magyar történész-találkozó.
1982. 3. 550–559. Fi.

Magyar-francia kapcsolatok

Bérenger, Jean
Francia-magyar kapcsolatok a Wesselényi-
összeesküvés idején.
1967. 3. 275–291. Tk.

Schreiber, Thomas
A francia diplomáciai iratok és Magyaror-
szág.
1967. 3. 315–324. Tk.

Boros Zsuzsa
Német fogságból menekült francia hadifog-
lyok Magyarországon a második világhá-
ború alatt.
1973. 3–4. 429–436. T.

Magyar-lengyel kapcsolatok

Staszewski, Jacek
Lengyelország és Magyarország a sza-
badság harc idején.
1978. 3–4. 532–534. Fő.

Magyar-német kapcsolatok

Ránki György
A német-magyar viszony az utolsó háborús
évben és az európai biztonság. Megjegyzé-
sek Andreas Hillgruber tanulmányához.
1961. 3. 373–377. Ht.

Juhász Gyula
Két tárgyalás 1943 tavaszán. (Feljegyzések
Kállay Miklós 1943. április 1-i római és
Horthy Miklós 1943. április 16–17-i kless-
heimi tárgyalásairól.)
1973. 3–4. 488–530.

Fejes Judit

A magyar-német gazdasági és politikai kapcsolatok kérdéséhez az 1920-as – 1930-as évek fordulóján.

1976. 3. 361–384. T.

Tilkovszky Loránt

Németország és a magyar nemzetiségi politika. (1924–1929.)

1980. 1. 52–89. T.

Magyar-olasz kapcsolatok

Nagy Zsuzsa, L.

Az olasz érdekek és Magyarország 1918–1919-ben.

1965. 2–3. 256–274. Tk.

Ormos Mária

Bethlen koncepciója az olasz-magyar szövetségről. (1927–1931.)

1971. 1–2. 133–156. Tk.

Juhász Gyula

Két tárgyalás 1943 tavaszán. (Feljegyzések Kállay Miklós 1943. április 1-i római és Horthy Miklós 1943. április 16–17-i klessheimi tárgyalásairól.)

1973. 3–4. 488–530.

Magyar-orosz kapcsolatok

Dolmányos István

Károlyi Mihály és „szentpétervári út”. (Az orosz-magyar szövetség gondolata 1914-ben.)

1963. 2. 167–194. Tk.

Artamonov, V.A.

Magyarország és az orosz-lengyel szövetség. (1707–1712.)

1978. 3–4. 527–531. Fő.

Magyar-osztrák kapcsolatok

X *Sándor Vilmos*

Magyarország függőségének jellege a dualizmus korában.

1958. 1–2. 91–113. T.

Gábor Sándorné

A német-osztrák köztársaság és a magyar tanács hatalom államközi gazdasági kapcsolatairól.

1966. 3–4. 325–367. Tk.

Magyar-szovjet kapcsolatok

Derzsaluk, N. Sz.

Magyarok a szovjet partizánmozgalomban. (Adatok.)

1978. 1. 185–201. Mű.

Magyar-Szovjet Vegyesbizottság

A szibériai konferenciáról.

1975. 4. 739–742. Fi.

Magyar-török kapcsolatok

Benda Kálmán

II. Rákóczi Ferenc török politikájának első éve. 1702–1705.

1962. 2. 189–209. Tk.

Magyarország története 10 kötetben

Lásd: Magyar történeti szintézis

Magyarország története lengyelül

Kovács Endre

Magyarország legújabbkori történelme lengyel nyelven. Jerzy Robert Nowak: Węgry 1939–1974.

1977. 2. 366–367. Fi.

Magyarország történeti kronológiája

Benda Kálmán

Magyarország új történeti kronológiája. (Tervtanulmány.)

1977. 3–4. 565–576. Fő.

Komjáthy Miklós

Történelem és kronológia.

1977. 3–4. 576–579. Fő.

Gunst Péter

A történelmi kronológiáról.

1977. 3–4. 579–583. Fő.

Balogh Sándor

Tudásszint és történelmi kronológia.

1977. 3–4. 583–588. Fő.

Bölöny József

A kronológia pontosságáért.

1977. 3–4. 588–592. Fő.

Magyarországi Németek Népi Szöv.

Lásd: Volksbund

Magyarországi Szociáldemokrata Párt

Lásd: MSZDP

Malom

Makkai László

Pongrácz Pál: A mezőgazdasági jellegű ipari építészet emlékei. Malmok. Bp. 1957.

1960. 1. 151–152. Sz.

Manufaktúra

Spiesz Anton

A XVIII. századi textilmanufaktúrák történetéhez.

1960. 1. 31–45. T.

Mihalik Sándor

Adatok a régi magyar kerámiagyárak történetéhez.

1960. 1. 94–114. T.

Endrei Walter – *Makkai* László

Az első főúri textilmanufaktúrák Magyarországon.

1970. 3. 326–343. T.

Marx, Karl

Golman, L. I.

Új adatok Marx Károly és Engels Frigyes együttműködéséről.

1961. 2. 226–229. Ht.

Marxista történetírás

Boros Miklósné

A történész és a jelenkor.

1962. 2. 304–315. Ht.

Kuczynski, Jürgen

Mégis második ipari forradalom?

1964. 2. 466–472.

Pach Zsigmond Pál

A nemzetközi ideológiai harc és viszonyunk a polgári társadalomtudományokhoz.

1968. 1–2. 1–10. T.

Pach Zsigmond Pál

A magyar történettudomány 25 éve.

1970. 2. 131–146.

Jemnitz János

Lenin és a történettudomány.

1970. 2. 210–222.

Hobsbawm, Eric

Észrevételek a marxizmus és a nacionalizmus viszonyáról.

1978. 2. 330–337. Fi.

Marxista történetiszemlélet

Molnár Erik

A Magyar Tanácsköztársaság történelmi jelentősége.

1959. 1–2. 1–7. Tk.

Varga János

Történelemszemléletünk nacionalista maradványairól. (Beszámoló egy beszélgetésről.)

1963. 1. 102–107. Sz.

Molnár Erik

Válasz a nacionalizmus kérdésében írt vitacikkekre.

1963. 2. 238–259. Sz.

Irinyi Károly

Integráció és nemzeti függetlenség.

1970. 4. 569–573. V.

Lackó Miklós

Révai-problémák. Írások a börtönévek első szakaszából.

1972. 3–4. 454–470. T.

Szabolcs Ottó

Általános törvényszerűségek és nemzeti sajátosságok a szocializmus építésében. (A moszkvai Nemzetközi Történelemtanítási Szimpóziumról.)

1974. 1–2. 261–263. Sz.

Marxizmus

Szabó Ágnes

Politikai, elméleti kérdések a magyar kommunista emigrációban. (1919–1920.)

1966. 3–4. 368–396. Tk.

Matrakcsi Nászu

Parádi Nándor

Tata várabrázolása Matrakcsi Nászu krónikájában.

1973. 1–2. 141–147. K.

Fehér Géza, ifj.

Az 1543. évi hadjárat török forrása: Matrakcsi Nászu krónikája.

1973. 1–2. 148–150. K.

Márciusi fiatalok

Spira György

A pesti forradalom baloldalának harca a kormánnyal meg a polgársággal 1848 májusában.
1971. 3–4. 330–355. T.

Mária Terézia, magyar királynő

Benda Kálmán

Mária Terézia királynő a magyar történetírásban.
1981. 3. 485–492. Fi.

Második világháború

Zsigmond László

Két dátum. Magyarország hadüzenetének (1941. június 27.) és a németek által való megszállásának (1944. március 19.) előzményeihez.
1958. 1–2. 192–214. T.

Ránki György

A német-magyar viszony az utolsó háborús évben és az európai biztonság. Megjegyzések Andreas Hillgruber tanulmányához.
1961. 3. 373–377. Ht.

Juhász Gyula

A Teleki-kormány külpolitikája a „furcsa háború” idején.
1961. 4. 476–514. Tk.

Zágoni Ernő

A munkásegységfront problémái Magyarországon a Szovjetunió elleni háborúba lépés idején.
1962. 2. 246–274. Tk.

A Kállay-kormány hintapolitikája és az antifasiszta ellenállási mozgalom.
1962. 3–4. 470–496. Tk.

Kerekes Lajos

Bánffy Miklós politikai küldetése Romániában 1943-ban.
1963. 2. 259–261. Sz.

Juhász Gyula

Magyarország hadbalépése Nagy-Britannia és az Amerikai Egyesült Államok ellen.
1965. 1. 61–87. T.

Michel, Henri

A francia ellenállás.
1965. 1. 88–102. Sz.

Michel, Henri

Új virradat.
1967. 3. 325–334. Tk.

Vigh Károly

Bajcsy-Zsilinszky Endre és a „hideg napok”.
1968. 1–2. 81–103. T.

Tilkovszky Loránt

A Volksbund szerepe Magyarország második világháborús történetében
1968. 3. 294–312. Tk.

Ránki György

Potsdam.
1971. 3–4. 495–514. T.

Boros Zsuzsa

A Vichy-korszak újabb történeti irodalmáról.
1971. 3–4. 546–554. Sz.

Korom Mihály

Magyar rendszermentő kísérletek nyugaton és a szövetséges nagyhatalmak politikája a háború döntő fordulatától 1944 őszéig.
1972. 3–4. 497–525. T.

Réti R. László

A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. a második világháborúban.
1973. 1–2. 170–187. K.

Ránki György

Kelet-Közép-Európa második világháborús történeti irodalmának kérdései.
1973. 3–4. 289–311. T.

Juhász Gyula

Politikai és diplomácia-történeti irodalom Magyarország második világháborús történetéről.
1973. 3–4. 312–329. T.

Pintér István

Adatok a magyar ellenállási mozgalom historiográfiájához.
1973. 3–4. 330–338. T.

Tóth Sándor

Magyarország katonai szerepe a második világháborúban.
1973. 3–4. 339–355. T.

Schumann, Wolfgang – Wappler, Anke
Második világháborús történeti irodalom az
NDK-ban.
1973. 3–4. 356–371. T.

Korabljev, J.I.

A szovjet történetírás Szovjetunió
részvételéről a kelet- és délkelet-európai
országok új típusú fegyveres erőinek kia-
lakításában, a második világháború
idején.
1973. 3–4. 376–378. T.

Zaharia, G. – Unc, G. – Ilie, P.

A román történetírás Közép- és Délkelet-
Európának a második világháború elő-
estéjén és a háború alatt betöltött sze-
repéről.
1973. 3–4. 379–393. T.

Mihova, Chr. – Toskova, V.

A bolgár történetírás és a délkelet-európai
nemzetközi kapcsolatok kérdése, valamint
Bulgária külpolitikája a második világhá-
ború alatt.
1973. 3–4. 394–401. T.

Marjanović, Jovan

A jugoszláv történetírás a háborúról és a
forradalomról.
1973. 3–4. 402–405. T.

Faltys, Antonin

A csehszlovák történetírás és a cseh határ-
menti területek története, 1938–1945.
1973. 3–4. 406–410. T.

Pacor, Mario

Az olasz történetírás a második világhá-
borúról a Duna völgyében és a Balkánon.
1973. 3–4. 411–428. T.

Boros Zsuzsa

Német fogságból menekült francia hadifog-
lyok Magyarországon a második világhá-
ború alatt.
1973. 3–4. 429–436. T.

Macartney, Carlile Aylmer

Hozzászólás a Ránki György és Juhász
Gyula előadásáról folytatott vitához.
1973. 3–4. 437–439. T.

Konieczny, Alfred

A második világháború historiográfiája
külföldi kényszermunkások ellenállásáról

a Harmadik Birodalom hadigazdál-
kodásában.
1973. 3–4. 440–442. T.

Glatz Ferenc

A második világháborús historiográfiai
konferencia főbb vitakérdései.
1973. 3–4. 468–487. T.

Puskás, Andrej Ivanovics

A második világháború történetével foglal-
kozó historiográfia néhány kérdéséről.
1975. 1. 1–9. T.

Jemnitz János

Károlyi Mihály politikai elképzelései és
nemzetközi kapcsolatai a második
világháború éveiben.
1975. 2–3. 211–230.

Rozsnyói Ágnes

Memento, mementók
1976. 3. 519–520. Fi.

Iszakov, P.F. – Kulkov, J.N.

A szovjet sajtó – a hazafiság és az internacio-
nalizmus propagandájának legfontosabb
eszköze a Nagy Honvédő Háború éveiben.
1979. 3–4. 401–410.

Barker, Elisabeth

Anglia tengelyellenes propaganda Délke-
let-Európában a második világháború
idején.
1979. 3–4. 411–435.

Scheel, Klaus

A német háborús propaganda Délkelet-
Európa megszállott országaiban.
1979. 3–4. 436–453.

Wette, Wolfram

Német propaganda és a csatlósországek:
Magyarország, Románia és Bulgária.
(1941–1943.)
1979. 3–4. 454–483.

Juhász Gyula

A nagyhatalmak háborús propaganda és
Magyarország.
1979. 3–4. 484–504.

Márkus László – Vásárhelyi Miklós

A sajtó szerepe Magyarországon a háborús
propaganda terjesztésében.
1979. 3–4. 505–521.

Puskás, Andrej Ivanovics

A háborús propaganda leleplezése a fronton.

1979. 3–4. 522–528.

Kamburov, Georgi

Katonai problémák az illegális antifasiszta sajtóban és rádióban Bulgáriában az 1941–1944-es években.

1979. 3–4. 529–539.

Tóth Sándor

Háborús propaganda és nevelés a magyar hadseregben 1941–1944.

1979. 3–4. 540–551.

Fekete Edit – Gyarmati György

Nemzetközi konferencia a Közép- és Délkelet-Európa felé irányuló háborús propagandáról.

1979. 3–4. 552–561.

Láng Judit

Negyvennégy. (Közreadja: Frank Tibor.)

1982. 2. 276–319. Ve.

Vida István

Az első finn-magyar történész-találkozó.

1982. 3. 550–559. Fi.

Mátyás, I. magyar király

Nehring, Karl

Mátyás külpolitikája.

1978. 3–4. 427–440. T.

Memoár

Lásd: Visszaemlékezés

Mentalitáskutatás

Makkai László – Klaniczay Gábor

Anyagi kultúra, szokásrend, mentalitások. Javaslat egy tudományközi együttműködésre.

1981. 2. 268–272. Mű.

Pach Zsigmond Pál

Üzleti szellem és magyar nemzeti jellem.

1982. 3. 373–403. T.

Mesta

Mickun Nyina

Kinek az érdekeit fejezte ki a Mesta?

1978. 2. 229–252. T.

Metallográfia

Fuchs Erik – Nándori Gyula

Honfoglaláskori vas kéziszerszám metallográfiai vizsgálata.

1958. 3–4. 328–330. T.

Hegedüs Zoltán

Honfoglaláskori vastárgyak és salakok metallográfiai vizsgálatának tanulságai.

1960. 1. 119–129. k.

Metternich, Klemens

Andics Erzsébet

Széchenyi és Metternich.

1982. 3. 560–586. Él.

Mezőgazdaság

Puskás Julianna

A tőkés nagybérletek a XIX. század végi Magyarországon. (Az 1895-ös mezőgazdasági statisztika adatai alapján.)

1959. 1–2. 90–103. Tk.

Katus László

A mezőgazdaság fejlődésének főbb vonásai az Osztrák-Magyar Monarchia délszlávlakta területein.

1959. 3–4. 354–404. T.

Puskás Julianna

A magyarországi mezőgazdaság tőkés fejlődésének vizsgálata az 1895. évi üzemsziszatiztika adatai alapján.

1960. 4. 446–478. T.

Puskás Julianna

A földbirtok bérbeadása Magyarországon az 1935. évi mezőgazdasági statisztika adatai alapján.

1963. 3–4. 356–385. Tk.

Wellmann Imre

Népesség és mezőgazdaság a XVII. és a XVIII. század fordulóján.

1975. 4. 701–730. Mtsz.

Tóth Tibor

A mezőgazdasági termelési feltételek arányosságának kérdéséhez.

1980. 1. 102–123. Em.

Tóth Tibor

Föld és termelés.

1982. 1. 114–120. Em.

Mezőgazdasági építészet

Makkai László

Pongrácz Pál: A mezőgazdasági jellegű ipari építészeti emlékei. Malmok. Bp. 1957.
1960. 1. 151–152. Sz.

Mezőgazdasági gépípar

Berthold, Rudolf

A német mezőgazdasági gép- és műtrágyai-
par keletkezésének népgazdasági vonat-
kozásai 1850–1870.
1975. 4. 692–700. K.

Mezőgazdasági munkásság

Kolossa Tibor

Adatok az agrárproletariátus arányához és
összetételéhez az Osztrák-Magyar Mo-
narchiában. (1900.)
1959. 1–2. 104–127. Tk.

Pogány Mária

A kialakuló kubikusság munkaviszonyai.
1962. 1. 37–60. Tk.

Balázs György

A Csongrád megyei kubikusok helyzete és a
földmunkások mozgalma a II. világhá-
ború idején. (1939. szeptember 1 – 1944.
októberéig.)
1982. 2. 229–244. K.

Mezőgazdasági statisztika

Lásd: Statisztika

Mezőváros

Péter Katalin

Egy hegyaljai mezőváros harca az örökös
jobbágyság ellen. (Olaszliszka küzdelme
földesuraival a XVII. században.)
1961. 4. 427–441. Tk.

Fügedi Erik

Mezővárosaink kialakulása a XIV. század-
ban.
1972. 3–4. 321–342. T.

Mezővárosi autonómia, 17–18.sz.

Németh Gábor

Szikszó mezővárosi autonómiája a 17–18.
században.
1982. 3. 537–549. Ed.

Migráció

Puskás Julianna

Kivándorlás – bevándorlás – etnikum. (Ku-
tatások az Egyesült Államokban és
Európában.)
1980. 4. 649–676. Mű.

Militarizálás

Nevelő Irén

Az üzemek militarizálása és a panaszbi-
zottságok az első világháború idején.
1964. 1. 64–86. T.

Mindszenthi Gábor

Bessenyei József

Mindszenthi Gábor emlékiratának forrás-
értéke.
1978. 3–4. 570–587. Ed.

Modernizálódás

Kocka, Jürgen

Kapitalizmus és bürokrácia a német ipa-
rosításban.
1982. 1. 27–43. T.

Furszenko, Alexandr

Olaj és politika a 19. század végén, a 20.
század elején.
1982. 1. 99–113. K.

Madaras Éva

A modernizálódás kérdései Kelet-Európá-
ban. Beszámoló a szigetvári tudományos
emlékülésről.
1982. 2. 357–366. Fi.

Mohácsi csata

Barta Gábor

Illúziók esztendeje. (Megjegyzések a
Mohács utáni kettős királyválasztás
történetéhez.)
1977. 1. 1–30. T.

Mohácsi emlékhely

Rényi Zsuzsa

Még egyszer Mohácsról.
1978. 1. 218. Fi.

Mongólia

Sirendib, Bazarin

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatása Mongóliára.
1967. 4. 400–415. Tk.

Morsey, F.

Pók Attila

F. Morsey és R. Kahlenberg: Kortörténeti források kiadása.
1977. 3–4. 643–644. Fi.

MSZDP

Jemnitz János

A magyarországi szociáldemokrata párt külpolitikai irányvonalának alakulásához. (1945–1948.)
1965. 2–3. 133–199. Tk.

Pintér István

Az 1943 őszi kisgazda-szociáldemokrata szövetség.
1965. 4. 423–448. T.

Stier Miklós

Adalékok az 1920-as évek eleji szociáldemokrata baloldali ellenzéki mozgalom kialakulásához.
1965. 4. 469–477. Sz.

Tóth Gábor

Az MSZDP falusi szervező munkája és tevékenysége Hajdú megyében a gazdasági válság éveiben.
1966. 3–4. 397–422. Tk.

Jemnitz János

Adalékok a Magyarországi Szociáldemokrata Párt és az angol Labour Party kapcsolatainak történetéhez. (1945–1947.)
1975. 1. 107–118. Mű.

Pintér István

München és az első bécsi döntés hatása a Magyarországi Szociáldemokrata Párt politikájára.
1976. 1. 407–438. T.

Balogh Éva, S.

A Böhm – Cuninghame tárgyalások 1919 júliusában.
1979. 1. 88–100. K.

Mucsi Ferenc

Kunfi a Magyarországi Szociáldemokrata Párt vezetésében. (1909–1914.)
1980. 1. 97–101. K.

Szabó Éva

Adalékok Böhm Vilmos politikai életrajzához.
1980. 2. 227–240. K.

Jemnitz János

Szociáldemokrata Párt és a nemzetközi munkásmozgalom. 1945–1948.
1981. 2. 159–164. T.

Munkaidő

Jemnitz János

A politikai tényező a munkaidő megrovidülésében.
1964. 2. 406–422.

Munkamegosztás

Handke, Horst

Munkamegosztás és foglalkoztatottsági struktúrák. (Adalék az emberi termelőerő fejlődéséhez Németországban 1871 és 1918 között.)
1981. 3. 493–507. Fi.

Munkaszolgálat

Konieczny, Alfred

A második világháború historiográfiája külföldi kényszermunkások ellenállásáról a Harmadik Birodalom hadigazdálkodásában.
1973. 3–4. 440–442. T.

Munkásegységfront

Zágoni Ernő

A munkásegységfront problémái Magyarországon a Szovjetunió elleni háborúba lépés idején.
1962. 2. 246–274. Tk.

Munkásellenőrzés

Péteri György

A „tudományos üzemvezetés” és a munkásellenőrzés konfliktusa 1919-ben.
1979. 1. 40–58. T.

Munkásmozgalom

Jemnitz János

A nemzetközi munkásmozgalom és a nacionalizmus 1914 előtt.

1960. 2–3. 341–347. Sz.

Haraszi Éva, H.

A chartista mozgalom gazdasági és társadalmi előzményeihez.

1960. 4. 411–445. T.

Ankét a „Szovjetunió Kommunista Pártja története” új kiadásáról.

1961. 2. 217–220. Sz.

Jemnitz János

A politikai tényező a munkaidő megrovidülésében.

1964. 2. 406–422.

Haraszi Éva, H.

Bronterre O'Brien (1805–1864) a chartista mozgalom ideológusa.

1964. 3–4. 569–582. Tk.

Boros Ferenc

A csehszlovák-magyar forradalmi és haladó kapcsolatok néhány kérdéséről a Magyar Tanácsköztársaság leverése utáni időszakban. (1919–1921.)

1964. 3–4. 615–627. Tk.

Ragionieri, Ernesto

Gondolatok Palmiro Togliatti életművéről.

1965. 2–3. 299–319. Sz.

Haraszi Éva, H.

Az angol kormány erőszakos szervezeteinek működése a chartizmus éveiben.

1967. 1. 101–113. Sz.

Steiner, Herbert

Ausztria Kommunista Pártja. 1918–1933.

1967. 2. 225–269. Sz.

Jemnitz János

Háborúellenes erőfeszítések a nemzetközi munkásmozgalomban Zimmerwald után.

1968. 4. 373–400. T.

Jemnitz János

Karl Liebknecht 1914. december 2-i Reichstag-felzólalása.

1970. 1. 37–64. Tk.

Riosa, Alceo

A szocialista párt és a munkásmozgalom Olaszországban. (1892–1914.)

1971. 1–2. 86–105. Tk.

Jemnitz János

Ellenvetések az ellenvetésekhez. Megjegyzések Vadász Sándor könyvkritikájáról.

1971. 1–2. 265–268. V.

Haraszi Éva, H. – Jemnitz János

Karcolatok Julian Harney portréjához – levelezése alapján.

1972. 1–2. 204–213. K.

Madaras Éva

Az osztrák keresztényszocialisták a proletáriátus megnyeréséért.

1974. 1–2. 101–118. T.

Jemnitz János

Adalékok a Magyarországi Szociáldemokrata Párt és az angol Labour Party kapcsolatainak történetéhez. (1945–1947.)

1975. 1. 107–118. Mű.

Jemnitz János

Az angol Munkáspárt külpolitikai irányvonalához. (1938: A „megbékeltetés” és „München” ellen.)

1978. 1. 90–116. K.

Gergely Jenő

A keresztény szakszervezeti mozgalom létrejötte és nemzetközi kapcsolatainak kialakulása az I. világháború előtt.

1980. 1. 30–51. T.

Jemnitz János

Kunfi Zsigmond és a nemzetközi munkásmozgalom.

1981. 4. 675–685. Fi.

Munkásmozgalom

Lásd még: Magyar munkásmozgalom

Munkásosztály

Baksay Zoltán

Adatok a Csepeli Vas- és Fémművek munkásainak bérviszonyaihoz. 1931–1943.

1960. 4. 510–524. T.

Ránki György

A munkásosztály kialakulásának és fejlődésének kérdései Kelet-Európában a felszabadulásig.
1974. 4. 558–564.

Tausz Anikó

Adalékok a magyar ipari munkásság helyzetéhez 1919 és 1929 között.
1976. 4. 631–659. K.

Boros Zsuzsa

Vita Franciaországban a proletariátus kialakulásának kérdéseiről az ipari forradalom idején.
1976. 4. 777–782. Fi.

Földes György

Az újpesti munkásság életviszonyai az 1930-as években.
1980. 2. 309–318. Ed.

Munkáspárt, Anglia

Jemnitz János

Adalékok a Magyarországi Szociáldemokrata Párt és az angol Labour Party kapcsolatainak történetéhez. (1945–1947.)
1975. 1. 107–118. Mű.

Jemnitz János

Az angol Munkáspárt külpolitikai irányvonalához. (1938: A „megbékéltetés” és „München” ellen.)
1978. 1. 90–116. K.

Munkáspártok

Lásd: egyes pártoknál

Murányvölgy

Heckenast Gusztáv

A murányvölgyi vashámoros céh szabályzatai. (1585–1713–1755.)
1958. 3–4. 430–447. K.

Mutafcsiev, Peter Sztojanov

Niederhauser Emil

Négy arckép.
1980. 4. 577–590. T.

Müncheni egyezmény

Faltys, Antonin

A csehszlovák történetírás és a cseh határmenti területek története, 1938–1945.
1973. 3–4. 406–410. T.

Pintér István

München és az első bécsi döntés hatása a Magyarországi Szociáldemokrata Párt politikájára.
1976. 3. 407–438. T.

Jemnitz János

Az angol Munkáspárt külpolitikai irányvonalához. (1938: A „megbékéltetés” és „München” ellen.)
1978. 1. 90–116. K.

Műemlékvédelem

Niederhauser Emil

Klepl, Jan: A technikai emlékek védelméért.
Praha, 1957.
1958. 3–4. 465. Sz.

Műhely-leltár

Makkai László

Műhely- és huta-leltárak a XVII. századi Rákóczi-uradalmakból.
1958. 3–4. 448–452. K.

Művelődéstörténet

Niederhauser Emil

A kultúrtörténet kérdéséhez.
1974. 3. 421–429. Fő.

Makkai László

Művelődéstörténet mint értékrendszerek története.
1974. 3. 429–436. Fő.

Kosáry Domokos

A művelődéstörténet helye a történelmi szintézisben.
1974. 3. 436–446. Fő.

Hanák Péter

A kultúrtörténeti szintézis problémái.
1974. 3. 447–453. Fő.

Kosáry Domokos
Akadémiai tervek a 18. századi Magyarországon.
1979. 2. 341–354. Mű.

Kovács I. Gábor
A magyar kalendárium főbb típusai a 19. században.
1980. 1. 150–164. Mű.

Klaniczay Gábor
A középkori magyarországi szentkultusz-kutatás problémái.
1981. 2. 273–286. Mű.

Művészet

Romano, Ruggiero
Művészet és társadalom a renaissance-kori Olaszországban.
1965. 4. 377–387. T.

Galavics Géza
Egy Reynolds-kép, mint politikai szimbólum a 18. század végi Magyarországon. (Művészettörténeti nyomozás egy feljelentés kapcsán.)
1981. 2. 252–261. Fi.

Művészettörténetírás

Marosi Ernő
Magyarországi művészet a 12–13. században. Historiográfiai vázlat és kutatási helyzetkép.
1980. 1. 124–149. Mtsz.

Nacionalizmus

Makkai László
A magyar nemzettévalás kezdeteiről.
1960. 2–3. 310–313. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.
A Habsburg-ellenes szabadságküzdelmek történeti feldolgozásának problémáihoz.
1960. 2–3. 313–316. Sz.

Vörös Antal
A XVIII. század története értékelésének néhány problémája.
1960. 2–3. 316–319. Sz.

Balázs Éva, H.
A reformkori nacionalizmus XVIII. századi gyökerei.
1960. 2–3. 319–322. Sz.

Barta István
A magyar reformkor és 1848/49 nacionalizmusának néhány vonása.
1960. 2–3. 322–325. Sz.

Varga János
1848–49 nemzetiségi problémáinak történetéhez.
1960. 2–3. 325–328. Sz.

Sándor Vilmos
A magyar uralkodó osztályok nemzet-állam eszméje.
1960. 2–3. 328–330. Sz.

Katus László
A nem magyar népek nacionalizmusának jellemvonásai és szerepe a soknemzetiségű Magyarországon.
1960. 2–3. 330–335. Sz.

Hanák Péter
A magyar nacionalizmus néhány problémája a századforduló idején.
1960. 2–3. 335–341. Sz.

Jemnitz János
A nemzetközi munkásmozgalom és a nacionalizmus 1914 előtt.
1960. 2–3. 341–347. Sz.

Nagy Zsuzsa, L.
Nacionalista jelszavak az ellenforradalom szolgálatában 1919-ben.
1960. 2–3. 347–350. Sz.

Hajdú Tibor
A „demokratikus” nacionalizmusról.
1960. 2–3. 350–353. Sz.

Márkus László
A szociáldemokratizmus és a nacionalizmus a Horthy-rendszer idején.
1960. 2–3. 353–356. Sz.

Csatári Dániel
A revizionizmus magyarországi és romániai hatása.
1960. 2–3. 356–360. Sz.

Balogh Sándor
A bethleni konszolidáció és a magyar neonacionalizmus.
1962. 3–4. 426–448. Tk.

Varga János

Történelemszemléletünk nacionalista maradványairól. (Beszámoló egy beszélgetésről.)

1963. 1. 102–107. Sz.

Molnár Erik

Válasz a nacionalizmus kérdésében írt vitacikkekre.

1963. 2. 238–259. Sz.

Pach Zsigmond Pál

A nacionalizmus elleni harc történetudományunkban.

1964. 2. 303–329.

Windisch Éva, V.

Kísérletek a dél-magyarországi németiség megszervezésére a századforduló éveiben.

1965. 1. 23–60. T.

Tolnai György

Az önálló tőkés fejlődés és a nacionalizmus megítélése a mai magyar gazdaságtörténetírásban. Válasz Berend T. Iván vitacikkére.

1966. 1. 98–115. V.

Nagy László

A nemzetfogalom alakulásáról folyó vitához.

1966. 2. 227–228. Sz.

Vargyai Gyula

Adalékok a magyar nacionalista állam- és jogtörténetírás kritikájához. Timon Ákos állam-és jogtörténetírása.

1970. 4. 451–482. T.

Márkus László

Politikai gondolkodásunk hajszályökeiről.

1970. 4. 581–585. V.

Némedi Dénes

A Magyar Szemle revíziós nacionalizmusának szerkezetéről.

1972. 1–2. 75–110. T.

Glatz Ferenc

Polgári fejlődés és nacionalizmus Magyarországon a XIX. században. (Eszmetörténet és társadalomtörténet.)

1974. 1–2. 248–260. Mű.

Hobsbawm, Eric

Észrevételek a marxizmus és a nacionalizmus viszonyáról.

1978. 2. 330–337. Fi.

Nagy Lajos

Márkus László

Észrevételek Talpassy Tibor: „Két nagy – két világ” című visszaemlékezéséhez.

1972. 1–2. 251–255. V.

Nagy Októberi Szocialista Forradalom

Bartha Antal

Ötven esztendő.

1967. 4. 396.

Sirendib, Bazarin

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatása Mongóliára.

1967. 4. 400–415. Tk.

Csurdi Sándor

A magyarországi sajtó az Októberi Forradalomról 1947-ben.

1977. 3–4. 485–502. K.

Soós István

Újabb eredmények az Októberi Forradalom kutatásában.

1979. 1. 175–180. Fi.

Nagy-Britannia

Lásd: Anglia

Nagybérlet

Puskás Julianna

A tőkés nagybérletek a XIX. század végi Magyarországon. (Az 1895-ös mezőgazdasági statisztika adatai alapján.)

1959. 1–2. 90–103. Tk.

Nagybirtok

Berend T. Iván – Ránki György

A nagybirtok és nagytőke „agrárius-mercantil” ellentétének kérdéséhez. (1919–1925.)

1959. 1–2. 141–161. Tk.

Kállay István
Nagybirtok és közigazgatás. (Egy monográfia tematikai vázlata.)
1977. 2. 333–347. Mű.

Nagyhatalmi politika

Zeman, Zbynek A. B.
A Habsburg-Birodalom felbomlásának általános diplomáciai háttere.
1970. 1. 124–129. Sz.

Ormos Mária
A biztonsági kérdés és az Anschluss.
1975. 2–3. 411–444. T.

Nagy Zsuzsa, L.
Magyar határviták a békekonferencián 1919-ben.
1978. 3–4. 441–457. T.

Vida István
A magyarországi népi demokratikus forradalom külső feltételeinek kérdéséhez.
1981. 2. 165–177. T.

Nagyipar

Purs, Jaroslav
Sándor Vilmos: Nagyipari fejlődés Magyarországon 1867–1900.
1958. 1–2. 276. Ht.

Nagyiparosok

Crouzet, François
A brit nagyiparosok társadalmi eredete az ipari forradalom korszakában.
1981. 2. 245–251. Fi.

Nagykőrös

Buza János
A tallér és az aranyforint árfolyama, valamint szerepe a pénzforgalomban Magyarország török uralom alatti területén a XVII. században. (Nagykőrös 1622–1682.)
1977. 1. 73–106. T.

Nagyszombat

Surányi Bálint
Kereskedőgilde Nagyszombatban a visegrádi kongresszus évében.
1959. 3–4. 249–271. Tk.

Bottanková, Maria
Adalékok a 16. századi Nagyszombat helyrajzához.
1981. 2. 262–267. Fi.

Nagytőke

Lásd: Tőke

Nahlik, Adam

Endrei Walter
Kaminska, J. – Nahlik, A.: A gdański textilipar a X–XIII. században. Łódź, 1958.
1958. 3–4. 468–469. Sz.

Naplók

Eötvös József
Naplójegyzetek. 1870 augusztus 6-tól kezdve 1870 november 30-ig. (Közl.: Czeglé Imre.)
1978. 2. 364–410. Na.

Bessenyei József
Mindszenthí Gábor emlékiratának forrásértéke.
1978. 3–4. 570–587. Ed.

Naptárak

Kovács I. Gábor
A magyar kalendárium főbb típusai a 19. században.
1980. 1. 150–164. Mű.

Nándorfehérvár

Szűcs Jenő
Nándorfehérvár és a parasztság.
1963. 1. 11–14. Tk.

NDK agrárátalakulás

Orbán Sándor – Somlyai Magda, M.
Agrárátalakulás a Német Demokratikus Köztársaságban. (1945–1955.)
1959. 3–4. 488–501. Sz.

NDK levéltárak

Gonda Imre – Ránki György
A Német Demokratikus Köztársaság levéltárainak magyar vonatkozású anyagai.
1958. 1–2. 274–275. Ht.

NDK történetírás

Puskás Julianna – *Kolossa* Tibor – *Orbán* Sándor

Magyar és német gazdaságtörténészek konferenciája.

1971. 3–4. 539–545. Sz.

Schumann, Wolfgang – *Wappler*, Anke
Második világháborús történeti irodalom az NDK-ban.

1973. 3–4. 356–371. T.

Pók Attila

Társadalomtörténeti kérdések az NDK történetisének vitáiban.

1976. 4. 774–776. Fi.

Negyvennyolcas forradalom

Lásd: Forradalom és szabadságharc, 1848/49

Nekrológok

Molnár Erik

Révai József. (1898–1959.)

1959. 3–4. 463–464. Sz.

Lackó Miklós

Balázs Béla. (1918–1959.)

1959. 3–4. 465–466. Sz.

Ránki György

Molnár Erik. 1894–1966.

1966. 2. 133–134.

Glatz Ferenc

Niederhauser Károly. (1894–1978.)

1979. 1. 185.

Glatz Ferenc

Bolla Ilona. (1927–1980.)

1980. 4. 680.

Benda Kálmán

Rúzsás Lajos. (1914–1981.)

1981. 2. 307.

Zsilák András. (1921–1981.)

1981. 4. 703.

Niederhauser Emil

Perényi József. (1915–1981.)

1982. 3. 595–596.

Jeszenszky Géza

Kemény G. Gábor. (1915–1981.)

1982. 3. 596–597.

Nemesfém-kohászat

Vastagh Gábor

A Börzsöny-hegység egykori nemesfémkohászatáról.

1969. 1–2. 122–128. Kk.

Paulinyi Oszkár

Bányagazdálkodás Magyarországon a fejtett feudalizmus időszakában. (Összegezősek.)

1979. 3–4. 614–629. Él.

Nemesi gúnyvers

Péter Katalin

Köznemesi publicisztika, köznemesi politika a 17. század derekán. Az Országgyűlési pasquillus.

1979. 2. 200–226. T.

Nemesi mozgalmak

Sárközi Zoltán

Egy magyar költemény a 18. századból.

1964. 3–4. 628–631. Tk.

Benda Kálmán

A magyar nemesi mozgalom 1790-ben.

1974. 1–2. 183–210. Mtsz.

Benczédi László

A Wesselényi-féle rendi szervezkedés kibontakozása. (1666–1668.)

1974. 4. 596–630. Mtsz.

Galavics Géza

Egy Reynolds-kép, mint politikai szimbólum a 18. század végi Magyarországon. (Művészettörténeti nyomozás egy feljelentés kapcsán.)

1981. 2. 252–261. Fi.

Nemesség

Varga János

A bihari nemesség hitelviszonyai a polgári forradalom előtt. (Statisztikai forráselemzés).

1958. 1–2. 21–54. T.

Nemzet-állam eszme

Sándor Vilmos
A magyar uralkodó osztályok nemzet-állam eszméje.
1960. 2–3. 328–330. Sz.

Nemzetgyűlés

Lásd: Országgyűlés

Nemzeti függetlenség

Irinyi Károly
Integráció és nemzeti függetlenség.
1970. 4. 569–573. V.

Nemzeti jövedelem

Berend T. Iván – Ránki György
Nemzeti jövedelem és tökefelhalmozás Magyarországon. 1867–1914.
1966. 2. 187–203. Tk.

Nemzeti kérdés

Makkai László
A magyar nemzetté válás kezdeteiről.
1960. 2–3. 310–313. Sz.

Molnár Erik
Ideológiai kérdések a feudalizmusban. A nemzeti kérdéshez. A „haza” fogalma a feudalizmus korszakában.
1961. 3. 261–283. Tk.

Mályusz Elemér
Haza és nemzet a magyarországi feudalizmus első századaiban.
1963. 1. 4–10. Tk.

Nagy László
Néhány gondolat és kritikai megjegyzés R. Várkonyi Ágnes: A nemzet, a haza fogalma a török harcok és a Habsburg ellenes küzdelmek idején című tanulmányához.
1965. 2–3. 285–295. V.

Várkonyi Ágnes, R.
Módszertani megjegyzések. (Vita helyett.)
1965. 2–3. 296–298. V.

Nagy László
A nemzetfogalom alakulásáról folyó vitához.
1966. 2. 227–228. Sz.

Szűcs Jenő

A magyar szellemtörténet nemzet-konceptiójának tipológiájához.
1966. 3–4. 245–269. Tk.

Arató Endre

A magyar politikai nemzet fogalmának vitája az 1860-as évek országgyűlésein.
1970. 3. 444–448. Kk.

Nemzeti megújulási mozgalmak

Niederhauser Emil
A nemzeti megújulási mozgalmak Kelet-Európában. (Az összehasonlító történetírás módszertanához.)
1973. 1–2. 245–256. Em.

Niederhauser Emil
Irodalom és tudomány a kelet-európai nemzeti mozgalmakban.
1974. 4. 507–512.

Nemzeti nyelv

Varga János
A nemzeti nyelv szerepe a polgári fejlődésben Magyarországon.
1961. 3. 284–304. Tk.

Nemzeti sajátosságok

Szabolcs Ottó
Általános törvényszerűségek és nemzeti sajátosságok a szocializmus építésében. (A moszkvai Nemzetközi Történelemtanítási Szimpóziumról.)
1974. 1–2. 261–263. Sz.

Pach Zsigmond Pál
Üzleti szellem és magyar nemzeti jellem.
1982. 3. 373–403. T.

Nemzetiségek

Katus László
A mezőgazdaság fejlődésének főbb vonásai az Osztrák-Magyar Monarchia délszláv-lakta területein.
1959. 3–4. 354–404. T.

Varga János
1848–49 nemzetiségi problémáinak történetéhez.
1960. 2–3. 325–328. Sz.

Katus László

A nem magyar népek nacionalizmusának jellemvonásai és szerepe a soknemzetiségű Magyarországon.
1960. 2–3. 330–335. Sz.

Katus László

A nemzetiségtörténeti kutatások főbb problémáiról és a nemzetiségi munkacsoport munkájáról.
1960. 4. 536–543. Sz.

Mayer Mária

A XIX. századvégi kárpátukrán agrárnépesség társadalmi szerkezetének statisztikai ábrázolása.
1961. 3. 330–346. Tk.

Windisch Éva, V.

Kísérletek a dél-magyarországi németiség megszervezésére a századforduló éveiben.
1965. 1. 23–60. T.

Kővágó László

Államszövetségi tervek a Tanácsköztársaság idején.
1966. 3–4. 298–324. Tk.

Mayer Mária

Skizmatikus parasztmozgalom Kárpátalján a XX. század elején.
1971. 1–2. 106–132. Tk.

Mirnić, Josip

A bácskai németek a Magyarországi Németek Népi Szövetsége kereteiben.
1973. 3–4. 443–467. T.

Kövér György

Felekezet és nemzetiség: az oroszországi értelmiség példája a századfordulón.
1977. 2. 247–259. K.

Mayer Mária

Adatok a századforduló ruszin (Kárpátukrán) értelmiségének elmagyarosodásához.
1977. 2. 260–279. K.

Lipcsey Ildikó

A MADOSZ és az Ekésfront. (Frontul Plugarilor) 1935–1944.
1982. 3. 458–482. K.

Nemzetiségi kérdés

Niederhauser Emil

A jobbágyfelszabadítás és a nemzetiségi kérdés Kelet-Európában.
1958. 1–2. 76–90. T.

Mucsi Ferenc

Lenin és a nemzetiségi kérdés.
1970. 2. 230–239.

Litván György

Jászi Oszkár: A nemzeti államok kialakulása és a nemzetiségi kérdés c. könyvéről.
1981. 4. 636–649. Ű.

Nemzetiségi kultúrpolitika

Bellér Béla

A Magyar Népköztársaság és a Tanácsköztársaság nemzetiségi kultúrpolitikája.
1969. 1–2. 1–25. T.

Nemzetiségi munkaközösség

Katus László

A nemzetiségtörténeti kutatások főbb problémáiról és a nemzetiségi munkacsoport munkájáról.
1960. 4. 536–543. Sz.

Nemzetiségi politika

Sárközi Zoltán

Brúz Lajos. (1817–1856.)
1967. 3. 343–355. Sz.

Szász Zoltán

A román kérdés Tisza István első kormányának politikájában. (1904.)
1968. 3. 254–293. Tk.

Tilkovszky Loránt

Válasz egy tiltakozó kritikára.
1969. 3–4. 350–356. V.

Szász Zoltán

A brassói román iskolák ügye a századvég nemzetiségi politikájában.
1976. 1–2. 35–63. T.

Spira György

Szeged jegyében. A nemzetiségi kérdés rendezését célzó tervek és lépések 1849-ben. 1976. 3. 479–495. Mtsz.

Tilkovszky Loránt

Németország és a magyar nemzetiségi politika. (1924–1929) 1980. 1. 52–89. T.

Bellér Béla

Az ellenforradalmi rendszer német nemzetiségi politikájának válsága 1931–1932-ben. 1980. 3. 478–496. K.

Spira György

Perczel próbálkozása a délvidéki szerbek megbékítésére 1849 tavaszán. 1981. 1. 114–128. Mű.

Nemzetközi migráció

Puskás Julianna

Kivándorlás – bevándorlás – etnikum. (Kutatások az Egyesült Államokban és Európában.) 1980. 4. 649–676. Mű.

Nemzetközi munkásmozgalom

Jemnitz János

A nemzetközi munkásmozgalom és a nacionalizmus 1914 előtt. 1960. 2–3. 341–347. Sz.

Jemnitz János

A háború és a béke kérdése a II. Internacionálé koppenhágai kongresszusán. 1960. 4. 479–509. T.

Jemnitz János

A II. Internacionálé 1912-es rendkívüli Baseli Kongresszusa. 1962. 1. 61–88. Tk.

Jemnitz János

Az I. Internacionálé és a háború. (1864–66.) 1963. 3–4. 386–413. Tk.

Jemnitz János

Háborúellenes erőfeszítések a nemzetközi munkásmozgalomban Zimmerwald után. 1968. 4. 373–400. T.

Jemnitz János

Ellenvetések az ellenvetésekhez. Megjegyzések Vadász Sándor könyvkritikájáról. 1971. 1–2. 265–268. V.

Fejes Judit

Tanulmány a Komintern VII. Kongresszusának előkészítéséről. 1973. 3–4. 531–532. Sz.

Gergely Jenő

A keresztény szakszervezeti mozgalom létrejötte és nemzetközi kapcsolatainak kialakulása az I. világháború előtt. 1980. 1. 30–51. T.

Jemnitz János

A Szociáldemokrata Párt és a nemzetközi munkásmozgalom. 1945–1948. 1981. 2. 159–164. T.

Jemnitz János

Kunfi Zsigmond és a nemzetközi munkásmozgalom. 1981. 4. 675–685. Fi.

Nemzetközi Szlavista Kongresszus

Lásd: Szlavista kongresszus, Szófia

Nemzettudat

Makkai László

A magyar nemzettévalás kezdeteiről. 1960. 2–3. 310–313. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.

A Habsburg-ellenes szabadsághüszdelmek történeti feldolgozásának problémáihoz. 1960. 2–3. 313–316. Sz.

Vörös Antal

A XVIII. század története értékelésének néhány problémája. 1960. 2–3. 316–319. Sz.

Balázs Éva, H.

A reformkori nacionalizmus XVIII. századi gyökerei. 1960. 2–3. 319–322. Sz.

Barta István

A magyar reformkor és 1848/49 nacionalizmusának néhány vonása. 1960. 2–3. 322–325. Sz.

Varga János
1848-49 nemzetiségi problémáinak
történetéhez.
1960. 2-3. 325-328. Sz.

Sándor Vilmos
A magyar uralkodó osztályok nemzet-állam
eszméje.
1960. 2-3. 328-330. Sz.

Katus László
A nem magyar népek nacionalizmusának
jellemvonásai és szerepe a soknemzetiségű
Magyarországon.
1960. 2-3. 330-335. Sz.

Hanák Péter
A magyar nacionalizmus néhány problémá-
ja a századforduló idején.
1960. 2-3. 335-341. Sz.

Jemnitz János
A nemzetközi munkásmozgalom és a nacio-
nalizmus 1914 előtt.
1960. 2-3. 341-347. Sz.

Nagy Zsuzsa, L.
Nacionalista jelszavak az ellenforradalom
szolgálatában 1919-ben.
1960. 2-3. 347-350. Sz.

Hajdú Tibor
A „demokratikus” nacionalizmusról.
1960. 2-3. 350-353. Sz.

Márkus László
A szociáldemokratizmus és a nacionalizmus
a Horthy-rendszer idején.
1960. 2-3. 353-356. Sz.

Csatári Dániel
A revizionizmus magyarországi és romániai
hatása.
1960. 2-3. 356-360. Sz.

Molnár Erik
Ideológiai kérdések a feudalizmusban. A
nemzeti kérdéshez. A „haza” fogalma a
feudalizmus korszakában.
1961. 3. 261-283. Tk.

Varga János
A nemzeti nyelv szerepe a polgári fejlődés-
ben Magyarországon.
1961. 3. 284-304. Tk.

Molnár Erik
Az SzKP XXII. Kongresszusa és a szocialis-
ta patriotizmus.
1962. 1. 1-7.

Molnár Erik
Bevezető a vitához. (Nemzet, haza, honvé-
delem a parasztság és a nem nemesi
katonáskodó réteg gondolkodásában.
XV-XVIII. század.)
1963. 1. 1-3.

Mályusz Elemér
Haza és nemzet a magyarországi feudaliz-
mus első századaiban.
1963. 1. 4-10. Tk.

Szücs Jenő
Nándorfehérvár és a parasztság.
1963. 1. 11-14. Tk.

Benda Kálmán
A végvári harcok ideológiája.
1963. 1. 15-18. Tk.

Heckenast Gusztáv
A Karácsony György-féle parasztfelkelés.
(1569-1570.)
1963. 1. 19-21. Tk.

Makkai László
A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi”
ideológiája.
1963. 1. 22-29. Tk.

Somogyi Éva
Az 1653-59. évi horvátországi parasztmoz-
galom ideológiai tanulságai.
1963. 1. 30-32. Tk.

Benczédi László
A „vitélző rend” és ideológiája a Thököly-
felkelésben.
1963. 1. 33-43. Tk.

Várkonyi Ágnes, R.
A „népi kurucság” ideológiája.
1963. 1. 44-55. Tk.

Bartha Antal
Hozzászólás Mályusz Elemér előadásához.
1963. 1. 56-58. Tk.

Komjáthy Miklós
Hozzászólás Szücs Jenő: Nándorfehérvár és
a parasztság című referátumához.
1963. 1. 59-63. Tk.

Bácskai Vera

A parasztság és a honvédelem 1514-ben.
1963. 1. 63–66. Tk.

Kiss István, N.

Megjegyzések a végvári harcok ideológiájának kérdéséhez.
1963. 1. 66–68. Tk.

Nagy László

Hozzászólás Makkai László: A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája című referátumához.
1963. 1. 68–74. Tk.

Zimányi Vera

Megjegyzések a vitához.
1963. 1. 74–79. Tk.

Klaniczay Tibor

Néhány gondolat a vitához.
1963. 1. 79–82. Tk.

Perjés Géza

Hozzászólás Benczédi László referátumához.
1963. 1. 82–87. Tk.

Maksay Ferenc

A „népi kurucság” ideológiájának kérdéseihez.
1963. 1. 87–91. Tk.

Kosáry Domokos

Néhány tanulság Pest megye kuruckori történetéből.
1963. 1. 91–96. Tk.

Benczédi László

Válasz Perjés Géza hozzászólására.
1963. 1. 96–98. Tk.

Makkai László

Válasz Nagy László hozzászólására.
1963. 1. 99–101. Tk.

Szűcs Jenő

Gentilizmus. A barbár etnikai tudat kérdése. (Tézisek és vita.)
1971. 1–2. 188–211. Sz.

Incze Miklós

A történelem valóságos és nemzeti aspektusáról.
1971. 1–2. 269–275. V.

Benczédi László

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 235–240. V.

Hanák Péter

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 240–246. V.

Lackó Miklós

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 246–247. V.

Várkonyi Ágnes, R.

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 248–251. V.

Szabolcs Ottó

A magyar értelmiség nemzeti tudatának kérdéséhez.
1976. 3. 509–518. Mű.

Neoabszolutizmus

Szabad György

A társadalmi szerkezet átalakulásának kérdései az abszolutizmus korában.
1958. 1–2. 252–260. Sz.

Neonacionalizmus

Balogh Sándor

A bethleni konszolidáció és a magyar neonacionalizmus.
1962. 3–4. 426–448. Tk.

Neue Rheinische Zeitung

Spira György

A Neue Rheinische Zeitung utolsó cikke a magyar szabadságharcról. (1949. máj. 19.)
1959. 1–2. 25–36. Tk.

New Deal

Láng Imre

Keynes és a New Deal.
1978. 1. 33–69. T.

Német betelepülés

Fügedi Erik

A befogadó: a középkori magyar királyság.
1979. 2. 355–376. Mű.

Német fasizmus

Szamuely Tibor

A németországi fasizmus történelmi előzményeiről és ideológiájáról. I. rész.
1962. 3–4. 497–528. Sz.

Szamuely Tibor

A németországi fasizmus történelmi előzményeiről és ideológiájáról. II. rész.
1963. 2. 217–237. Tk.

Nagy Zsuzsa, L.

A fasizmus – ahogyan a magyar liberális ellenzék látta.
1969. 3–4. 213–230. Tk.

Ryszka, Franciszek

Gondolatok a fasizmusról.
1972. 1–2. 138–153. T.

Jonca, Karol

A „völkerrechtliche Grossraumordnung” elmélete, különös tekintettel a dunai és a Balkán-államokra.
1973. 3–4. 372–375. T.

Bibó István

A német hisztéria okai és története.
1980. 2. 169–195. T.

Német gazdaságpolitika

Schröder, Hans-Jürgen

Délkelet-Európa Németország gazdaságpolitikájában, különös tekintettel Jugoszláviára. (1933–1939.)
1975. 4. 666–691. T.

Német gépipar

Berthold, Rudolf

A német mezőgazdasági gép- és műtrágyaipar keletkezésének népgazdasági vonatkozásai 1850–1870.
1975. 4. 692–700. K.

Német hadigazdaság

Konieczny, Alfred

A második világháború historiográfiája külföldi kényszermunkások ellenállásáról a Harmadik Birodalom hadigazdálkodásában.
1973. 3–4. 440–442. T.

Német iparosítás

Kocka, Jürgen

Kapitalizmus és bürokrácia a német iparosításban.
1982. 1. 27–43. T.

Német konzervativizmus

Tokody Gyula

A porosz-német konzervativizmus politikai válsága és újjászervezésének kezdete 1918 novemberében.
1972. 1–2. 48–74. T.

Német megszállás, 1944

Zsigmond László

Két dátum. Magyarország hadüzenetének (1941. június 27.) és a németek által való megszállásának (1944. március 19.) előzményeihez.
1958. 1–2. 192–214. T.

Láng Judit

Negyvennégy. (Közreadja: Frank Tibor.)
1982. 2. 276–319. Ve.

Német munkásmozgalom

Jemnitz János

Karl Liebknecht 1914. december 2-i Reichstag-felszólalása.
1970. 1. 37–64. Tk.

Német nemzetiség

Windisch Éva, V.

Kísérletek a dél-magyarországi németiség megszervezésére a századforduló éveiben.
1965. 1. 23–60. T.

Tilkovszky Loránt

A Volksbund szerepe Magyarország második világháborús történetében
1968. 3. 294–312. Tk.

Tilkovszky Loránt

A német irredenta és Magyarország. A magyarországi népinémet (volksdeutsch) mozgalom útja.
1970. 3. 369–396. T.

Mirnić, Josip

A bácskai németek a Magyarországi Németek Népi Szövetsége kereteiben.
1973. 3–4. 443–467. T.

Tilkovszky Loránt
Németország és a magyar nemzetiségi politika. (1924–1929.)
1980. 1. 52–89. T.

Bellér Béla
Az ellenforradalmi rendszer német nemzetiségi politikájának válsága 1931–1932-ben.
1980. 3. 478–496. K.

Német propaganda

Scheel, Klaus
A német háborús propaganda Délkelet-Európa megszállott országaiban.
1979. 3–4. 436–453.

Wette, Wolfram
Német propaganda és a csatlósországek: Magyarország, Románia és Bulgária. (1941–1943.)
1979. 3–4. 454–483.

Német reformáció

Mayer Mária, P.
A Voproszi Isztorii vitája a németországi reformáció és a parasztháború jellegéről, illetve az első polgári forradalom kérdéséről.
1958. 1–2. 270–272. Ht.

Német történetírás

Gentzen, F.H. – Kalisch, J. – Voigt, G.
Az úgynevezett kelet-kutatásról. (Die „Ostforschung” – ein Strosstrupp des deutschen Imperialismus.)
1959. 1–2. 190–222. Ht.

Poór János
A.L. Schlözer történelemszemléletéről.
1978. 3–4. 557–569. Ed.

Német történetírás

Lásd még: Nyugatnémet történetírás és NDK történetírás

Német Demokratikus Köztársaság

Lásd: NDK

Német-francia kapcsolatok

Bourgin, Georges
Francia-német egyezkedés. Bismarck, Thiers, Jules Favre és a Párizsi Kommün leverése. (1871. május).
1958. 1–2. 114–124. T.

Német-magyar kapcsolatok

Ránki György
A német-magyar viszony az utolsó háborús évben és az európai biztonság. Megjegyzések Andreas Hillgruber tanulmányához.
1961. 3. 373–377. Ht.

Juhász Gyula
Két tárgyalás 1943 tavaszán. (Feljegyzések Kállay Miklós 1943. április 1-i római és Horthy Miklós 1943. április 16–17-i klessheimi tárgyalásairól.)
1973. 3–4. 488–530.

Fejes Judit
A magyar-német gazdasági és politikai kapcsolatok kérdéséhez az 1920-as – 1930-as évek fordulóján.
1976. 3. 361–384. T.

Tilkovszky Loránt
Németország és a magyar nemzetiségi politika. (1924–1929)
1980. 1. 52–89. T.

Németalföld, 15–16.sz.

Cauwenberghe, Eddy van
Pénzügypolitika és kincstárpolitika Németalföldön a burgundiak és a spanyol Habsburgok korában. (15–16.század.)
1982. 1. 121–135. Em.

Németh László

Varga János
Az áruló. Megjegyzések Németh László Görgy-dramájához.
1964. 3–4. 596–614. Tk.

Németország

Tokody Gyula
A porosz-német konzervativizmus politikai válsága és újjászervezésének kezdete 1918 novemberében.
1972. 1–2. 48–74. T.

Fejes Judit

A Brüning-memoár és vitája a nyugat-német történeti irodalomban.

1975. 2–3. 528–536. Fi.

Bibó István

A német hisztéria okai és története.

1980. 2. 169–195. T.

Kövics Emma

A Páneurópa-mozgalom fogadtatása Németországban. 1924–1932.

1981. 3. 360–384. T.

Népesség

Hanák Péter

Vázlatok a századelő magyar társadalmáról.

1962. 2. 210–245. Tk.

Wellmann Imre

Népesség és mezőgazdaság a XVII. és a XVIII. század fordulóján.

1975. 4. 701–730. Mtsz.

Népfront

Ságvári Ágnes

Népfront és proletárdiktatúra.

1966. 2. 204–226. Tk.

Népi demokratikus országok

Berend T. Iván – Ránki György

Helyreállítás és tökekisajátítás a népi demokratikus országokban a felszabadulás után.

1970. 2. 147–163. T.

Népi demokrácia

Lackó Miklós

Népi demokráciánk történetéből. Küzdelem az ország gazdasági újjáépítéséért, a népi demokratikus vívmányok védelméért és továbbfejlesztéséért.

1959. 3–4. 424–462. Tk.

Lackó Miklós

A népi demokratikus korszak kutatásának állásáról. (Vita a népi demokrácia történetével foglalkozó munkaközösségben.)

1961. 3. 361–364. Sz.

Jemnitz János

A magyarországi szociáldemokrata párt külpolitikai irányvonalának alakulásához. (1945–1948)

1965. 2–3. 133–199. Tk.

Rácz Béla – Strassenreiter Erzsébet

Az üzemi bizottságok szervezete. (1944–1948)

1965. 2–3. 200–239. Tk.

Vida István

A „demokratikus államrend és a köztársaság büntetőjogi védelméről” szóló törvényjavaslat megszületése és parlamenti vitája.

1965. 2–3. 240–255. Tk.

Rácz János

Az Üzemi Bizottságok a termelés megindításáért és az öntevékenyen kialakított hatáskör fenntartásáért.

1967. 4. 454–478. Tk.

Gunst Péter

Új könyv a magyar földreformról. (Donáth Ferenc: Demokratikus földreform Magyarországon 1945–1947. Bp. 1969.)

1970. 4. 586–591. V.

Pándi Ilona

Irányzatok vitája az „úri középosztály” fogalmáról 1946–1947-ben.

1971. 3–4. 555–566. Sz.

Nevelő Irén

A magyar kisiparosság társadalmi-politikai arculatának néhány jellemző vonása a felszabadulás után. (1945–1948.)

1973. 1–2. 110–140. T.

Balogh Sándor

A demokrácia kérdései a magyarországi politikai pártok szervezeti felépítésében a felszabadulás után.

1975. 1. 50–67. T.

Vida István

Adatok az 1946 nyári koalíciós válság történetéhez.

1975. 1. 68–87. T.

Orbán Sándor

A tanyarendszer átalakulásának néhány problémája a felszabadulás után.

1975. 1. 88–95. T.

Varga F. János

A Magyar Radikális Párt újjáalakulása
1945-ben.

1975. 1. 96–106. K.

Jemnitz János

Adalékok a Magyarországi Szociáldemok-
rata Párt és az angol Labour Party kapcso-
latainak történetéhez. (1945–1947.)

1975. 1. 107–118. Mű.

Fehér András

A népi demokratikus korral foglalkozó
helytörténeti irodalom kialakulása és főbb
jellemzői.

1976. 4. 660–674. K.

Csurdi Sándor

A magyarországi sajtó az Októberi Forrada-
lomról 1947-ben.

1977. 3–4. 485–502. K.

Balogh Sándor

Az 1946. február 27-i magyar-csehszlovák
lakosságcsere egyezmény.

1979. 1. 59–87. K.

Urbán Károly

Széljegyzetek egy programgyűteményhez.

1979. 3–4. 605–609. Fi.

Orbán Sándor

A magyar társadalom felszabadulást követő
átalakulásának történeti vizsgálatához.

1981. 2. 135–145. T.

Kovácsy Tibor

Az utasításos gazdaságról.

1981. 2. 191–202. T.

Izsák Lajos

A Magyar Szabadság Párt megalakulása és
tevékenysége. 1946–1947.

1981. 2. 203–226.

Varga F. János

A Magyar Radikális Párt és az 1947-es
választások.

1981. 2. 227–244. K.

Rácz Lajos

Parasztorsors 1945–1947. Részletek. (Sajtó alá
rend. és jegyz. Vida István.)

1982. 2. 320–343. Ve.

Népi kurucság

Várkonyi Ágnes, R.

A „népi kurucság” ideológiája.

1963. 1. 44–55. Tk.

Maksay Ferenc

A „népi kurucság” ideológiájának kérdései-
hez.

1963. 1. 87–91. Tk.

Népi mozgalom

Lackó Miklós

A népi mozgalom az 1930-as évek magyar
szellemi válságában.

1974. 4. 543–551.

Népiesség

Hársfalvi Péter

Révai József: Marxizmus és népiesség.

1981. 4. 650–662. Ű.

Népinémet mozgalom

Lásd: Volksdeutsch mozgalom

Néppárt

Szabó Dániel

A Néppárt megalakulása.

1977. 2. 169–208. T.

Népszámlálás

Puskás Julianna

A földtulajdonosok és a földet bérlők társa-
dalmi rétegződésének módosulásai az
1920. és 1930. évi népszámlálási adatok
alapján.

1964. 2. 452–465.

Népszövetség

Szilágyi Zoltán

A gyarmati probléma a Népszövetség fóru-
main.

1969. 1–2. 131–140. Kk.

Népvándorlás-kor

Györffy György

A besenyők európai honfoglalásának
kérdéséhez.

1971. 3–4. 281–288. T.

Niederhauser Károly

Glatz Ferenc
Niederhauser Károly. (1894–1978.)
1979. 1. 185.

Nowak, Jerzy Robert

Kovács Endre
Magyarország legújabbkori történelme lengyel nyelven. Jerzy Robert Nowak: Węgry 1939–1974.
1977. 2. 366–367. Fi.

Nógrád megye

Szántó Imre
Ali budai pasa hadjárata 1552 nyarán a Hont – Nógrád megyei várak ellen
1977. 1. 31–52. T.

Nyilaskeresztes Párt

Teleki Éva
A nyilas uralmi rendszer berendezkedése.
1944 október–november.
1972. 1–2. 154–197. T.

Ránki György
Az 1939-es budapesti választások.
1976. 4. 613–630. T.

Nyugatnémet történetírás

Stier Miklós
A mai nyugat-német történetírás főbb irányzatai.
1969. 3–4. 357. Sz.

Fejes Judit
A fasizmus kérdései a nyugatnémet történeti irodalomban.
1973. 1–2. 273–282. Sz.

Fejes Judit
A Brüning-memoár és vitája a nyugat-német történeti irodalomban.
1975. 2–3. 528–536. Fi.

Fejes Judit
Új törekvések a nyugat-német társadalomtörténeti kutatásokban.
1976. 4. 769–774. Fi.

Búza János
Beszélgetés Hermann Kellenbenz-cel.
1982. 1. 156–161. I.

O'Brien, Bronterre

Haraszi Éva, H.
Bronterre O'Brien (1805–1864) a chartista mozgalom ideológusa.
1964. 3–4. 569–582. Tk.

Obscsina

Kövér György
Az orosz obscsina történetéhez. (Áttekintés a hetvenes évek szovjet szakirodalmáról.)
1978. 2. 338–354. Fi.

OK(b)P magyar csoportja

Zsilák András
Az OK(b)P magyar csoportjának szerepe a Vörös Hadsereg internacionalista egységeinek szervezésében. (1918–1919.)
1961. 3. 347–360. Tk.

Oklevélkritika

Lásd: Forráskritika

Okmánykiadás

Lásd: Forráskiadás

Oktatásügy

Lásd: Közoktatásügy

Olasz fasizmus

Ránki György
Az olasz fasizmus útja.
1962. 3–4. 529–535. Sz.

Jemnitz János
F. Adler és G.B. Shaw vitája az olasz fasizmusról.
1967. 1. 57–75. TK.

Nagy Zsuzsa, L.
A fasizmus – ahogyan a magyar liberális ellenzék látta.
1969. 3–4. 213–230. Tk.

Togliatti, Palmiro
A fasizmusról.
1976. 3. 439–449. K.

Olasz munkásmozgalom

Ragionieri, Ernesto
Gondolatok Palmiro Togliatti életművéről.
1965. 2–3. 299–319. Sz.

Riosa, Alceo

A szocialista párt és a munkásmozgalom
Olaszországban. (1892–1914.)
1971. 1–2. 86–105. Tk.

Olasz történetírás

Pacor, Mario

Az olasz történetírás a második világhá-
borúról a Duna völgyében és a Balkánon.
1973. 3–4. 411–428. T.

Olasz-magyar kapcsolatok

Nagy Zsuzsa, L.

Az olasz érdekek és Magyarország
1918–1919-ben.
1965. 2–3. 256–274. Tk.

Ormos Mária

Bethlen koncepciója az olasz-magyar
szövetségről. (1927–1931.)
1971. 1–2. 133–156. Tk.

Juhász Gyula

Két tárgyalás 1943 tavaszán. (Feljegyzések
Kállay Miklós 1943. április 1-i római és
Horthy Miklós 1943. április 16–17-i kless-
heimi tárgyalásairól.)
1973. 3–4. 488–530.

Olaszliszka

Péter Katalin

Egy hegyaljai mezőváros harca az örökös
jobbágyság ellen. (Olaszliszka küzdelme
földesuraival a XVII. században.)
1961. 4. 427–441. Tk.

Olaszország

Kerekes Lajos

Olaszország, Magyarország és az osztrák
Heimwehr-mozgalom. 1920–1930.
1961. 2. 199–216. Tk.

Romano, Ruggiero

Művészet és társadalom a renaissance-kori
Olaszországban.
1965. 4. 377–387. T.

Olvasszociológia

Hobsbawm, Eric J.

Egy közönség növekedése.
1967. 1. 113–118. Sz.

Oppeln-Ratibor-i hercegségek

Bérenger, Jean

A lengyel-francia kapcsolatok és az Oppeln-
Ratibor-i hercegségek. 1664–1665.
1977. 1. 132–141. K.

Oppidum

Ladányi Erzsébet

Libera villa, civitas, oppidum. Terminológi-
ai kérdések a magyar városfejlődésben.
1980. 3. 450–477. K.

Orosz abszolutizmus

Krausz Tamás

Pokrovskij és az orosz abszolutizmus vitája
az októberi forradalom után.
1980. 4. 627–648. K.

Orosz értelmiség

Kövér György

Felekezet és nemzetiség: az oroszországi
értelmiség példája a századfordulón.
1977. 2. 247–259. K.

Orosz polgárháború

Zsilák András

Az OK(b)P magyar csoportjának szerepe a
Vörös Hadsereg internacionalista egysége-
inek szervezésében. (1918–1919.)
1961. 3. 347–360. Tk.

Orosz útinapló Magyarországról

Tóth Imre, H. – Kristó Gyula

Orosz utazó a XV. századi Magyarországon.
1977. 1. 142–145. K.

Orosz-lengyel szövetség

Artamonov, V.A.

Magyarország és az orosz-lengyel szövetség.
(1707–1712)
1978. 3–4. 527–531. Fő.

Orosz-magyar szövetség

Dolmányos István

Károlyi Mihály és „szentpétervári út”. (Az
orosz-magyar szövetség gondolata 1914-
ben.)
1963. 2. 167–194. Tk.

Orosz-cseh kereskedelem

Niederhauser Emil
Florovskij, A.V.: Cseh-orosz kereskedelmi
kapcsolatok a múltban. X-XVIII. század.
Praha, 1954.
1958. 3–4. 466. Sz.

Oroszország

Dovzsenok, V.I.
A paraszti munka termelékenységének
kérdései a korai feudalizmusban.
1962. 1. 8–17. Tk.

Bartha Antal
Kijev és Itil.
1964. 2. 223–254.

Bovikin, Valerij I.
Oroszország ipari fejlődésének gazdasági-
társadalmi problémái.
1973. 1–2. 30–48. T.

Furszenko, Alexandr
Olaj és politika a 19. század végén, a 20.
század elején.
1982. 1. 99–113. K.

Oroszországi Kommunista (bolsevik) Párt

Lásd: OK(b)P

Országgyűlés, Magyarország

Trócsányi Zsolt
Az erdélyi úrbérrendezési kísérletek
történetéhez. (Az 1790/1-i országgyűlésről
kiküldött úrbéri rendszeres bizottság
működése és munkálatainak sorsa.)
1966. 3–4. 270–297. Tk.

Arató Endre
A magyar politikai nemzet fogalmának
vitája az 1860-as évek országgyűlésein.
1970. 3. 444–448. Kk.

Országgyűlési pasquillus

Péter Katalin
Köznemesi publicisztika, köznemesi politi-
ka a 17. század derekán. Az Országgyűlési
pasquillus.
1979. 2. 200–226. T.

Országgyűlési választások, 1945

Vida István
Az 1945-ös választások és a Független
Kiszagzda Párt.
1970. 2. 164–206. T.

Korom Mihály
Az Ideiglenes Nemzetgyűlés Előkészítő Bi-
zottsága és a nemzetgyűlési választások.
1975. 1. 10–49. T.

Országgyűlési választások, 1947

Varga F. János
A Magyar Radikális Párt és az 1947-es
választások.
1981. 2. 227–244. K.

Országgyűlési vita

Vida István
A „demokratikus államrend és a
köztársaság büntetőjogi védelméről” szóló
törvényjavaslat megszületése és parlamen-
ti vitája.
1965. 2–3. 240–255. Tk.

Osborne-i egyezmény

Otetea, Andrei
Az Osborne-i egyezmény. (1857. aug. 9.)
1964. 2. 389–405.

Ostforschung

Gentzen, F.H. – *Kalisch*, J. – *Voigt*, G.
Az úgynevezett kelet-kutatásról. (Die „Ost-
forschung” – ein Stosstrupp des deut-
schen Imperialismus.)
1959. 1–2. 190–222. Ht.

Osztrák fasizmus

Kerekes Lajos
Olaszország, Magyarország és az osztrák
Heimwehr-mozgalom. 1920–1930.
1961. 2. 199–216. Tk.

Kerekes Lajos
Az osztrák kleriko-fasizmus problémájához.
1962. 3–4. 545–550. Sz.

Osztrák liberálisok

Somogyi Éva

Az osztrák liberálisok és a dualizmus problémái az 1870-es évek második felében.

1978. 1. 1–32. T.

Osztrák munkásmozgalom

Steiner, Herbert

Ausztria Kommunist Pártja. 1918–1933.

1967. 2. 225–269. Sz.

Madaras Éva

Az osztrák keresztényszociálisok a proletáriátus megnyeréséért.

1974. 1–2. 101–118. T.

Osztrák-magyar kapcsolatok

Sándor Vilmos

Magyarország függőségének jellege a dualizmus korában.

1958. 1–2. 91–113. T.

Gábor Sándorné

A német-osztrák köztársaság és a magyar tanács hatalom államközi gazdasági kapcsolatairól.

1966. 3–4. 325–367. Tk.

Osztrák-porosz háború

Jemnitz János

Az I. Internacionálé és a háború. (1864–66.)

1963. 3–4. 386–413. Tk.

Frank Tibor

A porosz-osztrák háború és az angol közvélemény.

1977. 3–4. 521–532. K.

Osztrák-Magyar Monarchia

Hanák Péter

A dualizmus válságának problémái a XIX. század végén.

1959. 1–2. 37–89. Tk.

Kolossa Tibor

Adatok az agrárproletariátus arányához és összetételéhez az Osztrák-Magyar Monarchiában. (1900.)

1959. 1–2. 104–127. Tk.

A kapitalizmus fejlődése az egykori Osztrák-Magyar Monarchia országaiban témaköréről tartott nemzetközi munkakonferencia záróközleménye. (Budapest, 1958. dec. 10–13.)

1959. 1–2. 186–187. H.

Katus László

A mezőgazdaság fejlődésének főbb vonásai az Osztrák-Magyar Monarchia délszlávlakta területein.

1959. 3–4. 354–404. T.

Gonda Imre

Néhány megjegyzés Robert A. Kann: „The Habsburg Empire” című könyvéhez.

1959. 3–4. 515–522. Ht.

Palotás Emil

Ausztria-Magyarország és a balkáni kérdés a XIX. század végén.

1967. 4. 430–453. Tk.

Zeman, Zbynek A. B.

A Habsburg-Birodalom felbomlásának általános diplomáciai háttere.

1970. 1. 124–129. Sz.

Somogyi Éva

Königrätz után.

1972. 1–2. 111–137. T.

Kerekes Lajos

Vorarlberg és Tirol elszakadási törekvései Ausztriától 1918–1919-ben

1972. 3–4. 431–453. T.

Diószegi István

Andrássy indulása és megtorpanása. (1871–1875.)

1976. 1–2. 1–34. T.

Eddie, Scott

Cui bono? Magyarország és a dualista Monarchia védővámpolitikája.

1976. 1–2. 156–166. K.

Sarlós Béla

A dualizmus historiográfiai kérdései c. magyar-szovjet tanácskozás, Budapest 1975. szept. 17. Beszámoló az ülészokról.

1977. 2. 382–389. Sz.

Eddie, Scott

Mit bizonyítanak az 1882–1913-as export-statisztikai adatok: Magyarország valóban csak a Monarchia éléskamrája volt?
1982. 3. 416–425. T.

Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása

Siklós András

A Monarchia felbomlása és a magyarországi kormányzati válság 1918 októberében.
1974. 3. 372–395. Mtsz.

Öreg garas

Búza János

Öreg garas. (A hódoltság utolsó éveinek pénzforgalmához.)
1973. 1–2. 151–159. K.

Örökös jobbágyság

Péter Katalin

Egy hegyaljai mezőváros harca az örökös jobbágyság ellen. (Olaszliszka küzdelme földesuraival a XVII. században.)
1961. 4. 427–441. Tk.

Makkai László

Robot – summa – taxa. (Az örökös jobbágyság rendszerének fejlődési tendenciái a XVII. század második felében.)
1964. 2. 330–337.

Örökös tartományok, 17–18. sz.

Heckenast Gusztáv

Iparfejlődés a Habsburg-birodalom osztrák és cseh tartományaiban a XVIII. században. (1670–1790.)
1973. 1–2. 188–207. Mtsz.

Összehasonlító jogtörténet

Horváth Pál

Újkori jogfejlődésünk összehasonlító vizsgálata előtt álló akadályok leküzdéséhez.
1978. 3–4. 497–512. Em.

Összehasonlító történetírás

Niederhauser Emil

A nemzeti megújulási mozgalmak Kelet-Európában. (Az összehasonlító történetírás módszertanához.)
1973. 1–2. 245–256. Em.

Ösgesta

Gerics József

A Tátony nemzetségről. Adalékok egy krónikahely értelmezéséhez.
1966. 1. 1–24. Tk.

Györffy György

Egy krónikahely magyarázatához.
1966. 1. 25–35. Tk.

Östörténet

Bartha Antal

László Gyula újabb könyvéről. (Vértesszőlőstől Pusztaszerig.)
1975. 4. 748–750. Fi.

Őszirozsás Forradalom

Lásd: Magyar polgári demokratikus forradalom

Panaszbizottság

Nevelő Irén

Az üzemek militarizálása és a panaszbizottságok az első világháború idején.
1964. 1. 64–86. T.

Papírmalom

Bogdán István

A lékai (hámosi) papírmalom a XVIII. században.
1960. 1. 46–93. T.

Parasztbirtok

Sándor Pál

Újabb adatok a paraszti földbirtoklás kérdéséhez a XIX. században. Alsószid

paraszságának földbirtokstatisztikája:
1789–1853.
1961. 2. 180–198. Tk.

Sándor Pál

Az 1849 utáni parasztbirtok történeti statisztikai vizsgálatához Győr megyében.
1968. 3. 226–253. Tk.

Parasztagazdaság

Kirilly Zsigmondné – Kiss István, N.

A XVI–XVII. századi parasztagazdaság struktúrájának vizsgálata.
1967. 2. 201–216. Sz.

Paraszti termelő munka

Dovzsenok, V.I.

A paraszti munka termelékenységének kérdései a korai feudalizmusban.
1962. 1. 8–17. Tk.

Vörös Antal

A paraszti termelő munka és életforma jellegének változásai a Dunántúlon, 1850–1914.
1966. 2. 162–186. Tk.

Parasztipar

Berend T. Iván

Az iparfejlődés és az úgynevezett paraszti-par kérdéséhez. Vita Tolnai Györggyel és Simon Péterrel.
1965. 2–3. 275–284. V.

Parasztmozgalmak

Mayer Mária, P.

A Voproszi Isztorii vitája a németországi reformáció és a parasztháború jellegéről, illetve az első polgári forradalom kérdéséről.
1958. 1–2. 270–272. Ht.

Mészáros Károly

Az 1919 tavaszi parasztmozgalmak.
1961. 4. 442–475. Tk.

Somogyi Éva

A határörvidéki privilégiumok hatása a paraszti osztályharc alakulására a XVII. században. (Horvátországi parasztfelkelés 1653–59.)
1962. 2. 149–172. Tk.

Heckenast Gusztáv

A Karácsony György-féle parasztfelkelés. (1569–1570.)
1963. 1. 19–21. Tk.

Somogyi Éva

Az 1653–59. évi horvátországi parasztmozgalom ideológiai tanulságai.
1963. 1. 30–32. Tk.

Bácskai Vera

A parasztság és a honvédelem 1514-ben.
1963. 1. 63–66. Tk.

Macek, Josef

Michael Gaismair, a tirolai forradalmár.
1964. 2. 286–302.

Várkonyi Ágnes, R.

A jobbágyság osztályharc a Rákóczi-szabadságharc idején.
1964. 2. 338–377.

Mayer Mária

Skizmatikus parasztmozgalom Kárpátalján a XX. század elején.
1971. 1–2. 106–132. Tk.

Bellér Béla

A Dózsa-parasztháború történeti-politikai koncepciója és történeti képe 1945 előtti történetírásunkban.
1974. 3. 289–325. T.

Szakály Ferenc

Honkeresők. (Megjegyzések Cserni Jován hadáról.)
1979. 2. 227–261. T.

Parasztpolitika

Sándor Pál

A jobbágyszabadítás újraszabályozásának történetéhez.
1977. 2. 368–382. Sz.

Paraszság

Somlyai Magda, M.

Iratok a tiszántúli szegényparaszság földosztó törekvéseiről 1945-ben.
1958. 1–2. 221–234. T.

Molnár Erik

Bevezető a vitához. (Nemzet, haza, honvédelem a parasztság és a nem nemesi

katonáskodó réteg gondolkodásában.
XV-XVIII. század.)
1963. 1. 1–3.

Szűcs Jenő
Nándorfehérvár és a parasztság.
1963. 1. 11–14. Tk.

Benczédi László
Paraszság és kurucság a Thököly-korban.
(Munkabeszámoló a Történettudományi
Intézet I. magyar osztályának 1964. febr.
3-i értekezletén.)
1964. 1. 152–161. Sz.

Kiss István, N.
Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszám-
olójához.
1964. 1. 162–167. Sz.

Zimányi Vera
Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszám-
olójához.
1964. 1. 167–169. Sz.

Makkai László
Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszám-
olójához.
1964. 1. 169–171. Sz.

Heckenast Gusztáv
Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszám-
olójához.
1964. 1. 171. Sz.

Benda Kálmán
Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszám-
olójához.
1964. 1. 172–174. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.
Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszám-
olójához.
1964. 1. 174–177. Sz.

Barta István
Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszám-
olójához.
1964. 1. 177–178. Sz.

Benczédi László
Válasz a „Paraszság és kurucság a Thököly-
korban” c. beszámoló hozzászólóinak.
1964. 1. 178–181. Sz.

Vörös Károly
A parasztság útja a polgári forradalomhoz.
1973. 1–2. 208–244. Mtsz.

Romsics Ignác
A gazdagparaszság és a forradalmak kora.
(Két forrás a XX. századi magyar pa-
rasztság politikai tudatához.)
1979. 1. 127–144. N.

Wellmann Imre
Közösségi rend és egyéni törekvések a 18.
századi falu életében.
1980. 3. 376–449. T.

Paraszság

Lásd még: Jobbágyság

Parlament

Lásd: Országgyűlés

Partizánmozgalom

Lásd: Ellenállási mozgalmak

Past and Present

Haraszti Éva, H.
Past and Present (1960. április–1960. no-
vember)
1961. 4. 543–545. Ht.

Patrașcanu, Lucretiu

Lipcsey Ildikó
Két évszázad román történelme Patrașcanu
műveiben.
1976. 3. 521–528. Fi.

Patriotizmus

Lásd: Hazafiság

Páneurópa-mozgalom

Kövics Emma
A Páneurópa-mozgalom fogadtatása Né-
metországban. 1924–1932.
1981. 3. 360–384. T.

Pápai decretalis

Bónis György
Decretalis Intellecto. (III. Honorius a koro-
najavak elidegeníthetlenségéről.)
1974. 1–2. 24–31. T.

Párizsi Kommün

Bourgin, Georges
Francia-német egyezkedés. Bismarck,
Thiers, Jules Favre és a Párizsi Kommün
leverése. (1871 május.)
1958. 1–2. 114–124. T.

Jemnitz János
Kortársak a Párizsi Kommünről.
1971. 1–2. 1–23.

Pártok

Boros Zsuzsa – Szabó Dániel
A politikai pártok kutatásának néhány
kérdése a XX. századi polgári irodalom-
ban.
1975. 2–3. 503–527. Mű.

Pártok

Lásd még: egyes pártoknál

Pártprogram

Vida István
A Független Kisgazdapárt 1930. évi békési
programja.
1967. 1. 76–100. Tk.

Urbán Károly
Szélgjegyzetek egy programgyűjteményhez.
1979. 3–4. 605–609. Fi.

Pártviszonyok

Kondor Viktória, M.
Megjegyzések Jókai Mór politikai szerepé-
hez a kiegyezést követő években.
1958. 1–2. 125–135. T.

Orbán Sándor
Adalékok a földreform utáni falusi viszo-
nyok tanulmányozásához.
1966. 1. 85–97. Tk.

Balogh Sándor
A demokrácia kérdései a magyarországi
politikai pártok szervezeti felépítésében a
felszabadulás után.
1975. 1. 50–67. T.

Vida István
Adatok az 1946 nyári koalíciós válság
történetéhez.
1975. 1. 68–87. T.

Nagy Zsuzsa, L.
A liberális polgári ellenzék pártjai és szerve-
zetei. (1919–1944.)
1976. 3. 335–360. T.

Izsák Lajos
A Magyar Szabadság Párt megalakulása és
tevékenysége. 1946–1947.
1981. 2. 203–226.

Varga F. János
A Magyar Radikális Párt és az 1947-es
választások.
1981. 2. 227–244. K.

Pekar, Josef

Niederhauser Emil
Négy arckép.
1980. 4. 577–590. T.

Perczel Mór

Spira György
Perczel próbálkozása a délvidéki szerbek
megbékítésére 1849 tavaszán.
1981. 1. 114–128. Mű.

Perényi József

Niederhauser Emil
Perényi József. (1915–1981.)
1982. 3. 595–596.

Pest megye

Kosáry Domokos
Néhány tanulság Pest megye kuruckori
történetéből.
1963. 1. 91–96. Tk.

Pénztörténet

Kiss István, N.

Az ár- és bértörténet kérdése Magyarországon 1550–1650 között.
1963. 2. 145–166. Tk.

Búza János

Öreg garas. (A hódoltság utolsó éveinek pénzforgalmához.)
1973. 1–2. 151–159. K.

Búza János

A tallér és az aranyforint árfolyama, valamint szerepe a pénzforgalomban Magyarországon török uralom alatti területén a XVII. században. (Nagykőrös 1622–1682.)
1977. 1. 73–106. T.

Iványosi-Szabó Tibor

A „kongó” nevű pénz forgalma Kecskeméten.
1981. 2. 287–295. Mű.

Pénzügyigazgatás

Cauwenberghe, Eddy van

Pénzügypolitika és kincstárpolitika Németalföldön a burgundiak és a spanyol Habsburgok korában. (15–16. század.)
1982. 1. 121–135. Em.

Piacközpont-vizsgálat

Bácskai Vera – Nagy Lajos

Matematikai módszerek alkalmazási lehetőségei a történettudományban (A faktoranalízis alkalmazása Magyarország 19. század eleji piacközpontjainak vizsgálatánál.)
1979. 2. 283–296. Em.

Pivány Jenő

Gál István

Az angolnyelvű Hungaricák gyűjtésének történetéből.
1976. 3. 504–508. Mű.

Pleiner, Radomir

Heckenast Gusztáv

Pleiner, Radomir: A szláv vaskohászat alapjai Csehszágban. Praha, 1958
1960. 1. 149–151. Sz.

Pokrovszkij, Mihail N.

Krausz Tamás

Pokrovszkij és az orosz abszolutizmus vitája az októberi forradalom után.
1980. 4. 627–648. K.

Polgári család, 16.sz.

Granasztói György

A polgári család a középkor végi Magyarországon. (Adalékok és feltevések egy „jóléti társadalom” természetrajzához.)
1982. 4. 605–664. T.

Polgári demokratikus forradalom

Lásd: Magyar polgári demokratikus forradalom

Polgári forradalom

Mayer Mária, P.

A Voproszi Isztorii vitája a németországi reformáció és a parasztháború jellegéről, illetve az első polgári forradalom kérdéséről.
1958. 1–2. 270–272. Ht.

Polgári forradalom, Magyarország

Lásd: Forradalom és szabadságharc, 1848/49

Polgári radikalizmus

Nagy Zsuzsa, L.

Jászi és a hazai polgári radikálisok kapcsolata a két világháború között.
1974. 4. 631–649. Mű.

Varga F. János

A Magyar Radikális Párt újjáalakulása 1945-ben.
1975. 1. 96–106. K.

Mucsi Ferenc

A polgári radikalizmus Magyarországon 1900–1914. (Történelmi vázlat.)
1977. 2. 280–314. Mtsz.

Pók Attila

A történelmi materializmus századfordulói értelmezéséhez.
1977. 2. 348–359. Fi.

Polgári reformmozgalom

Barta István

A magyar polgári reformmozgalom kezdeti szakaszának problémái.

1963. 3–4. 305–343. Tk.

Polgári társadalomtudomány

Pach Zsigmond Pál

A nemzetközi ideológiai harc és viszonyunk a polgári társadalomtudományokhoz.

1968. 1–2. 1–10. T.

Polgári történetírás

Kon, Igor Szemjonovics

A történettudomány elméletének kérdései a mai polgári történetírásban.

1960. 2–3. 364–380. Ht.

Pach Zsigmond Pál

Az ellenforradalmi történelemszemlélet Szekfű Gyula Három nemzedékében.

1962. 3–4. 387–425. Tk.

Szűcs Jenő

A magyar szellemi történet nemzet-konceptiójának tipológiájához.

1966. 3–4. 245–269. Tk.

Kovács Endre

Ismeretelméleti problémák a mai polgári történetírásban.

1968. 4. 349–372. T.

Boros Zsuzsa – Szabó Dániel

A politikai pártok kutatásának néhány kérdése a XX. századi polgári irodalomban.

1975. 2–3. 503–527. Mű.

Glatz Ferenc

Történeti kultusz és történetírás. Reflexiók Szekfű Száműzött Rákóczi-jához.

1976. 1–2. 64–101. T.

Polgárosodás

Varga János

A nemzeti nyelv szerepe a polgári fejlődésben Magyarországon.

1961. 3. 284–304. Tk.

Glatz Ferenc

Polgári fejlődés és nacionalizmus Magyarországon a XIX. században. (Eszmetörténet és társadalomtörténet.)

1974. 1–2. 248–260. Mű.

Hanák Péter

Polgárosodás és asszimiláció Magyarországon a XIX. században.

1974. 4. 513–536.

Politikai gondolkodás

Hanák Péter – Lackó Miklós – Ránki György

Gazdaság, társadalom, társadalmi-politikai gondolkodás Magyarországon a kapitalizmus korában.

1969. 3–4. 283–336. Mtsz.

Márkus László

Politikai gondolkodásunk hajszálgököiről.

1970. 4. 581–585. V.

Glatz Ferenc

Polgári fejlődés és nacionalizmus Magyarországon a XIX. században. (Eszmetörténet és társadalomtörténet.)

1974. 1–2. 248–260. Mű.

Várkonyi Ágnes, R.

A török kiűzésének eszméje a magyar politikai gondolkodásban a XVII. század közepén.

1974. 4. 495–501.

Sándor Pál

Deák politikai koncepciójához. (Ismeretlen levele 1842-ből.)

1979. 2. 262–282. K.

Politikai katolicizmus

Petőcz Pál

A politikai katolicizmus „reformnemzedéke”.

1964. 1. 112–151. T.

Pongrácz Pál

Makkai László

Pongrácz Pál: A mezőgazdasági jellegű ipari építészeti emlékei. Malmok. Bp. 1957.

1960. 1. 151–152. Sz.

Porosz-osztrák háború

Jemnitz János

Az I. Internacionálé és a háború. (1864-66.)
1963. 3-4. 386-413. Tk.

Frank Tibor

A porosz-osztrák háború és az angol közvélemény.
1977. 3-4. 521-532. K.

Porsnyev, B. F.

Bartha Antal

A feudalizmus kutatásának elméleti kérdései. B.F. Porsnyev új művéről. (A feudalizmus és a népi tömegek.)
1966. 3-4. 423-426. Sz.

Posztógyár

Barta István

Adatok a gácsi posztógyár reformkori történetéhez.
1961. 1. 114-122. K.

Endrei Walter

Közkeletű tévedések a Gácsi Posztómanu-faktúra történetével kapcsolatban.
1967. 2. 217-224. Sz.

Posztószövés

Endrei Walter

Kísérlet az ipari termelékenység kiszámítására a prestatisztikus korszakban. (A flandriai posztószövés termelékenysége a XVI. században.)
1976. 4. 721-730. Em.

Potsdami konferencia

Ránki György

Potsdam.
1971. 3-4. 495-514. T.

Poveszty Vremennih Let

Bartha Antal

Az etnikai-állami egység gondolata a Poveszty Vremennih Let-ben.
1970. 1. 1-20. Tk.

Privilegium

Somogyi Éva

A határörvidéki privilegiumok hatása a paraszti osztályharc alakulására a XVII. században. (Horvátországi parasztfelkelés 1653-59.)
1962. 2. 149-172. Tk.

Profit

Bouvier, Jean

A XIX. századi franciaországi kapitalista profitra vonatkozó adatgyűjtés problémái és eredményei.
1966. 1. 36-41. Tk.

Programvezérlés

Endrei Walter

Az automatagépek programvezérlésének eredete. A lyukkártya keletkezéséhez.
1961. 1. 107-112. K.

Prohászka Ottokár

Szabó Miklós

Prohászka Ottokár és a katolikus egyházi reformtörekvések 1896-1914.
1973. 1-2. 257-264. Sz.

Proletariátus

Lásd: Munkásosztály

Proletárdiktatúra

Ságvári Ágnes

Népfront és proletárdiktatúra.
1966. 2. 204-226. Tk.

Propaganda

Iszakov, P.F. – Kulkov, J.N.

A szovjet sajtó – a hazafiság és az internacionalizmus propagandájának legfontosabb eszköze a Nagy Honvédő Háború éveiben.
1979. 3-4. 401-410.

Barker, Elisabeth

Anglia tengelyellenes propagandája Délkelet-Európában a második világháború idején.
1979. 3-4. 411-435.

Scheel, Klaus

A német háborús propaganda Délkelet-Európa megszállott országaiban.

1979. 3–4. 436–453.

Wette, Wolfram

Német propaganda és a csatlósorságok: Magyarország, Románia és Bulgária. (1941–1943.)

1979. 3–4. 454–483.

Juhász Gyula

A nagyhatalmak háborús propagandája és Magyarország.

1979. 3–4. 484–504.

Márkus László – Vásárhelyi Miklós

A sajtó szerepe Magyarországon a háborús propaganda terjesztésében.

1979. 3–4. 505–521.

Puskás, Andrej Ivanovics

A háborús propaganda leleplezése a fronton.

1979. 3–4. 522–528.

Kamburov, Georgi

Katonai problémák az illegális antifasiszta sajtóban és rádióban Bulgáriában az 1941–1944-es években.

1979. 3–4. 529–539.

Tóth Sándor

Háborús propaganda és nevelés a magyar hadseregben 1941–1944.

1979. 3–4. 540–551.

Fekete Edit – Gyarmati György

Nemzetközi konferencia a Közép- és Délkelet-Európa felé irányuló háborús propagandáról.

1979. 3–4. 552–561.

Pszichológia

Castellan, Georges

Lélektan és történelem.

1974. 1–2. 211–220. E.

Hunyady György

Történelem és pszichológia.

1981. 1. 71–78. Fi.

Püspök

Fügedi Erik

XV. századi magyar püspökök.

1965. 4. 477–498. Sz.

Rákóczi Ferenc, II.

Benda Kálmán

II. Rákóczi Ferenc török politikájának első évei. 1702–1705.

1962. 2. 189–209. Tk.

Glatz Ferenc

Történeti kultusz és történetírás. Reflexiók Szekfü Száműzött Rákóczi-jához.

1976. 1–2. 64–101. T.

Antall József

Adatok II. Rákóczi Ferenc házasságkötéséhez. Rákóczi Ferenc ismeretlen levele. Köln, 1694. szeptember 27.

1981. 2. 296–301. Mű.

Rákóczi József

Bödey József

Rákóczi József sirlaptöredéke mint bolgár egyházi emlék.

1977. 3–4. 503–520. K.

Rákóczi-szabadságharc

Benda Kálmán

Rákóczi és Vatikán. Brenner apát küldetése XI. Kelemen pápához. 1707–1708.

1959. 1–2. 8–24. Tk.

Benda Kálmán

II. Rákóczi Ferenc török politikájának első évei. 1702–1705.

1962. 2. 189–209. Tk.

Várkonyi Ágnes, R.

A jobbgátság osztályharca a Rákóczi-szabadságharc idején.

1964. 2. 338–377.

Kiss József

Jászkunok a Rákóczi-szabadságharcban.

1971. 1–2. 35–85. Tk.

Zachar József

A Rákóczi-szabadságharc és Európa. Beszámoló a sárospataki nemzetközi tudományos konferenciáról.

1977. 1. 146–154. Sz.

Benda Kálmán

A Rákóczi-szabadságharc és az európai hatalmak.

1978. 3–4. 513–519. Fő.

Aretin, Karl Otmar von

Magyarország és I. József császár politikája.

1978. 3–4. 520–526. Fő.

Artamonov, V.A.

Magyarország és az orosz-lengyel szövetség. (1707–1712)

1978. 3–4. 527–531. Fő.

Staszewski, Jacek

Lengyelország és Magyarország a szabadságharc idején.

1978. 3–4. 532–534. Fő.

Iványosi-Szabó Tibor

A „kongó” nevű pénz forgalma Kecskeméten.

1981. 2. 287–295. Mű.

Frey, Linda – Frey, Marsha

II. Rákóczi Ferenc és a tengeri hatalmak.

1981. 4. 663–674. Fi.

Köpeczi Béla

Rákóczi követe Rómában.

1982. 3. 404–415. T.

Rákóczi-uradalmak

Makkai László

Műhely- és huta-leltárak a XVII. századi Rákóczi-uradalmakból.

1958. 3–4. 448–452. K.

Reakciós nemzeti egység

Turóczi Károly

Az Imrédy-kormány kísérletei 1938 nyarán a reakciós nemzeti egység megteremtésére.

1968. 1–2. 46–80. T.

Receptgyűjtemény

Endrei Walter – Hajnal Lászlóné

Egy XVII. századi festő receptgyűjtemény.

1958. 3–4. 453–457. K.

Reformáció

Mayer Mária, P.

A Voproszi Isztorii vitája a németországi reformáció és a parasztháború jellegéről, illetve az első polgári forradalom kérdéséről.

1958. 1–2. 270–272. Ht.

Heckenast Gusztáv

A Karácsony György-féle parasztfelkelés. (1569–1570.)

1963. 1. 19–21. Tk.

Macek, Josef

Michael Gaismair, a tiroli forradalmár.

1964. 2. 286–302.

Makkai László

Bocskai és európai kortársai.

1974. 4. 483–494.

Reformkor

Barta István

Balásházy János pályafordulása.

1958. 1–2. 3–20. T.

Varga János

A bihari nemesség hitelviszonyai a polgári forradalom előtt. (Statistikai forráselemzés.)

1958. 1–2. 21–54. T.

Balázs Éva, H.

A reformkori nacionalizmus XVIII. századi gyökerei.

1960. 2–3. 319–322. Sz.

Barta István

A magyar reformkor és 1848/49 nacionalizmusának néhány vonása.

1960. 2–3. 322–325. Sz.

Barta István

Adatok a gácsi posztógyár reformkori történetéhez.

1961. 1. 114–122. K.

Barta István

A magyar polgári reformmozgalom kezdeti szakaszának problémái.

1963. 3–4. 305–343. Tk.

Vörös Károly

A parasztság útja a polgári forradalomhoz.

1973. 1–2. 208–244. Mtsz.

Pach Zsigmond Pál
Széchenyi és az Alduna-szabályozás
1830–1832-ben.
1975. 4. 557–581. T.

Sándor Pál
Deák politikai koncepciójához. (Ismeretlen
levele 1842-ből.)
1979. 2. 262–282. K.

Miskolczi Ambrus
Népesség, társadalom és gazdaság a reform-
kori Erdélyben.
1980. 3. 509–529. Mű.

Komlós, John
A Végegylet.
1981. 1. 51–57. T.

Dóka Klára
Buda kézművesei 1828-ban.
1981. 1. 100–113. Mű.

Schwarz Katalin
Magyarország államháztartása 1828–1847-
ben a Tafeln adatai alapján.
1981. 3. 450–477. Ed.

Kecskeméti Károly
A liberalizmus és a zsidók emancipációja.
1982. 2. 185–210. T.

Andics Erzsébet
Széchenyi és Metternich.
1982. 3. 560–586. Él.

Reformmozgalom

Barta István
Széchenyi és a magyar polgári reformmoz-
galom kibontakozása.
1960. 2–3. 224–240. T.

Regresszió, 17. sz.

Zimányi Véra
A XVII. századi gazdasági és társadalmi
regresszió néhány aspektusa.
1973. 1–2. 49–60. T.

Rendi ellenállás

Benda Kálmán
Habsburg-politika és rendi ellenállás a
XVII. század elején.
1970. 3. 404–427. Mtsz.

Benczédi László
A Wesselényi-féle rendi szervezkedés kibon-
takozása. (1666–1668.)
1974. 4. 596–630. Mtsz.

Rendi ellentétek

Elekes Lajos
Rendi ellentétek és kutatási problémáik a
XV. századi Magyarországon.
1964. 2. 264–285.

Rendi nacionalizmus

Vörös Antal
A XVIII. század története értékelésének
néhány problémája.
1960. 2–3. 316–319. Sz.

Balázs Éva, H.
A reformkori nacionalizmus XVIII. századi
gyökerei.
1960. 2–3. 319–322. Sz.

Rendiség

Makkai László
A Habsburgok és a magyar rendiség a
Bocskai-felkelés előestéjén.
1974. 1–2. 155–182. Mtsz.

Kosáry Domokos
Felvilágosult abszolutizmus – felvilágosult
rendiség.
1976. 4. 675–720. Mtsz.

Galavics Géza
Egy Reynolds-kép, mint politikai szimbó-
lum a 18. század végi Magyarországon.
(Művészettörténeti nyomozás egy felje-
lentés kapcsán.)
1981. 2. 252–261. Fi.

Trócsányi Zsolt
Rendi gazdaságpolitikai tervezetek Erdély-
ben. (1711–1761)
1981. 3. 385–391. K.

Reneszánsz

Romano, Ruggiero
Művészet és társadalom a renaissance-kori
Olaszországban.
1965. 4. 377–387. T.

Repertórium

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1956. I. rész.

1958. 1–2. 279–297. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1956. II. rész.

1958. 3–4. 470–487. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1957. I. rész.

1959. 1–2. 225–243. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1957. II. rész.

1959. 3–4. 524–543. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1958. I. rész.

1960. 2–3. 381–406. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1958. II. rész.

1961. 2. 233–256. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1959. I. rész.

1961. 3. 381–411. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1959. II. rész.

1962. 1. 118–146. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1960. I. rész.

1962. 2. 316–348. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1960. II. rész.

1963. 1. 108–139. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1961. I. rész.

1963. 2. 270–300. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1961. II. rész. 1962. I. rész.

1963. 3–4. 450–502. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1962. II. rész.

1964. 1. 188–216. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1963. I. rész.

1964. 3–4. 635–662. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1963. II. rész.

1965. 1. 103–130. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1964.

1965. 2–3. 326–372. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1965. I. rész.

1966. 2. 232–242. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1965. II. rész.

1966. 3–4. 433–483. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1966. I. rész.

1967. 3. 362–392. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1966. II. rész.

1967. 4. 486–510. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1967. I. rész.

1968. 1–2. 174–202. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.

1967. II. rész.

1968. 3. 323–346. Ktf.

Rettegett, IV. Iván cár

Szvák Gyula

Rettegett Iván az újabb szovjet kutatások tükrében.

1979. 3–4. 592–604. Ed.

Revizionizmus

Csatári Dániel

A revizionizmus magyarországi és romániai hatása.

1960. 2–3. 356–360. Sz.

Revízió

Némedi Dénes

A Magyar Szemle revíziós nacionalizmusának szerkezetéről.

1972. 1–2. 75–110. T.

Reynolds, Joshua

Galavics Géza

Egy Reynolds-kép, mint politikai szimbólum a 18. század végi Magyarországon. (Művészettörténeti nyomozás egy feljelentés kapcsán.)

1981. 2. 252–261. Fi.

Régészet

Gumilov, Lev Nikolaevics

A kazárok utódai. (A csapadékeloszlás ingadozásai és az etnogenezis kérdése Délkelet-Európában a VII–XVI. században.)

1968. 1–2. 12–18. T.

Bartha Antal

Történeti földrajz és történelem. (Megjegyzések L.N. Gumilov cikkéhez.)

1968. 1–2. 19–27. T.

Bakay Kornél

Vitahozzászólás Székesfehérvár kialakulásának kérdéséhez.

1969. 1–2. 117–122. Kk.

Fodor István

Őstörténetünk korai szakaszainak néhány fő vonása.

1972. 1–2. 1–28. T.

Részvénytársaság

Ferber Katalin

A stabilizáció és az ipari részvénytársaságok vagyoni helyzete.

1980. 2. 319–328. Ed.

Révai József

Molnár Erik

Révai József. (1898–1959.)

1959. 3–4. 463–464. Sz.

Lackó Miklós

Révai-problémák. Írások a börtönének első szakaszából.

1972. 3–4. 454–470. T.

Hársfalvi Péter

Révai József: Marxizmus és népiesség.

1981. 4. 650–662. Ú.

Rézkozás

Dziekonski, Tadeusz

A lengyelországi eneolitikus rézkozás és középeurópai kapcsolatai.

1961. 1. 1–15. T.

Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű

Réti R. László

A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. a második világháborúban.

1973. 1–2. 170–187. K.

Robot

Makkai László

Robot – summa – taxa. (Az örökös jobbágyság rendszerének fejlődési tendenciái a XVII. század második felében.)

1964. 2. 330–337.

Román állam kezdetei

Györffy György

Adatok a románok XIII. századi történetéhez és román állam kezdeteihez. I. rész.

1964. 1. 1–25. T.

Györffy György

Adatok a románok XIII. századi történetéhez és a román állam kezdeteihez. II. rész.

1964. 3–4. 537–568. Tk.

Román fasizmus

Csatári Dániel

A román fasizmus sajátosságai. √

1962. 3–4. 551–559. Sz.

Ormos Mária √

A Vaszgárda.

1982. 3. 426–443. T.

Román fejedelemségek

Otetea, Andrei ✓
Az Osborne-i egyezmény. (1857. aug. 9.)
1964. 2. 389–405.

Román nemzetiség

Sárközi Zoltán ✓
Brúz Lajos. (1817–1856.)
1967. 3. 343–355. Sz.

Szász Zoltán
A román kérdés Tisza István első
kormányának politikájában. (1904.)
1968. 3. 254–293. Tk.

Szász Zoltán
A brassói román iskolák ügye a századvég
nemzetiségi politikájában.
1976. 1–2. 35–63. T.

Román történetírás

Csatári Dániel
A Román Történettudományi Intézet 1958.
évi munkaterve.
1958. 1–2. 272–274. Ht.

Ránki György
Nicolae Titulescu történeti ábrázolásához.
(L.M. Oprea: Nicolae Titulescu's diplomatic
activity.)
1969. 3–4. 345–349. V.

Zaharia, G. – Unc, G. – Ilie, P.
A román történetírás Közép- és Délkelet-
Európának a második világháború előes-
tétjén és a háború alatt betöltött szerepéről.
1973. 3–4. 379–393. T.

Makkai László ✓
Egy kis szakmai ördögűzés.
1975. 4. 751–754. V.

Lipcsey Ildikó ✓
Két évszázad román történelme Patrașcanu
műveiben.
1976. 3. 521–528. Fi.

Románia

Csatári Dániel
A revizionizmus magyarországi és romániai
hatása.
1960. 2–3. 356–360. Sz.

Kerekes Lajos
Bánffy Miklós politikai küldetése Romániá-
ban 1943-ban.
1963. 2. 259–261. Sz.

Romániai Magyar Dolgozók Szövetsége

Lásd: MADOSZ

Roosevelt, Franklin Delano

Láng Imre
Keynes és a New Deal.
1978. 1. 33–69. T.

Rotschild-család

Bouvier, Jean
A bankcsoport egy példája: A mai Rotschil-
dok.
1967. 3. 292–302. Tk.

Római jog

Sarlós Béla
Az 1909. évi adóreform és a világháborús
adótörvények.
1974. 1–2. 68–100. T.

Ruszin nemzetiség

Lásd: Kárpátukrán nemzetiség

Rúzsás Lajos

Benda Kálmán
Rúzsás Lajos. (1914–1981.)
1981. 2. 307.

Sajtó

Szokolay Katalin, P.
A lengyel kommunista sajtó a Magyar
Tanácsköztársaságról.
1959. 1–2. 128–140. Tk.

Csurdi Sándor
A magyarországi sajtó az Októberi Forrada-
lomról 1947-ben.
1977. 3–4. 485–502. K.

Frank Tibor
A porosz-osztrák háború és az angol
közvélemény.
1977. 3–4. 521–532. K.

Kamburov, Georgi
Katonai problémák az illegális antifasiszta
sajtóban és rádióban Bulgáriában az
1941–1944-es években.
1979. 3–4. 529–539.

Sajtópropaganda

Lásd: Propaganda

Sajtószabadság

Vörös Antal
Táncsics Mihály kiadatlan cikkei a sajtószabadságról és a cenzúráról.
1958. 1–2. 55–77. T.

Sajtótörténet

Vágó Béla
A Vörös Újság első számáról.
1968. 3. 205–208.

Márkus László
A legújabbkori sajtótörténet kutatásának
módszertanáról.
1971. 1–2. 224–227. Sz.

Sárospatak

Veress Éva
A jobbágycsalád szervezete a sárospataki
uradalom falvaiban a XVII. század
közepén.
1958. 3–4. 379–429. T.

Kiss István, N.
Uradalmi gazdálkodás Sárospatakon és Tokajban a XVI. század második felében.
1960. 1. 15–30. T.

Schlözer, August Ludwig

Poór János
A.L. Schlözer történelemszemléletéről.
1978. 3–4. 557–569. Ed.

Schneider, Wolf

Granasztói György
A városok (Mit akarhat az olvasó?)
1975. 1. 126–132. Fi.

Selmecbánya

Tömöry Márta
Vita dr. Paulinyi Oszkár „Termelés és vállalkozás a selmeci bányagazdaságban a XVI. század derekán” c. monográfiájáról.
1966. 2. 228–231. Sz.

Paulinyi Oszkár
Bányagazdálkodás Magyarországon a fejedelmi feudalizmus időszakában. (Összegezősek.)
1979. 3–4. 614–629. Él.

Semmelweis Ignác

Pál Lajos
Megjegyzések Benedek István Semmelweis-könyvéről.
1974. 1–2. 263–265. Sz.

Sestan, Ernesto

Niederhauser Emil
E. Sestan: A történetírás mint történeti tudomány.
1977. 3–4. 648–650. Fi.

Shaw, George Bernard

Jemnitz János
F. Adler és G.B. Shaw vitája az olasz fasizmusról.
1967. 1. 57–75. TK.

Skizmamozgalmak

Mayer Mária
Skizmatikus parasztmozgalom Kárpátalján a XX. század elején.
1971. 1–2. 106–132. Tk.

Smuts, Jan Christian

Nagy Zsuzsa, L.
Smuts tábornok budapesti küldetése 1919 áprilisában.
1963. 2. 195–216. Tk.

Somogy megye

Kávássy Sándor
Ellenforradalmi mozgalmak Somogyban a Tanácsköztársaság idején.
1972. 3–4. 413–430. T.

Sopron

Surányi Bálint
Az Árpád-kori Sopron topográfiájának
kérdéséhez.
1961. 2. 220–223. Sz.

Granasztói György
Becslés Sopron XVI–XVII. századi
lélekszáma.
1970. 3. 275–325. T.

Spanyol fasizmus

Jemnitz János
A spanyol fasizmus jellegéről.
1962. 3–4. 536–544. Sz.

X Spanyolország

Mickun Nyina
Kinek az érdekeit fejezte ki a Mesta?
1978. 2. 229–252. T.

Stabilizáció

Ferber Katalin
A stabilizáció és az ipari részvénytársaságok
vagyonai helyzete.
1980. 2. 319–328. Ed.

Statisztika

Varga János
A bihari nemesség hitelviszonyai a polgári
forradalom előtt. (Statisztikai forráse-
lemzés.)
1958. 1–2. 21–54. T.

Puskás Julianna
A tőkés nagybérletek a XIX. század végi
Magyarországon. (Az 1895-ös mezőgaz-
dasági statisztika adatai alapján.)
1959. 1–2. 90–103. Tk.

Katus László
A mezőgazdaság fejlődésének főbb vonásai
az Osztrák-Magyar Monarchia délszláv-
lakta területein.
1959. 3–4. 354–404. T.

Puskás Julianna
A magyarországi mezőgazdaság tőkés
fejlődésének vizsgálata az 1895. évi üzem-
statisztika adatai alapján.
1960. 4. 446–478. T.

Mayer Mária

A XIX. századvégi kárpátukrán agrárné-
pesség társadalmi szerkezetének statisztí-
kai ábrázolása.
1961. 3. 330–346. Tk.

Puskás Julianna
A földbirtok bérbeadása Magyarországon
az 1935. évi mezőgazdasági statisztika
adatai alapján.
1963. 3–4. 356–385. Tk.

Puskás Julianna
A földtulajdonosok és a földet bérlők társa-
dalmi rétegződésének módosulásai az
1920. és 1930. évi népszámlálási adatok
alapján.
1964. 2. 452–465.

Katus László
A kelet-európai iparosodás és az „önálló
tőkés fejlődés” kérdéséhez.
1967. 1. 1–45. Tk.

Puskás Julianna – Lánç Margit
A magyarországi szántóföldi termelés kvan-
titatív elemzése 1867–1913.
1972. 3–4. 537–539. Sz.

Puskás Julianna
X Kivándorlás Magyarországról az Egyesült
Államokba 1914 előtt.
1974. 1–2. 32–67. T.

Ránki György
Az 1939-es budapesti választások.
1976. 4. 613–630. T.

Tausz Anikó
Adalékok a magyar ipari munkásság hely-
zetéhez 1919 és 1929 között.
1976. 4. 631–659. K.

Katus László
A demográfiai átmenet kérdései Magyaror-
szágon a 19. században.
1980. 2. 270–288. Mű.

Schwarz Katalin
Magyarország államháztartása 1828–1847-
ben a Tafeln adatai alapján.
1981. 3. 450–477. Ed.

Eddie, Scott

Mit bizonyítanak az 1882–1913-as export-
statisztikai adatok: Magyarország valóban
csak a Monarchia éléskamrája volt?
1982. 3. 416–425. T.

Statisztika

Lásd még: Történeti statisztika

Summa

Makkai László

Robot – summa – taxa. (Az örökös
jobbágyság rendszerének fejlődési tenden-
ciái a XVII. század második felében.)
1964. 2. 330–337.

Svédország ✓

Endrei Walter

Geijer, Agnes: Oriental Textiles in Sweden.
Copenhagen, 1951.
1960. 1. 152–153. Sz.

Szabad királyi város

Lásd: Várostörténet

Szabadalom

Endrei Walter

Textilipari szabadalmak Magyarországon a
nyugat-európai ipari forradalom idején.
1961. 1. 76–93. T.

Szabadságharc, 1848/49

Lásd: Forradalom és szabadságharc,
1848/49

Szabadságharcok

Várkonyi Ágnes, R.

A Habsburg-ellenes szabadságharcok
történeti feldolgozásának problémáihoz.
1960. 2–3. 313–316. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.
1972. 1–2. 248–251. V.

Szabadságharcok

Lásd még: Egyes szabadságharcoknál

Szabó Ervin

Litván György

Szabó Ervin nemzetközi kapcsolatai – levél-
hagyatéka tükrében.
1964. 1. 26–63. T.

Révai József

A 48-as legenda.
1976. 3. 458–467. K.

Litván György

Elmélet és gyakorlat Szabó Ervin
munkásságában.
1978. 1. 70–89. T.

Márkus László

Szabó Ervin „újraolvasva”.
1981. 4. 625–635. Ú.

Szanációs diktatúra

Szokolay Katalin

A lengyel szanációs diktatúra néhány
vonásáról. (1926–1935.)
1962. 3–4. 560–568. Sz.

Szapolyai János, magyar király

Barta Gábor

Illúziók esztendeje. (Megjegyzések a
Mohács utáni kettős királyválasztás
történetéhez.)
1977. 1. 1–30. T.

Szakály Ferenc

Honkeresők. (Megjegyzések Cserni Jován
hadáról.)
1979. 2. 227–261. T.

Szálasi-kormány

Teleki Éva

A nyilas uralmi rendszer berendezkedése.
1944 október–november.
1972. 1–2. 154–197. T.

Láng Judit

Negyvennégy. (Közreadja: Frank Tibor.)
1982. 2. 276–319. Ve.

Számítástechnika

Zimányi Vera

Kibernetika és történelem.
1970. 3. 397–403. Mtsz.

Puskás Julianna – Eddie, Scott – Lánc Margit

Adatbázis az 1911. évi Gazdacímár adataiból a gazdaság- és társadalomtörténeti kutatások számára. (A számítógépes adatfeldolgozás tapasztalataiból.)

1977. 2. 315–328. Em.

Granasztói György

A történész és a mérés – egy modell korlátai.

1978. 2. 314–329. Em.

Benda Gyula

Kvantifikáció és történelem. (Hozzászólás Granasztói György: „A történész és a mérés – egy modell korlátai” című írásához.)

1979. 1. 105–108. V.

Bácskai Vera – Nagy Lajos

Matematikai módszerek alkalmazási lehetőségei a történettudományban (A faktoranalízis alkalmazása Magyarország 19. század eleji piacközpontjainak vizsgálatánál.)

1979. 2. 283–296. Em.

Történeti kutatómunka – gombnyomásra?

Beszélgetés a SZOCPROG rendszerről.

1981. 1. 79–84. Em.

Göndör György

Adatszervezés – adatstruktúrák.

1981. 1. 85–93. Em.

Gyáni Gábor

Egy új történeti forrás: az adatbank.

1981. 1. 94–99. Em.

Irsigler, Franz

A kvantifikáció lehetőségei és korlátai a későközépkori és koraújkori gazdaság- és társadalomtörténetben.

1982. 1. 136–151. Em.

Számítógép

Granasztói György

A számítógépek a történettudományban.

1972. 1–2. 29–47. T.

Tarján Rezső

Elnöki megnyitó. (A „Számítógépek és történettudomány” kerekasztal-konferencián.)

1972. 3–4. 526–527. Sz.

Fügedi Erik

Magyarország története és a gépi adatfeldolgozás.

1972. 3–4. 527–532. Sz.

Wellmann Imre

Agrártörténeti forrásaink feldolgozása és a számítógép.

1972. 3–4. 532–535. Sz.

Katus László

A számítógép alkalmazása a kapitalista korszak kutatásában.

1972. 3–4. 535–536. Sz.

Puskás Julianna – Lánc Margit

A magyarországi szántóföldi termelés kvantitatív elemzése 1867–1913.

1972. 3–4. 537–539. Sz.

Csernok Attila – Ehrlich Éva – Szilágyi György

Az infrastruktúráról történeti statisztikák alapján. (Nemzetközi összehasonlító vizsgálat 1860–1968.)

1972. 3–4. 539–542. Sz.

Varga Dénes – Veress Éva

Feudáliskori birtokösszeírások számítógép segítségével történő feltárása.

1972. 3–4. 542–548. Sz.

Cseh László – Haraszi György – Veress Éva

Térképdiaagrammok előállítás számítógéppel és az adatok tárolásának-feldolgozásának topográfiai módszere az agrártörténetben.

1972. 3–4. 548–553. Sz.

Hozzászólások. (A számítógépek és a történettudomány kerekasztal-konferencián.)

1972. 3–4. 553–565. Sz.

SZDP

Lásd: MSZDP

Szekfű Gyula

Pach Zsigmond Pál

Az ellenforradalmi történelemszemlélet Szekfű Gyula Három nemzedékében.

1962. 3–4. 387–425. Tk.

Glatz Ferenc
Szaktudományos kérdésfeltevések és történetpolitikai koncepció. (A fiatal Szekfű Gyula bécsi éveinek történetéből.)
1974. 3. 396–420. Em.

Glatz Ferenc
Történeti kultusz és történetírás. Reflexiók Szekfű Száműzött Rákóczi-jához.
1976. 1–2. 64–101. T.

Szelepcsényi György

Benczédi László
Szelepcsényi érsek ügye és a lipóti abszolutizmus megalapozása 1670 őszén.
1975. 2–3. 489–502. V.

Szellemtörténet

Szűcs Jenő
A magyar szellemtörténet nemzet-konceptiójának tipológiájához.
1966. 3–4. 245–269. Tk.

Szentkultusz-kutatás

Klaniczay Gábor
A középkori magyarországi szentkultusz-kutatás problémái.
1981. 2. 273–286. Mű.

Pražák, Richard
A 11. századi legelső magyarországi szentekről szóló legendák datálásának és tipológiai besorolásának néhány kérdéséről.
1982. 3. 444–457. K.

Szerb nemzetiség

Spira György
Perczel próbálkozása a délvidéki szerbek megbékítésére 1849 tavaszán.
1981. 1. 114–128. Mű.

Szerkesztési elvek

Pamlényi Ervin
A „Magyarország története” szerkesztésének módszeréről.
1969. 1–2. 66–82. Mtsz.

Benda Kálmán
Magyarország új történeti kronológiája. (Tervtanulmány.)
1977. 3–4. 565–576. Fő.

Szerszám

Fuchs Erik – Nándori Gyula
Honfoglaláskori vas kéziszerszám metallográfiai vizsgálata.
1958. 3–4. 328–330. T.

Hegedüs Zoltán
Honfoglaláskori vastárgyak és salakok metallográfiai vizsgálatának tanulságai.
1960. 1. 119–129. k.

Szerviensek

Varga J. János
Katonáskodó szerviensek birtokai a XVI–XVII. századi Batthyány nagybirtokon.
1976. 1–2. 102–122. K.

Szerzetesrendek

Vanyó Tihamér
A szerzetesi életforma válsága hazánkban a '18. század második felében.
1982. 2. 211–228. T.

Széchenyi István

Barta István
Széchenyi és a magyar polgári reformmozgalom kibontakozása.
1960. 2–3. 224–240. T.

Lackó Miklós
1848 Széchenyije. A Történettudományi Intézet Tudományos Tanácsának vitája Spira György új Széchenyi monográfiájának kéziratáról.
1961. 4. 524–529. Sz.

Spira György
Egy pillantás a Hitel írójának hitelviszonyaira.
1963. 3–4. 344–355. Tk.

Spira György
Széchenyi tragikus útja.
1964. 3–4. 583–595. Tk.

Pach Zsigmond Pál
Széchenyi és az Alduna-szabályozás
1830–1832-ben.
1975. 4. 557–581. T.

Andics Erzsébet
Széchenyi és Metternich.
1982. 3. 560–586. Él.

Székesfehérvár

Bakay Kornél
Vitahozzászólás Székesfehérvár kialakulásának kérdéséhez.
1969. 1–2. 117–122. Kk.

Szélsőjobboldali egyesületek

Zinner Tibor
Adatok a szélsőjobboldali egyesületek megalkulásának körülményeihez.
1979. 3–4. 562–576. Ed.

Szibéria

Alekszejev, V. V.
A szibériai erőmű-építkezés társadalmi-gazdasági következményei, a környezetre gyakorolt hatása.
1975. 4. 731–738. Fi.

A szibériai konferenciáról.
1975. 4. 739–742. Fi.

Szikszó

Németh Gábor
Szikszó mezőváros autonómiája a 17–18. században.
1982. 3. 537–549. Ed.

SZKP

Ankét a „Szovjetunió Kommunista Pártja története” új kiadásáról.
1961. 2. 217–220. Sz.

Szlavista kongresszus, Szófia

Niederhauser Emil
Az V. nemzetközi szlavista kongresszus.
1963. 3–4. 446–449. Ht.

Szlovák kultúra

Niederhauser Emil
A kultúrtörténet kérdéséhez.
1974. 3. 421–429. Fő.

Szocialista etika

Heller Ágnes
A szükségszerűség árnyékában. (Fejezetek a szocialista etika történetéből.)
1971. 3–4. 356–405. T.

Szocialista munkásmozgalom

Mucsi Ferenc
A szocialista munkásmozgalom fejlődése a dualizmus korában.
1974. 4. 537–542.

Szocialista patriotizmus

Molnár Erik
Az SZKP XXII. Kongresszusa és a szocialista patriotizmus.
1962. 1. 1–7.

Szocialista Párt, Olaszország

Riosa, Alceo
A szocialista párt és a munkásmozgalom Olaszországban. (1892–1914.)
1971. 1–2. 86–105. Tk.

Szociáldemokrata Párt, Magyarország

Lásd: MSZDP

Szociáldemokrácia

Márkus László
A szociáldemokratizmus és a nacionalizmus a Horthy-rendszer idején.
1960. 2–3. 353–356. Sz.

Nevelő Irén
Az üzemek militarizálása és a panaszbizottságok az első világháború idején.
1964. 1. 64–86. T.

Jemnitz János
Kunfi Zsigmond és a nemzetközi munkásmozgalom.
1981. 4. 675–685. Fi.

Szociológiai kutatás

Kövér György

A szovjet társadalomtörténeti kutatás változatai és problémái.
1976. 4. 761–765. Fi.

Szociológiai szemlélet

Gyáni Gábor

A várostörténetírás új irányzata. (A New Urban History.)
1978. 3–4. 588–600. Fi.

Ferge Zsuzsa

A gazdaság történelmileg változó jellege és helye a társadalmi újratermelésben.
1981. 4. 521–552. T.

SZOCPROG rendszer

Történeti kutatómunka – gombnyomásra?
Beszélgetés a SZOCPROG rendszerről.
1981. 1. 79–84. Em.

Szokástörténet

Goy, Joseph

Adalékok a szokástörténet tanulmányozásához. Ház, házassági és örökösödési szokások Bearn-ban és Bigorre-ban a XIX. században.
1978. 3–4. 485–496. K.

Szolgálnépek

Györffy György

Az Árpád-kori szolgálnépek kérdéséhez.
1972. 3–4. 261–320. T.

Szovjet ellenállási mozgalom

Derzsaluk, N. Sz.

Magyarok a szovjet partizánmozgalomban. (Adatok.)
1978. 1. 185–201. Mü.

Szovjet falu

Mayer Mária, P.

Vita a szovjet falu fejlődéséről.
1963. 3–4. 442–446. Ht.

Szovjet sajtó

Iszakov, P.F. – Kulikov, J.N.

A szovjet sajtó – a hazafiság és az internacionalizmus propagandájának legfontosabb eszköze a Nagy Honvédő Háború éveiben.
1979. 3–4. 401–410.

Szovjet történetírás

Mayer Mária, P.

A Voproszi Isztorii vitája a németországi reformáció és a parasztháború jellegéről, illetve az első polgári forradalom kérdéséről.
1958. 1–2. 270–272. Ht.

A Szovjet Tudományos Akadémia Történettudományi Osztályának 1959. évi tudományos terve.
1959. 3–4. 506–515. Ht.

Bartha Antal

A korafeudáliskori kutatás néhány kérdése a Szovjetunióban.
1961. 2. 229–232. Ht.

Danyilov, A.I.

A történettudomány elméleti-módszertani problémái további tanulmányozásának néhány kérdéséről.
1961. 3. 378–380. Ht.

Mayer Mária, P.

Vita a szovjet falu fejlődéséről.
1963. 3–4. 442–446. Ht.

Mayer Mária, P.

Össz-szövetségi történész-tanácskozás a Szovjetunióban.
1964. 1. 183–187. Sz.

Bartha Antal

A feudalizmus kutatásának elméleti kérdései. B.F. Porsnyev új művéről. (A feudalizmus és a népi tömegek.)
1966. 3–4. 423–426. Sz.

Porsnyev, Borisz F.

A nemzeti történet és a világtörténet kapcsolatának néhány kérdése. (Kritikai észrevételek R. Aron: „Béke és háború a népek között” c. művéről.)
1968. 1–2. 157–166. Sz.

Bartha Antal

Az etnikai-állami egység gondolata a Poveszty Vremennih Let-ben.

1970. 1. 1–20. Tk.

Korabljev, J.I.

A szovjet történetírás Szovjetunió részvételéről a kelet- és délkelet-európai országok új típusú fegyveres erőinek kialakításában, a második világháború idején.

1973. 3–4. 376–378. T.

Kövér György

A szovjet társadalomtörténeti kutatás változatai és problémái.

1976. 4. 761–765. Fi.

Kövér György

Az orosz obscsina történetéhez. (Áttekintés a hetvenes évek szovjet szakirodalmáról.)

1978. 2. 338–354. Fi.

Soós István

Újabb eredmények az Októberi Forradalom kutatásában.

1979. 1. 175–180. Fi.

Szvák Gyula

Rettegett Iván az újabb szovjet kutatások tükrében.

1979. 3–4. 592–604. Ed.

Barg, Mihail A.

A technikai és szociális forradalom összefüggéseinek kérdéséhez.

1980. 3. 497–508. Em.

Krausz Tamás

Pokrovszkij és az orosz abszolutizmus vitája az októberi forradalom után.

1980. 4. 627–648. K.

Szovjet Tudományos Akadémia

A Szovjet Tudományos Akadémia Történettudományi Osztályának 1959. évi tudományos terve.

1959. 3–4. 506–515. Ht.

Szovjet-magyar kapcsolatok

Derzsaluk, N. Sz.

Magyarok a szovjet partizánmozgalomban. (Adatok.)

1978. 1. 185–201. Mű.

Szovjetunió Kommunista Pártja

Lásd: SZKP

Szövetkezeti mozgalom

Boudot, François

A franciaországi szövetkezeti mozgalom történetének problematikája.

1967. 3. 303–314. Tk.

Szövetséges nagyhatalmak

Korom Mihály

Magyar rendszermentő kísérletek nyugaton és a szövetséges nagyhatalmak politikája a háború döntő fordulatától 1944 őszéig.

1972. 3–4. 497–525. T.

Tafeln zur Statistik der oest. Mon.

Schwarz Katalin

Magyarország államháztartása 1828–1847-ben a Tafeln adatai alapján.

1981. 3. 450–477. Ed.

Tallér

Búza János

A tallér és az aranyforint árfolyama, valamint szerepe a pénzforgalomban Magyarországon török uralom alatti területén a XVII. században. (Nagykőrös 1622–1682.)

1977. 1. 73–106. T.

Tallóci fivérek

Mályusz Elemér

A négy Tallóci fivér.

1980. 4. 531–576. T.

Tanácsköztársaság

Lásd: Magyar Tanácsköztársaság

Tanácsrendszer

Gyarmati György

Politikai szempontok érvényesülése a tanácsrendszer előkészítő munkálataiban.

1981. 2. 178–189. T.

Tankönyv

Szabolcs Ottó

Az új középiskolai történelmi tankönyvekről.

1958. 1–2. 262–266. Sz.

Tanügyi reform

Unger Mátyás

Történelemtanításunk gondjai.

1974. 1–2. 231–241. Fő.

Waczulik Margit

Hozzászólás Unger Mátyás: Történelemtanításunk gondjai c. cikkéhez.

1974. 1–2. 241–244. Fő.

Vörös Károly

Hozzászólás Unger Mátyás: Történelemtanításunk gondjai c. cikkéhez.

1974. 1–2. 244–247. Fő.

Tanyarendszer

Orbán Sándor

A tanyarendszer átalakulásának néhány problémája a felszabadulás után.

1975. 1. 88–95. T.

Tartalommutató

Varga István

A Történelmi Szemle I–X. évfolyamainak tartalommutatója.

1968. 4. 452–468.

Tatai vár

Parádi Nándor

Tata várabrázolója Matrakcsi Nászuhrónikájában.

1973. 1–2. 141–147. K.

Taxa

Makkai László

Robot – summa – taxa. (Az örökös jobbágyság rendszerének fejlődési tendenciái a XVII. század második felében.)

1964. 2. 330–337.

Táncsics Mihály

Vörös Antal

Táncsics Mihály kiadatlan cikkei a sajtósabadságról és a cenzúráról.

1958. 1–2. 55–77. T.

Szolonkin, Ivan

Táncsics – a magyar jobbágyság ideológusa.

1977. 3–4. 611–625. Ed.

Társadalmi átalakulás

Orbán Sándor

A magyar társadalom felszabadulást követő átalakulásának történeti vizsgálatához.

1981. 2. 135–145. T.

Ferge Zsuzsa

A gazdaság történelmileg változó jellege és helye a társadalmi újratermelésben.

1981. 4. 521–552. T.

Társadalmi bázis

Makkai László

Az abszolutizmus társadalmi bázisának kialakulása az osztrák Habsburgok országában.

1960. 2–3. 193–223. T.

Ránki György

Gondolatok az ellenforradalmi rendszer társadalmi bázisának kérdéséhez az 1920-as évek elején.

1962. 3–4. 353–369. Tk.

Társadalmi életforma

Katus László

A demográfiai átmenet kérdései Magyarországon a 19. században.

1980. 2. 270–288. Mű.

Társadalmi fejlődés

Vörös Károly

A parasztság útja a polgári forradalomhoz.

1973. 1–2. 208–244. Mtsz.

Társadalmi mobilitás

Mazsu János

A dualizmus kori értelmiség társadalmi forrásainak főbb változási tendenciái

1980. 2. 289–308. Ed.

Crouzet, François

A brit nagyiparosok társadalmi eredete az ipari forradalom korszakában.

1981. 2. 245–251. Fi.

Társadalmi rétegződés

Puskás Julianna

A földtulajdonosok és a földet bérlők társadalmi rétegződésének módosulásai az

1920. és 1930. évi népszámlálási adatok alapján.

1964. 2. 452–465.

Nevelő Irén

A magyar kisiparosság társadalmi-politikai arculatának néhány jellemző vonása a felszabadulás után. (1945–1948.)

1973. 1–2. 110–140. T.

Társadalmi szerkezet

Szabad György

A társadalmi szerkezet átalakulásának kérdései az abszolutizmus korában.

1958. 1–2. 252–260. Sz.

Kolossa Tibor

Adatok az agrárproletariátus arányához és összetételéhez az Osztrák-Magyar Monarchiában. (1900.)

1959. 1–2. 104–127. Tk.

Mayer Mária

A XIX. századvégi kárpátukrán agrárnépesség társadalmi szerkezetének statisztikai ábrázolása.

1961. 3. 330–346. Tk.

Hanák Péter

Vázlatok a századelő magyar társadalmáról.

1962. 2. 210–245. Tk.

Társadalmi tudat

Hanák Péter

A kultúrtörténeti szintézis problémái.

1974. 3. 447–453. Fő.

Társadalmi viszonyok

Szabó Ágnes

A Kommunista Magyarországi Pártja az ellenforradalmi rendszer társadalmi viszonyairól.

1962. 3–4. 370–386. Tk.

Társadalomlélektan

Castellan, Georges

Lélektan és történelem.

1974. 1–2. 211–220. E.

Társadalomtörténet

Bartha Antal

A honfoglaláskori magyar kovácmesterség társadalmi hátterének kérdéséhez.

1961. 2. 133–154. Tk.

Hanák Péter

Vázlatok a századelő magyar társadalmáról.

1962. 2. 210–245. Tk.

Borus József

Hadtörténet és társadalomtörténet.

1964. 2. 473–489.

Hanák Péter

Polgárosodás és asszimiláció Magyarországon a XIX. században.

1974. 4. 513–536.

Puskás Julianna – Eddie, Scott – Láng Margit

Adatbázis az 1911. évi Gazdacimtár adataiból a gazdaság- és társadalomtörténeti kutatások számára. (A számítógépes adatfeldolgozás tapasztalataiból.)

1977. 2. 315–328. Em.

Társadalomtörténeti kutatás

Vörös Károly – Orbán Sándor – Sándor Pál

Az új- és legújabb kori társadalomtörténeti kutatásokhoz. (Tervezet.)

1976. 4. 731–760. Mű.

Kövér György

A szovjet társadalomtörténeti kutatás változatai és problémái.

1976. 4. 761–765. Fi.

Niederhauser Emil

A társadalomtörténet az újabb lengyel történetírásban.

1976. 4. 765–769. Fi.

Fejes Judit

Új törekvések a nyugat-német társadalomtörténeti kutatásokban.

1976. 4. 769–774. Fi.

Pók Attila

Társadalomtörténeti kérdések az NDK történészeinek vitáiban.

1976. 4. 774–776. Fi.

Boros Zsuzsa

Vita Franciaországban a proletariátus kialakulásának kérdéseiről az ipari forradalom idején.

1976. 4. 777–782. Fi.

Nagy Zsuzsa, L.

Középosztály, kispolgárság a két világháború között. (A francia társadalomtörténeti irodalomról.)

1979. 1. 145–155. Fi.

Granasztói György

Városok és tömegek. Új utak a társadalomtörténetben.

1982. 2. 344–356. Fi.

Tátony nemzetség

Gerics József

A Tátony nemzetségről. Adalékok egy krónikahely értelmezéséhez.

1966. 1. 1–24. Tk.

Györffy György

Egy krónikahely magyarázatához.

1966. 1. 25–35. Tk.

Technikai forradalom

Barg, Mihail A.

A technikai és szociális forradalom összefüggéseinek kérdéséhez.

1980. 3. 497–508. Em.

Technikatörténet

Makkai László

Az anyagi kultúra történetének kutatásáról.

1958. 3–4. 305–314. T.

Bartha Antal

Honfoglaláskori kovácmesterségünkről.

1958. 3–4. 315–327. T.

Fuchs Erik – Nándori Gyula

Honfoglaláskori vas kéziszerszám metallográfiai vizsgálata.

1958. 3–4. 328–330. T.

Endrei Walter

A lábitós szövőszék kialakulása és feltűnése Európában.

1958. 3–4. 331–350. T.

Heckenast Gusztáv

A murányvölgyi vashámoros céh szabályzatai. (1585–1713–1755.)

1958. 3–4. 430–447. K.

Makkai László

Műhely- és huta-leltárak a XVII. századi Rákóczi-uradalmakból.

1958. 3–4. 448–452. K.

Endrei Walter – Hajnal Lászlóné

Egy XVII. századi festő receptgyűjtemény.

1958. 3–4. 453–457. K.

Bartha Antal

A természettudomány és technika történetének kérdései. (Moszkva, 1–5. 1956–1957.)

1958. 3–4. 458–460. Sz.

Niederhauser Emil

A Nemzeti Technikai Múzeum tanulmánygyűjteménye. (Praha, 1955–1956.)

1958. 3–4. 461–462. Sz.

Niederhauser Emil

Tanulmánygyűjtemény a természettudományok és a technika történetéből. (Praha, 1954–1957.)

1958. 3–4. 462–464. Sz.

Niederhauser Emil

Klepl, Jan: A technikai emlékek védelméért. Praha, 1957.

1958. 3–4. 465. Sz.

Endrei Walter

Az európai textilnyomás fejlődési szakaszai.

1960. 1. 1–14. T.

Endrei Walter

Az antik technika értékelésének revíziójáról.

1960. 1. 116–118. K.

Sándor Mária, G.

Adatok az eszterga magyarországi történetéhez. (Csontgombkészítés Budán a XVIII. században.)

1960. 1. 141–148. K.

Faller Jenő

Adatok a bányabeli robbantás fejlődéstörténetéhez.

1961. 1. 56–75. T.

Endrei Walter

Az automatagépek programvezérlésének eredete. A lyukkártya keletkezéséhez.
1961. 1. 107–112. K.

Makkai László

A tudomány- és technikatörténet a stockholmi történészkongresszuson.
1961. 1. 129–130. Sz.

Sándor Vilmos

A technika fejlődése Magyarországon a kapitalizmus korában.
1961. 3. 305–329. Tk.

Heckenast Gusztáv

A kora-árpádkori magyar vaskohászat szervezete.
1966. 2. 135–161. Tk.

Mathias, Peter

Ki szabadította meg láncaitól Prométheusz? (Természettudomány és technikai változások 1600 és 1800 között.)
1973. 1–2. 61–75. T.

Teleki-kormány

Juhász Gyula

A Teleki-kormány külpolitikája a „furcsa háború” idején.
1961. 4. 476–514. Tk.

Telektulajdon

Varga János

A telektulajdon a feudalizmus utolsó századaiban.
1964. 2. 378–388.

Településtörténet

Gergely András

Települések, lakások és lakóik a századforduló Magyarországon.
1971. 3–4. 406–441. T.

Gál Éva

A budai hegyvidék újkori beépülésének kezdetei.
1971. 3–4. 515–538. K.

Orbán Sándor

A tanyarendszer átalakulásának néhány problémája a felszabadulás után.
1975. 1. 88–95. T.

Televízió

Hegyi Klára

Török tárgyú ismeretterjesztésünk kérdései. (Gondolatok a Várak, törökök c. tévésorozat kapcsán.)
1975. 1. 119–125. Fi.

Kiss György

A televízió néhány történeti műsoráról.
1976. 3. 529–534. Fi.

Termelékenység

Dovzsenok, V.I.

A paraszti munka termelékenységének kérdései a korai feudalizmusban.
1962. 1. 8–17. Tk.

Endrei Walter

Kísérlet az ipari termelékenység kiszámítására a prestatisztikus korszakban. (A flandriai posztószövő termelékenysége a XVI. században.)
1976. 4. 721–730. Em.

Termelés

Rácz János

Az Üzemi Bizottságok a termelés megindításáért és az öntevékenyen kialakított hatáskör fenntartásáért.
1967. 4. 454–478. Tk.

Termelési feltételek

Tóth Tibor

A mezőgazdasági termelési feltételek arányosságának kérdéséhez.
1980. 1. 102–123. Em.

Termelőerők fejlődése

Kuczynski, Jürgen

Mégis második ipari forradalom?
1964. 2. 466–472.

Handke, Horst

Munkamegosztás és foglalkoztatottsági struktúrák. (Adalék az emberi termelőerő fejlődéséhez Németországban 1871 és 1918 között.)
1981. 3. 493–507. Fi.

Tóth Tibor

Föld és termelés
1982. 1. 114–120. Em.

Termelőszövetkezetek

Mészáros Károly

A termelőszövetkezettörténet feldolgozásának helytörténeti kérdései.
1967. 3. 337–343. Sz.

Természettudomány története

Bartha Antal

A természettudomány és technika történetének kérdései. (Moszkva, 1-5. 1956–1957.)
1958. 3-4. 458–460. Sz.

Niederhauser Emil

Tanulmánygyűjtemény a természettudományok és a technika történetéből. (Praha, 1954–1957.)
1958. 3-4. 462–464. Sz.

Mathias, Peter

Ki szabadította meg láncaitól Prométheusz? (Természettudomány és technikai változások 1600 és 1800 között.)
1973. 1-2. 61–75. T.

Textil ✓

Endrei Walter

Geijer, Agnes: Oriental Textiles in Sweden.
Copenhagen, 1951.
1960. 1. 152–153. Sz.

Textilipar

Endrei Walter

A lábitós szövőszék kialakulása és feltűnése Európában.
1958. 3-4. 331–350. T.

Endrei Walter – Hajnal Lászlóné

Egy XVII. századi festő receptgyűjtemény.
1958. 3-4. 453–457. K.

Endrei Walter

Kaminska, J. – Nahlik, A.: A gdański textilipar a X-XIII. században. Łódz, 1958.
1958. 3-4. 468–469. Sz.

Endrei Walter

Az európai textilnyomás fejlődési szakaszai.
1960. 1. 1–14. T.

Spiesz Anton

A XVIII. századi textilmanufaktúrák történetéhez.
1960. 1. 31–45. T.

Endrei Walter

Textilipari szabadalmak Magyarországon a nyugat-európai ipari forradalom idején.
1961. 1. 76–93. T.

Barta István

Adatok a gácsi posztógyár reformkori történetéhez.
1961. 1. 114–122. K.

Endrei Walter

Közkeletű tévedések a Gácsi Posztómanufaktúra történetével kapcsolatban.
1967. 2. 217–224. Sz.

Endrei Walter – Makkai László

Az első főuri textilmanufaktúrák Magyarországon.
1970. 3. 326–343. T.

Endrei Walter

Kísérlet az ipari termelékenység kiszámítására a prestatisztikus korszakban. (A flandriai posztószövés termelékenysége a XVI. században.)
1976. 4. 721–730. Em.

Endrei Walter

Adalékok az ipari forradalom keletkezéstörténetéhez.
1982. 3. 510–518. Mű.

Térképdiaqram

Cseh László – Haraszi György – Veress Éva
Térképdiaqrammok előállítása számítógéppel és az adatok tárolásának-feldolgozásának topográfiai módszere az agrártörténetben.
1972. 3-4. 548–553. Sz.

Térképtörténet

Balla György

Kézíratos térképek Karlsruheban.
1977. 1. 122–131. K.

Hrenkó Pál

Az ismeretlen „Lázár deák”.
1981. 3. 405–410. Mű.

Thaly Kálmán

Benczédi László

Vita R. Várkonyi Ágnes „Thaly Kálmán”
című tanulmányáról.

1958. 1–2. 235–252. Sz.

Thököly Imre

Bóka Éva

Charles de Ferriol márkai portai követsége.
(1699–1703)

1982. 3. 519–536. Ed.

Thököly-felkelés

Benczédi László

A „vitélző rend” és ideológiája a Thököly-
felkelésben.

1963. 1. 33–43. Tk.

Benczédi László

Paraszság és kurucság a Thököly-korban.
(Munkabeszámoló a Történettudományi
Intézet I. magyar osztályának 1964. febr.
3-i értekeztetén.)

1964. 1. 152–161. Sz.

Kiss István, N.

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 162–167. Sz.

Zimányi Vera

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 167–169. Sz.

Makkai László

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 169–171. Sz.

Heckenast Gusztáv

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 171. Sz.

Benda Kálmán

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 172–174. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 174–177. Sz.

Barta István

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 177–178. Sz.

Benczédi László

Válasz a „Paraszság és kurucság a Thököly-
korban” c. beszámoló hozzászólóinak.

1964. 1. 178–181. Sz.

Thuróczy-kronika

Surányi Bálint

Vita Mályusz Elemér: Thuróczy János
krónikája c. művéről.

1961. 4. 515–518. Sz.

Mályusz Elemér

Megjegyzések. (A Thuróczy-kronika
kapcsán folyó vitához.)

1961. 4. 519–524. Sz.

Timon Ákos

Vargyai Gyula

Adalékok a magyar nacionalista állam- és
jogtörténetírás kritikájához. Timon Ákos
állam- és jogtörténetírása.

1970. 4. 451–482. T.

Tirol

Macek, Josef

Michael Gaismair, a tirol forradalmár.

1964. 2. 286–302.

Kerekes Lajos

Vorarlberg és Tirol elszakadási törekvései
Ausztriától 1918–1919-ben.

1972. 3–4. 431–453. T.

Tisza István

Szász Zoltán

A román kérdés Tisza István első
kormányának politikájában. (1904.)

1968. 3. 254–293. Tk.

Fogarassy Zoltán
Kik ölték meg gróf Tisza Istvánt?
1980. 2. 338–341. Fi.

Tisza-szabályozás

Pogány Mária
A kialakuló kubikusság munkaviszonyai.
1962. 1. 37–60. Tk.

Tiszántúl

Somlyai Magda, M.
Iratok a tiszántúli szegényparaszság
földosztó törekvéseiről 1945-ben.
1958. 1–2. 221–234. T.

Titkosrendőrség

Sándor Pál
Deák és a titkosrendőrség. Titkosrendőri
adalék politikai koncepciójáról. (1843.)
1981. 4. 592–610. K.

Titulescu, Nicolae √

Ránki György
Nicolae Titulescu történeti ábrázolásához.
(L.M. Oprea: Nicolae Titulescu's diplomatic
activity.)
1969. 3–4. 345–349. V.

Togliatti, Palmiro

Ragionieri, Ernesto
Gondolatok Palmiro Togliatti életművéről.
1965. 2–3. 299–319. Sz.

Tokaj

Kiss István, N.
Uradalmi gazdálkodás Sárospatakon és To-
kajban a XVI. század második felében.
1960. 1. 15–30. T.

Bánkuti Imre
A németi görögök Tokajba telepítése 1705-
ben.
1969. 3–4. 208–212. Tk.

Topográfia

Surányi Bálint
Az Árpád-kori Sopron topográfiájának
kérdéséhez.
1961. 2. 220–223. Sz.

Bottanková, Maria
Adalékok a 16. századi Nagyszombat hely-
rajzához.
1981. 2. 262–267. Fi.

Topolski, Jerzy

Pók Attila
J. Topolski: A dokumentációt kereső
történész.
1977. 3–4. 647–648. Fi.

Petneki Áron
Beszélgetés Jerzy Topolskival.
1982. 1. 170–171. I.

Török birodalom

Hegyi Klára
Török tárgyú ismeretterjesztésünk kérdései.
(Gondolatok a Várak, törökök c. tévésor-
ozat kapcsán.)
1975. 1. 119–125. Fi.

Hegyi Klára
A törökök berendezkedése meghódított
országokban.
1981. 3. 392–404. Mű.

Bóka Éva
Charles de Ferriol márki portai követsége.
(1699–1703.)
1982. 3. 519–536. Ed.

Török hadjárat

Fehér Géza, ifj.
Az 1543. évi hadjárat török forrása: Matrak-
csi Nászuhrónikája.
1973. 1–2. 148–150. K.

Szántó Imre
Ali budai pasa hadjárata 1552 nyarán a
Hont – Nógrád megyei várak ellen.
1977. 1. 31–52. T.

Török történetírás

Parádi Nándor
Tata várarábrázolása Matrakcsi Nászuhrónikájában.
1973. 1–2. 141–147. K.

Fehér Géza, ifj.
Az 1543. évi hadjárat török forrása: Mat-
rakcsi Nászuhrónikája.
1973. 1–2. 148–150. K.

Török uralom Magyarországon

Nagy László

Néhány gondolat és kritikai megjegyzés R. Várkonyi Ágnes: A nemzet, a haza fogalma a török harcok és a Habsburg ellenes küzdelmek idején című tanulmányához. 1965. 2–3. 285–295. V.

Barta Gábor

Ludovicus Gritti magyar kormányzósága. (1531–1534.) 1971. 3–4. 289–319. T.

Török vámnapló, 16.sz.

Hóvári János

Az 1515–17. évi tulcsai török vámnapló. 1981. 3. 430–449. Ed.

Török-magyar kapcsolatok

Benda Kálmán

II. Rákóczi Ferenc török politikájának első éve. 1702–1705. 1962. 2. 189–209. Tk.

Törökellenes ideológia

Várkonyi Ágnes, R.

A török kiűzésének eszméje a magyar politikai gondolkodásban a XVII. század közepén. 1974. 4. 495–501.

Történelemtanítás

Szabolcs Ottó

Az új középiskolai történelmi tankönyvekről. 1958. 1–2. 262–266. Sz.

Lackó Miklós

Tudomány, oktatás, népszerűsítés. – Egy történész ankét tapasztalatai. 1972. 1–2. 225–234. Sz.

Unger Máttyás

Történelemtanításunk gondoljai. 1974. 1–2. 231–241. Fő.

Waczulik Margit

Hozzászólás Unger Máttyás: Történelemtanításunk gondoljai c. cikkéhez. 1974. 1–2. 241–244. Fő.

Vörös Károly

Hozzászólás Unger Máttyás: Történelemtanításunk gondoljai c. cikkéhez. 1974. 1–2. 244–247. Fő.

Bellér Béla

A történész és diákközönsége. (Kovács Endre cikke felmérések tükrében.) 1976. 1–2. 250–256. Fő.

Történelemtanítási szimpózium

Szabolcs Ottó

Általános törvényszerűségek és nemzeti sajátosságok a szocializmus építésében. (A moszkvai Nemzetközi Történelemtanítási Szimpóziumról.) 1974. 1–2. 261–263. Sz.

Történelmi materializmus

Pók Attila

A történelmi materializmus századfordulói értelmezéséhez. 1977. 2. 348–359. Fi.

Történelmi Szemle

Varga István

A Történelmi Szemle I–X. évfolyamainak tartalommutatója. 1968. 4. 452–468.

Történetfilozófia

Soós István

A.G. Weiler: Értékviszonyítás és értéktételek a történetírásban. 1977. 3–4. 644–647. Fi.

Történeti folyóirat

Külföldi történeti folyóiratok repertórium. 1956. I. rész. 1958. 1–2. 279–297. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium. 1956. II. rész. 1958. 3–4. 470–487. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium. 1957. I. rész. 1959. 1–2. 225–243. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1957. II. rész.
1959. 3–4. 524–543. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1958. I. rész.
1960. 2–3. 381–406. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1958. II. rész.
1961. 2. 233–256. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1959. I. rész.
1961. 3. 381–411. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1959. II. rész.
1962. 1. 118–146. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1960. I. rész.
1962. 2. 316–348. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1960. II. rész.
1963. 1. 108–139. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1961. I. rész.
1963. 2. 270–300. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1961. II. rész. 1962. I. rész.
1963. 3–4. 450–502. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1962. II. rész.
1964. 1. 188–216. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1963. I. rész.
1964. 3–4. 635–662. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1963. II. rész.
1965. 1. 103–130. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1964.
1965. 2–3. 326–372. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1965. I. rész.
1966. 2. 232–242. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1965. II. rész.
1966. 3–4. 433–483. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1966. I. rész.
1967. 3. 362–392. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1966. II. rész.
1967. 4. 486–510. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1967. I. rész.
1968. 1–2. 174–202. Ktf.

Külföldi történeti folyóiratok repertórium.
1967. II. rész.
1968. 3. 323–346. Ktf.

Történeti földrajz

Gumilov, Lev Nikolaevics
A kazárok utódai. (A csapadékeloszlás ingadozásai és az etnogenezis kérdése Délkelet-Európában a VII–XVI. században.)
1968. 1–2. 12–18. T.

Bartha Antal
Történeti földrajz és történelem. (Megjegyzések L.N. Gumilov cikkéhez.)
1968. 1–2. 19–27. T.

Történeti kiállítás

Szász Zoltán
Magyarország a századfordulón. (Kiállítás a Magyar Nemzeti Múzeumban.)
1975. 1. 133–134. Fi.

Történeti kronológia

Lásd: Magyarország történeti kronológiája

Történeti modell

Kosáry Domokos
Modellalkotás és történettudomány.
1978. 1. 117–157. Em.

Bois, Guy
A feudalizmus modelljének kérdéséhez.
1979. 2. 187–199. T.

Szűcs Jenő
Vázlat Európa három történeti régiójáról.
1981. 3. 313–359. T.

Nowak, Andrzej
A falusi népesség társadalmi struktúrájának
változásai Lengyelországban a major-
kodó-robotoltató rendszer uralma idején.
(15–18. század.) Modellalkotási kísérlet.
1982. 1. 82–91. K.

Történeti statisztika

Sándor Pál
Újabb adatok a paraszti földbirtoklás
kérdéséhez a XIX. században. Alsózsíd
paraszságának földbirtokstatisztikája:
1789–1853.
1961. 2. 180–198. Tk.

Fügedi Erik
XV. századi magyar püspökök.
1965. 4. 477–498. Sz.

Kirilly Zsigmondné – Kiss István, N.
A XVI–XVII. századi parasztgazdaság
struktúrájának vizsgálata.
1967. 2. 201–216. Sz.

Sándor Pál
Az 1849 utáni parasztbirtok történeti sta-
tisztikai vizsgálatához Győr megyében.
1968. 3. 226–253. Tk.

Fügedi Erik
Magyarország története és a gépi adatfeldol-
gozás.
1972. 3–4. 527–532. Sz.

Wellmann Imre
Agrártörténeti forrásaink feldolgozása és a
számítógép.
1972. 3–4. 532–535. Sz.

Kazimir, Stefan
Adalék a XVI. és XVII. századbeli árak és
bérek fejlődéséhez.
1976. 1–2. 167–210. Mtsz.

Paulinyi Oszkár
Vállalkozás és társadalom.
1976. 4. 547–599. T.

Fügedi Erik
Királyi tisztség vagy hűbér?
1982. 3. 483–509. V.

Történeti tény

Heckenast Gusztáv
Mi a történeti tény?
1980. 4. 677–680. Fi.

Történeti tudatformálás

Történettudomány és történeti tudat-
formálás. (A Történelmi Szemle
körkérdése húsz történészhez.)
1969. 3–4. 170–207.

Történetírás

Gentzen, F.H. – Kalisch, J. – Voigt, G.
Az úgynevezett kelet-kutatásról. (Die „Ost-
forschung” – ein Strosstrupp des deut-
schen Imperialismus.)
1959. 1–2. 190–222. Ht.

Aptheker, Herbert
Újabb irányzatok az amerikai történetírás-
ban.
1959. 3–4. 504–506. Ht.

A Szovjet Tudományos Akadémia
Történettudományi Osztályának 1959. évi
tudományos terve.
1959. 3–4. 506–515. Ht.

Gonda Imre
Néhány megjegyzés Robert A. Kann: „The
Habsburg Empire” című könyvéhez.
1959. 3–4. 515–522. Ht.

Endrei Walter
Az antik technika értékelésének revíziójáról.
1960. 1. 116–118. K.

Kon, Igor Szemjonovics
A történettudomány elméletének kérdései a
mai polgári történetírásban.
1960. 2–3. 364–380. Ht.

Bartha Antal
A korafeudális kori kutatás néhány kérdése
a Szovjetunióban.
1961. 2. 229–232. Ht.

Molnár Erik

Az európai abszolutizmusról. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)
1962. 2. 288–291. Sz.

Boros Miklósné

A történész és a jelenkor.
1962. 2. 304–315. Ht.

Kővágó László

Jugoszláv történetírók a két világháború közötti jugoszláv fasizmusról.
1962. 3–4. 569–574. Sz.

Mayer Mária, P.

Vita a szovjet falu fejlődéséről.
1963. 3–4. 442–446. Ht.

Mayer Mária, P.

Össz-szövetségi történész-tanácskozás a Szovjetunióban.
1964. 1. 183–187. Sz.

Kuczynski, Jürgen

Mégis második ipari forradalom?
1964. 2. 466–472.

Sugár Péter

Közép- és Kelet-Európa történetének kutatása az Északamerikai Egyesült Államokban.
1966. 1. 119–124. Sz.

Hobsbawm, Eric J.

Egy közönség növekedése.
1967. 1. 113–118. Sz.

Pach Zsigmond Pál

A nemzetközi ideológiai harc és viszonyunk a polgári társadalomtudományokhoz.
1968. 1–2. 1–10. T.

Kovács Endre

Ismeretelméleti problémák a mai polgári történetírásban.
1968. 4. 349–372. T.

Hill, Christopher

Újabb eredmények és problémák a XVI–XVII. századi angol történet kutatásában.
1969. 1–2. 155–161. Sz.

Ránki György

Nicolae Titulescu történeti ábrázolásához. (L.M. Oprea: Nicolae Titulescu's diplomatic activity.)
1969. 3–4. 345–349. V.

Stier Miklós

A mai nyugat-német történetírás főbb irányzatai.
1969. 3–4. 357. Sz.

Bartha Antal

Az etnikai-állami egység gondolata a Poveszty Vremennih Let-ben.
1970. 1. 1–20. Tk.

Jemnitz János

Lenin és a történettudomány.
1970. 2. 210–222.

Boros Zsuzsa

A Vichy-korszak újabb történeti irodalmáról.
1971. 3–4. 546–554. Sz.

Ryszka, Franciszek

Gondolatok a fasizmusról.
1972. 1–2. 138–153. T.

Fejes Judit

A fasizmus kérdései a nyugatnémet történeti irodalomban.
1973. 1–2. 273–282. Sz.

Ránki György

Kelet-Közép-Európa második világháborús történeti irodalmának kérdései.
1973. 3–4. 289–311. T.

Juhász Gyula

Politikai és diplomácia-történeti irodalom Magyarország második világháborús történetéről.
1973. 3–4. 312–329. T.

Tóth Sándor

Magyarország katonai szerepe a második világháborúban.
1973. 3–4. 339–355. T.

Schumann, Wolfgang – Wuppler, Anke

Második világháborús történeti irodalom az NDK-ban.
1973. 3–4. 356–371. T.

Korabljev, J.I.

A szovjet történetírás Szovjetunió részvételéről a kelet- és délkelet-európai országok új típusú fegyveres erőinek kialakításában, a második világháború idején.
1973. 3–4. 376–378. T.

Zaharia, G. – Unc, G. – Ilie, P.

A román történetírás Közép- és Délkelet-Európának a második világháború előestéjén és a háború alatt betöltött szerepéről.

1973. 3–4. 379–393. T.

Mihova, Chr. – Toskova, V.

A bolgár történetírás és a délkelet-európai nemzetközi kapcsolatok kérdése, valamint Bulgária külpolitikája a második világháború alatt.

1973. 3–4. 394–401. T.

Marjanović, Jovan

A jugoszláv történetírás a háborúról és a forradalomról.

1973. 3–4. 402–405. T.

Faltys, Antonin

A csehszlovák történetírás és a cseh határmenti területek története, 1938–1945.

1973. 3–4. 406–410. T.

Pacor, Mario

Az olasz történetírás a második világháborúról a Duna völgyében és a Balkánon.

1973. 3–4. 411–428. T.

Glatz Ferenc

A második világháborús historiográfiai konferencia főbb vitakérdései.

1973. 3–4. 468–487. T.

Castellan, Georges

Lélektan és történelem.

1974. 1–2. 211–220. E.

Pach Zsigmond Pál

A középkori Levante-kereskedelem és Magyarország.

1974. 4. 476–482.

Pamlényi Ervin

A historiográfia tárgyáról és módszeréről.

1974. 4. 552–557.

Puskás, Andrej Ivanovics

A második világháború történetével foglalkozó historiográfia néhány kérdéséről.

1975. 1. 1–9. T.

Granasztói György

A városok. (Mit akarhat az olvasó?)

1975. 1. 126–132. Fi.

Fejes Judit

A Brüning-memoár és vitája a nyugat-német történeti irodalomban.

1975. 2–3. 528–536. Fi.

Lipcsey Ildikó

Két évszázad román történelme Patrașcanu műveiben.

1976. 3. 521–528. Fi.

Kövér György

A szovjet társadalomtörténeti kutatás változatai és problémái.

1976. 4. 761–765. Fi.

Niederhauser Emil

A társadalomtörténet az újabb lengyel történetírásban.

1976. 4. 765–769. Fi.

Fejes Judit

Új törekvések a nyugat-német társadalomtörténeti kutatásokban.

1976. 4. 769–774. Fi.

Pók Attila

Társadalomtörténeti kérdések az NDK történészeinek vitáiban.

1976. 4. 774–776. Fi.

Boros Zsuzsa

Vita Franciaországban a proletariátus kialakulásának kérdéseiről az ipari forradalom idején.

1976. 4. 777–782. Fi.

Sarlós Béla

A dualizmus historiográfiai kérdései c. magyar-szovjet tanácskozás, Budapest 1975. szept. 17. Beszámoló az ülészakról.

1977. 2. 382–389. Sz.

Niederhauser Emil

E. Sestan: A történetírás mint történeti tudomány.

1977. 3–4. 648–650. Fi.

Niederhauser Emil

P. Brezzi: A történetírás mint történeti tudomány. Új nyelv a történetírás számára napjaink szocio-technológiai realitásában.

1977. 3–4. 650–652. Fi.

Kosáry Domokos

Modellalkotás és történettudomány.

1978. 1. 117–157. Em.

Hobsbawm, Eric
Észrevételek a marxizmus és a nacionalizmus viszonyáról.
1978. 2. 330–337. Fi.

Kövér György
Az orosz obszcina történetéhez. (Áttekintés a hetvenes évek szovjet szakirodalmáról.)
1978. 2. 338–354. Fi.

Gyáni Gábor
A várostörténetírás új irányzata. (A New Urban History.).
1978. 3–4. 588–600. Fi.

Soós István
A második világháború utáni lengyel historiográfiáról.
1978. 3–4. 601–608. Fi.

Nagy Zsuzsa, L.
Középosztály, kispolgárság a két világháború között. (A francia társadalomtörténeti irodalomról.)
1979. 1. 145–155. Fi.

Soós István
Újabb eredmények az Októberi Forradalom kutatásában.
1979. 1. 175–180. Fi.

Szvák Gyula
Rettegett Iván az újabb szovjet kutatások tükrében.
1979. 3–4. 592–604. Ed.

Barg, Mihail A.
A technikai és szociális forradalom összefüggéseinek kérdéséhez.
1980. 3. 497–508. Em.

Niederhauser Emil
Négy arckép.
1980. 4. 577–590. T.

Krausz Tamás
Pokrovszkij és az orosz abszolutizmus vitája az októberi forradalom után.
1980. 4. 627–648. K.

Puskás Julianna
Kivándorlás – bevándorlás – etnikum. (Kutatások az Egyesült Államokban és Európában.)
1980. 4. 649–676. Mű.

Heckenast Gusztáv
Mi a történeti tény?
1980. 4. 677–680. Fi.

Hunyady György
Történelem és pszichológia.
1981. 1. 71–78. Fi.

Pach Zsigmond Pál
A jelenkortörténet kutatásáról.
1981. 2. 129–134. T.

Ránki György
Gondolatok a bukaresti történészkongresszusról.
1981. 2. 302–306. Fő.

Nowak, Andrzej
A falusi népesség társadalmi struktúrájának változásai Lengyelországban a major-kodó-robotoltató rendszer uralma idején. (15–18. század.) Modellalkotási kísérlet.
1982. 1. 82–91. K.

Búza János
Beszélgetés Hermann Kellenbenz-cel.
1982. 1. 156–161. I.

Petneki Áron
Beszélgetés Jerzy Topolskival.
1982. 1. 170–171. I.

Történetírás

Lásd még: Magyar történetírás

Történetírás elmélete, módszertana

Kon, Igor Szemjonovics
A történettudomány elméletének kérdései a mai polgári történetírásban.
1960. 2–3. 364–380. Ht.

Péter Katalin
Vita a jobbágyháztartások vizsgálatának módszertani kérdéseiről.
1961. 3. 364–368. Sz.

Danyilov, A.I.
A történettudomány elméleti-módszertani problémái további tanulmányozásának néhány kérdéséről.
1961. 3. 378–380. Ht.

- Tych, Feliks**
A legújabbkori történelem forráskiadásának problémái.
1963. 2. 263–268. Ht.
- Bouvier, Jean**
A XIX. századi franciaországi kapitalista profitra vonatkozó adatgyűjtés problémái és eredményei.
1966. 1. 36–41. Tk.
- Bartha Antal**
A feudalizmus kutatásának elméleti kérdései. B.F. Porsnyev új művéről. (A feudalizmus és a népi tömegek.)
1966. 3–4. 423–426. Sz.
- Mészáros Károly**
A termelőszövetkezettörténet feldolgozásának helytörténeti kérdései.
1967. 3. 337–343. Sz.
- Porsnyev, Borisz F.**
A nemzeti történet és a világtörténet kapcsolatának néhány kérdése. (Kritikai észrevételek R. Aron: „Béke és háború a népek között” c. művéről.)
1968. 1–2. 157–166. Sz.
- Sándor Pál**
Az 1849 utáni parasztbirtok történeti statisztikai vizsgálatához Győr megyében.
1968. 3. 226–253. Tk.
- Pamlényi Ervin**
A „Magyarország története” szerkesztésének módszeréről.
1969. 1–2. 66–82. Mtsz.
- Granasztói György**
A viszonyítás fontosságáról a várostörténeti kutatásban.
1970. 1. 106–110. V.
- Zimányi Vera**
Kibernetika és történelem.
1970. 3. 397–403. Mtsz.
- Márkus László**
A legújabbkori sajtótörténet kutatásának módszertanáról.
1971. 1–2. 224–227. Sz.
- Granasztói György**
A számítógépek a történettudományban.
1972. 1–2. 29–47. T.
- Tarján Rezső**
Elnöki megnyitó. (A „Számítógépek és történettudomány” kerekasztal-konferencián.)
1972. 3–4. 526–527. Sz.
- Fügedi Erik**
Magyarország története és a gépi adatfeldolgozás.
1972. 3–4. 527–532. Sz.
- Wellmann Imre**
Agrártörténeti forrásaink feldolgozása és a számítógép.
1972. 3–4. 532–535. Sz.
- Katus László**
A számítógép alkalmazása a kapitalista korszak kutatásában.
1972. 3–4. 535–536. Sz.
- Puskás Julianna – Lánc Margit**
A magyarországi szántóföldi termelés kvantitatív elemzése 1867–1913.
1972. 3–4. 537–539. Sz.
- Csernok Attila – Ehrlich Éva – Szilágyi György**
Az infrastruktúráról történeti statisztikák alapján. (Nemzetközi összehasonlító vizsgálat 1860–1968.)
1972. 3–4. 539–542. Sz.
- Varga Dénes – Veress Éva**
Feudáliskori birtokösszeírások számítógép segítségével történő feltárása.
1972. 3–4. 542–548. Sz.
- Cseh László – Haraszi György – Veress Éva**
Térképdiaagrammok előállítására számítógéppel és az adatok tárolásának-feldolgozásának topográfiai módszere az agrártörténetben.
1972. 3–4. 548–553. Sz.
- Hozzászólások. (A „Számítógépek és a történettudomány” kerekasztal-konferencián.)**
1972. 3–4. 553–565. Sz.
- Niederhauser Emil**
A nemzeti megújulási mozgalmak Kelet-Európában. (Az összehasonlító történetírás módszertanához.)
1973. 1–2. 245–256. Em.

Bartha Antal

Módszertani megjegyzések az „Újabb adatok a finnugor és magyar őstörténethez” c. cikkhez.

1974. 1–2. 221–229. V.

Kosáry Domokos

A művelődéstörténet helye a történelmi szintézisben.

1974. 3. 436–446. Fő.

Pamlényi Ervin

A historiográfia tárgyáról és módszeréről.

1974. 4. 552–557.

Benda Kálmán

A Magyar Országgyűlési Emlékek. Beszámoló egy forráskiadvány- sorozat munkálatairól.

1974. 4. 650–655. Sz.

Boros Zsuzsa – Szabó Dániel

A politikai pártok kutatásának néhány kérdése a XX. századi polgári irodalomban.

1975. 2–3. 503–527. Mű.

Sándor Pál

A bogdányi birtokrendező per az osztályozás tükrében. (Újabb adalékok a birtokrendezések történetéhez Magyarországon 1849 után.)

1975. 4. 582–607. T.

Solymosi László

A helytörténet fontosabb középkori forrásainak kutatása és hasznosítása.

1976. 1–2. 123–155. K.

Endrei Walter

Kísérlet az ipari termelékenység kiszámítására a prestatistikus korszakban. (A flandriai posztószövés termelékenysége a XVI. században.)

1976. 4. 721–730. Em.

Vörös Károly – Orbán Sándor – Sándor Pál
Az új- és legújabb kori társadalomtörténeti kutatásokhoz. (Tervezet.)

1976. 4. 731–760. Mű.

Puskás Julianna – Eddie, Scott – Lánc Margit

Adatbázis az 1911. évi Gazdacímár adataiból a gazdaság- és társadalomtörténeti

kutatások számára. (A számítógépes adatfeldolgozás tapasztalataiból.)

1977. 2. 315–328. Em.

Soós István

E. Engelberg: Esemény, struktúra és fejlődés a történelemben.

1977. 3–4. 641–643. Fi.

Pók Attila

F. Morsey és R. Kahlenberg: Kortörténeti források kiadása.

1977. 3–4. 643–644. Fi.

Soós István

A.G. Weiler: Értékviszonyítás és értékítéletek a történetírásban.

1977. 3–4. 644–647. Fi.

Kosáry Domokos

Modellalkotás és történettudomány.

1978. 1. 117–157. Em.

Granasztói György

A történész és a mérés – egy modell korlátai.

1978. 2. 314–329. Em.

Granasztói György

NDK-magyar történész konferencia az összehasonlításról és a kvantitatív módszerek alkalmazásáról a történettudományban.

1979. 3–4. 610–613. Fi.

Tóth Tibor

A mezőgazdasági termelési feltételek arányosságának kérdéséhez.

1980. 1. 102–123. Em.

Történeti kutatómunka – gombnyomásra? Beszélgetés a SZOCPROG rendszerről.

1981. 1. 79–84. Em.

Göndör György

Adatszervezés – adatstruktúrák.

1981. 1. 85–93. Em.

Gyáni Gábor

Egy új történeti forrás: az adatbank.

1981. 1. 94–99. Em.

Irsigler, Franz

A kvantifikáció lehetőségei és korlátai a későközépkori és koraiújkor gazdaság- és társadalomtörténetben.

1982. 1. 136–151. Em.

Granasztói György

Városok és tömegek. Új utak a társadalomtörténetben.

1982. 2. 344–356. Fi.

Történetírói tévedések

Böölöny József

Hibás adatok – téves következtetések.

1979. 1. 156–174. Fi.

Hanák Péter

Hibás adatok? Téves következtetések? (Megjegyzések Böölöny József írásához.)

1980. 2. 329–332. Fi.

Siklós András

Hibás adatok? Téves következtetések? (Megjegyzések Böölöny József írásához.)

1980. 2. 332–334. Fi.

Hajdú Tibor

Hibás adatok? Téves következtetések? (Megjegyzések Böölöny József írásához.)

1980. 2. 334. Fi.

Pölöskei Ferenc

Hibás adatok? Téves következtetések? (Megjegyzések Böölöny József írásához.)

1980. 2. 335–337. Fi.

Történetpolitikai gondolkodás

Bellér Béla

A Dózsa-parasztháború történeti-politikai koncepciója és történeti képe 1945 előtti történetírásunkban.

1974. 3. 289–325. T.

Glatz Ferenc

Szaktudományos kérdésfeltevések és történetpolitikai koncepció. (A fiatal Szekfű Gyula bécsi éveinek történetéből.)

1974. 3. 396–420. Em.

Glatz Ferenc

Történeti-politikai gondolkodás a felszabadulás után.

1981. 2. 146–158. T.

Történetsszemlélet

Pach Zsigmond Pál

Az ellenforradalmi történelemszemlélet Szekfű Gyula Három nemzedékében.

1962. 3–4. 387–425. Tk.

Varga János

Történelemszemléletünk nacionalista maradványairól. (Beszámoló egy beszélgetésről.)

1963. 1. 102–107. Sz.

Molnár Erik

Válasz a nacionalizmus kérdésében írt vitacikkekre.

1963. 2. 238–259. Sz.

Szűcs Jenő

A magyar szellemi történet nemzet-konceptiójának tipológiájához.

1966. 3–4. 245–269. Tk.

Szűcs Jenő

A magyar irodalom története I. kötetéről. (A magyar irodalomtörténeti kézikönyv vitájának anyagából.)

1967. 2. 119–133. Tk.

Varga János

A magyar irodalom története III. kötetéről. (A magyar irodalomtörténeti kézikönyv vitájának anyagából.)

1967. 2. 134–146. Tk.

Lackó Miklós

A magyar irodalom története VI. kötetéről. (A magyar irodalomtörténeti kézikönyv vitájának anyagából.)

1967. 2. 147–155. Tk.

Történettudomány és történeti tudatformálás. (A Történelmi Szemle körkérdése húsz történészhez.)

1969. 3–4. 170–207.

Márkus László

Politikai gondolkodásunk hajszálygyökereiről.

1970. 4. 581–585. V.

Kovács Endre

A történész és közönsége.

1976. 1–2. 234–245. Fő.

László Gyula

Az őstörténész és közönsége.

1976. 1–2. 246–249. Fő.

Bellér Béla

A történész és diákközönsége. (Kovács Endre cikke felmérések tükrében.)

1976. 1–2. 250–256. Fő.

Poór János

A.L. Schlözer történelemszemléletéről.
1978. 3–4. 557–569. Ed.

Márkus László

Kunfi Zsigmond társadalom- és történet-
szemléletéről.
1980. 1. 91–96. K.

Glatz Ferenc

Történeti-politikai gondolkodás a felszaba-
dulás után.
1981. 2. 146–158. T.

Márkus László

Szabó Ervin „újraolvasva”.
1981. 4. 625–635. Ú.

Litván György

Jászi Oszkár: A nemzeti államok kialakulása
és a nemzetiségi kérdés c. könyvéről.
1981. 4. 636–649. Ú.

Hársfalvi Péter

Révai József: Marxizmus és népiesség.
1981. 4. 650–662. Ú.

Történettudomány

Lásd: Történetírás

Történettudományi Intézet

Hírek.

1958. 1–2. 267–269. H.

Hírek.

1959. 1–2. 186–189. H.

Hírek.

1959. 3–4. 502–503. H.

Hírek.

1960. 2–3. 361–363. H.

Hírek.

1961. 3. 371–372. H.

Hírek.

1962. 2. 303. H.

Hírek.

1963. 2. 262. H.

Kallós Pálné

A Magyar Tudományos Akadémia Törté-
nettudományi Intézete tagjainak tudomá-
nyos munkássága. 1949–1963.
1964. 2. 501–532.

Hírek.

1964. 3–4. 632–634. H.

Hírek.

1965. 2–3. 320–325. H.

Hírek.

1965. 4. 499–502. H.

Hírek.

1966. 1. 125–127. H.

Hírek.

1966. 3–4. 427–432. H.

Hírek.

1967. 3. 356–361. H.

Hírek.

1968. 1–2. 167–173. H.

Hírek.

1968. 4. 446–451. H.

Ránki György

20 éves a Történettudományi Intézet.
1969. 3–4. 169.

Hírek.

1969. 3–4. 364–375. H.

A Történettudományi Intézet hírei. (1974.
január 1 — június 30.)
1974. 1–2. 266–268. H.

Pach Zsigmond Pál – Ránki György

A Történettudományi Intézet 25 éve.
1974. 4. 465–475.

A Történettudományi Intézet hírei. (1974.
július 1 — december 31.)
1974. 4. 664–667. H.

A Történettudományi Intézet hírei. (1975.
január 1 — június 30.)
1975. 4. 755–757. H.

A Történettudományi Intézet hírei. (1975.
július 1 — december 31.)
1976. 1–2. 304–306. H.

A Történettudományi Intézet hírei. (1976.
január 1 — december 31.)
1977. 1. 155–159. H.

A Történettudományi Intézet hírei. (1977.
január 1 — december 31.)
1978. 1. 219–223. H.

Csurdi Sándor

A Történettudományi Intézet hírei. (1979. január 1 — 1980. december 31.)
1982. 4. 750-759. H.

Történészkonferencia

A kapitalizmus fejlődése az egykori Osztrák-Magyar Monarchia országaiban témaköréről tartott nemzetközi munkakonferencia záróközleménye. (Budapest, 1958. dec. 10–13.)
1959. 1–2. 186–187. H.

Mayer Mária, P.

Össz-szövetségi történész-tanácskozás a Szovjetunióban.
1964. 1. 183–187. Sz.

Spira György

A negyvennyolcas magyar forradalom sajátosságairól. Felszólalás a negyvennyolcas forradalom kérdéseivel foglalkozó berlini kollokviumon 1968. december 3-án.
1970. 3. 439–444. Kk.

Puskás Julianna – Kolossa Tibor – Orbán Sándor

Magyar és német gazdaságtörténetek konferenciája.
1971. 3–4. 539–545. Sz.

Glatz Ferenc

A második világháborús historiográfiai konferencia főbb vitakérdései.
1973. 3–4. 468–487. T.

Spira György

A magyar negyvennyolc és baloldala. Előadás a polgári forradalmak menetével foglalkozó lipcsei szimpozionon 1974. október 3-án.
1974. 4. 590–595. T.

A szibériai konferenciáról.
1975. 4. 739–742. Fi.

Zachar József

A Rákóczi-szabadságharc és Európa. Beszámoló a sárospataki nemzetközi tudományos konferenciáról.
1977. 1. 146–154. Sz.

Sarlós Béla

A dualizmus historiográfiai kérdései
c. magyar-szovjet tanácskozás, Budapest
1975. szept. 17. Beszámoló az ülészakról.
1977. 2. 382–389. Sz.

Fekete Edit – Gyarmati György

Nemzetközi konferencia a Közép- és Délkelet-Európa felé irányuló háborús propagandáról.
1979. 3–4. 552–561.

Granasztói György

NDK-magyar történész konferencia az összehasonlításról és a kvantitatív módszerek alkalmazásáról a történettudományban.
1979. 3–4. 610–613. Fi.

Vida István

Az első finn-magyar történész-találkozó.
1982. 3. 550–559. Fi.

Történészkongresszus, 1955. Róma

Elekes Lajos

Az európai feudális államok központosításának néhány kérdéséről.
1959. 3–4. 272–290. Tk.

Történészkongresszus, 1960. Stockholm

Makkai László

A stockholmi történészkongresszus újkori szekciójának munkájáról.
1960. 4. 544–547. Sz.

Makkai László

A tudomány- és technikátörténet a stockholmi történészkongresszuson
1961. 1. 129–130. Sz.

Történészkongresszus, 1968. Bécs

Gábor Sándorné

Nemzetközi történészkongresszus Bécsben.
1968. 4. 442–445. Sz.

Történészkongresszus, 1970. Moszkva

Péter Katalin

Európa problémái a XVII. században.
(Beszámoló a XIII. Nemzetközi

Történészkongresszus újkori szekciójának vitájáról.)

1971. 1–2. 212–223. Sz.

Történészkongresszus, 1975. San Francisco

Soós István

E. Engelberg: Esemény, struktúra és fejlődés a történelemben.

1977. 3–4. 641–643. Fi.

Pók Attila

F. Morsey és R. Kahlenberg: Kortörténeti források kiadása.

1977. 3–4. 643–644. Fi.

Soós István

A.G. Weiler: Értékviszonyítás és értékítéletek a történetírásban.

1977. 3–4. 644–647. Fi.

Pók Attila

J. Topolski: A dokumentációt kereső történész.

1977. 3–4. 647–648. Fi.

Niederhauser Emil

E. Sestan: A történetírás mint történeti tudomány.

1977. 3–4. 648–650. Fi.

Niederhauser Emil

P. Brezzi: A történetírás mint történeti tudomány. Új nyelv a történetírás számára napjaink szocio-technológiai realitásában.

1977. 3–4. 650–652. Fi.

Történészkongresszus, 1978. Edinburgh

Rév István

Mennyire tágíthatók egy diszciplína határai? (Gondolatok az Edinburgh-i Gazdaságtörténeti Világkongresszus kapcsán.)

1979. 1. 181–184. Fi.

Történészkongresszus, 1980. Bukarest

Ránki György

Gondolatok a bukaresti történészkongresszusról.

1981. 2. 302–306. Fő.

Törvény

Sarlós Béla

Az 1909. évi adóreform és a világháborús adótörvények.

1974. 1–2. 68–100. T.

Törvényjavaslat

Vida István

A „demokratikus államrend és a köztársaság büntetőjogi védelméről” szóló törvényjavaslat megszületése és parlamenti vitája.

1965. 2–3. 240–255. Tk.

Tőkefelhalmozás

Berend T. Iván – Ránki György

Nemzeti jövedelem és tőkefelhalmozás Magyarországon. 1867–1914.

1966. 2. 187–203. Tk.

Tőkekisajátítás

Berend T. Iván – Ránki György

Helyreállítás és tőkekisajátítás a népi demokratikus országokban a felszabadulás után.

1970. 2. 147–163. T.

Tőke kivitel

Furszenko, Alexandr

Olaj és politika a 19. század végén, a 20. század elején.

1982. 1. 99–113. K.

Tőkés fejlődés

Puskás Julianna

A magyarországi mezőgazdaság tőkés fejlődésének vizsgálata az 1895. évi üzemsziszatiztika adatai alapján.

1960. 4. 446–478. T.

Ránki György

A kisipar szerepe a magyar kapitalista fejlődésben.

1964. 2. 423–451.

Tolnai György

Az önálló tőkés fejlődés és a nacionalizmus megítélése a mai magyar gazdaságtörténetírásban. Válasz Berend T. Iván vitacikkére

1966. 1. 98–115. V.

Simon Péter

Nyilatkozat Berend T. Iván vitacikkéről.

1966. 1. 116–118. V.

Katus László

A kelet-európai iparosodás és az „önálló tőkés fejlődés” kérdéséhez.

1967. 1. 1–45. Tk.

Ausch Sándor

Önálló gazdasági fejlődés vagy tőkés függés.

Megjegyzések egy vitához.

1968. 3. 313–322. V.

Tolnai György

Meddig jutott el a kapitalista úton a harmadik világ?

1971. 1–2. 228–238. Sz.

Bovikin, Valerij I.

Oroszország ipari fejlődésének gazdasági-társadalmi problémái.

1973. 1–2. 30–48. T.

Tőkés iparfejlődés

Tolnai György

Az élelmiszeripar szerepe Magyarország 19–20. századi tőkés iparfejlődésében. (A függő iparfejlődés és az élelmiszeripar.)

1981. 4. 686–702. Fi.

Trianoni béke

Glatz Ferenc

Trianon és a magyar történettudomány.

1978. 2. 411–421. Mű.

Nagy Zsuzsa, L.

Magyar határviták a békekonferencián 1919-ben.

1978. 3–4. 441–457. T.

Tudományos ülésszak

Nagy Zsuzsa, L.

Tudományos ülésszak a Magyar Tanácsköztársaság 40. évfordulóján.

1959. 1–2. 162–173. Sz.

Mayer Mária, P.

Vita a szovjet falu fejlődéséről.

1963. 3–4. 442–446. Ht.

Ságvári Ágnes

Ünnepi ülésszak a kommunista mozgalom megalakulásának 50. évfordulójára.

1968. 4. 428–441. Sz.

Pach Zsigmond Pál

Megnyitó a MTA Történettudományi Intézet tudományos ülésén, Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából.

1970. 2. 207–209.

Jemnitz János

Lenin és a történettudomány.

1970. 2. 210–222.

Ránki György

Lenin imperializmus-elmélete.

1970. 2. 223–229.

Mucsi Ferenc

Lenin és a nemzetiségi kérdés.

1970. 2. 230–239.

Orbán Sándor

Lenin és az agrárkérdés.

1970. 2. 240–247.

Pamlényi Ervin

Lenin és a kultúra kérdései.

1970. 2. 248–255.

Pach Zsigmond Pál

Zárszó. A MTA Történettudományi Intézet tudományos ülésén, Lenin születésének 100. évfordulója alkalmából.

1970. 2. 256–259.

Sárdi Anna

Tudományos ülésszak Felszabadulásunk 25. évfordulójáról.

1970. 2. 260–273. Sz.

Soós István

Újabb eredmények az Októberi Forradalom kutatásában.

1979. 1. 175–180. Fi.

Madaras Éva

A modernizálódás kérdései Kelet-Európában. Beszámoló a szigetvári tudományos emlékülésről.

1982. 2. 357–366. Fi.

Csurdi Sándor

Tudományos vita Otto Bauer születésének századik évfordulója alkalmából.

1982. 4. 740–749. Fi.

Tudománytörténet

Bartha Antal

A természettudomány és technika történetének kérdései. (Moszkva, 1–5. 1956–1957.)

1958. 3–4. 458–460. Sz.

Niederhauser Emil

Tanulmánygyűjtemény a természettudományok és a technika történetéből. (Praha, 1954–1957.)

1958. 3–4. 462–464. Sz.

Makkai László

A tudomány- és technikatörténet a stockholmi történészkongresszuson.

1961. 1. 129–130. Sz.

Mathias, Peter

Ki szabadította meg láncaitól Prométheusz? (Természettudomány és technikai változások 1600 és 1800 között.)

1973. 1–2. 61–75. T.

Pál Lajos

Megjegyzések Benedek István Semmelweis-könyvéről.

1974. 1–2. 263–265. Sz.

Niederhauser Emil

Irodalom és tudomány a kelet-európai nemzeti mozgalmakban.

1974. 4. 507–512.

Udvari kormányzervek, 18. sz.

Ember Győző

A Habsburg-birodalom központi kormányzervei 1711–1765. Az uralkodói központi kormányzat szervezete.

1975. 2–3. 445–488. Mtsz.

Ukrajna

Ormos Mária

Az ukrainai francia intervencióról és hatásairól Közép-Európában, 1918 október–1919 április.

1977. 3–4. 401–439. T.

Uradalmi gazdálkodás

Kiss István, N.

Uradalmi gazdálkodás Sárospatakon és Tokajban a XVI. század második felében.

1960. 1. 15–30. T.

Uralkodó elit

Márkus László

A Horthy-rendszer uralkodó elitjének jellegéről.

1965. 4. 449–466. Sz.

Vita és hozzászólások Márkus László: A Horthy-rendszer elitjének jellegéről c. referátumához.

1965. 4. 466–468. Sz.

USA

Lásd: Amerikai Egyesült Államok

Újjáépítés

Lackó Miklós

Népi demokráciánk történetéből. Küzdelem az ország gazdasági újjáépítéséért, a népi demokratikus vívmányok védelméért és továbbfejlesztéséért.

1959. 3–4. 424–462. Tk.

Újkonzervativizmus

Szabó Miklós

A kontinentális Európa konzervatív ideológiája néhány új vonásának kialakulása a századfordulón.

1974. 3. 326–359. T.

Újpesti munkásság

Földes György

Az újpesti munkásság életviszonyai az 1930-as években.

1980. 2. 309–318. Ed.

Úrbérrendezés

Trócsányi Zsolt

Az erdélyi úrbérrendezési kísérletek történetéhez. (Az 1790/1-i országgyűlésről kiküldött úrbéri rendszeres bizottság működése és munkálatainak sorsa.)

1966. 3–4. 270–297. Tk.

Útinapló

Tóth Imre, H. – Kristó Gyula
Orosz utazó a XV. századi Magyarországon.
1977. 1. 142–145. K.

Üzemi bizottságok

Rácz Béla – Strassenreiter Erzsébet
Az üzemi bizottságok szervezete.
(1944–1948.)
1965. 2–3. 200–239. Tk.

Rácz János
Az Üzemi Bizottságok a termelés megindításáért és az öntevékenyen kialakított hatáskör fenntartásáért.
1967. 4. 454–478. Tk.

Üzemstatisztika

Puskás Julianna
A magyarországi mezőgazdaság tökéletes fejlődésének vizsgálata az 1895. évi üzemstatisztika adatai alapján.
1960. 4. 446–478. T.

Üzemtörténet

Baksay Zoltán
Adatok a Csepeli Vas- és Fémművek munkásainak bérvizsgálataihoz. 1931–1943.
1960. 4. 510–524. T.

Barta István
Adatok a gácsi posztógyár reformkori történetéhez.
1961. 1. 114–122. K.

Endrei Walter
Közkeletű tévedések a Gácsi Posztómanufaktúra történetével kapcsolatban.
1967. 2. 217–224. Sz.

Réti R. László
A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. a második világháborúban.
1973. 1–2. 170–187. K.

Üzemvezetés

Péteri György
A „tudományos üzemvezetés” és a munkáellenőrzés konfliktusa 1919-ben.
1979. 1. 40–58. T.

Vajdai különkormányzat

Kristó Gyula
Különkormányzat az Árpád-kori Drávan-túlon és Erdélyben.
1977. 1. 53–72. T.

Vak Bottyán

Lásd: Bottyán János

Vas Zoltán

Glatz Ferenc
Visszaemlékezés és történelem. (Megjegyzések Vas Zoltán memoárja kapcsán.)
1973. 3–4. 532–536. Sz.

Vasgárda ✓

Ormos Mária
A Vasgárda.
1982. 3. 426–443. T.

Vaskohászat

Heckenast Gusztáv
A murányvölgyi vashámoros céh szabályzatai. (1585–1713–1755.)
1958. 3–4. 430–447. K.

Makkai László
Műhely- és huta-leltárak a XVII. századi Rákóczi-uradalmakból.
1958. 3–4. 448–452. K.

Heckenast Gusztáv
Pleiner, Radomir: A szláv vaskohászat alapjai Csehországban. Praha, 1958.
1960. 1. 149–151. Sz.

Hegedüs Zoltán
A diósgyőri Központi Kohászati Múzeum és a soproni Liszt Ferenc Múzeum vasbucáinak kohászat-történeti vonatkozásai.
1961. 1. 94–106. T.

Heckenast Gusztáv
A feudáliskori magyarországi kohászat historiográfiája.
1961. 1. 123–129. Sz.

Heckenast Gusztáv
A kora-árpádkori magyar vaskohászat szervezete.
1966. 2. 135–161. Tk.

Heckenast Gusztáv

A magyarországi vaskohászat történetének
iparrégészeti problémái.
1977. 2. 329–332. Em.

Heckenast Gusztáv

A vashámor elterjedése Magyarországon.
(14–15. század.)
1980. 1. 1–29. T.

Vasúti dolgozók

Gudanecz Béla

A vasutasok létszáma, megoszlása, gazdasági és szociális helyzete a századelőn.
1981. 4. 553–591. T.

Vatikán

Benda Kálmán

Rákóczi és Vatikán. Brenner apát küldetése
XI. Kelemen pápához. 1707–1708.
1959. 1–2. 8–24. Tk.

Választások

Vida István

Az 1945-ös választások és a Független
Kisgazda Párt.
1970. 2. 164–206. T.

Korom Mihály

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés Előkészítő Bizottsága és a nemzetgyűlési választások.
1975. 1. 10–49. T.

Ránki György

Az 1939-es budapesti választások.
1976. 4. 613–630. T.

Varga F. János

A Magyar Radikális Párt és az 1947-es
választások.
1981. 2. 227–244. K.

Vállalkozói réteg

Paulinyi Oszkár

Vállalkozás és társadalom.
1976. 4. 547–599. T.

Várabrázolás

Parádi Nándor

Tata várabrázolója Matrakcsi Nászuhrónikájában.
1973. 1–2. 141–147. K.

Városi kézművesség

Lederer Emma

A legrégibb magyar iparososztály kialakulása.
1977. 3–4. 653–677. Él.

Városi polgárság

Paulinyi Oszkár

A Garam-vidéki bányavárosok lakosságának lélekszáma a XVI. század derekán.
1958. 3–4. 351–378. T.

Granasztói György

Becslés Sopron XVI–XVII. századi lélekszámára.
1970. 3. 275–325. T.

Újvári Zsuzsanna, J.

Kassa város polgársága a 16. század végén és a 17. század első felében.
1979. 3–4. 577–591. Ed.

Granasztói György

A polgári család a középkor végi Magyarországon. (Adalékok és feltevések egy „jóléti társadalom” természetrajzához.)
1982. 4. 605–664. T.

Városi tulajdonviszonyok

Paulinyi Oszkár

Tulajdon és társadalom a Garam-vidéki bányavárosokban.
1962. 2. 173–188. Tk.

Városprivilegium

Györffy György

A XII. századi dalmáciai városprivilegiumok kritikájához.
1967. 1. 46–56. Tk.

Városreform

Gieysztor, Aleksander

A XIII. századi nagy városreform Lengyelországban. (A problémák és kutatások összefoglaló áttekintése.)
1964. 2. 255–263.

Várostörténet

Surányi Bálint

Kereskedőgilde Nagyszombatban a visegrádi kongresszus évében.
1959. 3–4. 249–271. Tk.

Surányi Bálint

Az Árpád-kori Sopron topográfiájának kérdésehez.

1961. 2. 220–223. Sz.

Surányi Bálint

Az I. Lajos kori Ars Notarialis városi vonatkozású formuláinak eredetéről.

1962. 2. 275–285. Sz.

Bakay Kornél

Vitahozzászólás Székesfehérvár kialakulásának kérdéséhez.

1969. 1–2. 117–122. Kk.

Granasztói György

A viszonyítás fontosságáról a várostörténeti kutatásban.

1970. 1. 106–110. V.

Kállay István

A census regius bevezetése, illetve felújítása szabad királyi városainkban a XVIII. század második felében.

1970. 3. 431–439. Kk.

Gál Éva

A budai hegyvidék újkori beépülésének kezdetei.

1971. 3–4. 515–538. K.

Fügedi Erik

Mezővárosaink kialakulása a XIV. században.

1972. 3–4. 321–342. T.

Granasztói György

A városok. (Mit akarhat az olvasó?)

1975. 1. 126–132. Fi.

Granasztói György

A történész és a mérés – egy modell korlátai.

1978. 2. 314–329. Em.

Gyáni Gábor

A várostörténetírás új irányzata. (A New Urban History.)

1978. 3–4. 588–600. Fi.

Paulinyi Oszkár

A Garam-vidéki hét szabad királyi bányaváros 1542. évi hatvanadadójának a lajstromai. (Forrástani elemzés.)

1980. 3. 349–375. T.

Ladányi Erzsébet

Libera villa, civitas, oppidum. Terminológiai kérdések a magyar városfejlődésben.

1980. 3. 450–477. K.

Bak Borbála

Győr szabad királyi város igazgatástörténetének levéltári forrásai és terminológiai kérdései. (1743–1778.)

1980. 4. 591–614. K.

Dóka Klára

Buda kézművesei 1828-ban.

1981. 1. 100–113. Mű.

Bottanková, Maria

Adalékok a 16. századi Nagyszombat helyrajzához.

1981. 2. 262–267. Fi.

Granasztói György

Városok és tömegek. Új utak a társadalomtörténetben.

1982. 2. 344–356. Fi.

Németh Gábor

Szikszó mezőváros autonómiája a 17–18. században.

1982. 3. 537–549. Ed.

Várostörténet

Lásd még: Mezőváros

Várostörténeti irodalom

Vissi Zsuzsa

Közigazgatástörténet – társadalomtörténet. (Megjegyzések a késő-feudalizmus kori várostörténet legújabb irodalmához.)

1975. 4. 742–747. Fi.

Várórség

Benczédi László

Bányavidéki várórségek folyamodványai Esterházy Pálhoz. 1668–1681.

1961. 2. 155–179. Tk.

Velencei kereskedelem

Teke Zsuzsa

Velence adriai gazdaságpolitikája és a Frangepánok.

1973. 1–2. 160–169. K.

Velencei külpolitika

Teke Zsuzsa

A velencei külpolitika főbb vonásai a XV. században.

1968. 3. 209–225. Tk.

Védegylet

Komlós, John

A Védegylet.

1981. 1. 51–57. T.

Védővámpolitika

Eddie, Scott

Cui bono? Magyarország és a dualista Monarchia védővámpolitikája.

1976. 1–2. 156–166. K.

Végvári katonaság

Benda Kálmán

A végvári harcok ideológiája.

1963. 1. 15–18. Tk.

Kiss István, N.

Megjegyzések a végvári harcok ideológiájának kérdéséhez.

1963. 1. 66–68. Tk.

Zimányi Vera

Megjegyzések a vitához.

1963. 1. 74–79. Tk.

Perjés Géza

Hozzászólás Benczédi László referátumához.

1963. 1. 82–87. Tk.

Benczédi László

Válasz Perjés Géza hozzászólására.

1963. 1. 96–98. Tk.

Vichy-korszak

Boros Zsuzsa

A Vichy-korszak újabb történeti irodalmáról.

1971. 3–4. 546–554. Sz.

Világgazdasági válság

Lasd: Gazdasági válság

Virilisták

Gyáni Gábor

Hódmezővásárhely legnagyobb adófizetői. (1888–1941.)

1977. 3–4. 626–640. Ed.

Visszaemlékezés

Duczynszka Ilona

Duczynszka Ilona feljegyzései az 1918-as januári sztrájk előzményeiről.

1958. 1–2. 154–173. T.

Márkus László

Észrevételek Talpassy Tibor: „Két nagy – két világ” című visszaemlékezéséhez.

1972. 1–2. 251–255. V.

Glatz Ferenc

Visszaemlékezés és történelem. (Megjegyzések Vas Zoltán memoárja kapcsán.)

1973. 3–4. 532–536. Sz.

Károlyi Mihály

Andrássy, vagy az arisztokrata.

1975. 2–3. 296–310.

Romsics Ignác

A gazdagparasztság és a forradalmak kora. (Két forrás a XX. századi magyar parasztság politikai tudatához.)

1979. 1. 127–144. N.

Vörös Vince

Magyar Parasztszövetség 1941–1944. (Jegyz. ell. Vida István.)

1982. 2. 245–275. Ve.

Láng Judit

Negyvennégy. (Közreadja: Frank Tibor.)

1982. 2. 276–319. Ve.

Rácz Lajos

Parasztorsors 1945–1947. Részletek. (Sajtó alá rend. és jegyz. Vida István.)

1982. 2. 320–343. Ve.

Vita, abszolutizmus

Várkonyi Ágnes, R.

Vita az abszolutizmus kérdéseiről.

1962. 1. 89–101. Sz.

Makkai László

Az abszolutizmus problematikája. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 285–288. Sz.

Molnár Erik

Az európai abszolutizmusról. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 288–291. Sz.

Pach Zsigmond Pál

Az abszolutizmus vitás kérdéseire. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 291–298. Sz.

Makkai László

Makkai László válasza az elhangzott hozzászólásokra. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 298–299. Sz.

Molnár Erik

Molnár Erik vitazáró felszólalása. (Az abszolutizmus elvi kérdéseiről rendezett vita anyagából.)

1962. 2. 299–302. Sz.

Vita, adótörvények

Dolmányos István

Lehet-e rehabilitálni a koalíció adótörvényeit?

1976. 3. 496–498. V.

Sarlós Béla

Válasz Dolmányos István kritikai megjegyzéseire.

1976. 3. 499–503. V.

Vita, bányagazdaság

Tömör Mária

Vita dr. Paulinyi Oszkár „Termelés és vállalkozás a selmeci bányagazdaságban a XVI. század derekán” c. monográfiájáról.

1966. 2. 228–231. Sz.

Vita, egyetemi tankönyv

Kondor Viktória, M.

Vita a „Magyarország története” c. egyetemi tankönyv 1880–1900 közötti fejezetének kéziratáról.

1959. 1–2. 173–179. Sz.

Vita, feudalizmus-modell

Klaniczay Gábor

A feudalizmusról és az eredeti jellegzetességekről. (A Történelmi Szemle vita-ankétja.)

1978. 1. 202–212. Fi.

Vita, gentilizmus

Szűcs Jenő

Gentilizmus. A barbár etnikai tudat kérdése. (Tézisek és vita.)

1971. 1–2. 188–211. Sz.

Vita, „hazafiság” konferencia

Benczédi László

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.

1972. 1–2. 235–240. V.

Hanák Péter

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.

1972. 1–2. 240–246. V.

Lackó Miklós

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.

1972. 1–2. 246–247. V.

Várkonyi Ágnes, R.

Az egri „hazafias tanácskozás” anyagából.

1972. 1–2. 248–251. V.

Vita, iszlám

Simon Róbert

Megjegyzések Goldziher Ignác: Az iszlám kiadásához, avagy cuis custodiet custodes?

1981. 3. 478–484. V.

Vita, jobbágyháztartás

Péter Katalin

Vita a jobbágyháztartások vizsgálatának módszertani kérdéseiről.

1961. 3. 364–368. Sz.

Vita, kiegyezés

Kosáry Domokos

Szabadságharc és kiegyezés között. Reflexiók egy témához.

1969. 3–4. 337–344. V.

Szabad György

A kiegyezés előtörténetéhez. Felelet Kosáry Domokos „reflexióira”.

1971. 1–2. 254–259. V.

Kosáry Domokos
Néhány módszertani megjegyzés egy régi válaszra.
1971. 1–2. 260–264. V.

Szabad György
Tények és módszerek. (Felelet Kosáry Domokos újabb bírálatára.)
1972. 1–2. 256–258. V.

Vita, magyar irodalom története

Szűcs Jenő
A magyar irodalom története I. kötetéről. (A magyar irodalomtörténeti kézikönyv vitájának anyagából.)
1967. 2. 119–133. Tk.

Varga János
A magyar irodalom története III. kötetéről. (A magyar irodalomtörténeti kézikönyv vitájának anyagából.)
1967. 2. 134–146. Tk.

Lackó Miklós
A magyar irodalom története VI. kötetéről. (A magyar irodalomtörténeti kézikönyv vitájának anyagából.)
1967. 2. 147–155. Tk.

Vita, magyar őstörténet

A magyar nép őstörténete. (Vita Bartha Antal kéziratáról.)
1976. 1–2. 284–303. Sz.

László Gyula
Ami nem értelem szerint való, az rút. (L. Feuchtwanger.)
1978. 1. 182–184. V.

Vita, magyar történeti szintézis

Györffy György
Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.
1968. 1–2. 141–142. Mtsz.

Heckenast Gusztáv
Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.
1968. 1–2. 143. Mtsz.

Mályusz Elemér
Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.
1968. 1–2. 144–145. Mtsz.

Szűcs Jenő
Hozzászólás Bartha Antal: A magyar történelem problémái 1526-ig c. előadásához.
1968. 1–2. 145–149. Mtsz.

Varga János
Hozzászólás Makkai László: A kései feudalizmus korának története a magyar történelem egyetemi tankönyvében és „rövid összefoglalása”-ban c. előadásához.
1968. 1–2. 149–154. Mtsz.

Benda Kálmán
Hozzászólás Zimányi Vera: az 1610–1630-as évek problémái c. előadásához.
1968. 1–2. 154–155. Mtsz.

Péter Katalin
Hozzászólás Zimányi Vera: Az 1610–1630-as évek problémái c. előadásához.
1968. 1–2. 155–156. Mtsz.

Varga F. János
Magyarország két világháború közötti történetéről. (Vita a Magyarország története VIII. kötetéről.)
1974. 4. 655–663. Sz.

Somogyi Éva – Szász Zoltán
Beszámoló a Magyarország története VII. kötetének vitájáról.
1977. 2. 389–393. Sz.

Vita, nacionalizmus

Makkai László
A magyar nemzetképzés kezdeteiről.
1960. 2–3. 310–313. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.
A Habsburg-ellenes szabadságharcok történeti feldolgozásának problémáihoz.
1960. 2–3. 313–316. Sz.

Vörös Antal
A XVIII. század története értékelésének néhány problémája.
1960. 2–3. 316–319. Sz.

Balázs Éva, H.

A reformkori nacionalizmus XVIII. századi gyökerei.

1960. 2-3. 319-322. Sz.

Barta István

A magyar reformkor és 1848/49 nacionalizmusának néhány vonása.

1960. 2-3. 322-325. Sz.

Varga János

1848-49 nemzetiségi problémáinak történetéhez.

1960. 2-3. 325-328. Sz.

Sándor Vilmos

A magyar uralkodó osztályok nemzet-állam eszméje.

1960. 2-3. 328-330. Sz.

Katus László

A nem magyar népek nacionalizmusának jellemvonásai és szerepe a soknemzetiségű Magyarországon.

1960. 2-3. 330-335. Sz.

Hanák Péter

A magyar nacionalizmus néhány problémája a századforduló idején.

1960. 2-3. 335-341. Sz.

Jemnitz János

A nemzetközi munkásmozgalom és a nacionalizmus 1914 előtt.

1960. 2-3. 341-347. Sz.

Nagy Zsuzsa, L.

Nacionalista jelszavak az ellenforradalom szolgálatában 1919-ben.

1960. 2-3. 347-350. Sz.

Hajdú Tibor

A „demokratikus” nacionalizmusról.

1960. 2-3. 350-353. Sz.

Márkus László

A szociáldemokratizmus és a nacionalizmus a Horthy-rendszer idején.

1960. 2-3. 353-356. Sz.

Csatári Dániel

A revizionizmus magyarországi és romániai hatása.

1960. 2-3. 356-360. Sz.

Vita, nemzetközi munkásmozgalom

Jemnitz János

Ellenvetések az ellenvetésekhez. Megjegyzések Vadász Sándor könyvkritikájáról.

1971. 1-2. 265-268. V.

Vita, nemzettudat

Molnár Erik

Bevezető a vitához. (Nemzet, haza, honvédelem a parasztság és a nem nemesi katonáskodó réteg gondolkodásában. XV-XVIII. század.)

1963. 1. 1-3.

Mályusz Elemér

Haza és nemzet a magyarországi feudalizmus első századaiban.

1963. 1. 4-10. Tk.

Szűcs Jenő

Nándorfehérvár és a parasztság.

1963. 1. 11-14. Tk.

Benda Kálmán

A végvári harcok ideológiája.

1963. 1. 15-18. Tk.

Heckenast Gusztáv

A Karácsony György-féle parasztfelkelés. (1569-1570.)

1963. 1. 19-21. Tk.

Makkai László

A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája.

1963. 1. 22-29. Tk.

Somogyi Éva

Az 1653-59. évi horvátországi parasztmozgalom ideológiai tanulságai.

1963. 1. 30-32. Tk.

Benczédi László

A „vitézli rend” és ideológiája a Thököly-felkelésben.

1963. 1. 33-43. Tk.

Várkonyi Ágnes, R.

A „népi kurucság” ideológiája.

1963. 1. 44-55. Tk.

Bartha Antal

Hozzászólás Mályusz Elemér előadásához.

1963. 1. 56-58. Tk.

Komjáthy Miklós
Hozzászólás Szücs Jenő: Nándorfehérvár és a parasztság című referátumához.
1963. 1. 59–63. Tk.

Bácskai Vera
A parasztság és a honvédelem 1514-ben.
1963. 1. 63–66. Tk.

Kiss István, N.
Megjegyzések a végvári harcok ideológiájának kérdéséhez.
1963. 1. 66–68. Tk.

Nagy László
Hozzászólás Makkai László: A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája című referátumához.
1963. 1. 68–74. Tk.

Zimányi Vera
Megjegyzések a vitához.
1963. 1. 74–79. Tk.

Klaniczay Tibor
Néhány gondolat a vitához.
1963. 1. 79–82. Tk.

Perjés Géza
Hozzászólás Benczédi László referátumához.
1963. 1. 82–87. Tk.

Maksay Ferenc
A „népi kurucság” ideológiájának kérdéseihöz.
1963. 1. 87–91. Tk.

Kosáry Domokos
Néhány tanulság Pest megye kuruckori történetéből.
1963. 1. 91–96. Tk.

Benczédi László
Válasz Perjés Géza hozzászólására.
1963. 1. 96–98. Tk.

Makkai László
Válasz Nagy László hozzászólására.
1963. 1. 99–101. Tk.

Varga János
Történelemszemléletünk nacionalista maradványairól. (Beszámoló egy beszélgetésről.)
1963. 1. 102–107. Sz.

Molnár Erik
Válasz a nacionalizmus kérdésében írt vitacikkekre.
1963. 2. 238–259. Sz.

Nagy László
Néhány gondolat és kritikai megjegyzés R. Várkonyi Ágnes: A nemzet, a haza fogalma a török harcok és a Habsburg ellenes küzdelmek idején című tanulmányához.
1965. 2–3. 285–295. V.

Várkonyi Ágnes, R.
Módszertani megjegyzések. (Vita helyett.)
1965. 2–3. 296–298. V.

Nagy László
A nemzetfogalom alakulásáról folyó vitához.
1966. 2. 227–228. Sz.

Vita, német parasztháború

Mayer Mária, P.
A Voproszi Isztorii vitája a németországi reformáció és a parasztháború jellegéről, illetve az első polgári forradalom kérdéséről.
1958. 1–2. 270–272. Ht.

Vita, népi demokrácia

Lackó Miklós
A népi demokratikus korszak kutatásának állásáról. (Vita a népi demokrácia történetével foglalkozó munkaközösségekben.)
1961. 3. 361–364. Sz.

Vita, önálló tőkés fejlődés

Berend T. Iván
Az iparfejlődés és az úgynevezett paraszti-par kérdéséhez. Vita Tolnai Györggyel és Simon Péterrel.
1965. 2–3. 275–284. V.

Tolnai György
Az önálló tőkés fejlődés és a nacionalizmus megítélése a mai magyar gazdaságtörténetírásban. Válasz Berend T. Iván vitacikkére
1966. 1. 98–115. V.

Simon Péter

Nyilatkozat Berend T. Iván vitacikkéről.

1966. 1. 116–118. V.

Katus László

A kelet-európai iparosodás és az „önálló
tőkés fejlődés” kérdéséhez.

1967. 1. 1–45. Tk.

Ausch Sándor

Önálló gazdasági fejlődés vagy tőkés függés.

Megjegyzések egy vitához.

1968. 3. 313–322. V.

Vita, politikai gondolkodás

Márkus László

Politikai gondolkodásunk hajszalgyökere-
iről.

1970. 4. 581–585. V.

Vita, szovjet falu

Mayer Mária, P.

Vita a szovjet falu fejlődéséről.

1963. 3–4. 442–446. Ht.

Vita, Bajcsy-Zsilinszky Endre

Tilkovszky Loránt

Kortársak és utókor.

1970. 4. 574–580. V.

Vita, Horthy-rendszer elitje

Vita és hozzászólások Márkus László: A
Horthy-rendszer elitjének jellegéről c. re-
ferátumához.

1965. 4. 466–468. Sz.

Vita, Kelet-Európa

Katus László

A kelet-európai országok feudalizmuskori
fejlődésének sajátosságairól. Vita a
Történettudományi Intézetben.

1959. 3–4. 467–482. Sz.

Vita, Otto Bauer

Csurdi Sándor

Tudományos vita Otto Bauer születésének
századik évfordulója alkalmából.

1982. 4. 740–749. Fi.

Vita, Ránki György disszertációja

Bognár József

Bognár József opponensi véleménye. (Ránki
György: Magyarország gazdasága a
hároméves terv időszakában c. doktori
értekezésének vitája.)

1963. 3–4. 414–419. Sz.

Erdei Ferenc

Erdei Ferenc opponensi véleménye. (Ránki
György: Magyarország gazdasága a
hároméves terv időszakában c. doktori
értekezésének vitája.)

1963. 3–4. 420–424. Sz.

Balogh Sándor

Balogh Sándor opponensi véleménye.
(Ránki György: Magyarország gazdasága
a hároméves terv időszakában c. doktori
értekezésének vitája.)

1963. 3–4. 425–431. Sz.

Ránki György

Ránki György válasza az opponensi vélemé-
nyekre. (Magyarország gazdasága a
hároméves terv időszakában c. doktori
értekezés vitája.)

1963. 3–4. 432–441. Sz.

Vita, Széchenyi István

Lackó Miklós

1848 Széchenyiye. A Történettudományi
Intézet Tudományos Tanácsának vitája
Spira György új Széchenyi monográfiájá-
nak kéziratáról.

1961. 4. 524–529. Sz.

Vita, Székesfehérvár kialakulása

Bakay Kornél

Vitahozzászólás Székesfehérvár kiala-
kulásának kérdéséhez.

1969. 1–2. 117–122. Kk.

Vita, SZKP története

Ankét a „Szovjetunió Kommunista Pártja
története” új kiadásáról.

1961. 2. 217–220. Sz.

Vita, Thaly Kálmán

Benczédi László

Vita R.Várkonyi Ágnes „Thaly Kálmán”
című tanulmányáról.

1958. 1–2. 235–252. Sz.

Vita, Thököly-felkelés

Benczédi László

Paraszság és kurucság a Thököly-korban.
(Munkabeszámoló a Történettudományi
Intézet I. magyar osztályának 1964. febr.
3-i értekeztetén.)

1964. 1. 152–161. Sz.

Kiss István, N.

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 162–167. Sz.

Zimányi Vera

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 167–169. Sz.

Makkai László

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 169–171. Sz.

Heckenast Gusztáv

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 0–171. Sz.

Benda Kálmán

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 172–174. Sz.

Várkonyi Ágnes, R.

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 174–177. Sz.

Barta István

Hozzászólás Benczédi László: Paraszság és
kurucság a Thököly-korban c. beszámolójához.

1964. 1. 177–178. Sz.

Benczédi László

Válasz a „Paraszság és kurucság a Thököly-
korban” c. beszámoló hozzászólóinak.

1964. 1. 178–181. Sz.

Vita, Thuróczy-krónika

Surányi Bálint

Vita Mályusz Elemér: Thuróczy János
krónikája c. művéről.

1961. 4. 515–518. Sz.

Mályusz Elemér

Megjegyzések. (A Thuróczy-krónika
kapcsán folyó vitához.)

1961. 4. 519–524. Sz.

Vitézlő rend

Benczédi László

A „vitézlő rend” és ideológiája a Thököly-
felkelésben.

1963. 1. 33–43. Tk.

Volksbund

Tilkovszky Loránt

A Volksbund szerepe Magyarország másod-
dik világháborús történetében.

1968. 3. 294–312. Tk.

Mirnić, Josip

A bácskai németek a Magyarországi Néme-
tek Népi Szövetsége kereteiben.

1973. 3–4. 443–467. T.

Volksdeutsch-mozgalom

Tilkovszky Loránt

A német irredenta és Magyarország. A
magyarországi népinémet (volksdeutsch)
mozgalom útja.

1970. 3. 369–396. T.

Vorarlberg

Kerekes Lajos

Vorarlberg és Tirol elszakadási törekvései
Ausztriától 1918–1919-ben.

1972. 3–4. 431–453. T.

Vörös Hadsereg

Zsilák András

Az OK(b)P magyar csoportjának szerepe a
Vörös Hadsereg internacionalista egysége-
inek szervezésében. (1918–1919.)

1961. 3. 347–360. Tk.

Puskás, Andrej Ivanovics

A háborús propaganda leleplezése a fron-
ton.

1979. 3–4. 522–528.

Vörös Újság

Vágó Béla

A Vörös Újság első számáról.

1968. 3. 205–208.

Wallerstein, Immanuel

Rév István

Beszélgetés Immanuel Wallersteinnel.

1982. 1. 172–180. I.

Weiler, A.G.

Soós István

A.G. Weiler: Értékviszonyítás és értékítéle-
tek a történetírásban.

1977. 3–4. 644–647. Fi.

Weimari Köztársaság

Fejes Judit

A Brüning-memoár és vitája a nyugat-német
történeti irodalomban.

1975. 2–3. 528–536. Fi.

Wesselényi-összeesküvés

Bérenger, Jean

Francia-magyar kapcsolatok a Wesselényi-
összeesküvés idején.

1967. 3. 275–291. Tk.

Benczédi László

A Wesselényi-féle rendi szervezkedés kibon-
takoítása. (1666–1668.)

1974. 4. 596–630. Mtsz.

Zenetörténet

Gábry György

Symphonia Ungarorum.

1970. 3. 428–431. Kk.

Zimmerwaldi konferencia

Jemnitz János

Háborúellenes erőfeszítések a nemzetközi
munkásmozgalomban Zimmerwald után.

1968. 4. 373–400. T.

Zsidó emancipáció

Kecskeméti Károly

A liberalizmus és a zsidók emancipációja.

1982. 2. 185–210. T.

Zsigmond, magyar király

Mályusz Elemér

Zsigmond király központosító törekvései
Magyarországon.

1960. 2–3. 162–192. T.

BOKROSÍTOTT TÁRGYSZÓJEGYZÉK

Abszolutizmus

felvilágosult abszolutizmus, Habsburg-abszolutizmus, jozefinizmus, neoabszolutizmus, orosz abszolutizmus

Agrártörténet

agrárkérdés, agrárstruktúra, birtokösszeírás, birtokviszonyok, borkezelés, feudális birtokformák, földbérlők, földbirtok, földbirtokstatisztika, földreform, NDK, földreform, 1945, földtulajdonosok, jobbágyság, juhtenyésztés, malom, mezőgazdaság, mezőgazdasági építészeti, mezőgazdasági munkásság, NDK-agrárátalakulás, obscsina, örökös jobbágyság, parasztság, szántóföldi termelés, termelőszövetkezetek, uradalmi gazdálkodás

Birtokviszonyok

birtokösszeírás, birtokrendezési per, falusi népesség, feudális birtokformák, földbirtok, földbirtokstatisztika, földreform, NDK, földreform, 1945, földtulajdonosok, jobbágytelek, nagybirtok, parasztbirtok, telektulajdon

Céh

céhszabályzat, gilde, kereskedőgilde, kézművesek, műhely-leltárvárosi kézművesek

Család

családszervezet, családtörténet, életmódkutatás, életviszonyok, jobbágycsalád, lakásviszonyok, mentálitáskutatás, polgári család, szokástörténet

Demográfia

betelepítés, 18. sz., életviszonyok, lakosságcsere-egyezmény, népszámlálás, társadalmi rétegződés, városi lakosság

(Egyháztörténet)

állam és egyház, bolgár egyház, Decretalis Intellecto, egyházi reformtörekvések, egyházpolitika, felekezeti megoszlás, Gellért-legenda, Honorius, III. pápa, kánonjog, katolicizmus, katolikus egyház, katolikus mozgalom, Kelemen, XI. pápa, kereszténység, kleriko-fasizmus, német reformáció, pápai decretalis, politikai katolicizmus, püspök, reformáció, skizmamozgalmak, szentkultusz-kutatás, szerzetesrendek, Vatikán

Fasizmus

angol fasizmus, antifasiszta emigráció, antiszemitizmus, bolgár fasizmus, fajelmélet, fasiszta diktatúra, francia fasizmus, Heimwehr-mozgalom, jugoszláv fasizmus, kleriko-fasizmus, lengyel fasizmus, magyar fasizmus, német fasizmus, Nyilaskeresztes Párt, olasz fasizmus, osztrák fasizmus, román fasizmus, spanyol fasizmus, Szálasi-kormány, Vaszgárda

Gazdaságpolitika

Habsburg gazdaságpolitika, hadigazdaság, hároméves terv, német gazdaságpolitika, New Deal

Hadsereg

francia hadifoglyok, hadifoglyok, hajdúk, katonai nevelés, katonáskodó szervezések

magyar hadsereg, militarizálás, munkaszolgálat, várórség, végvári katonaság, Vörös Hadsereg

Hadtörténet

délvidék magyar megszállása, ellenállási mozgalmak, első világháború, francia intervenció, háborús propaganda, hadigazdaság, hadsereg, hadtörténetírás, honvédelem, intervenció, katonai nevelés, königgrätzi csata, magyar hadüzenet, 1941, második világháború, militarizálás, mohácsi csata, német hadigazdaság, német megszállás, 1944, orosz polgárháború, osztrák-porosz háború, török hadjárat

Hitelviszonyok

bank, bankcsoport, banktőke, fináncsőke, hitelbank, ipari tőke, Magyar Általános Hitelbank, tőkeisajátítás, tőke kivitel

Ipartörténet

automatizálás, bánya, bányagazdaság, bányászati technológia, Csepeli Vas- és Fémművek, élelmiszeripar, gácsi posztógyár, gépipar, ipari építészet, ipari részvénytársaságok, iparirányítás, iparrégészet, kézműipar, kisipar, kohászat, manufaktúra, nagyipar, technikatörténet, textilipar, üzemtörténet

Jogtörténet

adótörvény, jogtörténetírás, kánonjog, összehasonlító jogtörténet, római jog, törvény, városprivilegium

Kereskedelem

adriai kereskedelem, behozatal, belkereskedelem, borkivitel, cseh-orosz kereskedelem, gilde, kereskedőgilde, külkereskedelem, Levante-kereskedelem, piacközpont-vizsgálat, török vámnapló, védővámpolitika, velencei kereskedelem

Kézműipar

céh, gombkészítés, huta-leltár, kézművesek, kisipar, kisiparosság, kovácsmesterség, magyar iparososztály, parasztipar

Kohászat

huta-leltár, iparrégészet, Központi Kohászati Múzeum, Diósgyőr, Liszt Ferenc Múzeum, Sopron, nemesfémkohászat, rézkohászat, Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű, vashámor, vaskohászat

Közigazgatás

adó, báni önkormányzat, bürokrácia, igazgatástörténet, tanácsrendszer, vajdai önkormányzat, városreform

Közüktatásügy

budapesti tudományegyetem, egyetem, felsőoktatás, tankönyv, tanügyi reform, történelemtanítás

Külpolitika

államszövetségi tervek, angol külpolitika, Anschluss, Baranya-misszió, békekonferencia, békéltetési politika, békeszerződés, belgrádi konvenció, Clerk-misszió, diplomácia, diplomáciai iratok, európai biztonság, európai hatalmi politika, francia külpolitika, hidegháború, kollektív biztonság, lakosságcsere-egyezmény, magyar külpolitika, magyar-orosz szövetség terve, müncheni egyezmény, nagyhatalmi politika, orosz-lengyel szövetség, potsdami konferencia, trianoni béke

(Magyar kormányok)

Bethlen-kormány, Gömbös-kormány, Imrédy-kormány, Kállay-kormány, kormány-szervek, kormányválság, Szálasi-kormány, Teleki-kormány, Tisza István

Második világháború

bécsi döntés, délvidék magyar megszállása, ellenállási mozgalmak, fasizmus, háborús propaganda, hadigazdaság, hadtörténet, hadtörténetírás, katonai nevelés, magyar hadüzenet, 1941, militarizálás, német megszállás, 1944, munkaszolgálat, potsdami konferencia

(Megyék, magyar földrajzi nevek)

Alsómagyarországi bányavidék, Bácska, Bihar megye, Börzsöny hegység, Csongrád megye, Dalmácia, Dél-Magyarország, Dráván-túli területek, Dunántúl, Erdély, Fejér megye, Felvidék, Garam-vidék, Győr megye, Horvátország, Hajdú megye, Hegyalja, Hont megye, Murányvölgy, Nógrád megye, Pest megye, Somogy megye, Tiszántúl

Munkásmozgalom

angol munkásmozgalom, Ausztria Kommunista Pártja, chartista mozgalom, francia munkásmozgalom, ideológiai harc, I. Internacionálé, II. Internacionálé, III. Internacionálé, keresztényszociális munkásmozgalom, KMP, kommunista sajtó, magyar munkásmozgalom, magyar polgári demokratikus forradalom, Magyar Tanácsköztársaság, MSZDP, Munkáspárt, Anglia, Nagy Októberi Szocialista Forradalom, német munkásmozgalom, nemzetközi munkásmozgalom, népfront, Olasz Kommunista Párt, olasz munkásmozgalom, osztrák munkásmozgalom, Párizsi Kommün, szakszervezeti mozgalmak, szociáldemokrácia, szocialista munkásmozgalom, Szocialista Párt, Olaszország, SZKP, újpesti munkásság, zimmerwaldi konferencia

Munkásosztály

ipari munkásság, kubikusok, magyar iparososztály, mezőgazdasági munkásság, újpesti munkásság, vasúti dolgozók

Művelődéstörténet

akadémiai tervek, Árpád-kori művészet, cenzúra, egyetem, értékrendszerek története, felsőoktatás, felvilágosodás, felvilágosodás-kutatás, folklór, hungarica-gyűjtés, irodalomtörténet, ismeretelmélet, kézíratos katonai térképek, könyvgyűjtemény, kultúra, legenda-tipológia, magyar nyelv, mentalitáskutatás, naptár, nemesi gúnyvers, nemzeti irodalom, nemzeti nyelv, nemzeti tudomány, orosz útinapló Magyarországról, országgyűlési pasquillus, receptgyűjtemény, reneszánsz, sajtótörténet, szellemi történet,

szokástörténet, tanügyi reform, térképtörténet, zenetörténet

Nemesség

arisztokrácia, katonáskodó szerviensek, köznemesi mozgalmak, magyar rendiség, nemesi gúnyvers, nemesi mozgalmak, rendi ellenállás, rendi ellentétek, rendi nacionalizmus, rendiség, szerviensek, Tallóci fivérek, Tátony nemzetség

Nemzetiségek, (etnikumok)

balkáni kereskedőréteg, besenyők, délszláv nemzetiség, elmagyarosodás, görög kereskedők, jász kunok, kárpátukrán nemzetiség, magyar nemzetiség, német nemzetiség, nemzetiségi kérdés, nemzetiségi munkaközösség, nemzetiségi politika, román nemzetiség, szerb nemzetiség, zsidó emancipáció

Paraszttság

agrárnépesség, falusi társadalom, földreform, NDK, földreform, 1945, jobbágy-család, jobbágyháztartás, jobbágyfelszabadítás, jobbágyság, jobbágytelek, kubikusok, mezőgazdasági munkásság, örökös jobbágyság, parasztgazdaság, parasztbirtok, paraszti termelő munka, parasztipar, parasztmozgalmak, parasztpolitika

Pártok

Ausztria Kommunista Pártja, Ekésfront, emigráns szervezetek, Független Kisgazdapárt, Függetlenségi Front, KMP, koalíciós válság, Konzervatív Párt, Németország, MADOSZ, Magyar Parasztszövetség, Magyar Radikális Párt, Magyar Szabadság Párt, MSZDP, munkásegységfront, Munkáspárt, Anglia, népfront, Néppárt, Nyilaskeresztes Párt, Ok(b)P magyar csoportja, pártprogram, pártviszonyok, szociáldemokrácia, Szocialista Párt, Olaszország, SZKP

Számítástechnika

adatbank, adatszervezés, faktoranalízis, kvantifikáció, számítógép, SZOCPROG-rendszer

(Társadalmi-politikai mozgalmak)

Bocskai-felkelés, chartista mozgalom, Dózsa-parasztfelkelés, ellenállási mozgalmak, ellenzéki mozgalmak, forradalom és szabadságharc, 1848/49, Habsburg-ellenes harc, Heimwehr-mozgalom, irredenta mozgalom, jakobinus mozgalom, jobboldali mozgalmak, katolikus mozgalom, Kereszt-mozgalom, köznemesi mozgalmak, kuruc-mozgalom, magyar polgári demokratikus forradalom, munkásmozgalom, Nagy Októberi Szocialista Forradalom, nemesi mozgalmak, nemzetközi munkásmozgalom, népi mozgalom, parasztmozgalmak, polgári forradalom, polgári radikalizmus, polgári reformmozgalom, Rákóczi-szabadságharc, reformmozgalom, rendi ellenállás, skizma-mozgalmak, szabadságharcok, Thököly-felkelés, volksdeutsch-mozgalom

Technikatörténet

antik technika, eszterga, fajansz, gombkészítés, iparrégészet, kovácmesterség, középkori vízű, lábitós szövőszék, metallográfia, papírmalom, receptgyűjtemény, szabadalom, szerszám, technikai forradalom, vashámor

Textilipar

főúri textilmanufaktúra, gácsi posztógyár, gyapjúszövet, lábitós szövőszék, posztógyár, posztószövés, receptgyűjtemény, szövőipar

Történészkongresszus

finn-magyar történésztalálkozó, gazdaságtörténeti kongresszus, NDK-magyar történészkonferencia, szlavista kongresszus, Szófia, történelemtanítási szimposium, történészkonferencia, tudományos emlékülés, tudományos ülésszak

Történetírás

amerikai történetírás, angol történetírás, bolgár történetírás, csehszlovák történetírás, francia történetírás, gazdaságtörténetírás, hadtörténetírás, helytörténetírás, jog-

történetírás, jugoszláv történetírás, kvantifikáció, lengyel történetírás, magyar történetírás, marxista történetírás, NDK történetírás, nyugatnémet történetírás, olasz történetírás, összehasonlító történetírás, polgári történetírás, román történetírás, szovjet történetírás, török történetírás, történetírás elmélete, módszertana, történeti tény, történetírói tévedések

Történetszemlélet

historizálás, marxista történetszemlélet, szellemtörténet, történelmi materializmus, történetpolitikai gondolkodás

(Történeti rokon- és segédtudományok)

címertan, diplomatika, genealógia, iparrégészet, jogtörténet, közgazdaságtan, magyar irodalom története, Magyarország történeti kronológiája, művészettörténetírás, olvasásszociológia, pénztörténet, pszichológia, régészeti kutatás, statisztika, számítástechnika, szociológiai kutatás, történeti földrajz, történeti statisztika, történetfilozófia

Üzemtörténet

Csepeli Vas- és Fémművek, gácsi posztógyár, kerámiagyár, papírmalom, Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű, üzemstatisztika, üzemvezetés

Várostörténet

Ars notarialis, bányavárosok, Brassó, census regius, civitas, formuláskönyv, Gdańsk, Győr, Hódmezővásárhely, Kassa, Kecs-kemét, libera villa, mezőváros, mezővárosi autonómia, 17-18.sz., Nagykőrös, Nagyszombat, Nándorfehérvár, Olaszliszka, opidum, piacközpont-vizsgálat, polgári család, 16.sz., privilégium, Sárospatak, Selmezbánya, Sopron, Székesfehérvár, Szikszó, Tokaj, városi kézművesség, városi lakosság, városi polgárság, városi tulajdonviszonyok, városprivilégium, városreform, várostörténeti irodalom, virilisták

B 123555

